ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΕΤΟΣ ΚΔ΄.— ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ 1949 - ΤΕΥΧ. 1

ὈΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚῸΝ ἹΣΤΟΡΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΌΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤῊΣ ϗ ὙΠΕΎΘΥΝΟΣ

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

*Ἡ Α. Θ. Παναγιότης κατερχομένη εἰς τὸν **Πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναὸν** διὰ τὴν* ***Ἐνθρόνισιν.***

ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΠΟΛΛΑ ΤΑ ΕΤΗ!

Α

ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΟΙ κατέναντι τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ὑψηλοῦ προσώπου τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος καὶ χαιρετίζοντες τὴν ἐκλογὴν καὶ ἀνάρρησιν αὐτοῦ, αἰσθανόμεθα τὴν ἁγιότητα τοῦ τόπου τούτου καὶ θέλομεν νὰ προφέρωμεν τὰς συγκλονιστικὰς λέξεις τὰς ὁποίας ἐπρόφερεν ὁ Ἰακώβ, ὅταν ἐκοιμήθη εἰς τὴν ἔρημον καὶ εἶδε τὴν νύκτα ἐκείνην τὴν μυστικὴν κλίμακα καὶ τὸν Θεὸν νὰ καταβαίνῃ καὶ νὰ ἀναβαίνῃ. «Τῇ ἀληθείᾳ ὁ τόπος τοῦ Αἰωνίου εἶναι ἐδῶ, καὶ ἡμεῖς δὲν τὸ ἠξεύρομεν!» Μὲ συνοχὴν καρδίας ἐρχόμεθα νὰ ὑποβάλλωμεν εἰς τὸν νέον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην τὰ εὐλαβῆ ἡμῶν σεβάσματα τιμῆς, ἀγάπης καὶ χαρᾶς.

Ἀπὸ τὴν ἔρημον τῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν περνοῦμεν, ἀπὸ τὴν ἔρημον τοῦ βίου ἀπὸ τὴν ὁποίαν περνᾷ ὅλος ὁ κόσμος, τὸ νὰ εὑρεθῶμεν εἰς ἕνα τοιοῦτον τόπον, βεβαίως μᾶς πληροῖ ἀπὸ περισυλλογὴν καὶ μᾶς κάμνει νὰ νοιώσωμεν ἕως τὰ τρίσβαθά μας τὴν ἱερότητά του καὶ νὰ ἀναπνεύσωμεν τὴν μυστικὴν ἀτμόσφαιράν του. Δὲν ἔρχονται εἰς τὸ Πατριαρχεῖόν μας ὅλοι ἀπὸ μακράν, ἐρχόμεθα οἱ περισσότεροι ἀπὸ πολὺ πλησίον, καὶ ὅμως εἰς ὅλους μας φαίνεται ὅτι ἀπὸ μακρυνὴν χώραν ἐρχόμεθα προσκυνηταί, εἰς τὰ ἅγια καὶ περίπυστα αὐτὰ Σκηνώματα, ὅπου ἀγρυπνεῖ ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς καὶ Ἡγούμενος τῆς Πίστεως ἡμῶν καὶ ὅπου φυλάσσεται ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης τοῦ Χριστοῦ. Ἐδῶ εἶναι ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ, ἐδῶ εἶναι ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ! Ἐδῶ τὸ Θαβώρ, ἐδῶ τὸ Σινᾶ,

ἐδῶ ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους ἀπὸ ὅπου ὁ Μωϋσῆς εἶδε τὴν Χαναάν. Ὅταν εἰσερχώμεθα ἐδῶ, κάτι τὸ ὑπέροχον μᾶς κατακτᾷ, κάτι τὸ ἀσύλληπτον, αἰσθανόμεθα τὴν ἠχῶ ἀπόκοσμης ἁρμονίας, κάτι μᾶς ἀνακουφίζει, αἰσθανόμεθα γύρω μας ἀτμόσφαιραν χαραυγῆς.

Ἀπὸ τὴν Κλίμακα αὐτήν, ἡ ὁποία λέγεται Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, καταβαίνει ὁ Πατριάρχης καὶ ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς, ὅπως ὁ Θεὸς κατέβαινε καὶ ἤρχετο εἰς τὸν Ἰακώβ, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς κατέβηκεν ἕως εἰς τὰ βάθη τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας, διὰ νὰ ἀναγεννήσῃ καὶ γονιμοποιήσῃ μὲ τὴν χάριν του τὴν ἀνθρωπότητα, νὰ τὴν ἀναβιβάσῃ ἕως εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ τὴν κάμῃ ἱκανὴν διὰ τὴν αἰωνιότητα. Ὁ δὲ λαὸς περιμένει καὶ ραίνει τὸν Πατριάρχην του μὲ φύλλα δάφνης καὶ μὲ ἄνθη καὶ ψάλλει τὸ ὄνομά του ὡς ἕνα Ἀλληλούϊα δόξης:

Ἀθηναγόρου τοῦ Παναγιωτάτου
καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
Πολλὰ τὰ ἔτη!

B

Ὁμιλεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μας ἡ μεγάλη ἀγάπη τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος διὰ τὴν φιλτάτην ἡμῶν Πατρίδα, τὴν Τουρκίαν, καὶ ὁ θαυμασμός της δι' αὐτήν. Πρέπει νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι διὰ τὴν Χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ζῶμεν, διὰ τὴν Χώραν ἡ ὁποία ἐγέννησε τὸν μέγαν ἄνδρα τοῦ αἰῶνος τούτου: τὸν Ἀτατούρκ. Καὶ ἐνῷ ἐδῶ εἶναι τὸ Σταυροδρόμι Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ἡ Γέφυρα Ἀσίας καὶ Εὐρώπης, τὸ κλειδὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, χάρις εἰς τὴν περίνοιαν καὶ τὴν μεγαλεπήβολον πολιτικὴν τοῦ μεγάλου ἡμῶν Κυβερνήτου Ἰσμὲτ Ἰνονοῦ, ἐμείναμεν κατὰ τρόπον θαυμαστὸν ἔξω τοῦ παγκοσμίου κατακλυσμοῦ.

Δὲν εἶναι κάτι καινούργιο ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὴν μεγάλην Τουρκικὴν Πατρίδα, πρὸς τὸ ἔνδοξον Τουρκικὸν Ἔθνος, εἶναι πολὺ παλαιά, ἀλλὰ σήμερον ἀνανεώνεται κατὰ τρόπον ἐπίσημον καὶ δυνατὸν καὶ ἀληθινόν. Νέα σελίδα εἰς τὴν Ἱστορίαν γράφεται Εὐαγγελική, κάτι μεγάλο ξυπνᾷ εἰς τὴν ψυχήν μας, εἰς τὰς συνειδήσεις μας νέον φῶς, ἀνοιξιάτικη ἠῶς, ὅπου ὁ λόγος δι' ἀγάπην, ἐκεῖ Χριστὸς καταγγέλλεται.

Πρέπει νὰ διδαχθοῦν ὅλοι οἱ λαοὶ νὰ ἀγαπᾷ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ νὰ πιστεύωμεν ὅλοι εἰς τὰ μεγάλα ἔργα, εἰς τὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ κόσμου, εἰς τὴν ἄρσιν τῆς δυσπιστίας, εἰς τὸ ἄναμμα τῶν συνειδήσεων δι' ἕνα νέον κόσμον, κόσμον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, εἰς τὴν μεταβολὴν αὐτὴν τοῦ ὕδατος εἰς οἶνον, κατὰ τὸ πρότυπον τὸ ὁποῖον μᾶς ἔδωκεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γάμον, καὶ μὲ τὴν ζύμην του ἡ ὁποία ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. Τὸ κακὸν θὰ νικηθῇ μονάχα μὲ τὸ καλόν, ἡ εἰ-

ρήνη θὰ ἔλθῃ μονάχα μὲ τὴν ἀγάπην, μὲ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὄχι μὲ τὸ μῖσος, ὄχι μὲ τὴν μάχαιραν, διότι ὁ Χριστὸς εἶπεν ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ χρησιμοποιοῦν μάχαιραν μὲ μάχαιραν θὰ ἀποθάνουν.

Ἡ ζωὴ εἶναι πολὺ σοβαρή, εἶναι ἱερή, οἱ ἄνθρωποι εἶναι πολύτιμα πλάσματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀξίζει νὰ ἀφιερώσῃ κανεὶς τὴν ζωήν του δι' αὐτοὺς καὶ νὰ κάμῃ τὰ πάντα διὰ τὴν σωτηρίαν των, ἀπαιτεῖται πολλὴ ἐργασία, προσπάθεια ἀκατάβλητη, ἀγὼν διηνεκής, διὰ νὰ φθάσουν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν μεγάλην πρόοδον, εἰς τὸν πολιτισμὸν τὸν ἀληθινόν: νὰ ἀγαποῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ἡ δόξα μας εἶναι τὸ ἔργον αὐτό.

Γ

Πορεύου, Παναγιώτατε, ἐν σοφίᾳ καὶ ἰσχύει τὸν δρόμον Σου, τὸν δρόμον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, τῆς παραμυθίας καὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως. Ἡ φωνή Σου ὄχι μόνον διαπαιδαγωγεῖ, ἀλλὰ καὶ παραμυθεῖ, διδάσκει ὄχι μόνον τὸ τί ὀφείλομεν νὰ κάμνωμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ τί ὁ Θεὸς κάμνει δι' ἡμᾶς. Ὁ νόμος δὲν μᾶς φθάνει, ὑπάρχει κάτι τὸ ὁποῖον προσπερνᾷ τὸν νόμον: ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια, ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Κραίζων, Παναγιώτατε, τὸ μύνημα αὐτῆς τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς αἰσιοδοξίας, τῆς χάριτος καὶ τῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀληθείας, ὑψώνεσαι ὡσὰν Καθεδρικὸς Ναὸς ὑπεράνω τῶν γύρω κτισμάτων· Κηρύττων ὅτι οἱ μὲν διὰ τοὺς δὲ πρέπει νὰ γινώμεθα πτερὰ διὰ νὰ πετάξωμεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἄβυσσον, λέγεις τὴν μεγαλυτέραν ἀλήθειαν τοῦ κόσμου. Δὲν εἴμεθα ὁ ἕνας πέτρα εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἄλλου, πτερὰ εἴμεθα. Οἱ ἄνθρωποι πλησίον ἀλλήλων ἀποτελοῦν ἑνιαίαν ὀργανικὴν ὀντότητα, δὲν εἶναι ἄμμος συσσωρευμένος, εἰς τὴν ἔρημον, ἄθυρμα τῶν ἀνέμων, εἶναι κλάδοι, εἶναι φύλλα, εἶναι ἄνθη, εἶναι καρποὶ τοῦ αὐτοῦ δένδρου, μέλη τοῦ αὐτοῦ σώματος, γραμμαὶ τοῦ αὐτοῦ Παρθενῶνος. Οἱ ἄνθρωποι δὲν ἀποτελοῦν ὀργανώσεις αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ διαλυθοῦν, ἀλλὰ κοινωνίαν τῆς ὁποίας ἡ ὑπόστασις εἶναι φυσικὴ καὶ ἔχει ἐκ Θεοῦ τὴν σύνθεσιν, καὶ δι' αὐτὸ ἡ κοινωνία εἶναί τι τὸ ἀκατάλυτον, τὸ αἰώνιον, τὸ ἅγιον.

Δ

Ἔρχεσαι, Παναγιώτατε, μὲ πρόγραμμα τὸ βάθος τῆς χριστιανικῆς Σου πίστεως, μὲ πνεῦμα συγχρονιστικόν, πνεῦμα ἀγάπης καὶ κατανοήσεως διὰ τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοὺς λαούς, τὴν κοινωνίαν, τὸ πολίτευμα. ὅπως τὰ ἀντιμετωπίζει σήμερα ἡ ἀνήσυχη ψυχὴ τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, τῶν καλλιεργημένων ψυχῶν, κάτω ἀπὸ τὴν λάβαν τοῦ ἐκραγέντος παγκοσμίου ἡφαιστείου, ἔρχεσαι νὰ δείξῃς τὸν δρόμον, νὰ ἐνισχύσῃς τὸν

ἀδύνατον εἰς τὸ νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν μεγάλην ἀποστολήν του, καὶ νὰ βαδίζῃ ἡρωϊκὰ πρὸς αὐτήν: «Ὁ Πόλεμος δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη, μόνον ἐκόπασεν, καὶ ὅλοι ἀκονίζουν τὰ μαχαίρια των».

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνανήψωμεν, εἶσαι τὸ ἐγερτήριον σάλπισμα, ἡ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ: «Θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον!». Ἡ ἐξόρμησίς μας δέον νὰ εἶναι ἐσωτερική, πηγαία, ἁπλῆ, ὅσον καὶ δραματική. Θαρσεῖτε, ζῇ ὁ Θεός. Ὁ Ἰακώβ, ὕστερα ἀπὸ τόσα ἔτη ὀλοφυρμῶν καὶ δυστυχίας, ἀκούει τὴν μεγάλην ἀγγελίαν ὅτι ζῇ ἀκόμη ὁ Ἰωσήφ, καὶ μάλιστα αὐτὸς εἶναι ὁ ὁποῖος κυβερνᾷ τὴν Αἴγυπτον. Ἐδυσκολεύετο νὰ πιστεύσῃ, ὅπως δυσκολεύονται καὶ σήμερον οἱ ἄνθρωποι νὰ πιστεύσουν ὅτι ζῇ ὁ Θεός, καὶ εἶναι αὐτὸς ὁ ὁποῖος κυβερνᾷ τὸν κόσμον. Τοῦ ἀνέφεραν τὰ πρὸς αὐτὸν μηνύματα τοῦ Ἰωσήφ. Καὶ ὅταν εἶδε τὰ ἅρματα ποὺ ἔστειλεν αὐτὸς διὰ νὰ τὸν μεταφέρουν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐσκίρτησεν ἀπὸ πίστιν καὶ ἀπὸ χαρὰν καὶ εἶπεν: «Ἀρκετὰ εἶναι αὐτά. Ἰωσήφ, ὁ υἱός μου, ζῇ ἀκόμη! Θὰ ὑπάγω καὶ θὰ τὸν ἴδω, πρὶν ἀποθάνω». Ζῇ ὁ Θεός, καὶ κάθε ἡμέραν μᾶς στέλλει τὰ μηνύματά του τὰ ἅγια, τὰ ἅρματά του. Ζῇ καὶ βασιλεύει εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἡ δὲ ἰδική Σου παρουσία, Παναγιώτατε, εἰς τὸν κλεινὸν καὶ ἅγιον αὐτὸν τόπον τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀλήθειαν ἐξαγγέλλει ὅτι ζῇ ὁ Θεὸς καὶ ἡ θεία του Πρόνοια ἐξαπλώνεται ἐπάνω εἰς τὸν κόσμον του, εἰς τὴν Οἰκουμένην. Ζῆθι καὶ πατριάρχευε Παναγιώτατε, ἐπὶ ἔτη πολλά, καὶ νὰ ἐνθυμώμεθα πάντοτε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ χαρὰ καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἠγαπημένου Σου Λαοῦ, ὁ ὁποῖος γηθοσύνως ψάλλει:

Ἀθηναγόρου τοῦ Παναγιωτάτου
καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
Πολλὰ τὰ ἔτη!

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΧΡΟΝΟΝ

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΖΩΗΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΚΤΗΝ τῆς αἰωνιότητος, γεμᾶτοι περισυλλογήν, προπέμπομεν ἕνα ἀκόμη Ἔτος τῆς ζωῆς μας ποὺ φεύγει, καὶ προϋπαντῶμεν τὸν Νέον Χρόνον ποὺ ἔρχεται. Ἡ σκέψις μας ἀπόψε πετᾷ γύρω ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν καὶ μὲ προσοχὴν θέλει νὰ συλλάβῃ τὸ νόημά της, τὴν ἀξίαν της. Ἡ ἀξία μας εἶναι ὅτι δὲν ζῶμεν ἁπλῶς, ὅπως κάμνουν τὰ ζῷα, ἀλλ' ὅτι διψῶμεν νὰ μάθωμεν ποῖον εἶναι τὸ νόημα τῆς ζωῆς. Ἔχομεν ἕνα προορισμὸν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, μίαν ἀποστολήν. Καὶ τὸ ζήτημα εἶναι νὰ μάθωμεν ποία εἶναι ἡ ἀποστολὴ αὐτή, τὸ νόημα αὐτὸ τῆς ζωῆς. Πῶς θὰ τὸ εὕρωμεν, ποία εἶναι ἡ ὁδὸς τὴν ὁποίαν θὰ ἀκολουθήσωμεν, ποῖον εἶναι τὸ μέσον τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τοῦτο;

* * *

Πολλοὶ ἐνόμισαν ὅτι τὸ ὄργανον αὐτὸ εἶναι ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, πάτρωνα δὲ αὐτοὶ ἔχουν τὸν διάσημον φιλόσοφον Καρτέσιον, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ περίπυστον ἔργον του: «Discours de la Méthode» ἔθηκε τὰς βάσεις τῆς Ἐπιστήμης. Ἡ βαθειά του ἐπιθυμία ἦτο νὰ μάθῃ νὰ διακρίνῃ τὸ ἀληθινὸν ἀπὸ τὸ ἐσφαλμένον, διὰ νὰ βλέπῃ τὰς πράξεις του καθαρὰ καὶ νὰ βαδίζῃ μὲ ἀσφάλειαν. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἔγραψε τὸ βιβλίον του τοῦτο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον παραλαμβάνομεν συνοπτικὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ ἐργασίας. Εἶναι δὲ οἱ κανόνες αὐτοὶ πέντε, οἱ ἑξῆς:

α'). Νὰ δεχώμεθα ὡς ἀληθινὸν μόνον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι προδήλως ἀληθινόν, χωρὶς νὰ χωρῇ καμμία ἀμφιβολία, χωρὶς ποσῶς νὰ σπεύδωμεν, χωρὶς νὰ βιαζώμεθα, χωρὶς νὰ σκοτιζώμεθα ἀπὸ προκατάληψιν.

β'). Νὰ διαιρῶμεν τὴν δυσκολίαν, διὰ νὰ τὴν λύωμεν. Εἶναι ὁ κανὼν τῆς ἀναλύσεως.

γ'). Ἀπὸ τὸ ἁπλούστερον νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὸ συνθετώτερον. Εἶναι ὁ κανὼν τῆς συνθέσεως.

δ'). Νὰ ἀπαριθμῶμεν καὶ νὰ διεξερχώμεθα ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ προβλήματος κατὰ τρόπον ποὺ νὰ μὴ λησμονῶμεν τίποτε, νὰ μὴ διαφεύγῃ τίποτε.

ε'). Νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὸν ἐκλεγέντα ἐξ ἀρχῆς δρόμον, διότι, ἐὰν ἐπιμόνως βαδίζωμεν κατ' εὐθεῖαν, δυνάμεθα νὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὴν δυ-

σκολίαν. Ἄλλως, θὰ ὑποκύψωμεν, ἐὰν ἀκαταπαύστως ἐπανερχώμεθα εἰς τὰ βήματά μας καὶ ἀλλάσσωμεν κατεύθυνσιν.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ περίφημοι κανόνες τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας κατὰ τὸν Καρτέσιον ποὺ ἀπὸ τότε ἐπεκράτησαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Φαίνονται ἁπλαῖ αἱ ἀρχαὶ αὐταί, καὶ νομίζει κανεὶς ὅτι ἀνέκαθεν ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ αἰώνων τὰς ἐχρησιμοποίει. Ἀλλὰ τοιοῦτόν τι δὲν συνέβαινεν. Αἱ πειὸ μεγάλαι ἀλήθειαι φαίνονται ἁπλαῖ, μετὰ τὴν ἀποκάλυψίν των. Αἱ περισσότεραι ὅμως ἐργασίαι τῶν ἀνθρώπων εἶναι χωρὶς σύστημα, χωρὶς μέθοδον, καὶ δι᾽ αὐτὸ ἄγονοι, ἄκαρποι. Ἔξω ἀπὸ τὸ σύστημα, ἔξω ἀπὸ τὴν μέθοδον, τυφλοὶ φερόμεθα εἰς τὸ χάος, ὡσὰν σκιαὶ περιτρέχομεν μὲ τὰς προκαταλήψεις μας, μὲ τὰς πλάνας μας, μὲ τὴν στειρότητά μας. Ἀντίθετα, τὸ σύστημα, ἡ μέθοδος θαυματουργοῦν.

Παρομοίας ἀξίας πρὸ τὸ Discours de la Méthode τοῦ Καρτεσίου ἔργον εἶναι τὸ Novum organum τοῦ Βάκωνος.

* * *

Ἡ μέθοδος τοῦ Καρτεσίου εἶναι κυρίως ἕνα μέσον θαυμάσιον νὰ ζητήσῃ κανεὶς τὴν ἀλήθειαν εἰς τὰς ἐπιστήμας, καὶ ὄχι εἰς τὴν μεταφυσικήν. Ὡς πρώτην προσπάθειαν κατέβαλεν ὁ Καρτέσιος νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὕπαρξιν, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἀκολούθως ἡ ὕπαρξις τοῦ Θεοῦ. Καταπλήσσεται κανείς, ὅταν τὸν ἀκούῃ νὰ λέγῃ: «Σκέπτομαι, ἄρα ὑπάρχω». Αὐτὸ ὅμως εἶναι κραυγή, ὁμολογία, πρᾶξις γνώσεως, ποὺ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν διαίσθησιν, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν μέθοδον. Εἶναι ἔλλαμψις, φωτισμός, μὲ τὸν ὁποῖον εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Μεταφυσικήν, καὶ εὑρίσκομεν τὴν ἰδέαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀποδεικνύομεν τὸν Θεόν.

Παρ᾽ ὅλην ὅμως τὴν ὡς ἄνω κραυγήν του, ὁ Καρτέσιος περιορίζεται μόνον εἰς τὸν ἀνθρώπινον λόγον, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸν κτίζει τὴν φιλοσοφίαν του καὶ τὸ σύστημά του. Ὁ λόγος, ὁ ἀνθρώπινος δηλαδὴ νοῦς, εἶναι βέβαια ὄργανον πολύτιμον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἀνίσχυρον. Διὰ τοῦτο οἱ ὀρθολογιστικαὶ συζητήσεις εἰς τὴν θεολογίαν καὶ τὴν θρησκείαν ἀποβαίνουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πράγματα μάταια, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν καὶ ἀσεβῆ καὶ βλάσφημα.

Καὶ δι᾽ αὐτὸ ὁ Καρτέσιος δὲν ἠγάπα τὴν μεταφυσικὴν ἔρευναν, αὐτὴ τὸν ἐκούραζεν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς θρησκευτικὰς ἀληθείας, ὁ ἴδιος εἰς μίαν ἐπιστολήν του ἀπὸ 27 Μαΐου 1630 γράφει: «Ἀδικοῦμεν τὰς θρησκευτικὰς ἀληθείας καὶ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ ἀποδειχθοῦν μὲ φυσικὴν ἀπόδειξιν, τὸ νὰ θέλωμεν νὰ τὰς βεβαιώσωμεν μόνον μὲ ἀνθρωπίνους λόγους». Ὁ ἀνθρώπινος λόγος ἀδυνατεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἄπειρον, τὸ αἰώνιον, τὴν ὕπαρξιν, τὸν Θεόν. Καὶ προσθέτει ὁ Καρτέσιος: «Ἐκεῖνοι

πού θὰ μπορέσουν νὰ περισυλλεγοῦν καὶ νὰ ἀνέλθουν εἰς ἐνατένισιν, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ χωρὶς κανένα συλλογισμόν, θὰ γνωρίσουν ὅτι ὁ Θεὸς ὑπάρχει».

Αἱ λέξεις αὐταὶ τοῦ Καρτεσίου ἔχουν μεγάλην βαρύτητα εἰς τὸ νὰ οἰκοδομοῦν τὰς γενεὰς αἱ ὁποῖαι ἑκάστοτε ἔρχονται, νὰ ἁπλοποιοῦν μερικὰ προβλήματα, καὶ νὰ γλυκαίνουν τὴν πικρίαν τῶν ἀβεβαιοτήτων μας καὶ τῆς ἀμαθείας μας. Ὑπάρχουν γνώσεις αἱ ὁποῖαι ξεφεύγουν τὸν νοῦν, ὁ νοῦς ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὰ πάντα. Καί, ὅπως λέγει ὁ Πασκάλ, ὑπάρχουν χιλιάδες πράγματα τὰ ὁποῖα ξεφεύγουν τὸ νοῦν, καὶ τὸ τελευταῖον διάβημα αὐτοῦ εἶναι νὰ καταλάβῃ τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ὄργανα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀλήθειαν, μεταξὺ δὲ αὐτῶν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ ἀνθρωπίνη καρδία. Καὶ ὁ Πασκὰλ ἀναφωνεῖ: «Ἡ καρδία αἰσθάνεται τὸν Θεόν, καὶ ὄχι ὁ νοῦς. Ἰδοὺ τί εἶναι ἡ πίστις: ὁ Θεὸς αἰσθητὸς εἰς τὴν καρδίαν καὶ ὄχι εἰς τὸν νοῦν». Τὴν τοιαύτην δὲ διαπίστωσιν ὁ Πασκὰλ τὴν κάμνει μὲ χαράν, μὲ ὁρμήν, ἐνῷ ὁ Καρτέσιος τὴν κάμνει χωρὶς χαράν, χωρὶς ζωήν. Αὐτὸν τὸν συγκινοῦν μονάχα τὰ πράγματα πού ἀποδεικνύονται μὲ τὸν ἀνθρώπινον λόγον.

* * *

Τὸ μεγάλο σχέδιον τοῦ Καρτεσίου ἦτο: «Μὲ τὴν ὀρθὴν χρησιμοποίησιν τοῦ νοῦ νὰ γίνωμεν κύριοι καὶ ἰδιοκτῆται τῆς φύσεως, σχέδιον μεγαλεπήβολον. Φρονεῖ ὅτι, ἂν οἱ ἄνθρωποι τὸν ἀκολουθήσουν, θὰ γίνουν βασιλεῖς. Σαλπίζει: «Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ὑψώθησαν εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν τῆς γνώσεως... δύνανται... (ὅπως... καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀνυψώθησαν εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν τῆς δυνάμεως) νὰ περάσουν ὡς ἡγεμόνες». Ὁ Καρτέσιος προχωρεῖ ἔτι περισσότερον, περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του γράφει τὰ ἑξῆς: «Τὸ αὐτεξούσιον... μᾶς καθιστᾷ κατά τινα τρόπον ὁμοίους πρὸς τὸν Θεόν, διότι μᾶς κάμνει κυρίους τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἀρκεῖ νὰ μὴ χάσωμεν ποσῶς ἀπὸ ἀνανδρίαν τὰ δικαιώματα πού μᾶς δίδει».

Ἀπὸ τότε ἡ γλῶσσα αὐτὴ ἠχεῖ θορυβωδῶς εἰς τὰ ὦτά μας, πρὸ πάντων κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ΄ αἰῶνος, ὡς φρενῖτις τοῦ ὀρθολογισμοῦ.

Ἡ Μέθοδος τοῦ Καρτεσίου ἐθεωρήθη εἰς τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων ὡς ὄργανον ἐργασίας καὶ κατακτήσεως. Βεβαίως εἶναι ὄργανον ἐρεύνης καὶ ἐπιστήμης, ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐαγγέλιον σοφίας. Ὁ Καρτέσιος ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους μεγάλην δύναμιν, ἀλλ' ἐπέφερε καὶ μεγάλην σύγχισιν, συνέχισεν ἐπιστήμην καὶ σοφίαν. Ἡ ἀνθρωπότης ἤρχισε νὰ τὸ κατανοῇ καλά, καὶ θὰ τὸ κατανοήσῃ τελείως καλά, ὅταν θὰ ἔχῃ ὑποφέρῃ ἀκόμη περισσότερα.

Βεβαίως ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ εὐεργετηθῇ ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ Καρτεσίου, νὰ ἴδῃ τὴν ζωήν του νὰ γίνεται περισσότερον μακρά, πειὸ πλατειά, εὐρεῖα, περισσότερον πλουσία εἰς ἔργα καὶ εἰς δύναμιν. Βεβαίως μὲ τὴν Ἐπιστήμην δύναται νὰ αὐξηθῇ τὸ κοινὸν ἀγαθόν. Ἀλλ' ὡς ἔχει ἐξελιχθῇ τὸ ἔργον τῆς Ἐπιστήμης, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔργον σοφίας.

Ἡ Ἐπιστήμη ἔκαμε πολὺ καλόν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ πολὺ κακὸν καὶ ἀνεστάτωσε τὸν κόσμον, καὶ κινδυνεύει νὰ τορπιλλισθῇ ὁ ἀποταμιευθεὶς πολιτισμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Μέσα ἀπὸ τὴν σημερινὴν πρόοδον τῆς Ἐπιστήμης πόσον ὁ πολιτισμός μας ἔγινεν εὔθραυστος. Τί ἦσαν οἱ μεγάλαι καὶ ὡραῖαι πόλεις τῆς Εὐρώπης κάτω ἀπὸ τὰ βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον; Τρόμος καὶ κόλασις! Μήπως ἀποκλείεται νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ κακόν; Ἂς λάβωμεν ὑπ' ὄψιν διὰ μίαν στιγμὴν τοὺς Γερμανούς, ἕνα λαὸν ὁ ὁποῖος συνέβαλε τόσον πολὺ εἰς τὸν πολιτισμόν, εἰργάσθη τὰ μέγιστα εἰς τὰς τέχνας, εἰς τὴν φιλοσοφίαν, εἰς τὴν θρησκείαν, ἔχει ὑπέροχον Μουσικὴν καὶ ἐλάτρευσεν, ἐθεοποίησε τὴν Ἐπιστήμην. Ἔκαμεν εἰς τὴν Ἐπιστήμην μεγάλας θυσίας, ἐθυσίασεν εἰς αὐτὴν τὰ οὐσιώδη τῆς ζωῆς, καὶ ἐτιμωρήθη ἀπ' αὐτὴν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος λαός. Αἱ πόλεις των κατερειπώθησαν, οἱ ἄνθρωποί των ἔζησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια ὡς ποντικοί, ἐπείνασαν καὶ αἱ νεώτεραι γενεαί των ἐσφάγησαν ἢ ἐκάησαν εἰς τὰ ἀπέραντα πεδία τῶν μαχῶν. Ἡ Ἐπιστήμη τοὺς ἠπείλησε καὶ ἐκινδύνευσαν νὰ μὴ ἐπιζήσουν, ἐτιμωρήθησαν, διότι ἐπρόδωκαν τὰς πνευματικὰς δυνάμεις, ἐπίστευσαν πολὺ εἰς τὴν ὑλικὴν δύναμιν, εἰς τὴν μηχανήν. Δὲν ἐζήτησαν νὰ κρατήσουν τὴν ἀπαιτουμένην ἰσορροπίαν μεταξὺ τῶν πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν δυνάμεων. Ἔγιναν θύματα τοῦ πειρασμοῦ, τοῦ διαβόλου. Ἐνόμισαν ὅτι μὲ τὴν Ἐπιστήμην θὰ γίνουν ὑπεράνθρωποι, ἐνησμενίζοντο νὰ τὸ λέγουν καὶ τὸ ἐπεχείρησαν. Καὶ δι' αὐτὸ ἔπεσαν θανάσιμα, καὶ παρέσυρον ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν καταστροφήν. Ἡ παρανόησις τῶν ἀνθρωπίνων ἀξιῶν πόσον τοὺς ἐτιμώρησεν!

Εἶναι πολὺ διάφορον πρᾶγμα τὸ νὰ κερδίσωμεν μάχας ἀπὸ τὸ νὰ σώσωμεν τοὺς ἀνθρώπους. Βεβαίως ἔχωμεν ἀνάγκην τῆς Ἐπιστήμης διὰ νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ προαγάγωμεν τὸν πολιτισμόν μας, ἀλλ' ἡ Ἐπιστήμη δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῇ μονάχη εἰς τὸν ἑαυτόν της, διότι, ἐὰν ἀφεθῇ μονάχα εἰς τὸν ἑαυτόν της, ἐὰν μονάχα εἰς αὐτὴν στηριχθῶμεν, θὰ ἀποβῇ ὀλεθρία. Ὁ ἄνθρωπος διὰ τὴν ἐπιβίωσίν του ἔχει ἀνάγκην σοφίας, εἶναι δὲ ἄλλο πρᾶγμα Ἐπιστήμη καὶ ἄλλο σοφία. Ἂς πιστεύσωμεν ὅτι ἐπὶ τέλους ἡ ἀνθρωπότης ἔχει κατανοήσῃ τὴν μεγάλην ἀλήθειαν ὅτι τὴν ὑλικὴν δύναμιν τῆς Ἐπιστήμης ὀφείλει νὰ τὴν ὑπαγάγῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πνευματικῶν ἀληθειῶν. Μὲ ἀδέσποτον τὴν ὑλικὴν δύναμιν, μονάχα μὲ τὸν

πόλεμον, δὲν θὰ σωθῶμεν, ἀλλὰ μᾶλλον θὰ χαθῶμεν. Μὲ τὸν πόλεμον νικᾶται ὁ ἐχθρός, ἀλλ' εἰς τὴν θέσιν του ἐμφανίζεται ἄλλος χειρότερος. Μὲ ἕνα νεώτερον πόλεμον ἐντὸς ὀλίγου χρόνου εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ τελείως ἡ καταστροφὴ τοῦ κόσμου ἢ νὰ προκύψῃ ἀφάνταστη δυστυχία. Ὁ Χριστὸς εἶπεν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι σύρουν μάχαιραν μὲ μάχαιραν θὰ ἀποθάνουν.

Πρέπει νὰ στραφῶμεν καὶ πάλιν πρὸς τὰς ἀξίας τῆς ζωῆς, νὰ γυρίσωμεν ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον καὶ τὴν μηχανὴν εἰς τὴν πρασινάδα τῆς γῆς, εἰς τὴν θωπείαν τοῦ ζεφύρου καὶ τοῦ ἤχου τῆς θαλάσσης, εἰς τὰ κρῖνα τοῦ ἀγροῦ καὶ τὸ κελάρυσμα τοῦ ρυακίου, εἰς τὴν θωπείαν τοῦ ἡλίου καὶ τὴν γλυκύτητα τῆς φιλίας, νὰ ἀγαπήσωμεν τὸν γέρον καὶ νὰ νοιώσωμεν τὸ παιδί, καὶ νὰ γεμίσωμεν μὲ ὑπομονήν, μὲ ἀγάπην, μὲ τρυφερότητα.

Μπορεῖτε νὰ συγκρίνητέ ποτε τὴν δύναμιν τῶν πραγμάτων αὐτῶν, τὴν γοητείαν, τὴν οἰκοδομήν, μὲ τὰ πράγματα τὰ τεχνικά; Τὴν χλόην μὲ τὸ τσιμέντο; Τὸ μάρμαρον μὲ τὸ τσιμέντο; Εἶδα εἰς τὸ Σούνιον πρὸ τριῶν ἐτῶν ὀχυρωματικά τινα ἔργα τῶν Γερμανῶν μὲ τσιμέντο. Ἦσαν ἐκτρωματικά, γελοῖα πλάγι ἐκεῖ εἰς τὰ μάρμαρα, εἰς τοὺς κίονας τῶν ἀρχαίων ἐκεῖ ναῶν. Μπορεῖτε νὰ συγκρίνητε τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς μὲ τὸ ἡλιακὸν φέγγος;

Τὰ ἐρείπια τῆς Εὐρώπης καὶ τὸ φάσμα τοῦ ἀπειλουμένου τρομακτικοῦ νέου πολέμου δὲν θὰ διδάξουν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸ μεγάλο αὐτὸ μάθημα ποὺ μᾶς χρειάζεται, τὴν ἀλήθειαν ὅτι ὀφείλομεν νὰ ὑπαγάγωμεν τὴν δύναμιν τῆς ἐπιστήμης, τὴν ὑλικὴν δύναμιν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν ἠθικῶν δυνάμεων; Ἡ φιλοσοφία ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὸν κόσμον πρέπει νὰ στηριχθῇ ἐπάνω εἰς τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου, ἐπάνω εἰς τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, καὶ νὰ τρέφεται ἀπὸ τὰς αἰωνίας ἀληθείας τοῦ Θεοῦ. Ἕνας κόσμος νέος πρέπει νὰ δημιουργηθῇ, πρέπει αἱ συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων νὰ ἀνάψουν καὶ πάλιν μὲ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, μὲ τὸν σπινθῆρα ποὺ ὑπάρχει εἰς τὸ βάθος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ὅσον ὁ χειμὼν καὶ ἂν ἦτο μακρός, ἡ ἄνοιξις εἶναι πλησίον. Οἱ μεγαλύτεροι σήμερον σοφοὶ τοῦ κόσμου περιμένουν νὰ ἔλθῃ αὐτὴ ἡ ἄνοιξις, νὰ ἀνατείλῃ αὐτὴ ἡ ἠώς, ὄχι τόσον ἀπὸ τὰ κράτη καὶ ἀπὸ τοὺς θεσμούς, ὅσον ἀπὸ τὰς συνειδήσεις τῶν ἀτόμων καὶ ἀπὸ τὰς καρδίας των. Ἔχει τὴν θαυματουργικὴν αὐτὴν ἱκανότητα ὁ ἄνθρωπος, τὸ εὔθραυστον αὐτὸ δημιούργημα, τὸ στρουθίον αὐτὸ τῆς κτίσεως: Πρέπει νὰ ὑψωθῶμεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην, ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μας, καὶ αὐτὸ θὰ γίνῃ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον αἰσθανόμεθα μέσα μας, διότι αἰσθανόμεθα καὶ ἀνησυχίαν καὶ δίψαν καὶ ἐλπίδα, καὶ ζητοῦμεν μὲ ἀναστεναγμόν.

*
* *

Τὸ μεγάλο ζήτημα εἶναι νὰ μὴ ἀφήσωμεν νὰ χαθῇ ὁ ἐν ἡμῖν ἄνθρωπος, καὶ τὸ καλύτερον μέρος τῆς προσπαθείας μας πρέπει νὰ κατατείνῃ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ προσωπικότης μας, ἡ ὁποία εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν της εἰς τὸν κόσμον, νὰ λυτρωθῶμεν ἤτοι καὶ νὰ γίνωμεν ἐσωτερικῶς ἐλεύθεροι, νὰ γνωρίσωμεν τὴν μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου σχέσιν, νὰ γνωρίσωμεν καὶ νὰ ἀγαπήσωμεν τὸν Θεόν, νὰ συναντηθῶμεν μὲ αὐτὸν καὶ νὰ γίνωμεν συνεργάται του εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς βασιλείας του καὶ τῆς δικαιοσύνης του εἰς τὸν κόσμον.

Πρέπει νὰ ἐλευθερώσωμεν τὸν ἑαυτόν μας, νὰ ἀνακαλύψωμεν τὴν προσωπικότητά μας, μᾶς ἐδόθησαν μονάχα τὰ στοιχεῖα, εἰς ἡμᾶς δὲ ἀπόκειται νὰ τὴν κτίσωμεν, νὰ γίνωμεν οἱ οἰκοδόμοι τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἡ προσωπικότης μας δὲν ὁμοιάζει πρὸς τοὺς τίτλους ἰδιοκτησίας ποὺ δίδουν δικαιώματα ἰδιοκτησίας εἰς ἕνα ἄνθρωπον ἐπάνω εἰς ἕνα σπίτι. Ὁμοιάζει μᾶλλον μὲ ὑλικὸν καὶ διάφορα σύνεργα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος κτίζει μόνος του τὸ σπίτι. Εἶναι μία κατάκτησις τοῦ ἑαυτοῦ μας, οἰκοδομὴ εἶναι, ὅπως καὶ ἡ πίστις οἰκοδομὴ εἶναι ποὺ τὴν κάμνει ὁ ἑαυτός μας ἀπὸ πράγματα ποὺ ὑπάρχουν γύρω μας κι' ἐντός.

Ἂν δὲν κτίσωμεν τὴν προσωπικότητά μας, θὰ μείνωμεν δυστυχεῖς, ἀπόκληροι τῆς ζωῆς, ξερριζωμένοι ἀπὸ τὸ ἔδαφός μας, καὶ θὰ περιφερώμεθα ὡσὰν σκιαί, ὡσὰν φαντάσματα, οἰκτρὸν θέαμα. Τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτὴν τοῦ ἐγώ μας, τὸ κτίσιμο τῆς προσωπικότητός μας δυνάμεθα νὰ τὸ ὀνομάσωμεν μόρφωσιν χαρακτῆρος.

Ὑπεισέρχεται βεβαίως τὸ στοιχεῖον τῆς κληρονομικότητος καὶ ἐπηρεάζει τὴν ζωήν μας, καὶ δὲν ἔχομεν καμμίαν εὐθύνην δι' αὐτό. Ἐπίσης μᾶς ἐπηρεάζει τὸ περιβάλλον καὶ ἔχει αὐτὸ μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν ἀνάπτυξίν μας, καὶ δὲν εὐθυνόμεθα ἡμεῖς δι' αὐτό. Ἀλλὰ τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ ἔργου ἀπὸ ἡμᾶς ἐξαρτᾶται, καὶ διὰ τοῦτο τὴν εὐθύνην ἐκείνου τὸ ὁποῖον εἴμεθα ἡμεῖς τὴν φέρομεν. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ πῶς θὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὴν ζωήν, πῶς θὰ μοχθήσωμεν, πῶς θὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰς δυνατότητας καὶ ἱκανότητας ὅσας ἔχομεν ἐντὸς τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὅσας ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας. Ἂς μὴ ὁμιλῶμεν πολὺ διὰ τὴν τύχην, ἄδικα ἐπιχειροῦμεν νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν καθυστέρησίν μας, τὴν ἀποτυχίαν μας, τὸν ξεπεσμόν μας. Δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τύχην πολλήν, ἴσως καὶ νὰ εἴμεθα εὔποροι, ἀλλὰ δὲν σῳζόμεθα ἀπὸ τὴν κατωτερότητα, ἀπὸ τὴν δυστυχίαν, ἐὰν δὲν ἀποκτήσωμεν προσωπικότητα, χαρακτῆρα. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωμεν χιλίας στερήσεις, κακοτυχίας, ἀντιξοότητας, ἀλλ' ἐὰν εἴμεθα ἐσωτερικῶς ἐλεύθεροι καὶ ἔχωμεν εὕρῃ τὸ ἀληθινόν μας ἐγώ, ἐὰν

γίνωμεν ἄνθρωποι μὲ χαρακτῆρα, τότε καὶ ἀπὸ τὰς ἀντιξοότητας καὶ ἀπὸ τὰ δεινὰ θὰ ἀντλήσωμεν φῶς, οἰκοδομήν, εὐγένειαν, ἀνέβασμα. Τέτοια εἶναι ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία εἰς τὴν ζωήν. Ἡ εὐτυχία εἶναι καθῆκόν μας.

Πρέπει νὰ καταλάβωμεν ὅτι εἴμεθα μοναδικὴ εἰς τὴν ζωὴν ὕπαρξις καὶ ὅτι ἔχομεν ἕνα προορισμὸν ὑψηλόν. Δὲν θὰ φθάσωμεν εἰς αὐτόν, θὰ ξεπέσωμεν, ἐὰν δὲν κτίσωμεν χαρακτῆρα, προσωπικότητα. Ὅταν θὰ ἀποκτήσωμεν χαρακτῆρα, θὰ καταλάβωμεν ὅτι ἀξίζει νὰ ζήσωμεν τὴν ζωήν.

* * *

Μὲ ἄλλας λέξεις θέτομεν τὸ ζήτημα, ἐὰν εἴπωμεν ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτόν μας, πρέπει νὰ πιστεύωμεν εἰς αὐτόν. Τότε ἔχομεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτόν μας, ὅταν ἔχωμεν ἐσωτερικὴν ἐλευθερίαν, ὅταν ἔχωμεν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν δυσαρμονίαν ἡ ὁποία ὑπάρχει ἐντὸς ἡμῶν, ὅταν ἔχωμεν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ διάφορά μας πάθη — ὑπάρχει ἕνας πόλεμος μέσα μας, διαίρεσις — ὅταν ἔχωμεν ἐσωτερικὴν ἑνότητα, ἁρμονίαν. Εἴμεθα εἰλικρινεῖς, εἴμεθα τίμιοι, μποροῦμεν νὰ ὁμολογήσωμεν τὴν ἀλήθειαν ; Μποροῦμεν νὰ χαλιναγωγήσωμεν τὴν ὀργήν, τὸν θυμόν, νὰ ἐξαλείψωμεν τὸ μῖσος, τὴν ὑπερηφάνειαν ; Εἶναι δυνατὸν νὰ γίνωμεν ταπεινόφρονες, συγγνωμονικοί ; Καὶ νὰ αἰσθανώμεθα γαλήνην, εὐτυχίαν ; Πρέπει νὰ εἴμεθα λεπτοὶ ὄχι μονάχα σήμερον, ἀλλὰ καὶ αὔριον, ὄχι μονάχα εἰς τὸ Γραφεῖόν μας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σπίτι μας, ὄχι μονάχα πρὸς τοὺς ἰσχυρούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἀδυνάτους.

Ἡ νίκη αὐτὴ ἐπάνω εἰς τὰς ἀτελείας μας, εἰς τὰ πάθη μας, ἡ κατάκτησις τῆς ἑνότητος, τῆς ἁρμονίας, εἶναι κάτι τὸ ὁποῖον διαρκῶς πρέπει νὰ ἀνανεώνεται καὶ νὰ ἐπεκτείνεται, δὲν εἶναι κάτι τὸ ὁποῖον τὸ ἔχομεν, διότι μίαν φορὰν τὸ ἀπεκτήσαμεν, διηνεκὴς εἶναι προσπάθεια, ὁλονὲν ἀνέβασμα, πρόοδος εἶναι. Ἔχει χιλίας ὄψεις, ἔχει χιλίους τόνους ἡ ἁρμονία αὐτή, ἡ ὁποία ἀναβλύζει ἀπὸ τὸ εἶναί μας, ὅταν τὸ ἔχωμεν συντεταγμένον, καὶ τὸ ἀκροώμεθα προσεκτικά. Καὶ γοητευόμεθα τότε καὶ γινόμεθα ἀνώτεροι, καὶ εὑρισκόμεθα ὡσὰν εἰς ἕνα παράδεισον, καὶ ὁμιλοῦμεν ὡσὰν μὲ τὸν Θεόν.

Ὅταν ἀναπτυχθῶμεν ὅσον πρέπει, ὅταν ἐξελιχθῶμεν, ὅταν ἐλευθερώσωμεν τὴν προσωπικότητά μας, τότε θὰ καταλάβωμεν ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ φθονήσωμεν κανένα,— διότι εἰς τὸ βάθος του ὁ φθόνος εἶναι ἀμάθεια ἁπλῆ,— ὅτι δὲν πρέπει νὰ μιμηθῶμεν κανένα,— διότι ἡ μίμησις εἶναι αὐτοκτονία —. Κάθε ἄνθρωπος εἶναι μία ἰδιαιτέρα ἀτομικότης, μία ἰδιαιτέρα προσωπικότης, καὶ οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθοῦν ποτε δύο οἱ ὁποῖοι νὰ ὁμοιάζουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Ἐπαναλαμβάνομεν τὴν διατύπωσιν τῆς ἀληθείας ὅτι εἰς τὸν ἑαυτόν του ὁ ἄνθρωπος θὰ εὕρῃ τὰ ἰδικά του στοιχεῖα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ κτίσῃ τὴν προσωπικότητά του, θὰ ἀντλήσῃ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του περισσότερα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχει, διότι εἶναι προικισμένος μὲ μυστηριώδη ἱκανότητα νὰ μετασχηματίζῃ τὸ ὀλιγώτερον εἰς περισσότερον, τὴν ἔνδειαν εἰς πλοῦτον, τὸ σκοτάδι εἰς φῶς. Ὁ τραυλὸς Δημοσθένης γίνεται ὁ μεγαλύτερος ῥήτωρ, καὶ ὁ κωφὸς Μπετόβεν ὁ μεγαλύτερος μουσικὸς τοῦ κόσμου.

* * *

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἐγκαταλείπουν τὸν ἑαυτόν των, βλέπουν ἑαυτοὺς μειωμένους, ἀπογοητεύονται καὶ παραλύουν, διότι τὸ πραγματικόν των ἐγὼ εὑρίσκεται πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὸ ἐγὼ τὸ ὁποῖον ὠνειρεύθησαν, καὶ αἰσθάνονται ὡς ἐκ τούτου αἴσθημα κατωτερότητος. Πόσοι δὲν ταλαιπωροῦνται καὶ δὲν συνθλίβονται, διότι βλέπουν τὸν ἑαυτόν των ἠδικημένον ἀπὸ τὴν φύσιν, ἐγεννήθησαν ἤτοι ἄσχημοι, ψυχροί, ἀτυχεῖς, ἢ διότι δὲν ἔχουν ἱκανοποιήσεις, ἢ διότι ἔχουν τὴν συνείδησίν των βεβαρημένην. Ἡ ἀσθένεια αὐτὴ ἡ ὁποία ὀνομάζεται σύμπλεγμα κατωτερότητος (complèxe de l'infériorité) μαστίζει τὸ πλεῖστον μέρος τῆς κοινωνίας. Εἶναι φρικτὸν τὸ συναίσθημα ὅτι εἶσθε κατώτερος, σᾶς ρίπτει εἰς πολλὰ ἄτοπα, ἐφόσον μάλιστα ἡ μοναδική σας φροντὶς εἶναι νὰ καλύψητε τὴν κατωτερότητά σας. γίνεσθε ἐπιθετικός, ἐνῶ εἶσθε δειλός, διαχυτικός, ἐνῶ εἶσθε στενοχωρημένος, ἐμφανίζεσθε ὡς σπουδαῖος, λέγετε πράγματα παράδοξα καὶ γελοῖα, ὡσὰν τὴν ἀλώπεκα ἡ ὁποία, ὅταν δὲν κατώρθωσε νὰ φθάσῃ τὰ σταφύλια, εἶπε πὼς εἶναι ἄγουρα.

Τὴν ἀσθένειαν τοῦ συμπλέγματος τῆς κατωτερότητος ἔχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἰτίαν καὶ ὁ κυνισμός. Δὲν διστάζομεν νὰ ὁμιλήσωμεν μὲ περιφρόνησιν διὰ τὰ μεγαλύτερα πράγματα καὶ νὰ συμπεριφερώμεθα μὲ ἀναίδειαν. Ἢ νομίζομεν ὅτι θὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὴν εὐθύνην, ἐὰν ὑποβιβάσωμεν τὸν ἑαυτόν μας, ἐὰν τὸν κηρύξωμεν ἐστερημένον προσόντων καὶ ἱκανότητος.

* * *

Ἀπὸ τὴν φρικαλέαν κατάστασιν τοῦ συμπλέγματος τῆς κατωτερότητος καὶ τὰς διαφόρους ἄλλας καταπτώσεις καὶ ἀσθενείας δυνάμεθα νὰ ἀπαλλαγῶμεν, ἐὰν πρῶτον μὲν πιστεύσωμεν ὅτι ἔχομεν τὴν δυνατότητα νὰ ἀπελευθερώσωμεν τὴν προσωπικότητά μας καὶ νὰ δημιουργήσωμεν χαρακτῆρα, καὶ δεύτερον, ἐὰν ἀφοσιωθῶμεν εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ μὲ ὅλην τὴν προσοχήν μας καὶ τὴν προσπάθειαν.

Εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν δὲν θὰ κλεισθῶμεν εἰς τὸν ἑαυτόν μας, διὰ νὰ ἐκφράσωμεν τὸν ἑαυτόν μας, δὲν πρέπει νὰ ζήσωμεν ἐγωκεντρικά, ἀλλὰ νὰ ἑνωθῶμεν μὲ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ ἐργασθῶμεν δι' αὐτούς, νὰ πραγματοποιήσωμεν διὰ τῆς ἐργασίας μας κἄτι θετικὸν ἐπάνω εἰς τὸ κοινωνικὸν σχέδιον. Ζυγίζει, ἔχει μεγάλην ἀξίαν καὶ σημασίαν, ὄχι τόσον νὰ συναγάγῃ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του ὀφέλη διὰ τὸν ἑαυτόν του, ὅσον νὰ δοθῇ, νὰ θυσιασθῇ διὰ τὸ κοινὸν ἀγαθόν. Ὁ ἐργαζόμενος κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἰσθάνεται βαθεῖαν ἱκανοποίησιν, ἀνέκφραστον χαράν, ὁ δὲ ἐγωκεντρικὸς τιμωρεῖται μὲ τὴν παρακολουθοῦσαν αὐτὸν μελαγχολικὴν κατάπτωσιν. Πρέπει νὰ ζῶμεν διὰ τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ δι' ἐκτεταμένα συμφέροντα.

Ὅταν κανεὶς εὐρύνῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸν ἑαυτόν του, δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ κάθε ἐναντιότητα, κάθε τραγικότητα. Ὁ νοῦς μας πάντοτε πρέπει νὰ εἶναι πρὸς τοὺς πάσχοντας καὶ ταλαιπωρουμένους, αὐτὸ μᾶς μορφώνει, αὐτὸ μᾶς ἐνισχύει, αὐτὸ μᾶς κάμνει ἀξίους τῆς ζωῆς. Καὶ εἶναι μεγάλο κατόρθωμα, τελειότης εἶναι, νὰ ταυτίσωμεν τὸν ἑαυτόν μας μὲ τοὺς ἄλλους. Νὰ μὴ βλέπωμεν μόνον μέσα μας, νὰ μὴ παρατηρᾶμεν μόνον εἰς τὸν καθρέπτην, ἀλλὰ νὰ μεταβάλωμεν τοὺς καθρέπτας εἰς παράθυρα, καὶ τότε διὰ μέσου αὐτῶν θὰ ἴδωμεν νέα ἐνδιαφέροντα, πράγματα θαυμάσια, καὶ θὰ καταλάβωμεν τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς μας. Ρίπτω τὰ βλέμματά μου τὴν στιγμὴν αὐτὴν μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρον.

Τί καθαρὸς ποὺ εἶναι ὁ οὐρανὸς ἐπάνω μας! Τί ὡραία ποὺ εἶναι ἡ γῆ! Ὁ κόσμος, ἡ ζωὴ πόσον εἶναι γλυκεῖα! Εἶμαι ἕνα στοιχεῖον τοῦ μεγάλου Παντός, στοιχεῖον συμφυές. Καὶ ὅσον ὁ πόνος εἶναι πολύς, τόσον ἡ χαρὰ εἶναι βαθεῖα, καὶ ὅσον ὁ θάνατος εἶναι πλησίον μας, τόσον ἡ ζωὴ εἶναι γλυκεῖα. Ὅσον συγκεντρώνομαι καὶ τὸ βλέμμα μου ἐπεκτείνεται καὶ ἀνοίγονται νέαι προοπτικαί, τόσον ἡ κλῖμαξ τῶν ἀξιῶν ἀναβαίνει, τόσον καλύτερα καταλαβαίνω τὴν ἀξίαν καὶ τὸ βάθος τῆς ζωῆς. Ἡ γωνία ἐδῶ ὅπου στέκομαι, τὸ δωμάτιόν μου μοῦ φαίνεται ὡσὰν ναός. Ἡ θεία Πρόνοια μᾶς δίδει διαρκῶς ἄπειρα ἀγαθά, ἡ ζωὴ μᾶς δίδεται τόσον ἐλεύθερα, τόσον γενναιόδωρα. Καὶ καλοῦμαι νὰ δώσω καὶ ἐγὼ εἰς τοὺς ἄλλους.

Ὅταν ἔχωμεν τὸ συναίσθημα ὅτι ἔχομεν κάμῃ κἄτι εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἔχομεν φανῆ χρήσιμοι, γινόμεθα ἀνώτεροι, ἔχομεν μεγαλοφροσύνην, ἀνεκτικότητα, εἴμεθα συγγνωμονικοί, δὲν εἴμεθα εὐέξαπτοι, μνησίκακοι, γινόμεθα βαθεῖς, γεμᾶτοι γλυκύτητα, ὥριμοι. Παρατηρήσατε τὴν γυναῖκα ἡ ὁποία ἔγινε μητέρα. Ἡ ζωή της ἤλλαξεν, ἡ νοοτροπία της, ἡ ψυχοσύνθεσίς της. Δὲν βλέπει τὸ κακὸν εἰς τοὺς ἄλλους, τὸ καλὸν συνήθως βλέπει. Ἔχει τὸ ὑπερήφανον συναίσθημα ὅτι ἔκαμε κἄτι μεγάλο, ἔδωκεν

εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς τὴν Πατρίδα, εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, θησαυροὺς μεγάλους, τὰ παιδιά της. Μὲ τὴν αὐτοθυσίαν της ἔδωκε εἰς τὰ παιδιά της τὴν ζωήν. Εἶναι μικρὸ πρᾶγμα αὐτό; Ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ μεγαλεῖο, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐνοχληθῇ ἀπὸ τὴν μικρότητα ἢ τὴν ἀθλιότητα τῶν ἄλλων. Ὕστερα ἀπὸ τοιαύτην τελείωσιν εἶναι ἀδύνατον νὰ φοβηθῇ τὴν τραγικότητα ἢ τὸν θάνατον. Εἰς κάθε στιγμήν της δύναται νὰ εἶναι ἕτοιμη νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Θεόν: «Νῦν ἀπολύοις τὸν δοῦλόν Σου, Δέσποτα».

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Η ΑΦΙΞΙΣ ΚΑΙ Η ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΣ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ ΤΟΥ Α΄.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗΝ.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Κύριος Ἀθηναγόρας ὁ Α΄., καθ᾽ ἃ τηλεγραφικῶς ἀνήγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀμερικῆς τῇ 23η Ἰανουαρίου, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐπιβαίνων ἰδιαιτέρου ἀεροπλάνου, προφρόνως τεθέντος εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Χάρρυ Τροῦμαν, καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Συνταγματάρχου Charles Mara, Ὑπασπιστοῦ τοῦ Προέδρου Τροῦμαν καὶ Ἀντιπροσωπείας τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Αἰδεσιμολογιωτάτου κ. Βασιλείου Εὐθυμίου, Ἱερατικῶς Προϊσταμένου τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ Ἐντιμ. κ. κ. Σπ. Σκούρα, διευθυντοῦ τῆς Κινηματογραφικῆς Ἑταιρίας «Εἰκοστὸς Αἰών», Π. Δήμου, δικηγόρου, Π. Κουρίδου, δικηγόρου, Γ. Σταυρίδου, ἐμπόρου, καὶ Α. Γεωργιάδου, ὑποδιευθυντοῦ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ἑλληνικῆς Τραπέζης.

Τὸ προεδρικὸν ἀεροπλάνον τῇ ἐπομένῃ, 24η τοῦ μηνός, προσεγειώθη εἰς Παρισίους, ἔνθα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπεβιβάσθη, γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ. τοῦ ἐν Παρισίοις Ρώσσου ἐξάρχου Σεβ. Μητροπολίτου κ. Βλαδιμήρου μετὰ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ Ἐπισκόπου Κατάνης κ. Κασσιανοῦ, τοῦ αὐτόθι Ὀρθοδόξου Κλήρου, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας Rev. H. M. Waddams, τῶν ἐπισήμων καὶ πλήθους λαοῦ.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, μετὰ διήμερον ἐν Παρισίοις παραμονήν, καθ᾽ ἣν ἐχοροστάτησεν ἐν τοῖς αὐτόθι ἱεροῖς ναοῖς, Ἑλληνικῷ καὶ Ρωσσικῷ, καὶ ἐπεσκέφθη τοὺς Ἐξοχωτάτους Πρεσβευτὰς Τουρκίας καὶ Ἀμερικῆς, ἀνεχώρησε τῇ 26η τοῦ μηνός, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ, καὶ ἀφίκετο εἰς τὴν ἡμετέραν Πόλιν αὐθημερόν, ὥραν 17. 45΄.

Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Γεσίλκιοϊ ἀνέμενον ἀπὸ μέρους μὲν τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἐπὶ τούτῳ ὁρισθεῖσα Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης κ. Πολυκάρπου, Προικοννήσου κ. Φιλοθέου καὶ Κυδωνιῶν κ. Ἀγαθαγγέλου, μετὰ τῶν Πανοσιολ. Μ. Ἀρχι-

διακόνου κ. Μελετίου καὶ Δευτερεύοντος κ. Ἰσιδώρου, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τουρκικοῦ Γραφείου κ. Εὐθυμίου Μαυρίδου καὶ τοῦ Διευθύνοντος τὴν Διερμηνείαν κ. Ἀλεξ. Μελίδου, ἀπὸ μέρους δὲ τῶν Ἀρχῶν ὁ Βοηθὸς Νομάρχης Σταμποὺλ κ. Ρ. Οὐλγκέν, καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀσφαλείας τῆς Πόλεως κ. Ἰσμαὴλ Χακκῆ Μπαϊκάλ. Ὡσαύτως παρίσταντο οἱ Βουλευταὶ Σταμποὺλ κ. κ. Χαμδουλλὰχ Σουπχῆ Τανρήυβερ καὶ Ν. Φακατσέλης, ἰατρός, οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι κ. κ. Μεχμὲτ Σηπαχήογλου καὶ Ἀθανάσιος Κουκούλης, ἰατρός, ἐκ δὲ τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Π. Σκέφερις, ὁ ἐνταῦθα Ἕλλην Γενικὸς Πρόξενος κ. Μ. Μελᾶς μετὰ τῶν Ὑποπροξένων καὶ τῶν Στρατιωτικοῦ καὶ Ἐμπορικοῦ Ἀκολούθων καὶ ὁ Στρατιωτικὸς Ἀκόλουθος τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας. Ἐπίσης προσῆλθον πλεῖστοι ὅσοι ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐγχωρίου καὶ ξένου Τυπου καὶ πλήθη λαοῦ, κατακλύσαντα ὅλον τὸν πέριξ τοῦ ἀεροδρομίου ἀνοικτὸν χῶρον.

Ἰσχυρὰ ἀστυνομικὴ δύναμις ἐτήρει τὴν τάξιν.

Ἅμα τῇ ἐκ τοῦ ἀεροπλάνου ἀποβάσει, ἐν μέσῳ ζωηροτάτων καὶ ἐνθουσιωδῶν ἐπευφημιῶν, τοῦ συγκεντρωμένου λαοῦ, ἡ Α. Θ. Παναγιότης εὐλογοῦσα καὶ μετὰ κόπου πολλοῦ διελθοῦσα διὰ μέσου τοῦ πυκνοῦ πλήθους, ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ στηθεῖσαν ἐξέδραν, ἔνθα προσελθὼν ὁ Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Σεβ. Μητροπολίτης Προύσης κ. Πολύκαρπος προσεφώνησεν Αὐτὴν ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἑξῆς:

«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Ἰδού, Παναγιώτατε Δέσποτα, ὁ ἐπίκαιρος ἐν εὐλογίᾳ Κυρίου χαρμόσυνος χαιρετισμός, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐκπρόσωποι γηθόσυνοι εὐλαβῶς Σοι ὑποβάλλομεν κατὰ τὴν εὔσημον ταύτην στιγμήν, καθ' ἣν τὸ πρῶτον ὡς θεόλεκτος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης θέτεις τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς εὐκλεοῦς Χώρας ἡμῶν.

Παναγιώτατε Δέσποτα, καθ' ἅπαν τὸ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τῆς μελετωμένης ἤδη ἀποθέσεως τῶν εὐθυνῶν τῆς διοικήσεως τοῦ Θρόνου ἀπὸ μέρους τοῦ Σεπτοῦ Προκατόχου Σου, λόγῳ τοῦ καταθλίβοντος Αὐτὸν ἀδοκήτου νοσήματος, τὸ γεραρὸν ὄνομα τοῦ Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρου ὥς τις θρύλος ἱερὸς ἠλέκτριζε τοὺς πάντας καὶ ἐν αὐτῷ θεοπνεύστως διέβλεπον τὸν ἐνδεδειγμένον ταῖς περιστάσεσιν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Διὸ καὶ ἅμα τῇ χηρείᾳ τοῦ Θρόνου, εὐδοκίᾳ Κυρίου, ἡ θεοτίμητος τῆς Ἱεραρχίας ψῆφος πανηγυρικῶς Σ' ἐκάλεσεν ἐπὶ τὴν πηδαλιουχίαν τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἅμα δὲ τῷ ἐπισήμῳ ἀγγέλματι τῆς ὑψηλῆς ταύτης κλήσεώς Σου, τῇ φωνῇ τῆς Ἐκκλησίας ὑπείκων, ἐπαινετὴν ὄντως ἐπεδείξω αὐτοθυσίαν καὶ πάνυ προφρόνως κύψας τὸν αὐχένα, θείᾳ οἰκονομίᾳ, κατένευσας ἵνα ἀποχωρισθῇς τοῦτο μὲν ἀπὸ Ἐπαρχίας τοῦ Θρόνου πολυτέκνου, ἣν ἐπὶ δεκαεπταετίαν ὅλην δεξιῶς ποιμάνας, ἀνθοῦσαν καὶ εἰς πνεῦμα Χριστοῦ διαλάμπουσαν ἀνέδειξας, τοῦτο δὲ ἀπὸ ποιμνίου εὐλαβοῦς, οὗτινος τὴν πρὸς τὸ Σεπτὸν Πρόσωπόν Σου στοργὴν καὶ ἀφοσίωσιν παραδειγματικὴν ὄντως κατέστησας. Καὶ ἰδοὺ νῦν, «μακρὰν ποιησάμενος, κατὰ τὸν Προφητάνακτα, τὴν ἔξοδόν Σου, ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ», ἀπὸ τῆς πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ μεγαλωνύμου Ἠπείρου τοῦ Νέου Κόσμου ἐπ' αἰσίοις τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων κατέλαβες, ἵνα ἐπὶ τὸ πηδάλιον τοῦ κλυδωνιζομένου σκάφους τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ταχθῇς.

Πολύτιμα δὲ κεκτημένος ἐφόδια, τὴν ὑψηλὴν εὐμένειαν τῆς κραταιᾶς Κυβερνήσεως ἡμῶν, τὴν εἰλικρινῆ συνεργασίαν τῆς γερασμίας Ἱεραρχίας, τὴν ὁλόθερμον ἀγάπην σύμπαντος τοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος καὶ τὰ μεμαρτυρημένα σπάνια προσόντα Σου, εὐθαρσῶς ἀνάβηθι τὴν Σιὼν ἐπ' ὄρους καὶ τῷ ἀπλέτῳ φωτὶ τῆς δόξης Σου ἀφειδῶς καταύγασον τὸν Θεοφρούρητον Βωμὸν τῶν καλλινίκων καὶ καλλιστεφάνων προκατόχων Σου, ὅτι «δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ Σοῦ».

Ἐφ' ᾧ καὶ ἀπὸ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Κύριον, ὅτι οὕτως «ἐθαυμάστωσε τὸ ἔλεος Αὐτοῦ ἐν ἡμῖν» ἀφνειὰν ἐπικαλούμεθα τὴν ἐξ ὕψους ἐνίσχυσίν Σου εἰς τὴν ὄντως βαρεῖαν ἀποστολήν Σου καὶ ἰδίᾳ νῦν ἐν ὥραις δυσχειμέροις καὶ ἡμέραις χαλεπαῖς.

Εὐλαβῆ δ' ἅμα ἀποθέτοντες ἀσπασμὸν ἐπὶ τῆς τιμίας δεξιᾶς Σου, χαρμοσύνως Σοι προσφωνοῦμεν τὸ «ὡς εὖ παρέστης ἐν μέσῳ ἡμῶν» καὶ ὁλοψύχως Σοι εὐχόμεθα «Ἔντεινε καὶ κατευοδοῦ καὶ εὐκλεῶς πατριάρχευε, πρὸς δόξαν τῆς στρατευομένης Μητρὸς Ἐκκλησίας».

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐν καταφανεῖ συγκινήσει ἀπαντῶσα ηὐχαρίστησε τὴν Ἱεραρχίαν διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν πρὸς τὸ πρόσωπον Αὐτῆς ἐμπιστοσύνην καὶ τὰς πολλαπλᾶς ἐκδηλώσεις καὶ ἐξέφρασε τὴν βεβαιότητα ὅτι ἐν ἀγαστῇ μετ' αὐτῆς συνεργασίᾳ θὰ ὑπηρετήσωσιν ὁμοῦ τοὺς ἁγίους σκοποὺς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης ηὐχαρίστησε καὶ τὸν εἰς ὑποδοχὴν Αὐτῆς ἐλθόντα λαόν, ὃν καὶ ηὐλόγησεν.

Ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀπὸ μικροφώνου ἀπηύθυνε Τουρκιστὶ θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς Κυβερνήτας καὶ τὸν Λαὸν τῆς Χώρας ἡμῶν, ἐκφράσασα τὴν ἄκραν Αὐτῆς συγκίνησιν καὶ χαράν, ἀξιωθείσης νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὰ προσφιλῆ ἐδάφη τῆς γενετείρας Αὐτῆς, καὶ εὐχηθεῖσα ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς Τουρκικῆς Πατρίδος. Μετὰ τὰς προσφωνήσεις, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἀφοῦ ἐχαιρέτησε τοὺς πρὸς προϋπάντησιν Αὐτῆς ἐλθόντας Ἁγίους Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Ἐπισήμους εὐλογοῦσα πάντοτε καὶ μόλις συγκρατοῦσα τὴν συγκίνησιν Αὐτῆς ἐκ τῶν περὶ Αὐτὴν ζωηροτάτων ἐκδηλώσεων, διέσχισε τὰ πλήθη καὶ ὑπὸ τὰς ζητωκραυγὰς καὶ ἐπευφημίας αὐτῶν ἐπέβη τοῦ Πατριαρχικοῦ αὐτοκινήτου, ἔχουσα παρ' Αὐτῇ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Προύσης κύριον Πολύκαρπον. Εἰς τὰ λοιπὰ ἀναμένοντα αὐτοκίνητα ἐπέβησαν οἱ Σεβ. Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, οἱ κληρικοὶ τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς καὶ οἱ Συνοδοὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Ἡγουμένων ὀργάνων τῆς Τροχαίας Κινήσεως ἐπὶ μοτοσυκλεττῶν, ἐσχηματίσθη πομπὴ ἐκ μακρᾶς σειρᾶς αὐτοκινήτων, ἥτις ἐκκινήσασα ἐκ Γεσήλκιοϊ κατηυθύνθη διὰ τῶν Λεωφόρων Τόπκαπου — Ἐδιρνέκαπου — Φατίχ — Ἀτατοὺρκ καὶ Ταρλάμπαση εἰς τὴν Πλατεῖαν Ταξίμ. Οἱ κώδωνες τῶν ἱ. Ναῶν, πρὸ τῶν ὁποίων διήρχετο ἡ Πατριαρχικὴ πομπή, ἔκρουον χαρμοσύνως, ὁ δὲ ἱερὸς Κλῆρος, ἑστὼς πρὸ τῶν θυρῶν τῶν ἱ. Ναῶν, ὑπεκλίνετο πρὸ τοῦ διερχομένου Πατριάρχου.

Εἰς τὴν Πλατεῖαν Ταξίμ, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, κατελθοῦσα τοῦ αὐτοκινήτου, κατηυθύνθη εἰς τὸ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Πλατείας Ἡρῷον τῆς Δημοκρατίας, ἔνθα ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ συρρεύσαντος πλήθους κόσμου, κατέθεσε στέφανον ἐκ λευκῶν καὶ ἐρυθρῶν ἀνθέων τοῦ κήπου τοῦ Λευκοῦ Οἴκου, κομισθέντα ὑπ' Αὐτῆς ἐξ Ἀμερικῆς. Ὑπέγραψε δὲ εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τοῦ Ἡρῴου.

Μετὰ ταῦτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης, εὐλογήσασα τὰ ζητωκραυγάζοντα πλήθη, ἐπέβη τοῦ αὐτοκινήτου καὶ μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτῆς κατηυθύνθη εἰς Φανάριον.

Εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἔνθα ἐγκαίρως εἶχον συγκεντρωθῆ οἱ Σεβ Μητροπολῖται, οἱ Ὀφφικιάλοι, ὁ ἱερὸς Κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, Ἀντιπροσωπεῖαι Κοινοτήτων καὶ Σωματείων καὶ πλεῖστοι ἔγκριτοι ὁμογενεῖς, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀφίχθη τὴν 19. 15′ ὥραν. Ἅμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ φέροντος τὴν Α. Θ. Παναγιότητα αὐτοκινήτου, οἱ κώδωνες τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ, ἤρξαντο νὰ κρούωσι χαρμοσύνως, τὰ δὲ κατακλύσαντα τὰς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἀγούσας ὁδοὺς πλήθη λαοῦ ἐξέσπασαν εἰς λίαν ζωηρὰς ἐπευφημίας.

Εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πύλην τῶν Πατριαρχείων τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἀνέμενον καὶ ὑπεδέχθησαν, κατελθοῦσαν τοῦ αὐτοκινήτου, ὁ Σεβ. Πα-

τριαρχικὸς Ἐπίτροπος Γέρων Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς μετὰ τοῦ Πανοσ. Μεγάλου Πρωτοσυγκέλλου κ. Μελίτωνος καὶ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιγραμματέως κ. Ἰακώβου, φέροντες ἐπανωκαλύμμαυχον καὶ περιστοιχούμενοι ὑπὸ τῆς λοιπῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀντήλλαξε τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν μετὰ τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, ὅστις παρουσίασεν Αὐτῇ τὸν Μ. Πρωτοσύγκελλον καὶ τὸν Ἀρχιγραμματέα, ἀσπασθέντας τὴν σεπτὴν Πατριαρχικὴν Δεξιάν. Ἀκολούθως ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ηὐλόγησε τὸν λαὸν καὶ ὡδηγήθη εἰς τὸν Πάνσεπτον Πατριαχικὸν Ναόν. Εἰς τὸν αὐλόγυρον ἵσταντο παρατεταγμένοι εἰς δύο στίχους Ἀρχιμανδρῖται τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, φέροντες ἐπανωκαλύμαυχον. Ἅμα τῇ εἰσόδῳ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰς τὸν Ναόν, τὰ πληρώσαντα αὐτὸν πλήθη ἐξέσπασαν εἰς βροντώδη «Ἄξιος». Ἡ Α. Θ. Παναγιότης κατευθυνθεῖσα εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα ἔστη πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης καὶ ἀφοῦ ἐποίησε τρεῖς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν, ἔνθα ποιήσασα μετανοίας τρεῖς πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἠσπάσθη τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἀκολούθως δὲ προσεκύνησε τὸν Ἐσταυρωμένον. Εἶτα, κρατοῦσα τὸν σταυρὸν τῆς εὐλογίας, ἐξῆλθε τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, καὶ στᾶσα πρὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, ἐφ' οὗ, λόγῳ τῆς συμπεσούσης ἑορτῆς τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ Ἱεροῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ σεβασμίαν ἀρχαίαν παράδοσιν, ἦσαν ἐναποτεθειμέναι ἡ ἱ. εἰκὼν τοῦ κλεῖσαντος τὸν Θρόνον Ἁγίου καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν κρατουμένη Ποιμαντορικὴ Ῥάβδος, ἐποίησε τρεῖς μετανοίας καὶ ἐν καταδήλῳ συγκινήσει ἀνελθοῦσα τὰς βαθμῖδας τοῦ Πανιέρου Θρόνου, εὐλαβῶς ἠσπάσθη τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου, ἐν μέσῳ βαθυτάτης σιγῆς τοῦ περιεστῶτος πληρώματος. Μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ ηὐλόγησεν ἀπὸ τῆς πρώτης βαθμῖδος τὸν λαόν, ἐξῆλθε τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ, μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτῆς καὶ διὰ μέσου τοῦ ζωηρῶς ἐπευφημοῦντος Αὐτὴν ἐν τῷ Περιβόλῳ τοῦ Πατριαρχείου πλήθους ἀνῆλθεν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Οἶκον, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ὁποίου ἀνέμενον Αὐτὴν οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Παμφίλου κ. Γεράσιμος καὶ Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος, οἵτινες ἠσπάσθησαν τὴν Δεξιὰν Αὐτῆς. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης πρὶν ἢ εἰσέλθῃ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Οἶκον, στραφεῖσα πρὸς τὸν κάτω συγκεντρωμένον λαόν, ὕψωσε τὰς χεῖρας Αὐτῆς καὶ ἀπένειμε, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τάξιν, τὴν Πατριαρχικὴν εὐλογίαν.

Εἰσελθοῦσα εἰς τὰ Ἰδιαίτερα Πατριαρχικὰ Διαμερίσματα κατηυθύνθη εἰς τὸ ἰδιαίτερον Πατριαρχικὸν Παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ προσεκύνησε, ἐντεῦθεν δὲ ὡδηγήθη εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ ἐπισήμου Πατριαρχικοῦ Γραφείου, ἔνθα ἀνέμενεν Αὐτὴν ἅπασα ἡ ἐνταῦθα Σεβασμία Ἱεραρχία.

Ὁ Σεβ. Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος Γέρων Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς παρουσίασε, κατὰ τὴν τάξιν, ἕνα ἕκαστον τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, κατὰ σειράν, μεθ' ὧν ὁ Πατριάρχης ἀντήλλαξε τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν. Οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς ὑπεδέχθησαν τὴν Σεπτὴν Κορυφὴν τῆς Ὀρθοδοξίας μετὰ θερμῶν ἐκδηλώσεων βαθείας ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ καὶ ἐξέφρασαν τὴν χαρὰν αὐτῶν, ἀξιουμένων νὰ διξιωθῶσιν Αὐτὴν εἰς τὸ Ἱερὸν Κέντρον. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης βαθύτατα συγκεκινημένη ἐκ τῆς ἐγκαρδιωτάτης ὑποδοχῆς καὶ τῶν πολλαπλῶν ἐκδηλώσεων, ἀπηύθυνε πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν Σεβ. Ἁγίων Ἀρχιερέων λόγους μεστοὺς ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος, ἐκφράσασα κατ' ἐπανάληψιν τὰς ἐνθέρμους Αὐτῆς εὐχαριστίας διὰ πάντα τὰ περὶ Αὐτὴν γενόμενα καὶ τονίσασα ὅτι πρόθεσις Αὐτῆς εἶναι ὅπως μετὰ τῆς Ἱεραρχίας συνδιακονήσῃ τῇ Ἁγίᾳ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ. Ἀκολούθως ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρουσίασεν εἰς τοὺς Σεβ. Ἁγίους Ἀρχιερεῖς τοὺς συνοδοὺς Αὐτῆς καὶ ἐδέχθη πρῶτον μὲν τοὺς προσελθόντας Ὀφφικιάλους, οἵτινες ὑπέβαλον τὰ σέβη αὐτῶν, μετ' αὐτοὺς δὲ τοὺς δημοσιογράφους τοῦ ἐγχωρίου καὶ τοῦ ξένου Τύπου, πρὸς οὓς ἐδήλωσεν τὴν βαθεῖαν Αὐτῆς χαρὰν ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ Αὐτῆς εἰς τὴν πάτριον Χώραν, τὸν θαυμασμὸν Αὐτῆς πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας κύριον Ἰσμὲτ Ἴνονου καὶ τοὺς ἀξίους αὐτοῦ συνεργάτας, καὶ παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἱερᾶς Αὐτῆς Διακονίας θὰ πράξῃ πᾶν τὸ ἐφ' ἑαυτῇ διὰ τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν εὔκλειαν τῆς Πατρίδος.

Τὸ ἑσπέρας ἡ Α. Θ. Παναγιότης ηὐλόγησε τὴν Πατριαρχικὴν Τράπεζαν καὶ κατόπιν προέστη τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀποδείπνου ἐν τῷ Ἰδιαιτέρῳ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ, μεθ' ἣν ἀπεσύρθη εἰς τὰ Ἰδιαίτερα Αὐτῆς Δώματα.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΝΘΡΟΝΙΣΕΩΣ.

Τῇ ἐπομένῃ, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, 27ῃ Ἰανουαρίου, ἐγένετο ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἡ ἐπίσημος τελετὴ τῆς Ἐνθρονίσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Ἀπὸ βαθείας πρωΐας ἤρξαντο νὰ προσέρχωνται πλήθη κόσμου, ἅτινα κατέκλυσαν τὸν Ναόν, τὸν Περίβολον τοῦ Πατριαρχείου καὶ τὰς πέριξ ὁδούς. Εἰς τὸν Σωλέα ἐπετράπη ἡ εἴσοδος μόνον εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ προγράμματος προβλεπόμενα πρόσωπα, ἅτινα ἐφωδιάσθησαν δι' εἰδικῶν δελτίων εἰσόδου. Ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. ἤρξατο ἡ προσέλευσις τῶν ἐπισήμων, τοὺς ὁποίους ὑπεδέχετο ἡ ἐπὶ τούτῳ ὁρισθεῖσα Τελεταρχικὴ Ἐπιτροπή. Προσῆλθον καὶ κατέλαβον θέσιν ἐν τῷ Σωλέᾳ:

— Ἀντιπροσωπεία τῆς ἐνταῦθα Παπικῆς Ἀποστολῆς. Ὁ Πρωτοσύγκελλος τοῦ ἐνταῦθα Ἀρμενικοῦ Πατριαρχείου μεθ' ἑνὸς ἑτέρου ἀνω-

τέρου κληρικοῦ. Ὁ Πρωθιερεὺς τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικανικῆς Παροικίας· Ἀντιπρόσωποι τῆς ἐνταῦθα Συριακῆς Ἐκκλησίας. Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἀρχιρραβινείας.

— Ἐκ τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος: Ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Π. Σκέφερης μετὰ τοῦ Στρατιωτικοῦ καὶ Ναυτικοῦ Ἀκολούθων τῆς Πρεσβείας, ἐν στολῇ. Ἡ Πρέσβειρα τῆς Μ. Βρεττανίας Εὐγενεστάτη Λαίδη Κέλλυ. Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἀμερικῆς μετὰ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀκολούθου τῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ ἀνωτέρου Προσωπικοῦ τοῦ Προξενείου. Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Μ. Βρεττανίας μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ, τοῦ Προξένου, τοῦ Α΄ καὶ Β΄ Γραμματέως τῆς Πρεσβείας, τῶν Ναυτικῶν Ἀκολούθων, καὶ τοῦ Ἀκολούθου τοῦ Τύπου. Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Γαλλίας μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ. Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἰταλίας μετὰ τοῦ Ὑποπροξένου. Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Σουηδίας μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ τοῦ Ὑποπροξένου. Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ὁλλανδίας. Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Φιλλανδίας μετὰ τοῦ Ὑποπροξένου. Ὁ Ἀναπληρωτὴς Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἀργεντινῆς μετὰ τοῦ Προξένου. Ὁ Πρόξενος τοῦ Βελγίου μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ὁ Ἀναπληρωτὴς Πρόξενος τῆς Ἐλβετίας μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ὁ Πρόξενος τοῦ Λιβάνου. Ὁ Πρόξενος τῆς Βραζιλίας μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ τοῦ Ὑποπροξένου. Ὁ Πρόξενος τῆς Βενεζουέλας καὶ ὁ Πρόξενος τῆς Χιλῆς.

— Ὁ συνοδεύσας τὴν Α. Θ. Παναγιότητα Συνταγματάρχης Τσάρλς Μάρα, Ὑπασπιστὴς τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ κομίσαντος Αὐτὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἰδιαιτέρου ἀεροπλάνου.

— Οἱ Βουλευταὶ Σταμποὺλ κ. κ. Χαμδουλλὰχ Σουπχῆ Τανρίοβερ καὶ Νικόλαος Φακατσέλης, ἰατρός. Οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι κ. κ. Μεχμὲτ Σηπαχίογλου καὶ Ἀ. Κουκούλης, ἰατρός. Οἱ πρώην Βουλευταὶ κ. κ. Ν. Ταπτᾶς, ἰατρὸς καὶ Μ. Καγιάογλου, δικηγόρος.

— Οἱ Ὀφφικιάλοι τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας: Μ. Λογοθέτης κ. Κ. Γκιώκας, Μ. Ρήτωρ κ. Β. Μιρμίρογλου, Μ. Χαρτοφύλαξ κ. Ἀ. Μόσχος, Μ. Πρωτέκδικος κ. Σ. Βαλλιᾶς, Μ. Ρεφερενδάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ, Μ. Πρωτονοτάριος κ. Ἐμμ. Φωτιάδης, Μ. Ἱερομνήμων κ. Σ. Ζώης, Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου κ. Ἰ. Παναγιωτίδης, Ἄρχων Χαρτουλάριος κ. Τ. Μουαμελετζόγλου, Ἄρχων Μυρεψὸς κ. Β. Αἰμιλιάδης, Ἄρχων Ἀρχιτέκτων κ. Στ. Χατζηχρήστου καὶ Ἄρχων Καστρίνσιος κ. Γ. Τζατζόπουλος.

— Ἀντιπροσωπεῖαι: τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας Σταυροδρομίου, τῆς Ἐφορίας τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἀντιπροσωπείας τοῦ Ἰατρικοῦ Σώματος αὐτῶν, τῆς Ἐφορίας τῶν Ὀρφανοτροφείων.

— Ὁ Καθηγητικὸς Σύλλογος τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

— Οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐφοριῶν καὶ οἱ Διευθυνταὶ τῆς Μεγάλης Σχολῆς, τοῦ Ἰωακειμείου Παρθεναγωγείου, τοῦ Ζωγραφείου Γυμνασίου, τοῦ Ζαππείου Παρθεναγωγείου καὶ τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου Πέραν.

— Οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐφοροεπιτροπῶν καὶ Ἐπιτροπῶν τῶν Κοινοτήτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς καὶ Κοινοτικαὶ Ἀντιπροσωπεῖαι τῶν παρακειμένων Ἐπαρχιῶν Χαλκηδόνος, Δέρκων, Πριγκηποννήσων καὶ Ἴμβρου καὶ Τενέδου.

— Ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ Συνδέσμου τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Παροικίας, τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν Πέραν, τοῦ Συνδέσμου Βοηθείας Ἀπόρων Νοσηλευομένων καὶ Γηροκομουμένων τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ, τοῦ Συνδέσμου Ἐνισχύσεως τῶν Σχολῶν, τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Συνδέσμου Σταμπούλ, τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Κουρτουλούς, τοῦ Ἰατρείου τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου, τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συνδέσμου, καὶ πλείστων ἄλλων Μορφωτικῶν, Φιλανθρωπικῶν καὶ Ἀθλητικῶν Σωματείων τῆς Πόλεως.

— Οἱ Ἀντιπρόσωποι τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Πόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων, τῶν ξένων Πρακτορείων καὶ οἱ ἐνταῦθα ἀνταποκριταὶ τοῦ ξένου Τύπου.

— Μεταξὺ τοῦ κατακλύσαντος τὸν Ναὸν ἐκκλησιάσματος διεκρίνοντο πλεῖστοι ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς κοινωνίᾳ, ἐπιστημόνων, διανοουμένων, βιομηχάνων καὶ ἐμπόρων.

Τὴν τάξιν ἐν τῷ Ναῷ ἐτήρουν εἰδικῶς ὁρισθέντες Τελετάρχαι, ἐκτὸς δὲ τοῦ Ναοῦ ἰσχυρὰ Ἀστυνομικὴ Δύναμις.

Ὀλίγον πρὸ τῆς 11ης ὥρας ἔλαβον θέσεις ἐν τῷ Αὐλογύρῳ μὲν τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ Ἀρχιμανδρῖται τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς φέροντες ἐπανωκαλύμμαυχον εἰς δύο στίχους, ἐν δὲ τῷ νάρθηκι αὐτοῦ ὁ Πατριαρχικὸς Κλῆρος περιβεβλημένος τὰ ἱερὰ ἄμφια καὶ οἱ Πατριαρχικοὶ χοροί.

Τὴν 11ην ἀκριβῶς ὥραν, κρουομένων χαρμοσύνως τῶν κωδώνων τοῦ Ναοῦ, ἤρχισεν ἡ ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἴκου κάθοδος τῆς πομπῆς, προηγουμένων δύο Κλητήρων καὶ ἓξ Ἀρχιμανδριτῶν. Πρῶτοι κατῆλθον οἱ Σεβ. Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, οἵτινες, εἰσελθόντες διὰ τῆς κυρίας εἰσόδου εἰς τὸν Ναόν, κατηυθύνθησαν εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα καὶ ἔλαβον θέσεις εἰς τὰ οἰκεῖα στασίδια ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ἱεροῦ Συνθρόνου.

Μετὰ τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς, ἡγουμένων δύο Κλητήρων καὶ τοῦ Μεγάλου Ἐκκλησιάρχου, κρατοῦντος τὸ Πατριαρχικὸν Χαζράνιον, ἤρχετο ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, φέρων τὰ Πατριαρχικὰ ἐγκόλπια καὶ κρατῶν τὴν Πατριαρχικὴν Ράβδον, ἀκολουθούμενος δὲ ὑπὸ τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Μ. Ἀρχιδιακόνου καὶ τιμητικῶς συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐξ Ἀμερικῆς κληρικολαϊκῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ζωηρῶς ἐπευφημουμένη, κατῆλθε τὰς κλίμακας τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἴκου καὶ διὰ μέσου τῶν δύο στίχων τῶν ἐν τῷ Περιβόλῳ παρατεταγμένων Ἀρχιμανδριτῶν κατηυθύνθη πρὸς τὴν εἴσοδον τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ. Ἅμα τῇ ἐμφανίσει Αὐτῆς, οἱ Πατριαρχικοὶ Διάκονοι ἤρξαντο θυμιῶντες, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ἡ Πατριαρχικὴ Πομπὴ εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ναόν. Φθάσας ὁ Πατριάρχης πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης ἐποίησε τρὶς τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα, ἔνθα προσκυνήσας τὸ ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ ποιήσας σχῆμα μετὰ τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων, κατέλαβε τὴν δεξιόθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἕδραν Αὐτοῦ.

Πληρωθέντος ὑπὸ τῶν χορῶν τοῦ «Ἄξιόν ἐστιν», ἤρξατο ἡ ἐπὶ τῇ Ἐνθρονίσει ἱερὰ τελετή.

Ὁ πρῶτος τῇ τάξει Σεβ. Γέρων Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, περιβληθεὶς ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμόφορον, ἐποίησεν Εὐλογητόν. Ὁ Μ. Ἐκκλησιάρχης στὰς πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης, ἀνέγνω τὸ τρισάγιον, μεθ' ὃ οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς ἤρξαντο ψάλλοντες τὰ τροπάρια «Εὐλογητὸς εἶ Χριστέ» καὶ «Ὅτε καταβάς». Τούτων ψαλλομένων, ὁ τελετουργῶν Ἀρχιερεὺς ἐθυμίασε τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, τὸν Θρόνον, τὰς ἱερὰς εἰκόνας, τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς καὶ τὸν Λαόν. Ἀκολούθως ἀνέγνω μικρὰν συναπτὴν καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Ὅτι ἐλεήμων», ἐποίησε τὴν ἀπόλυσιν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Α. Θ. Παναγιότης, περιβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀρχιδιακόνου καὶ τοῦ Δευτερεύοντος μανδύαν, ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμόφορον, ἦλθε καὶ ἔστη πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, περιστοιχουμένη ὑπὸ τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων, κρατούντων κηροπήγια. Πληρωθείσης τῆς ἀπολύσεως, ὁ Πατριάρχης ἐποίησεν Εὐλογητὸν καὶ μετὰ τὸ τρισάγιον ὑπὸ τοῦ Μ. Ἐκκλησιάρχου, τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων ψαλλόντων τὰ τροπάρια «Εὐλογητὸς εἶ Χριστέ», καὶ «Ὅτε καταβάς», ἐθυμίασεν. Ἀκολούθως ἐποίησε μικρὰν συναπτὴν καὶ μετ' αὐτὴν τὴν ἀπόλυσιν.

Τῆς Α. Θ. Παναγιότητος στάσης πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης καὶ ἐστραμμένης πρὸς τὸν Λαόν, προσῆλθεν ἐνώπιον Αὐτῆς ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσιολ. κ. Ἰάκωβος καὶ κρατῶν λαμπάδα ἐκάλεσεν Αὐτὴν ἐπὶ τὸν Ἁγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἀπαγγείλας ἀπὸ διφθέρας τὸ Μέγα Μήνυμα, ἔχον ὧδε:

Ἡ ἱερὰ τῶν Ἐνδημούντων ἁγίων Ἀρχιερέων χορεία, ἐκλεξαμένη τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, ἐπινεύσει θείᾳ, Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, προσκαλεῖ Αὐτὴν διὰ τοῦ ταπεινοῦ Αὐτῆς οἰκέτου

ἐπὶ τὸν Ἁγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν τοῦτον Θρόνον.

Ἀνάβηθι τοίνυν, Παναγιώτατε Δέσποτα, τὰς βαθμῖδας αὐτοῦ καὶ κόσμησον αὐτόν, ὡς ἐκλέϊσαν καὶ ἐλάμπρυναν αὐτὸν οἱ προκάτοχοί Σου Ἀνδρέας ὁ Πρωτόκλητος, Γρηγόριος ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος, ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶτταν Ἰωάννης, Φώτιος ὁ πάνυ, Γεννάδιος ὁ Σχολάριος, Διονύσιος ὁ Ε'., Ἰωακεὶμ ὁ Γ'., Γερμανὸς ὁ Ε'. καὶ ὁ λοιπὸς τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει εὐπρεπῶς πατριαρχευσάντων γεραρὸς θίασος, καὶ ὁδήγησον τὸν ἐμπεπιστευμένον Σοι ἄνωθεν κλῆρον καὶ λαὸν εἰς τὰς τρίβους τῆς κατ' ἄμφω σωτηρίας καὶ εἰς νομὰς τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος. Γένοιτο, Γένοιτο!

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπαντῶσα ἀνέγνω ἀπὸ διφθέρας τὴν Εὐχαριστίαν, ἔχουσαν ὧδε:

Θεῖον ὄντως τὸ τῆς πνευματικῆς ταύτης διακονίας γεραρὸν χρῆμα, ἀγγελικῆς ἰσχύος καὶ φύσεως δεόμενον, κατὰ τὸν χρυσοῦν τὴν γλῶτταν Μέγαν Χρυσόστομον, ἅτε δὴ πολλὴν συνεπάγον τὴν μέριμναν καὶ ἀνύστακτον τὴν προσοχήν. Καίτοι δὲ διὰ τοῦτο ἀποδειλιῶμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸ μέγεθος, κατὰ λόγον ἀνθρωπίνης ἀσθενείας, ὅμως συγκατατιθέμεθα οἷς ἡ ἱερὰ ἡμῶν Ἀδελφότης κανονικῶς ἐνέκρινε περὶ ἡμῶν καὶ ἀποδεχόμεθα τὴν ἐκλογήν, εἰς τὴν ἄφατον τοῦ Ὑψίστου φιλανθρωπίαν ἐνατενίζοντες, ἀφ' ἧς πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθύνεται καὶ πᾶν δυσχερὲς εἰς ὁδοὺς λείας μεταποιεῖται καὶ μεταβάλλεται.

Μετὰ ταῦτα προσελθὼν ἐνώπιον Αὐτῆς ὁ πρῶτος τῇ τάξει Σεβ. Γέρων Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, ἐνεχείρισεν Αὐτῇ τὴν Πατριαρχικὴν Ποιμαντορικὴν Ῥάβδον, προσφωνήσας ὡς ἑξῆς:

Ἡ Ποιμαντικὴ αὕτη Ῥάβδος, Παναγιώτατε Δέσποτα, συμβολίζει τὴν ῥάβδον δυνάμεως, ἥντινα ἐξαποστέλλει Σοι ὁ Κύριος πρὸς ποιμαντορίαν τοῦ νέου Ἰσραήλ. Κράτησον αὐτὴν καὶ ἐρειδόμενος ἐπὶ ταύτης ἔντεινε καὶ κατευοδοῦ ἐν ἀληθείᾳ καὶ πρᾳότητι καὶ δικαιοσύνῃ, ἐν μέσῳ τοῦ Χριστωνύμου πληρώματος, δι' ὑπομονῆς τρέχων τὸν προκείμενόν Σοι ἀγῶνα, ἀφορῶν εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν.

Εἰς ταῦτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπήντησεν:

«Εὐχαριστῶ καὶ εὔχομαι ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἀξιώσῃ με πληρῶσαι τὰς προσδοκίας τῆς Ἐκκλησίας».

Ἀκολούθως, ἡγουμένου τοῦ Μ. Ἐκκλησιάρχου, ἐξῆλθον τοῦ Ἱεροῦ Βήματος οἱ Σεβ. Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς καὶ κατέλαβον τὰ παρὰ τὸν Πα-

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου κατὰ τὴν τελετὴν τῆς Ἐνθρονίσεως.

τριαρχικὸν Θρόνον οἰκεῖα αὐτῶν στασίδια. Ἐν συνεχείᾳ προπορευομένων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων, ἡ Α. Θ. Παναγιότης περιστοιχιζομένη ὑπὸ τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Μ. Ἀρχιδιακόνου, ἀνῆλθε τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον καὶ τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη» ηὐλόγησε διὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ τὸν Λαόν.

Ἀμέσως μετὰ ταῦτα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αἴνου κ. Γερμανὸς ἐξεφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Ἄμβωνος τὸν Προσαγορευτήριον Λόγον, ἔχοντα ὧδε:

Ὁ Προσαγορευτήριος Λόγος τοῦ Μητροπολίτου Αἴνου.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Κατὰ τὴν εὔσημον ταύτην στιγμήν, καθ᾽ ἥν, θείᾳ βουλῇ, ἀνέρχεσαι τὰς βαθμῖδας τοῦ Πανιέρου τούτου Θρόνου, ὃν ἀστέρες πρώτου μεγέθους, ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἅπαντας ἐν τῷ νοητῷ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματι σελαγίζοντες, τῇ ἑαυτῶν εὐσεβείᾳ καὶ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ κατεκόσμησαν καὶ τίμιον καὶ σεβαστὸν τοῖς πᾶσι κατέστησαν, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὑπηχεῖ Σοι ἐκ τοῦ βάθους τῶν αἰώνων, διὰ στόματος τοῦ Προφήτου Βαρούχ, μυστηριώδης τις φωνή, λέγουσα: Ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ, καὶ περίβλεψαι πρὸς ἀνατολάς, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα Σου ἀπὸ ἡλίου δυσμῶν ἕως ἀνατολῶν, τῷ ῥήματι τοῦ ἁγίου, χαίροντα τῇ τοῦ Θεοῦ μνείᾳ.... Συνέταξε γὰρ ὁ Θεὸς ταπεινοῦσθαι πᾶν ὄρος ὑψηλόν, καὶ θῖνας ἀεννάους καὶ φάραγγας πληροῦσθαι, εἰς ὁμαλισμὸν τῆς γῆς, ἵνα βαδίσῃ Ἰσραὴλ ἀσφαλῶς τῇ τοῦ Θεοῦ δόξῃ» (Βαρούχ ε΄. 5-9).

Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ καλέσαντός Σε ἐπὶ τὴν ὑπάτην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίαν Θεοῦ, ἐξαγγέλλουσά Σοι τὰς ὑποχρεώσεις τῆς πολυευθύνου ἐντολῆς, ἣν ἐν πλήρει καὶ βαθείᾳ συναισθήσει ἀναλαμβάνεις σήμερον.

Πᾶν ὄρος ὑψηλόν, λέγει, καὶ πᾶς θῖν ἄνυδρος, ἐπιπροσθοῦντα τῇ πορείᾳ καὶ τῇ δόξῃ τῆς Ἐκκλησίας ἐταπεινώθησαν, καὶ ὡς χνοῦς ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς διεσκεδάσθησαν. Ποικίλαι φάραγγες ἐξεκαθαρίσθησαν καὶ ἐπληρώθησαν, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐντολῇ ἐξωμαλύνθη ἡ γῆ, ἵνα ἐπ᾽ αὐτῆς βαδίσῃ ἀσφαλῶς καὶ ἐλευθέρως, τῇ τοῦ Θεοῦ δόξῃ, ὁ νέος Ἰσραήλ.

Ἐν οτωῦ δὲ αἰσίαις ὥραις, θεοπνεύστῳ τῆς Ἐκκλησίας βου-

λεύματι καὶ ἐξαιρετικῶς εὐμενεῖ τῆς Πολιτείας γνώμῃ, ἀνάγεσαι Σύ, Παναγιώτατε Δέσποτα, ἐπὶ τὸν Ἁγιώτατον καὶ Θεοδόξαστον Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἵνα, καταγλαϊζόμενος τῷ φωτὶ τῆς δόξης αὐτοῦ, ἡγηθῇς τῆς νέας ταύτης πορείας τοῦ νέου Ἰσραήλ.

* * *

Ἐπὶ τοῦ περιβλέπτου τούτου Θρόνου, οὗ τὰς βαθμῖδας, ἐκλεκτὸς Κλήρου καὶ Λαοῦ, καὶ συγκεντρῶν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ διορθοδόξου τε καὶ τοῦ διεθνοῦς πεπολιτισμένου κόσμου, ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσιν ἀνῆλθες, Παναγιώτατε Δέσποτα, ἰδίοις ἤδη ὀφθαλμοῖς ὁρῶμεν ὃν πρότερον ἀκοῇ μόνον ὦτὸς ἠκούομεν, εὐλογοῦντα ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τῇ κατάρξει τοῦ ἔργου Αὐτοῦ, ἐπιβραβεύοντα ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ταύτης σκοπιᾶς πᾶσιν ἡμῖν, τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακράν, τὴν ἐν παντὶ εἰρήνην, τὴν ἀπαραίτητον ταύτην βάσιν καὶ προϋπόθεσιν παντὸς ἀγαθοῦ, τὴν οὐράνιον ἐκείνην χριστιανικὴν εἰρήνην ἣν οἱ πάντες ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εὐχόμεθα καὶ διακαῶς ἐπιποθοῦμεν.

Εἶναι θαυμαστὴ ὄντως, Παναγιώτατε Δέσποτα, ἡ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ἐν ταῖς χερσὶν Αὐτοῦ συνέχοντος τὰ σύμπαντα καὶ τῇ σοφίᾳ Αὐτοῦ διοικοῦντος τὸν κόσμον, καὶ σκοπίμως παραχωροῦντος μὲν ἵνα ἔστιν ὅτε ἐν τῷ κόσμῳ φύωνται ζιζάνια, καταπνίγοντα τὸν σῖτον, καὶ νέμηται τὸ κακὸν τὰ ἡμέτερα πράγματα, ῥάγδην δὲ πρόρριζον, ὅταν τοῦτο ὑψώσῃ κεφαλήν, ἀνασπῶντος καὶ ματαιοῦντος καὶ ἐξουδετεροῦντος τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ.

Πολλὰ πολλάκις ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ὑπέστη δεινά. Ὁ οὐράνιος ὅμως αὐτῆς Δομήτωρ καὶ Κυβερνήτης οὐδέποτε κατέλιπεν αὐτήν, ἀλλ' ἤγειρεν ἑκάστοτε τὸν χρήσιμον Αὐτοῦ, ἀνίστα νέους Μωσεῖς καὶ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὁδηγοῦντας καὶ σώζοντας ἐκ τῶν κινδύνων τὸν νέον Ἰσραήλ.

Τὸν θεῖον τοῦτον δάκτυλον, Παναγιώτατε Δέσποτα, ἐνορῶμεν κατ' ἀναλογίαν καὶ ἡμεῖς πάντες ἐν τῇ εἰς τὸν γεραρὸν τοῦτον Θρόνον ἀνυψώσει τῆς Σῆς σεπτῆς Κορυφῆς.

Αἱ ἀπὸ πολλοῦ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἡμέτερον Γένος κατατρύχουσαι πολλαὶ καὶ ποικίλαι δειναὶ περιστάσεις ἀπήτουν ἔκτακτον ἄνδρα, νοῦν διορατικόν, βούλησιν ἰσχυρὰν καὶ ἠθικήν, καρδίαν ἀγαθήν, ἄδολον καὶ εἰλικρινῆ κεκτημένον, ἀπήτουν τὴν στιβαρὰν

ἐκείνην χεῖρα καὶ εὐρεῖαν διάνοιαν ἥτις ἀρραγεῖς θὰ ἐτίθει τὰς βάσεις τῆς μελλούσης ἀναδημιουργίας.

Τοῦτον, ἀκριβῶς, πεποίθαμεν ὅτι εὑρήκαμεν ἐν τῷ προσώπῳ Σου, πιστεύομεν δ' ἀκραδάντως ὅτι ἐκλήθης ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας, ἵνα ἐξαγάγῃς τὴν Ἐκκλησίαν ἐκ τῶν δυσχερειῶν καὶ εἰσαγάγῃς αὐτὴν εἰς μέλι καὶ γάλα ῥέουσαν γῆν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πεποίθησις πάντων ἡμῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ εὐχὴ καὶ ὁ πόθος τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, οἵτινες, γεγηθότες καὶ συρρεύσαντες ὡς μέγα πέλαγος, ἐνδείκνυνται τὴν πρὸς Σέ, τὸν ὑπέρτατον τῆς Ὀρθοδοξίας Ἱεράρχην, ἀφοσίωσιν αὐτῶν, καί, περικυκλοῦντες τὸν Θρόνον Σου, ἀναπέμπουσιν αἶνον εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, Ὅς, πόρρωθεν καταβάλλων τῶν μεγάλων πραγμάτων τὰς ὑποθέσεις, ἐκάλεσέ Σε ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσι δεξιὸν Κυβερνήτην. Τοῦτο ἐπεμφαίνουσιν αἱ τοιαῦται τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ ἐνδείξεις, δηλοῦσαι ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοιούτου ἐδεῖτο Ἡγουμένου, ὃν ἀπολαβοῦσα, ἐκχέει τὴν ἑαυτῆς ἀγαλλίασιν.

Εἶναι ἀληθές, Παναγιώτατε Δέσποτα, ὅτι πρὸς τὸ μέγα τοῦτο ἔργον ἕξεις συναντιλήπτορας καὶ συνεργοὺς τὴν Ἱεραρχίαν τοῦ Θρόνου καὶ τὸν κλῆρον καθόλου καὶ λαόν, οἵτινες ἀκραιφνῶς ὑποτάσσουσι τὰ ἴδια αὐτῶν φρονήματα καὶ βουλεύματα εἰς μόνον τὸ θεῖον θέλημα, πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος. Τοῦτο εἶναι καθῆκον ἱερὸν καὶ ἀπαραίτητον, διότι τὰ μεγάλα ἔργα κατορθοῦνται διὰ τῆς ἑνώσεως τῶν δυνάμεων καὶ τοῦ συντονισμοῦ αὐτῶν, διὰ τῆς ἐν τῇ συνεργασίᾳ ἁρμονίας, τῆς μόνης πηγῆς τῆς ἰσχύος.

Ἐξ ἴσου ὅμως ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ Σὴ Σεπτὴ Κορυφὴ ἀποτελεῖ τὸ κέντρον πασῶν τῶν προσπαθειῶν τούτων, κέντρον πρὸς ὃ μέλλουσιν ἵνα συναντῶνται αἱ ἀκτῖνες τῆς μεγάλης ταύτης ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας. Εἰς Σὲ ἀνήκει ἡ πρωτοβουλία ἐν πᾶσι. Σὺ εἶ ἡ κινητήριος δύναμις τῆς μεγάλης ταύτης μηχανῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν βίου.

Εἶσαι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας Σου ἐπεκτείνονται πολὺ πέραν τῶν στενῶν ὁρίων τῆς μεγαλουπόλεως ταύτης καὶ ἡ ἰδιότης Σου αὕτη ἐπιβάλλει Σοι τὴν μέριμναν ἐπὶ πασῶν τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Ἐτάχθης Πρόεδρος τῶν Προέδρων πασῶν τῶν ἁπανταχοῦ

γῆς Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ ὡς τοιοῦτος συνδέεις πρὸς ἄλληλα τὰ μέλη τῆς Ὀρθόδου Ἐκκλησίας, ἅτινα πάλιν, συνδεόμενα πρὸς τὴν Κεφαλήν, ἐξασφαλίζουσι τὴν ζωὴν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἐκλήθης στήλη πυρός, ἵνα φωτίζῃς καὶ καθοδηγῇς τὸν νέον Ἰσραὴλ διὰ τῆς ἐρήμου τοῦ παρόντος βίου εἰς τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλήν, τὴν πόλιν τὴν οὐράνιον καὶ μένουσαν.

Εἶναι μέγα καὶ ἐπίπονον τὸ ἔργον τοῦτο ὅπερ προθύμως σήμερον ἀναλαμβάνεις, ὑπακούων εἰς τὴν φωνὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Εἶναι ἔργον πολλοῦ κόπου δεόμενον, ἀφοῦ εἰς πᾶσαν σφαῖραν ἀποδεικνύεται χαλεπώτερον τοῦ κτήσασθαι τὸ φυλάξαι τὰ κεκτημένα. Αὐτὴ δ' ἀκριβῶς ἡ φύσις τοῦ ἔργου Σου εἶναι ἐκείνη ἥτις μετατρέπει τὸ Θαβὼρ τῆς δόξης ὁμολογουμένως εἰς Γολγοθᾶν τοῦ Μαρτυρίου.

Οὐδόλως διαλανθάνουσι τὴν ὁμολογουμένως ὀξεῖαν διάνοιάν Σου καὶ τὴν ἐγνωσμένην ὀρθὴν καὶ δικαίαν Σου κρίσιν αἱ δυσμενεῖς διεθνεῖς συνθῆκαι ὑφ' ἃς ἀναλαμβάνεις, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, τὴν ἐπίλυσιν πολλῶν, μεγάλων, σπουδαίων καὶ ἐπειγόντων ζητημάτων.

Δεινὸς ὁ κλύδων, δεινοτάτη ἡ θύελλα, λυσσῶντα τὰ κύματα, ἄγρια τὰ πάθη, σύμμικτοι καὶ πολυσύνθετοι οἱ κίνδυνοι, θρασεῖα ἀνὰ σύμπαντα τὸν κόσμον καὶ κορυβαντιῶσα ἡ φαυλότης.

Ἡ Ἱερὰ Κιβωτός, ἐν ᾗ εἰσιν ἀποτεθησαυρισμένα: ἥ τε πίστις τῶν πατέρων ἡμῶν, ἥτις, ἁγνὴ καὶ ἄμωμος ἐξελθοῦσα ἐκ τῆς καμίνου τῆς ἀποστολικῆς περιόδου, ἁγνὴ ἐπίσης καὶ ἄμωμος διώδευσε διὰ μέσου μαρτυρικῶν αἰώνων,— ἥ τε ἔνδοξος πατρῴα ἡμῶν συνείδησις, ἥτις οὐδέποτε κλίνει γόνυ, οὐδὲ ταπεινοῦται ἐνώπιον τοῦ χρυσοῦ μόσχου καὶ τῶν Μολὼχ καὶ τῶν Βάαλ,— τά τε δίκαια τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἡμῶν, ἅτινα ἐσεβάσθησαν οἱ αἰῶνες,— καὶ οἱ προαιώνιοι θεσμοί, ἐφ' ὧν ἐτάχθη θεματοφύλαξ καὶ ἄγρυπνος φρουρὸς ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἡ Ἱερὰ αὕτη, λέγω, Κιβωτός, περικυκλοῦται ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ὑπὸ σκοπέλων καὶ ὑφάλων, καθ' ὧν ἀπὸ πολλοῦ ὠθοῦσιν αὐτήν, λαίλαπες καὶ ἄνεμοι ἀντίξοοι, πάντοθεν ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ νότου πνέοντες, καὶ ὑποβλέπεται ὑπὸ πειρατῶν μηχανωμένων διὰ παντὸς τρόπου νὰ διαρπάσωσι τοὺς ἐν αὐτῇ πολυτίμους θησαυρούς, τὴν ἱερὰν ἡμῶν κληρονομίαν, τουτέστι τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς τῶν εὐσεβῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τέκνων.

Βιοῦμεν, συνελόντι εἰπεῖν, Παναγιώτατε Δέσποτα, ἀπὸ πολλοῦ

ἐν καιροῖς χαλεποῖς, ὑπὸ συνθήκας ἐν γένει κρισίμους, δυναμένας ἵνα ἐπενέγκωσιν ἢ τὴν τελείαν ἡμῶν ἐξόντωσιν, ἢ τὸν σωφρονισμὸν ἡμῶν καὶ τὴν κατὰ μικρὸν βελτίωσιν.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἔργον Σου ὡς Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὡς ἰδιαιτέρου Ποιμένος τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς δὲν εἶναι ὀλιγώτερον βαρύ.

Παρὰ Σοῦ ὡς Πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἡ Ἱεραρχία τοῦ Θρόνου, ἡ ἐγγὺς καὶ ἡ μακράν, προσδοκᾷ τήν τε ἀποκατάστασιν τῆς συνεργασίας αὐτῆς, αἰρομένων τῶν τυπικῶν λόγων, οἵτινες χωρίζουσιν αὐτήν, καὶ τὴν προσήκουσαν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀναδιοργάνωσιν.

Παρὰ Σοῦ ὁ κλῆρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀναμένει τὴν στοργικὴν μέριμναν διὰ τὴν ἀρτιωτέραν πνευματικὴν μόρφωσιν καὶ τὸν ψυχικὸν αὐτοῦ καταρτισμόν, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, διὰ νὰ εἶναι οὐ μόνον τελεσιουργὸς τῶν ἱερῶν Μυστηρίων, ἀλλὰ καὶ πραγματικὸς ποδηγέτης πρὸς ἀνωτέραν πνευματικὴν ζωήν, καὶ τὴν οἰκονομικὴν δὲ αὐτοῦ ἐνίσχυσιν καὶ ἀνασυγκρότησιν.

Ὁ δὲ Ὀρθόδοξος εὐσεβὴς λαός Σου πιστεύει ἀκραδάντως ὅτι ὁ Θεὸς Σὲ ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν περίβλεπτον τοῦτον καὶ Θεοδόξαστον Θρόνον, ἵνα κατὰ Χριστὸν παιδαγωγῇς καὶ ἐνθαρρύνῃς αὐτὸν εἰς ἔργα ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας.

* * *

Τοιαῦται ἐν ἀτελεῖ, ἀτελεστάτῃ σκιαγραφίᾳ, Παναγιώτατε Δέσποτα, εἶναι αἱ δειναὶ καὶ δυσχείμεροι περιστάσεις, ἐν αἷς, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, διατελεῖ ἡ ἐπὶ γῆς στρατευομένη Ἐκκλησία.

Τοιοῦτος καὶ τηλικοῦτος ὁ βαρὺς κλῆρος ὅστις ἔλαχεν ἐπὶ Σέ. Σύνταξις καὶ ἀνόρθωσις τῶν ἔσω, ἀνύψωσις καὶ ἀνάδειξις τῶν ἔξω, ὑπεράσπισις καὶ διάσωσις τῶν ἐν κινδύνῳ. Αὕτη ἐστὶν ἐν κεφαλαίῳ ἡ πολυμερὴς δρᾶσις ἡ ἀπὸ σήμερον διανοιγομένη εἰς τὴν ἀκάματον δραστηριότητά Σου.

Περίζωσαι λοιπὸν τὴν ῥομφαίαν Σου ἐπὶ τὸν μηρόν Σου, δυνατέ, τῇ ὡραιότητί Σου καὶ τῷ κάλλει Σου καὶ ἔντεινε καὶ κατευοδοῦ ἕνεκεν ἀληθείας καὶ πρᾳότητος καὶ δικαιοσύνης. Ἀνάλαβε τοὺς οἴακας τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ χαρακτηρίζοντός Σε θάρρους ἐν τοῖς κινδύνοις. Ἀνάλαβε εὐθαρσῶς τὴν Πα-

τριαρχικὴν Σου ράβδον καὶ ἐπιλαβοῦ μετὰ πίστεως καὶ ζήλου τοῦ ἐμπεπιστευμένου Σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἁγίου τούτου ἔργου καὶ φύλαξον τὴν αἰωνίαν ταύτην παρακαταθήκην, διότι μέλλεις νὰ ἀπαιτηθῇς λόγον κατὰ τὴν Ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κατάρχου τῆς κινδυνώδους ποντοπορείας τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ὁλκάδος καί, προσβλέπων πρὸς τὰ ἀγριεύοντα καὶ παφλάζοντα κύματα τοῦ πελάγους τοῦ κόσμου, ἀτένισον, ὡς εἰς πολικὸν ἀστέρα, πρὸς τὸν Κύριον καὶ πρόστησον Σεαυτῷ ναυκλήρους καὶ ὁδηγοὺς τοὺς ἄλλοτε ἐν καιροῖς ἐπίσης χαλεποῖς τὸ θεότευκτον τοῦτο σκάφος εἰς λιμένας σωτηρίας καταγαγόντας. Ἀναμνήσθητι τῶν Γρηγορίων καὶ Χρυσοστόμων, τῶν Φωτίων καὶ Κηρουλαρίων, καὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἐνδόξου τούτου Θρόνου Πατριαρχῶν, καὶ μιμούμενος τῶν μὲν τὸ στερρὸν τῆς πίστεως καὶ ἐλπίδος, τῶν δὲ τὴν ἀγάπην καὶ αὐταπάρνησιν, καὶ τῶν ἄλλων τὸ διορατικὸν καὶ πρακτικὸν πνεῦμα, ἐγκαίνισον χρυσῆν τῆς Ἐκκλησίας περίοδον.

Ἡ πολλαχῶς ἔκδηλος πρὸς τὸ Σεπτόν Σου Πρόσωπον ἐκτίμησις τῆς Πολιτείας,— ὁ περὶ τὴν προσωπικότητά Σου δημιουργηθεὶς διεθνὴς θρύλος,— ἡ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποστολικὴ διακονία Σου καὶ ἡ πανθομολογουμένη περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα πεῖρά Σου,— αἱ προσωπικαί Σου ἀρεταὶ καὶ ἱκανότητες, — ἡ σύνεσίς Σου ἡ ἀποφεύγουσα τὰς ἀκρότητας καὶ τὸ μέσον ὑποδεικνῦσα,— ἡ μετριοπάθειά Σου καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἐν τῇ ὁδῷ τῆς νομιμότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης κρατοῦν Σε,— τὸ ζωηρότερον ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ᾐσθάνεσο ἔκπαλαι καὶ αἰσθάνεσαι διὰ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας,— τὰ ἐν γένει προσόντα Σου δεδικαιολογημένως Σὲ ἐνισχύουσιν «ἵνα μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ φοβηθῇς, ὅτι μετὰ Σοῦ ὁ Κύριος, εἰς πάντα οὗ ἐὰν πορεύῃ». (Ἰησ. Ναυ. Α΄. 1-10).

Ποιμένα Σὲ ἔθηκεν ὁ Θεός, κατὰ τὴν καρδίαν Αὐτοῦ. Ἔντεινε καὶ κατευοδοῦ καὶ ὁδηγήσει Σε θαυμαστῶς ἡ Δεξιὰ Αὐτοῦ, ὁ βραχίων Αὐτοῦ ὁ ὑψηλὸς καὶ κραταιός.

Μὴ διστάσῃς, μηδὲ πτοηθῇς διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἐνώπιον τοῦ κλύδωνος τούτου, ἐνώπιον τῆς πληθύος καὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν ἐνεστηκότων ζητημάτων, ἅπερ εἰσὶν ὡς τόσοι σκόπελοι καὶ ὕφαλοι «ἡ γὰρ δύναμίς μου, λέγει Κύριος, ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται» (Β΄. Κορ. ΙΒ΄., 9).

Ἀναμνήσθητι ὅτι συνεργοὺς τοῦ μεγάλου καὶ ὑψηλοῦ Ὑπουρ-

γήματός Σου ἕξεις τοὺς ὑπὸ τὴν Πατριαρχικήν Σου αἰγίδα διατελοῦντας.

Ἀναμνήσθητι, τέλος, ὅτι πάντοτε μετὰ Σοῦ ἔσται ἡ κραταιὰ ἀντίληψις τοῦ καλέσαντός Σε Θεοῦ, Οὗ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπήγγειλεν ἀπὸ τοῦ Θρόνου τὸν Ἐνθρονιστήριον Αὐτῆς Λόγον, ἔχοντα ὧδε:

Ὁ Ἐνθρονιστήριος Λόγος τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

«*Ἀναστάς, πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος*»

(Πράξεων 1,20)

Οὕτως ἤκουσα εὐλαβῶς καὶ οὕτως ἡρμήνευσα, τολμήσας, τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀδελφοί, ὡς ἐλαλήθη μοι διὰ τῶν ὑμετέρων αἰσθημάτων, ἐκδηλώσεων καὶ διὰ τῆς ψήφου.

Δὲν διαφεύγει με ἡ κρισιμότης τῆς σημερινῆς περιόδου, ὡς τῆς τραγικωτέρας ἴσως καθ' ὅλην τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν. Τὴν δ' ἐμὴν σμικρότητα γνωρίζων καλῶς ἀνομολογῶ καὶ ἐπισήμως καὶ πρωτίστως σήμερον, ὅταν μόλις πρὸ ὀλίγου ἡ Ἱ. Εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐκήρυξεν, ἅπαξ ἔτι, τὴν ἁγιότητα καὶ τὸ ὕψος τοῦ Ἱεροῦ τούτου Θρόνου.

Ἀλλ' ἀπεδεξάμην τὴν ὑμετέραν πρόσκλησιν ἐπὶ τὴν διακονίαν ταύτην. Καὶ νῦν εὑρισκόμενος ἐν μέσῳ ὑμῶν, ἵνα συμπορευθῶ μετὰ πάντων ὑμῶν ἀνεξαιρέτως, ἀτενίζω πρὸς τὸν οὐρανὸν ταπεινῶς καὶ συντετριμμένος τὴν ψυχὴν αἰτοῦμαι σήμερον πρὸ παντὸς σύνεσιν νοὸς καὶ καρδίας χῦμα.

Εὐχαριστίας θερμὰς ἀπευθύνω πρὸς πάντας ὑμᾶς, Ἀδελφοί, τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν σεβασμίαν καὶ γεραρὰν τῶν Ἁγίων Ἱεραρχῶν τοῦ Πανσέπτου Θρόνου Χορείαν, πρὸς τὸ Τίμιον Πρεσβυτέριον, τὴν ἐν Χριστῷ Διακονίαν, τὴν Τροφὸν Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολήν, τοὺς Ὀφφικιούχους καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Αὐλῇ, τὸν Τύπον, τοὺς Ἐπιστήμονας, Καθηγητὰς καὶ Διδασκάλους, τοὺς Ἐπιχειρηματίας, τοὺς Ἐργάτας καὶ τὸ ἐν γένει εὐσεβὲς Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀδελφικὸν ἀπευθύνω ἀσπασμὸν πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Πατριάρχην πρ. Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πρόεδρον Ἐφέσου κ. Μάξιμον, λυπούμενος, ὅτι δὲν ἔχομεν αὐτὸν ἐν μέσῳ

ἡμῶν, καὶ εὐχόμενος ταχεῖαν τὴν ἀποκατάστασιν τῆς πολυτίμου αὐτοῦ ὑγείας.

Γονατίζω ἐπὶ τῶν μνημάτων τῶν ἀειμνήστων Προκατόχων μου, καὶ πάντων τῶν ἐνταῦθα κεκοιμημένων καὶ ἀναπαυομένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἀλλ' ἀληθῶς δὲν εὑρίσκω λόγους ἐπαρκεῖς πρὸς ἔκφρασιν εὐχαριστιῶν μετὰ βαθυτάτης ἐκτιμήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον καὶ εὐκλεᾶ Πρόεδρον ἡμῶν Ἰσμὲτ Ἴνονου, τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν καὶ ὁλόκληρον τὸν γενναῖον Τουρκικὸν Λαόν, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου καὶ ἐγὼ ἐγεννήθην καὶ ἔζησα ἡμέρας εὐτυχεῖς.

Ἐξ ἄλλου εἶναι πολὺ φυσικὸν τὰ στρέψω τὴν ὥραν ταύτην εὐγνώμονα σκέψιν καὶ πρὸς τὴν Χώραν, ἐξ ἧς μόλις ἀφικόμην, τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, τὸν Καναδᾶν καὶ ὁλόκληρον τὴν Ἀμερικήν. Εἶναι ἡ Χώρα, ἥτις ἐπύργωσε τὰς τέσσαρας ἐλευθερίας διὰ τὸν ἑαυτόν της καὶ τοὺς ἄλλους λαούς. Ἐκεῖ ἐφιλοξενήσαμεν ἐκλεκτοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Τουρκικῆς διανοήσεως, τοῦ Τύπου, τὸν Ἀρχιστράτηγον τοῦ Τουρκικοῦ Στρατοῦ. Ἔχομεν ἐκεῖ ἀρίστους διπλωμάτας. Ἡ εὔνοια τοῦ Προέδρου Τροῦμαν, ὅπως ἀποστείλῃ με ἐνταῦθα διὰ τοῦ ἰδιαιτέρου του ἀεροπλάνου, εἶναι μία ἀπόδειξις ἀκόμη τῆς ἀγάπης του πρὸς τὴν ἀγαπητὴν ἡμῶν χώραν, τὴν Τουρκίαν.

Ἐκεῖ ἀνθεῖ ὁμογενὲς στοιχεῖον ἡπλωμένον εἰς ὅλην τὴν ἤπειρον καὶ θαυμαστῶς ὠργανωμένον. Οἱ παριστάμενοι ἐν μέσῳ ὑμῶν ἀκόλουθοί μου εἶναι τρανὴ ἀπόδειξις τῆς ἀφοσιώσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ κομισταὶ διαβεβαιώσεως ὅτι θὰ παραμένῃ εἰς αἰῶνα παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτῆς καὶ θὰ φέρῃ εἰς πέρας ἣν ἔλαβεν ἀπόφασιν, νὰ ἀνοικοδομήσῃ τὴν καταστραφεῖσαν πατριαρχικὴν Στέγην.

Ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ἀκούσας τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου καὶ νῦν ἱστάμενος ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς ταύτης, ἐπικαλοῦμαι τὴν εὐμένειαν ὑμῶν, ὅπως ἀναπτύξω δι' ὀλίγων ὑπὸ ποίας διατελεῖ ὁ κόσμος σήμερον συνθήκας, καὶ πρὸς ποῖον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν θὰ συμπορευθῶ μετὰ πάντων ὑμῶν καὶ δὴ μετὰ τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας.

Μελετῶντες εὑρίσκομεν μετὰ φρίκης τὴν ἀνθρωπότητα ἀλληλοσπαρασσομένην ἀπὸ αἰώνων ἀπεράντων, τὴν δὲ ἱστορίαν τῶν λαῶν ἀπαρτιζομένην ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ πολεμικὰς ἀφηγήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας αἱ περίοδοι τῆς εἰρήνης φαίνονται ὡς ἐπεισόδια

πρόσκαιρα καὶ φευγαλέα. Εἰς τὰς κοινωνίας, ἀναστατώσεις διαρκεῖς. Μίση μεταξὺ τῶν τάξεων καὶ πάλη συνεχής. Πάθη θρησκευτικά, ἐμφύλιοι σπαραγμοί, κρίσεις οἰκονομικαί, συγκρούσεις συμφερόντων, ἐμπόρια εἰδεχθῆ, στερήσεις, ἐγκλήματα, κακοδαιμονία. Καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας καὶ τὰ ἄτομα ἐπὶ μέρους, πόσαι τραγῳδίαι καὶ πόθοι καὶ ὁρμαί; Καὶ ἔπειτα ἀδυναμίαι, ἀθλιότητες, τύψεις συνειδότος, διάψευσις ἰδανικῶν, ἔλλειψις θάρρους πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἁμαρτίας καὶ διάπραξιν τῆς ἀρετῆς. Ἀσθένειαι, μαρασμοί, τὸ θέρισμα τοῦ θανάτου, καὶ τέλος ἡ ἀνησυχία διὰ τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωήν. Πόσοι δὲ ἐξ ἄλλου δὲν ἐπεκαλέσθησαν τὸν ἄνωθεν φωτισμόν, καὶ δὲν ἐπείνασαν ἀλήθειαν καὶ δὲν ἐδίψησαν δικαιοσύνην καὶ δὲν ἐπεζήτησαν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ δὲν ὑπέστησαν θλίψεις καὶ διωγμοὺς διότι ἠθέλησαν νὰ ζήσωσιν εὐσεβῶς;

Ὢ! Μὴ ἀρνηθῆτε τοῦτο, ἀγαπητοί, διότι πρόχειρον ἔχομεν τὴν ἡμετέραν ἐποχήν. Καὶ ἀληθῶς. Ἡ ἀνησυχία τῶν ἐσχάτων τούτων ἡμερῶν ἔφθασεν εἰς τὰ ὅρια τῆς τρέλλας. Θρησκευτικοὶ ἡγούμενοι καὶ ἄρχοντες πολιτικοί, φιλόσοφοι καὶ κοινωνιολόγοι, ἱεροκήρυκες καὶ δημοσιογράφοι, καθηγηταὶ καὶ συγγραφεῖς, δὲν εὑρίσκουσιν ἀρκετὰ χρώματα μελανά, ἵνα διαζωγραφήσωσι τὴν κατάστασιν τοῦ κόσμου, ἔκφρονες διὰ τὸ παρὸν καὶ ἀνάστατοι διὰ τὸ μέλλον.

Θὰ ἠθέλετε νὰ ἀκούσητε μερικὰς φωνὰς ἀπηλπισμένας; Γνωρίζομεν, λέγει τις, ὅτι ἡ κοινωνία ἡμῶν καὶ ὁ πολιτισμὸς διατρέχουσι κινδύνους. Οἱ ἄνθρωποι καὶ σήμερον δὲν κατώρθωσαν νὰ μάθωσι διὰ ποῖον σκοπὸν εὑρίσκονται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Τὸ ἐναγώνιον ἐρώτημα τὸ ὁποῖον ἀνέκαθεν ἐδίδετο εἰς τὸν ἄνθρωπον μένει ἀκόμη ἀναπάντητον. Γνωστὸς φιλόσοφος καὶ ἱστορικὸς βλέπει ὅτι ἡ κρίσις ἀπειλεῖ ὡς κατακλυσμὸς νὰ πλήξῃ ἀδιακρίτως ἁπάσας τὰς χώρας μετὰ τοιαύτης πρωτοφανοῦς ὀξύτητος καὶ ὁρμῆς, ὥστε νὰ ἀπασχολῇ τὰς κυβερνήσεις, τοὺς ἐπιστήμονας, τοὺς λαούς. Αὐτὴ ἡ νέα ἰδεολογία δὲν εἶναι παρὰ μία φάσις τῆς κρίσεως ταύτης καὶ οὐδεὶς λόγος σοβαρᾶς ἀνησυχίας θὰ ὑπῆρχεν, ἂν μία μόνον χώρα κατετρύχετο ἐξ αὐτῆς, οἱ δὲ ὑπόλοιποι λαοὶ διετέλουν ἐν εἰρήνῃ. Ἀλλ' ἡ κρίσις ἔχει τοιαύτην ἔκτασιν προσλάβει, ὥστε νὰ εὑρίσκωμεν αὐτὴν παγκόσμιον καὶ ἀποφασιστικὴν δι' ὁλόκληρον τὸν πολιτισμὸν ἡμῶν, μὲ ἀπειλὴν καὶ διὰ τὰ εὐτυχῆ θεωρούμενα μέρη τοῦ κόσμου.

Ἐκ τούτου περιβαλλόμεθα ὑπὸ χάους. Κυριαρχεῖ καὶ πάλιν παραλήρημα μανίας καταδιώξεως. Ὑπάρχουσι λαοὶ μισοῦντες σήμε-

ρον ἑκατονταπλασίως καὶ ἀπειλοῦντες τοὺς γείτονας αὐτῶν δι' ἐξαφανισμοῦ. Αἱ ἀντιθέσεις μεταξὺ τῶν τάξεων ἐπιτείνονται ἐπικινδύνως. Ἀστάθειαι πολιτικαί, ἐσωτερικαὶ ἀνωμαλίαι, πληθωρισμὸς νέων παρασιτικῶν ἐπαγγελμάτων, συγκέντρωσις εἰς τὰς πόλεις. Ἡ λαίμαργος ἀνάγκη τῆς ἐπιδείξεως καὶ τῆς ἀσωτείας ἐγέννησε τὴν ἔνδειαν τοῦ ἀναγκαίου. Ὁ κνησμὸς τῆς ἡδονῆς ἔγινε τυραννικός. Ἡ φρενῖτις τοῦ πλουτισμοῦ ἐπέφερεν ὀλέθρους. Ἡ πνευματικὴ ἀναρχία ζητεῖ νὰ καταρρίψῃ τὰς αἰωνίους ἀρχὰς καὶ ἀληθείας. Ἡ οἰκογένεια τρίζει εἰς τὰ θεμέλιά της. Τὸ παιδίον ἐπαναστατεῖ. Οἷος κυκλὼν ἄνευ σκοποῦ! Πόσος ἀναβρασμὸς μολύνει τὸν ἀέρα! Οἱ ἄνθρωποι οἰνοβαρεῖς ἀπὸ τὴν ψυχικὴν ταύτην μέθην κατατρώγονται ἀπὸ τὴν μανίαν νὰ διαπράξωσι τὸ κακόν.

Ἐντεῦθεν καὶ ὁ μελετητὴς διαπιστώνει ὅτι ἡ ζωὴ τῆς αὔριον «ἀνέρχεται μετὰ πολλῆς τῆς δυσκολίας» καὶ θεωρεῖ ὅτι «τὰ παγκόσμια προβλήματα προώρισται ἐκ τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης διευθετήσεως αὐτῶν νὰ ἀσκήσωσιν ἐπίδρασιν μεγίστην ἐπὶ τῶν τυχῶν τῆς ἀνθρωπότητος, οὕτως ὥστε ἢ νὰ ἑδραιωθῇ παγίως πλέον κατάστασις εἰρήνης καὶ διεθνοῦς συνεργασίας, ἢ νὰ ἐπέλθωσι νέαι ἀνυπολογίστου ἐκτάσεως ἐπιπλοκαί».

Τί λοιπὸν δοκεῖ ἡμῖν, ἀγαπητοί; Ἀμφισβητεῖτε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ταράσσεται ὑπὸ δεινῆς κρίσεως πνευματικῆς, ἠθικῆς, οἰκογενειακῆς, κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς κτλ.; Ἀμφιβάλλετε ὅτι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἔχει εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε κυριεύσῃ ὁ τρόμος τοῦ ἀγνώστου, ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἀνησυχία; Δὲν ἐπιδιώκετε διακαῶς τὴν εὐτυχίαν; Δὲν ἐπιποθεῖτε εἰρήνην εἰς τὰ ἄτομα, τὴν οἰκογένειαν, τὴν Ἐκκλησίαν, τὰς Κοινότητας, τὰ Ἔθνη; Ὁ στεναγμὸς τῆς ἀπολυτρώσεως δὲν ἀποβαίνει πηγαῖος εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν; Ὁ πόθος τῆς σωτηρίας δὲν ἔχει περισσεύσῃ;

Ταλαίπωρος λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος; Οἱ ὄφεις τῆς ἀπιστίας, τῆς συνενοχῆς, τῆς ἁμαρτίας, τῶν συμφορῶν θὰ περισφίγγωσιν αὐτὸν πανταχόθεν, ὡς τὸν Λαοκόοντα καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐλπίδος;

Τὸ πρῶτον ἔχων τὸ εὐτύχημα νὰ ὁμιλῶ πρὸ ἡμᾶς, κηρύττω ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου τὸ κήρυγμα τῆς ἐλπίδος καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν τῆς πίστεως εἰς μίαν αὔριον καλυτέραν. Κηρύττω μεθ' ὑμῶν Χριστόν, Θεὸν ἀληθινόν, σωτηρίαν καὶ χαράν, κατὰ τὴν ἀψευδῆ αὐτοῦ ἐπαγγελίαν. Ὢ γλυκεῖα τοῦ Σωτῆρος φωνή! Πῶς νὰ μὴ Σε κηρύξωμεν σήμερον πρὸ παντὸς δύναμιν Θεοῦ καὶ Θεοῦ σοφίαν;

'Εντὸς τῆς νοσταλγίας ἑνὸς κόσμου καλυτέρου βυθίζομαι εἰς τὸ ὑπερφυὲς μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ὁμολογουμένως ἡ σοφία τῶν σοφῶν ἀπωλέσθη καὶ ἡ σύνεσις τῶν συνετῶν ἔχει ἀθετηθῆ. Τίς σοφὸς τοῦ κόσμου τούτου θὰ ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ τὸ σχέδιον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρώπου; Ἀνυψῶ τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸν Χριστόν, ὅπως εἶναι ἐκεῖ ἐνθρονισμένος ἐν συνοδίᾳ τῆς Παναγίας καὶ λοιπῶν Ἁγίων, καὶ Τὸν προσκυνῶ. Ὁποία δύναμις, Χριστιανοί! Σταματᾷ τὸν ροῦν τῆς ἱστορίας, ἵνα ἀνοίξῃ νέαν. Σβύνει τὴν μέθην τῶν παθῶν καὶ ἐμπνέει τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς δημιουργίας. Συγχωρεῖ τοὺς πονεμένους καὶ ἁμαρτωλούς, ὅσοι ἠγάπησαν πολύ. Τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐμβλέπει εἰς τὰ παιδία. Εὐλογεῖ τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸν γάμον. Ταπεινοῖ ὑπερηφάνους καὶ τοὺς ταπεινοὺς ὑψώνει. Ἐξευτελίζει τὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ. Ἐνθρονίζει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἀναγνωρίζων ἀπόλυτον ἰσχὺν μόνον εἰς τὸν ἠθικὸν νόμον. Ἀλλὰ καὶ διδάσκει. Ἀναπτύσσει πρωτοφανῆ χριστιανικὴν φιλολογίαν καὶ φιλοσοφίαν διὰ τῶν Ἀποστόλων, τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ ὅλης τῆς σειρᾶς τῶν Μεγάλων Πατέρων καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων. Συντάσσει νέον Δίκαιον, κώδικα πρωτότυπον σχέσεων ἀτόμων καὶ κοινωνιῶν, ἀκατανόητον ἄνευ τῆς σοφίας καὶ τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ πᾶσι σκορπίζει τὴν ἀγάπην. Ὦ ναί! τὴν ἀγάπην. Τί ταύτης πολυτιμότερον ἐν τῷ κόσμῳ; Καὶ πόθεν ἀλλαχόθεν θὰ διεχέετο ἀφθονωτέρα καὶ τόσον χειμαρρώδης; Ἀτενίζοντες πρὸς τὸν Χριστὸν δὲν δοκιμάζετε ὡς δρόσον Ἀερμὼν εἰρήνην, ἀνάπαυσιν ψυχῆς, νέκρωσιν παθῶν, ἀνακαινισμὸν ζωῆς, πτέρωσιν διανοίας; Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χριστιανισμός, λέγει μέγας Ἱεροκῆρυξ, κατέστη ἀληθὴς ἐπιστήμη τῆς ζωῆς, διότι ἐδώρησεν εἰς ἡμᾶς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τῆς ἀγάπης, τὸ κοινὸν αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας, τὴν κοινὴν ἔννοιαν τοῦ πόνου, τῆς θυσίας καὶ τοῦ θανάτου, διὰ τοῦ ὁποίου καλούμεθα νὰ συμπληρώσωμεν τὴν ὕπαρξιν ἡμῶν ἐν τῇ αἰωνιότητι καὶ τῇ ἀθανασίᾳ.

Ἰδοὺ διατί πιστεύομεν ὅτι μόνον διὰ τῆς Θρησκείας οἱ ἄνθρωποι θὰ εἰρηνεύσωσιν ἐν ἑαυτοῖς καὶ πρὸς ἀλλήλους. Ἄφθιτον καὶ ἀσύγκριτον κάλλος καὶ μεγαλεῖον τῆς εἰρήνης! Ποῦ καὶ πῶς κρύπτεται διὰ πολλοὺς τὸ τόσον εὔκολον μυστικόν σου; Πῶς χάνεται ἐνίοτε καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ εἰς πολλὰ χριστιανικὰ κράτη; Ἀλλ' εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι αἱ κοινωνίαι καὶ οἱ λαοὶ θὰ εὕρωσιν ἐν τῇ Θρησκείᾳ τὸ κέντρον τῆς συμφιλιώσεως, τῆς συνδιαλλαγῆς, τῆς συνεργασίας, τῆς γενι-

κῆς εὐτυχίας. Λυπούμεθα μόνον, ὅτι τώρα τρέχουσιν πρὸς ἄλλας διευθύνσεις. Ἀλλὰ δὲν σημαίνει. Θὰ ἤρχετο ἐνωρίτερον τὸ ἀγαθὸν τῆς εἰρήνης. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἀργήσῃ. Διότι πρέπει νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ὑπὸ τὸν «κατατεμαχισμὸν τῆς ἐπιφανείας ἀντιστοιχεῖ μία οὐράνιος ἑνότης, τὸν ὕμνον τῶν Ἀγγέλων τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ θὰ ψάλωσι καὶ οἱ ἄνθρωποι μίαν ἡμέραν καὶ τὴν ἁρμονίαν τῶν ἡλιακῶν συστημάτων θὰ εὕρῃ καὶ τὸ βασανιζόμενον Γένος τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοὺς ὁποίους Θεὸς ἐγεννήθη, ἀπέθανε καὶ ἀνέστη».

Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ διατί ἐνόμισα νὰ ἔλθω καὶ νὰ συμπορευθῶ ὑμῖν. Νὰ νικήσωμεν μαζὺ τὴν ζωήν. Καὶ θρίαμβος τῆς ζωῆς, λέγει ὁ Μπέρξον, εἶναι ἡ δημιουργία. Εἰδοποιούμεθα περὶ τούτου ἀπὸ ἀσφαλὲς σημεῖον, τὴν χαράν. Ὅμως δημιουργία δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἄνευ πίστεως, μελέτης, προσευχῆς καὶ συνεχῶν προσπαθειῶν. «Ἐπὶ μιᾶς ἀκροπόλεως οἱ ἄνθρωποι ἀνήγειράν ποτε Ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης, πιστεύοντες νὰ ἔχωσιν αὐτὴν τοιουτοτρόπως πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν. Ἔμαθον ὅμως μίαν ἡμέραν ὅτι ἡ νίκη δὲν δένεται καὶ ἂν ἀκόμη εἶναι κομμένα τὰ πτερά της».

Ἐκ τούτου ἐξάγεται ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχωμεν ἰδεώδη, ἀπαιτεῖται καὶ χριστιανικὴ θέλησις χαλυβδίνη πρὸς πραγμάτωσιν αὐτῶν. Ἵνα ἐμφανίσωμεν τὴν ὡραιότητα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ἀπαιτεῖται πίστις καὶ δημιουργία διὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅλων τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων ἡμῶν καὶ μέσων.

Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο χρειάζεται ὅπως πάντες οἱ παράγοντες εἶναι ἀφωσιωμένοι καὶ συνεργάται εἰλικρινεῖς. Ἀπαιτεῖται ὅπως οἱ προϊστάμενοι πανταχοῦ εἶναι ἄνθρωποι οἵτινες κατανοοῦσι καὶ κατανοοῦντες ἐκτιμῶσι, καὶ ἐκτιμῶντες ἀγαπῶσιν, ὁδηγοῦσιν, ἐμπνέουσι καὶ οἰκοδομοῦσιν.

Μὲ τοιαύτας διαθέσεις εὑρίσκομαι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ἀδελφοί. Καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς οὐ καθ' ὑπερβολὴν λόγου ἢ σοφίας, ὡς μηδὲν ἔχων κατ' ἄνθρωπον νὰ καυχηθῶ, ἀλλ' ὡς δοῦλος κἀγὼ Χριστοῦ καὶ οἰκονόμος Θεοῦ μυστηρίων. Μόνος, ὡς βλέπετε, ἐμπιστευόμενος πρὸς ὑμᾶς ἀπολύτως, καὶ ὑμᾶς, κληρικοὺς καὶ λαϊκούς, ἔχων καὶ ἀδελφοὺς καὶ φίλους καὶ συνεργάτας ἐν τῷ ἀμπελῶνι Κυρίου. Θὰ συνεργασθῶμεν. Βλέπω τοῦτο ἐμφανῶς εἰς τὴν ὑποδοχήν, εἰς τὴν παρεμβολὴν ταύτην μέχρι τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, εἰς τὰς τόσας ἐκδηλώσεις αἰσθημάτων θεσπεσίων ἅτινα μυροβολοῦσιν ὡς ἐν ἔχρι ἐκπληκτικῷ πανταχόθεν, ἐκ τοῦ ἐγγὺς καὶ ἐκ τοῦ μακράν. Πῶς τώρα νὰ εὐχαριστήσω ὑμᾶς;

Ποίοις λόγοις νὰ ἐκφράσω ὑμῖν τὰς δεούσας εὐχαριστίας, Ἅγιε Χαλκηδόνος, καὶ πρὸς ὑμᾶς τοὺς προσφωνήσαντάς με χθὲς καὶ σήμερον καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον, ὅστις ἔχει με βαθύτατα συγκινήσει; Ἀλλὰ καὶ τίνι μέσῳ θὰ ἠδυνάμην ποτὲ νὰ συγχαρῶ ὑμᾶς, δι' ὅσην ἀνθηρότητα ἐμφανίζετε ἐνταῦθα; Περικλείομεν ἐντὸς ἡμῶν ὁλόκληρον τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν μὲ ὅλην τὴν μακραίωνα παράδοσιν καὶ ἱστορίαν αὐτῆς, τὸν πολιτισμόν, τὴν ἀμαυρῆ αὐτῆς δόξαν. Ὅθεν ἂς φέρωμεν, ἀδελφοί, πρὸς τὴν καὶ σήμερον λησμονημένην ἀνθρωπίνην ψυχὴν τὸ μήνυμα τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἂς δημιουργήσωμεν ἕνα Νεοπατερισμόν, ὡς βίωσιν καθημερινήν.

Διὸ καὶ ἀπευθύνω πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως, τοὺς Ἁγιωτάτους Ὀρθοδόξους Πατριάρχας καὶ Ἀρχιεπισκόπους, τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν μετ' εὐλαβείας βαθυτάτης, ἀλλὰ καὶ διαβεβαιώσεως κατηγορηματικῆς, ὅτι ἐν τῇ ἱερᾷ αὐτῶν προσπαθείᾳ πρὸς περιφρούρησιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ διατήρησιν τῶν ἠθικῶν τῆς ζωῆς ἀξιῶν εὑρίσκομαι παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτῶν, ταπεινὸς συνέκδημος καὶ συνεργάτης.

Μηδὲν διακρινόμενος, ἀπευθύνω ὡσαύτως μετ' ἀπεράντου σεβασμοῦ ἀδελφικὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν καὶ πρὸς τοὺς σεπτοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς σεβασμίας Ρώμης, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας τῆς Ἐπισκοπελιανῆς καὶ τῶν λοιπῶν Προτεσταντικῶν, χεῖρα ὀρέγων καὶ αὐτοῖς εἰς συνεργασίαν ἀπέναντι τῶν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Κοινωνίας κινδύνων.

Εὐτυχίαν δοκιμάζω μὴ διακρινόμενος καὶ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ Θρησκεύματα. Διὸ καὶ θερμότατα χαιρετῶ τοὺς Μουσουλμάνους ἀδελφοὺς τῆς κοινῆς ἀγαπητῆς πατρίδος Τουρκίας. Χαίρω ἐπὶ τῇ ἱδρύσει Μουσουλμανικῆς Θεολολογικῆς Σχολῆς ἐν τῇ Πόλει ἡμῶν ταύτῃ καὶ εὔχομαι πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς.

Ἀλλὰ καὶ εὐρύτερον ἀκόμη χαίρω διὰ τὰς προόδους τῆς χώρας ἡμῶν εἰς τὰ τόσα στάδια τῆς Κρατικῆς καὶ ἀτομικῆς ζωῆς, ὑπὸ τὴν ὑπέροχον πνοὴν τοῦ μεγάλου ἀναμορφωτοῦ Μουσταφᾶ Κεμὰλ Ἀτατούρκ, τοῦ νῦν Ἐντιμοτάτου Προέδρου Ἰσμὲτ Ἴνονου καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Χαιρετίζω τὰς Ἀρχὰς τῆς Πόλεως ἡμῶν καὶ τὸν Λαόν. Εἴμεθα δύο λαοὶ συζῶντες ἐπὶ αἰῶνας. Εἴμεθα ὑπὲρ τῆς ἐξυψώσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου διὰ προόδου ἐξελικτικῆς, ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας, ἀλλ' ὑπερηφανευόμεθα ἰδιαζόντως ἐπὶ τῇ ἀποφάσει τῆς Χώρας ἀπὸ

τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀκεραιότητος αὐτῆς. Ἐπικαλούμεθα τὴν χάριν τοῦ οἰκτίρμονος Θεοῦ ἐπὶ πάντα τὰ δεινοπαθοῦντα Ἔθνη καὶ σκληροὺς διεξάγοντα τοιούτους ἀγῶνας, ὧν τὸ τέλος εὐχόμεθα ταχὺ μετὰ πλήρους εἰρηνεύσεως καὶ ἀποκαταστάσεως ἐσωτερικῆς.

Τὴν εἰρήνην τοῦ Κυρίου ἐπικαλούμενοι ἐπὶ πάντας τοὺς λαοὺς καὶ τὰ ἄτομα ἐπὶ μέρους, ἐξαιτούμεθα πλούσιον τὸ ἔλεος Αὐτοῦ καὶ πᾶσαν εὐλογίαν ἐπὶ πάντας ὑμᾶς. Ἀμήν.

Τὸ πέρας τοῦ Ἐνθρονιστηρίου Λόγου ἐκάλυψαν ζωηρὰ «Ἄξιος» καὶ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίαι τοῦ Λαοῦ. Οἱ πατριαρχικοὶ χοροὶ ἤρξαντο ψάλλοντες τὸν Πολυχρονισμὸν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Τούτου ψαλλομένου ἡ Α. Θ. Παναγιότης ηὐλόγησε τὸν Λαόν, μεθ' ὃ κατῆλθε τοῦ Θρόνου καὶ ἔστη εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα αὐτοῦ, ἔνθα προσῆλθον κατὰ σειρὰν καὶ ἠσπάσθησαν τὴν Δεξιὰν Αὐτῆς οἱ Σεβ. Μητροπολῖται, οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι, ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος, ἡ λοιπὴ Πατριαρχικὴ Αὐλὴ καὶ οἱ Ὀφφικιάλοι. Ἀκολούθως προσῆλθον καὶ ὑπέβαλον τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν πάντες οἱ παραστάντες Ἐπίσημοι, πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ὁποίων ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπηύθυνε φιλόφρονας λόγους.

Ἰδιαιτέρως συγκινητικὴ ὑπῆρξεν ἡ στιγμὴ καθ' ἣν προσῆλθον ἵνα ἀσπασθῶσι τὴν Δεξιὰν Αὐτῆς ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Βασίλειος Εὐθυμίου μετὰ τῶν λοιπῶν Συμβούλων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ἐκπροσωποῦντες τὸ τέως ποίμνιον Αὐτῆς. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης πατρικῶς περιπτυχθεῖσα αὐτοὺς τοῖς ἀπηύθυνε λόγους πλήρεις στοργῆς καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς παρήγγειλεν ὅπως τὴν εὐλογίαν Αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Ἁγιωτάτου Θρόνου μεταφέρωσι πρὸς πάντα τὰ προσφιλῆ καὶ ἀλησμόνητα ἐν Ἀμερικῇ τέκνα Αὐτῆς. Οὐχὶ ὀλιγώτερον συγκινητικὴ ἦτο καὶ ἡ συνάντησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος μετὰ τοῦ Ἀντιπροσώπου τοῦ Προέδρου Τροῦμαν καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ Ἀμερικανῶν ἀξιωματικῶν. Καὶ πρὸς αὐτοὺς ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπηύθυνε ἰδιαιτέρως θερμοὺς λόγους εὐχαριστιῶν, ἐμνήσθη τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου Τροῦμαν καὶ τοῦ εὐγενοῦς Ἀμερικανικοῦ Λαοῦ, καὶ ἀνέθηκεν εἰς αὐτοὺς ὅπως ἐπανακάμπτοντες διαβιβάσωσι τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας Αὐτῆς πρὸς πάντας ἐν Ἀμερικῇ, ἀπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου.

Μετὰ τοὺς Ἐπισήμους, τῶν Χορῶν πάντοτε ψαλλόντων καλλιφωνικοὺς Εἱρμούς, παρήλασαν καὶ ἠσπάσθησαν τὴν Δεξιὰν τοῦ Πατριάρχου τὰ πλήθη τῶν πιστῶν.

Ἡ πρώτη αὕτη ἐπαφὴ Ποιμένος καὶ Ποιμνίου διεξήχθη ἐντὸς ἀτμοσφαίρας ἱερᾶς κατανύξεως καὶ βαθυτάτης ἐγκαρδιότητος. Ὁ Πατριάρχης συγκεκινημένος εὕρισκε τὸν ἀγαθὸν λόγον δι' ἕνα ἕκαστον τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι μετ' ἀσυγκρατήτου χαρᾶς συνωθοῦντο διὰ νὰ λάβωσι τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ.

Μετὰ τὸ χειροφίλημα, ὅπερ διήρκεσε περὶ τὰς δύο ὥρας, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπεξεδύθη ἐν τῷ Σωλέᾳ τὸν Μανδύαν, καὶ μετὰ τῆς εἰθισμένης παρατάξεως ἐξῆλθε τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ, ὑπὸ τὰς ζωηρὰς δὲ καὶ αὖθις ἐπευφημίας τοῦ πλήθους, ὅπερ ἀνέμενεν Αὐτὴν ἐν τῷ Περιβόλῳ καὶ τοῖς κήποις τῶν Πατριαρχείων, ἀνῆλθεν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Οἶκον. Ἀπὸ τῆς ἀνωτάτης βαθμίδος τῆς κλίμακος στραφεῖσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης πρὸς τὸν κάτωθι συγκεντρωμένον Λαὸν ηὐλόγησεν αὐτὸν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ εἰσελθοῦσα ἀπεσύρθη εἰς τὰ Ἰδιαίτερα Αὐτῆς Δώματα.

Τὰ ἐξαγγελτικὰ τῆς Ἐνθρονίσεως Τηλεγραφήματα:

Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ἰσμὲτ Ἴνονου,

Εἰς Ἄγκυραν.

Ἀφιχθέντες αἰσίως εἰς τὴν ὡραίαν ἡμῶν Πατρίδα, ἐνθρονισθέντες καὶ ἀναλαβόντες σήμερον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων τῆς Γαληνοτάτης Τουρκικῆς Δημοκρατίας τὰ Πατριαρχικὰ ἡμῶν καθήκοντα, ἐγκαρδίους μὲν ἐπὶ πᾶσιν ἐκφράζομεν τῇ Ὑμετέρᾳ ἐριτίμῳ Ἐξοχότητι, τῷ βαθύφρονι καὶ μεγακλεεῖ Ἐθνικῷ Ἡγέτῃ, εὐχαριστίας, εὐχόμεθα δὲ ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως Αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τῆς εὐημερίας τῆς προσφιλοῦς ἡμῶν Πατρίδος.

27. 1. 1949. Ὁ Ρωμαῖος Πατριάρχης Σταμποὺλ ***Ἀθηναγόρας.***

Ἐξοχώτατον Πρωθυπουργὸν κ. Σεμσεττὶν Γκιουναλτάϊ,

Εἰς Ἄγκυραν.

Ἐνθρονισθέντες καὶ ἀναλαβόντες σήμερον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων τῆς Γαληνοτάτης ἡμῶν Τουρκικῆς Δημοκρατίας τὰ Πατριαρχικὰ ἡμῶν καθήκοντα, εὐχόμεθα ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τῆς Ὑμετέρας ἐριτίμου Ἐξοχότητος, δαψιλῆ αἰτούμενοι Αὐτῇ τὴν παρὰ τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ ἐνίσχυσιν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ὑψηλῶν Αὐτῆς εὐθυνῶν, ἐπ' ἀγαθῷ καὶ πρὸς δόξαν τῆς προσφιλοῦς ἡμῶν Πατρίδος.

27. 1. 1949. Ὁ Ρωμαῖος Πατριάρχης Σταμποὺλ ***Ἀθηναγόρας.***

'Εξοχώτατον 'Υπουργὸν τῶν 'Εσωτερικῶν κ. 'Εμὶν 'Ερισιργκίλ,

Εἰς Ἄγκυραν.

Ἐνθρονισθέντες καὶ ἀναλαβόντες σήμερον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων τῆς Γαληνοτάτης Τουρκικῆς Δημοκρατίας τὰ Πατριαρχικὰ ἡμῶν καθήκοντα, εὐχόμεθα ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τῆς 'Υμετέρας ἐριτίμου 'Εξοχότητος καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς προσφιλοῦς ἡμῶν Πατρίδος.

27. 1. 1949 'Ο Ρωμαῖος Πατριάρχης Σταμπούλ ***'Αθηναγόρας.***

Τὰ ἀπαντητικὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα:

Παναγιώτατον κ. 'Αθηναγόραν, Ρωμαῖον Πατριάρχην,

Ἄγκυρα, 29. 1. 1949. Εἰς Σταμπούλ.

Εὐχαριστῶν διὰ τὰ εὐγενῆ καὶ πατριωτικὰ αἰσθήματα, ἅτινα εὐηρεστήθητε ἵνα ἐκδηλώσητε ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων 'Υμῶν, εὔχομαι εὐτυχίαν καὶ μακροημέρευσιν.

'Ισμὲτ Ἴνονου.

Ρωμαῖον Πατριάρχην 'Αθηναγόραν,

Ἄγκυρα, 19. 1. 1949. Εἰς Σταμπούλ.

Εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐκφρασθείσας ἐπὶ τῇ ἐνθρονίσει 'Υμῶν εὐχάς. Εὔχομαι ἐπιτυχίαν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων 'Υμῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Νόμων ἡμῶν καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν.

Πρωθυπουργὸς ***Σεμσεττὶν Γκιουναλτάϊ.***

Παναγιώτατον Κύριον 'Αθηναγόραν, Ρωμαῖον Πατριάρχην,

Ἄγκυρα, 28. 1. 1949. Εἰς Σταμπούλ.

Ἔλαβον τὸ ἐπὶ τῇ ἐνθρονίσει 'Υμῶν ἀποσταλὲν τηλεγράφημα 'Υμῶν. Εὐχαριστῶ διὰ τὰ ἐκδηλούμενα αἰσθήματα καὶ εὐχόμενος εὐτυχίαν ὑποβάλλω τὰ σέβη μου.

'Υπουργὸς 'Εσωτερικῶν ***'Εμὶν 'Ερισιργκίλ.***

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν,

Ἀθῆναι 27. 1. 949.
Βασιλικὸν Ἀνάκτορον.

Φανάριον.

Συγχαίρων ἐπὶ ἀναρρήσει Οἰκουμενικὸν Ἀποστολικὸν Θρόνον, εὔχομαι ὅπως Κύριος ἐνισχύῃ καὶ καταξιώσῃ Σε ἵνα ἐν μακρᾷ Πατριαρχείᾳ συνεχίσῃς εὐκλεᾶ παράδοσιν Χρυσοστόμων καὶ Φωτίων, ἐπικαλοῦμαι δὲ εὐλογίας τῆς Θειοτάτης Παναγιότητός Σου δι' ἐμὲ καὶ κατ' οἶκόν μου Ἐκκλησίαν.

Παῦλος.

Μεγαλειότατον Βασιλέα Ἑλλήνων Παῦλον τὸν Α΄.,

Ἀνάκτορα, Ἀθήνας.

Βαθυτάτῃ συγκινήσει ἀποδεξάμενοι συγχαρητηρίους προσρήσεις, εὐχὰς Ὑμετέρας εὐσεβεστάτης Μεγαλειότητος, ἀναρρήσει ἡμῶν γεραρὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, προσάγομεν ἐγκάρδιον εὐχαριστίαν, ὁλοθύμως ἀπονέμομεν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν Ὑμετέρᾳ εὐσεβεστάτῃ Μεγαλειότητι, Βασιλικῷ Οἴκῳ.

31. 1. 1949. *Πατριάρχης Ἀθηναγόρας.*

Α. Θ. Παναγιότητα Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν,

31. 1. 949. Φανάριον.

Ἀσμένως λαμβάνω τὴν τιμὴν διαβιβάσαι πρὸς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐγκάρδια συγχαρητήρια ὁλοκλήρου σώματος Ἑλλήνων Βουλευτῶν Δ΄ Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ ἐμοῦ ἐπὶ ἐλέῳ Θεοῦ ἐνθρονίσει Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος Πατριαρχικὸν Θρόνον ἐπ' ἀγαθῷ σύμπαντος πληρώματος Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ δεινῶς δοκιμαζομένης Πατρίδος μας.

Ἰωάννης Θεοτόκης,
Πρόεδρος Δ΄ Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

'Ιωάννην Θεοτόκην, Πρόεδρον 'Αναθεωρητικῆς Βουλῆς,

'Αθήνας.

Ἡδέως πάνυ ἀπεδεξάμεθα συγχαρητηρίους προσρήσεις εὐχὰς ὑποβληθείσας ἐξ ὀνόματος Σώματος Βουλευτῶν ἀναρρήσει ἡμῶν Πανίερον Οἰκουμενικὸν Θρόνον. Εὐχαριστοῦντες θερμῶς, ἀπονέμομεν πᾶσι Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπικαλούμεθα χάριν, ἔλεος, εἰρήνην οἰκτίρμονος Θεοῦ δοκιμαζόμενον ὀρθόδοξον Ἑλληνικὸν λαόν.

1. 2. 1949. *Πατριάρχης 'Αθηναγόρας.*

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην 'Αθηναγόραν,

1. 2. 1949. Φανάριον.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑποβάλλει εὐλαβῶς τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι ἐγκάρδια αὐτῆς συγχαρητήρια ἐπὶ ἀναρρήσει εἰς ὕπατον Θρόνον 'Ορθοδοξίας ἐπ' ἀγαθῷ σύμπαντος χριστιανικοῦ πληρώματος, εἰρηνεύσει κόσμου καὶ συνεχίσει χριστιανικῆς παραδόσεως ἐνδόξου Θρόνου Γρηγορίου καὶ Χρυσοστόμου.

Θεμιστοκλῆς Σοφούλης

Πρόεδρος Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

'Εξοχώτατον Θεμιστοκλῆ Σοφούλην,

Πρόεδρον Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

'Αθήνας.

Γηθόσυνοι ἀπεδεξάμεθα πρόφρονα συγχαρητήρια, ἀγαθὰς εὐχὰς Ὑμετέρας 'Εριτίμου 'Εξοχότητος, 'Εντίμου περὶ Αὐτὴν Κυβερνήσεως ἀναρρήσει ἡμῶν, ἀφάτῳ βουλῇ Θεοῦ, Πανίερον Οἰκουμενικὸν Θρόνον. 'Από κέντρου ψυχῆς εὐχαριστοῦντες ἀπονέμομεν πᾶσι Πατριαρχικὴν εὐλογίαν αἰτούμεθα ἐνίσχυσιν Θεοῦ καταβαλλομέναις προσπαθείαις ἀποκατάστασιν ἀσφαλείας, εἰρήνης προσφιλοῦς Μητρὶ 'Εκκλησίᾳ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

3. 2. 1949. *Πατριάρχης 'Αθηναγόρας.*

Ἡ Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις :

† ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Ἐντιμότατοι κληρικοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ ἐντιμότατοι ἐπίτροποι τῶν ἱερῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐνοριῶν τῆς Πόλεως, τοῦ Γαλατᾶ καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς Καταστένου, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς ἡμετέρας Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ψήφῳ τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας κληθέντες ἐπὶ τὴν πηδαλιουχίαν καὶ διακυβέρνησιν τοῦ Ἁγιωτάτου τούτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, χηρεύσαντος διὰ τῆς οἰκειοθελοῦς κανονικῆς παραιτήσεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μαξίμου, καὶ ἐπιλαβόμενοι ἤδη τῶν καθηκόντων ἡμῶν, ἐν ἀγάπῃ πολλῇ κατὰ Χριστὸν καὶ συγκινήσει βαθείᾳ ἐν πρώτοις ἀπευθυνόμεθα διὰ τῆσδε τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν Ἀποδείξεως πρὸς ὑμᾶς, τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ τίμιον ποίμνιον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τὸ προσφιλὲς ἀντικείμενον τῆς ἐφεξῆς ἀμέσου πατρικῆς ἡμῶν μερίμνης.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀπὸ μέσης καρδίας εὐχαριστοῦμεν πᾶσιν ὑμῖν διὰ τὸ πολὺ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης ἣν ἐπεδείξασθε κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἄφιξιν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνθρονίσεως ἡμῶν, καὶ διὰ τὸ ἐγκάρδιον καθόλου τῆς ὑποδοχῆς ἧς ἐτύχομεν καὶ παρ' ὑμῶν. Ἡ πατρικὴ ἡμῶν καρδία συνεκινήθη σφόδρα ἐπὶ τοῖς δείγμασι τούτοις τῆς εὐλαβείας πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐδεήθημεν ἐκ βάθους ψυχῆς τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἐπὶ τὴν ὑπάτην ταύτην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίαν ὅπως χαρίζηται ὑμῖν ὑγείαν ψυχῆς καὶ σώματος, πληρῶν ἅμα ἀγαθωσύνης καὶ γλυκασμοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν.

Τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν εὐσέβειαν, καὶ τὰ καλὰ ἔργα, χαίροντες πάντοτε ἠκούομεν κατὰ τὴν ἐπὶ ἔτη μακρὰ πόρρω τῆς βασιλευούσης διακονίαν ἡμῶν. Διὰ

τοῦτο περιττὸν ἂν ἡγούμεθα κατὰ τὴν πρώτην ταύτην πρὸς ὑμᾶς ἐπικοινωνίαν καὶ ἐπαφὴν ἡμῶν πρὸς τῇ εὐλογίᾳ καὶ ταῖς εὐχαῖς καὶ λόγους νουθεσίας ἀπευθῦναι ὑμῖν, χειραγωγηθεῖσιν ἐν τοῖς περὶ τὴν πίστιν ὑπὸ ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν καὶ ποιμένων σοφῶν, εἰ μὴ ἐκάλει ἡμᾶς εἰς τοῦτο ἡ ἐκ τῶν μυχίων ἡμῶν ἀναδυομένη φωνὴ τοῦ ποιμαντορικοῦ καθήκοντος καὶ ἡ διακαὴς ἡμῶν ἐπιθυμία ὅπως βλέπωμεν ὑμᾶς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐν Κυρίῳ αὔξοντας καὶ προαγομένους.

Ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς οὖν ταύτης σκοπιᾶς, εἰς ἣν ἀνήγαγεν ἡμᾶς ἡ τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος χάρις, προτρεπόμεθα πᾶσιν ὑμῖν ἵνα περιπατῆτε πάντοτε ἀξίως τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, ἐν τῇ οἰκογενειακῇ τε καὶ τῇ κοινωνικῇ ὑμῶν ζωῇ, καὶ ἐν τῇ κατ' ἰδίαν καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀναστροφῇ οὐδαμῶς ἀφιστάμενοι τῶν ὑγιῶν καὶ ὑψηλῶν ἀρχῶν καὶ παραγγελμάτων τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως. Τὰ ἱερὰ δόγματα καὶ τοὺς κανόνας καὶ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀπαρεγκλίτως φυλάττετε, τελείως ἀποκλείοντες τὰ ὦτα ὑμῶν εἰς τὰ τῶν κακοφώνων ἑτεροδιδασκαλιῶν διδάγματα, ἅτινα οὗ ἂν παρεισφρύσωσι λυμαίνονται τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα καὶ δίκην ζιζανίων ἀποπνίγουσι τὸν σπόρον τῆς εὐσεβείας καὶ τῶν καλῶν ἔργων, φέροντα εἰς τὴν ἀπαθλίωσιν τοῦ ἀνθρώπου, ὥς τε ἀτόμου καὶ ὡς συνόλου. Πάντας τιμᾶτε, μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδίδοτε, ἀλλὰ πάντοτε διώκετε τὸ ἀγαθὸν καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας ἀνθρώπους. Οἱ γονεῖς ὑπὲρ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς καὶ ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς διαπαιδαγωγήσεως καὶ μορφώσεως τῶν τέκνων ὑμῶν μεριμνᾶτε, πᾶσαν πάντοτε καταβάλλοντες προσπάθειαν πρὸς τὸ ἀναδεῖξαι αὐτὰ πολίτας τιμίους καὶ ἀγαθοὺς καὶ χρηστὰ μέλη τῆς κοινωνίας, ἵνα ἀνδρούμενα καὶ εὐτυχοῦντα τὸ ὑμῶν εὐλογῶσιν ὄνομα, τὰ δὲ τέκνα ὑπακούετε τῆς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ. Καὶ περὶ τῆς εὐτάκτου καὶ λυσιτελοῦς τῶν κοινοτικῶν ὑμῶν πραγμάτων διεξαγωγῆς οἱ πάντες ἐναμίλλως συντρέχετε, μειζόνως δὲ οἱ ἐπίτροποι τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν καὶ οἱ ἔφοροι τῶν σχολῶν, ὧν τῇ φροντίδι καὶ ἐπιστασίᾳ ἀνατεθειμένα εἰσὶν ὡρισμένα καθήκοντα, σπουδαζέτωσαν ἐκπληροῦν ταῦτα μετὰ ζήλου καὶ εὐσυνειδήτως. Οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ πάντες γινώσκετε, τέλος, τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ κατὰ Κύριον προϊσταμένους ὑμῶν, καὶ τούτους διὰ τιμῆς ἔχετε, ἐξ ἀγάπης διὰ τὸ ὑψηλὸν αὐτῶν ἔργων.

Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου, τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου «ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς. . . ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου·

οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη» ὑπ᾽ ὄψει ἔχοντες· προσέχετε ἑαυτοῖς ὑπερεκπερισσοῦ, ὅτι πάντα τὰ ὑμέτερα εὐκόλως τοῖς πᾶσιν ἐμφανῆ γίνονται. Σεμνοί, σώφρονες, νηφάλιοι, ἀνεπίληπτοι, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων, παρέχετε ἑαυτοὺς τύπον ἐν πᾶσι τῷ ποιμνίῳ. Καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δὲ τάξιν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερατικῶν ὑμῶν καθηκόντων, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ μνημονεύειν τοῦ ὀνόματος ἡμῶν ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς μυσταγωγίαις καὶ τελεταῖς, ἀπαρασφαλῶς φυλάττετε, εἰδότες ὅτι πᾶσα ἀπὸ τῆς κρατούσης τάξεως παρέκκλισις, καὶ πᾶσα περὶ τὸ καθῆκον ὀλιγωρία, ἀναξίους ὑμᾶς καὶ ἥττονας τῆς ὑψηλῆς ἀποφαίνει κλήσεως.

Ἐπὶ τούτοις καὶ τὸ καθῆκον τῆς πιστῆς ὑποταγῆς καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν Σεβαστὴν ἡμῶν Κυβέρνησιν, καὶ τῆς ἀπολύτου ὑπακοῆς εἰς τοὺς νόμους τῆς Γαληνοτάτης ἡμῶν Δημοκρατίας, ἧς ὑπὸ τὴν κραταιὰν σκέπην, τῶν αὐτῶν οἱ πάντες ἀπολαύοντες δικαιωμάτων, ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ διαβιοῦμεν, ὑπομιμνήσκοντες πᾶσιν ὑμῖν, ὁλοψύχως εὐλογοῦμεν πάντας ὑμᾶς καὶ τὰ κράτιστα αἰτούμεθα παρὰ Θεοῦ, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ, Ἐπινεμήσεως Β΄

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

Ἡ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ πρὸς τὴν Ἱεραρχίαν τοῦ Θρόνου Ἐγκύκλιος:

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα ...., ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε ...., ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε........., χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Μακρὰν τῆς βασιλευούσης, περὶ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀναγκῶν τῶν κοινοτήτων καὶ ἐνοριῶν τῆς καθ' ἡμᾶς θεοσώστου Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου ἐμεριμνῶμεν, ὅτε τηλεγραφικῶς ἀνηγγέλθη ἡμῖν ὅτι οἱ κατὰ τὰ νενομισμένα πρὸς ἐκλογὴν διαδόχου τοῦ διὰ τῆς κανονικῆς παραιτήσεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μαξίμου χηρεύσαντος Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου συνελθόντες Ἱερώτατοι Μητροπολῖται καὶ ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ἡμᾶς ἐξελέξαντο εἰς ἀνάληψιν τῆς ὑπάτης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίας.

Ἐταράχθημεν τὴν καρδίαν καὶ συνεκινήθημεν σφόδρα ἐπὶ τῷ σοβαρῷ καὶ ἀδοκήτῳ ἀγγέλματι, ἀποβλέποντες πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος καὶ τὰς παρομαρτούσας αὐτῷ καὶ πάντοτε μέν, μάλιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι δυσκόλοις καιροῖς καὶ χαλεπαῖς περιστάσεσι, μεγάλας καὶ δυσβαστάκτους φροντίδας καὶ εὐθύνας. Πειθαρχεῖν ὅμως τοῖς κελεύσμασι τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν μακρὰν ἡμῶν ἐν αὐτῇ ταπεινὴν διακονίαν εἰθισμένοι, καὶ εἰς τὴν ἄνωθεν ἀρωγὴν καὶ συναντίληψιν θαρρούντως ἐνατενίζοντες, ὁλοψύχως ἑαυτοὺς τῇ τῆς Ἐκκλησίας φωνῇ φέροντες παραδεδώκαμεν. Κατόπιν βραχείας οὖν καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν παρὰ τῷ ποιμνίῳ ἡμῶν παραμονῆς, εἰς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων ἄρτι παρεγενόμεθα, ἔνθα καὶ τῆς φιλαδέλφου τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας καὶ εὐλαβοῦς σύμπαντος τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος τυχόντες δεξιώσεως, ἀνέβημεν, Θεοῦ ἐλέει, σήμερον, κζ΄. τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰανουαρίου, τὰς ἱερὰς βαθμίδας τοῦ πρεσβυτάτου καὶ πανιέρου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καὶ τῶν ὑψηλῶν καὶ βαρέων καθηκόντων ἡμῶν ἐπελαβόμεθα.

Τὰ οὕτω περὶ ἡμᾶς, ἀφάτῳ τοῦ Θεοῦ εὐδοκίᾳ, ἄρτι τελεσθέντα, ἀνακοινούμενοι, κατὰ τὴν τάξιν, διὰ τῆσδε τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν καὶ Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου πᾶσι τοῖς λίαν ἡμῖν ἀγαπητοῖς καὶ περιποθήτοις ἀδελφοῖς, τοῖς τὴν σεβασμίαν Ἱεραρχίαν

τοῦ πανσέπτου Θρόνου ἀποτελοῦσιν, ἐγκάρδιον μὲν ἀπευθύνομεν ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ταύτης σκοπιᾶς ἀσπασμόν, ἐπαγγελλόμεθα δὲ καὶ διαβεβαιούμεθα ὅτι ἐν ἀκραιφνεῖ προθυμίᾳ καὶ πλήρει πάντοτε ἀφοσιώσει οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀποκαμούμεθα πρὸς τὸ τὰ προσήκονεα μεριμνᾷν. ὅση ἡμῖν παρὰ Θεοῦ κεχορήγηται δύναμις, ὑπέρ τε τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς δόξης τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἣν ἁγιώτατοι ἀρχιθύται καὶ ποιμένες σοφοὶ δι' ἀκαμάτων ἀγώνων καὶ ἰσαγγέλου πολιτείας ἀνύψωσαν καὶ ἐκλέϊσαν καὶ σεβαστὴν καὶ περίπυστον τοῖς πᾶσι κατέστησαν, καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ περιουσίου λαοῦ.

Καὶ ἡμεῖς μὲν ὁλοθύμως ἐκδαπανήσομεν ἑαυτοὺς πρὸς τὸ τηρῆσαι τὴν ἐντολὴν ἀνεπίληπτον καὶ παραστῆσαι ἡμᾶς εὐπροσώπους κατέναντι τῶν προσδοκιῶν τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας καὶ τοῦ χριστεπωνύμυυ πληρώματος.

Ἐπειδὴ ὅμως πρὸς τὴν καλὴν τῶν πάντων διεξαγωγὴν καὶ τὴν ὅλην τοῦ Θρόνου ἐξωτερικὴν παράστασίν τε καὶ εὔκλειαν τὰ μάλιστα συμβάλλεται καὶ ἡ τῶν συναποτελουσῶν αὐτὸν ἐπὶ μέρους ἐπαρχιῶν εὔρυθμος καὶ καλὴ ἐν πᾶσι κατάστασις, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλομεν ὅτι καὶ πάντες οἱ τὴν τούτων χειραγωγίαν τε καὶ διακυβέρνησιν πεπιστευμένοι ἀδελφοί, οἱ καλῶς τὴν ἱερὰν αὐτῶν ἐντολὴν συνειδότες, καὶ τὰς καιρικὰς περιστάσεις εὐθυφρόνως σταθμίζοντες, μέλλουσιν ἀδιαλείπτως ἐπαγρυπνεῖν ἐφ' ἧς ἕκαστος ἐτάχθη θείας φυλακῆς, προσέχοντες ὑπερεκπερισσοῦ ἑαυτοῖς καὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ αὐτοὺς καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ἵνα μὴ ψυχοφθόρου ἑτεροδιδασκαλίας διδάγματα καὶ ἐν αὐτῷ παρεισφρύοντα ψυχραίνωσι τὴν πίστιν καὶ τὸ ὀρθόδοξον λυμαίνωνται φρόνημα, ἐποικοδομοῦντες αὐτὸ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ ἐν τῇ πατρῴᾳ διδασκαλίᾳ καὶ ἀρετῇ, κηδόμενοι ὑπὲρ τῆς εὐπρεπείας καὶ εὐκοσμίας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, ὑπὲρ τῆς ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου ἐκπαιδεύσεως τῆς μαθητιώσης νεολαίας, καί, συνελόντι εἰπεῖν, βαίνοντες ἀπαρεγκλίτως τὴν ὁδὸν ἣ ὁδεύσαντες οἱ πατέρες ἡμῶν πολλῆς μὲν ἠξιώθησαν παρὰ Κυρίου χάριτος καὶ εὐλογίας, θαυμαστῶς δ' ἐμεγαλύνθησαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ τὸ καθῆκον τοῦ μνημονεύειν τοῦ ὀνόματος ἡμῶν ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς μυσταγωγίαις καὶ τελεταῖς, ὡς τέτακται, τῇ ὑμετέρᾳ φίλῃ Ἱερότητι ὑπομνήσκοντες, καὶ διαβεβαιούμενοι αὐτὴν ὅτι φιλαδέλφως καὶ μετὰ χαρᾶς παρασχεθήσεται αὐτῇ ἡ ἀφ' ἡμῶν καὶ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἀρωγὴ καὶ συναντίληψις,

ὁσάκις, ἂν δεήσῃ, περιπτυσσόμεθα αὐτὴν ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν καὶ ἐν φιλήματι ἁγίῳ κατασπαζόμεθα, αἰτούμενοι αὐτῇ τε καὶ πᾶσι τοῖς πιστοῖς τῆς κατ' αὐτὴν θεοσώστου ἐπαρχίας πλούσια τὰ δωρήματα καὶ πᾶν ἅμα σωτηριῶδες ἀγαθὸν παρὰ Θεοῦ, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.

αϡμθ', Ἰανουαρίου κζ'.

† ***Ὁ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός***

† *Ὁ* ***Χαλκηδόνος Θωμᾶς*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Δέρκων Ἰωακεὶμ*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Προύσης Πολύκαρπος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Πριγκηποννήσων Δωρόθεος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Ἡλιουπόλεως Γεννάδιος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰάκωβος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Θεοδωρουπόλεως Λεόντιος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Αἴνου Γερμανὸς*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Προικοννήσου Φιλόθεος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Γάνου καὶ Χώρας Παγκράτιος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Περγάμου Ἀδαμάντιος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Χαλδίας Κύριλλος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Νεοκαισαρείας Χρυσόστομος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Λαοδικείας Μάξιμος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† *Ὁ* ***Σάρδεων Μάξιμος*** ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Μακαριώτατε.. ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε.......... τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μαξίμου τοῦ Ε΄. πρὸς περίθαλψιν τῆς κλονισθείσης ὑγείας αὐτοῦ παραίτησιν οἰκειοθελῆ ποιησαμένου, οἱ πρὸς ἐκλογὴν διαδόχου τοῦ οὑτωσὶ χηρεύσαντος Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου συνελθόντες Ἱερώτατοι Μητροπολῖται ψήφῳ κανονικῇ ἐξελέξαντο ἡμᾶς εἰς ἀνάληψιν τῆς ἐν τῷ πανσέπτῳ Θρόνῳ ὑπάτης διακονίας.

Κατόπιν βραχείας οὖν καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν παραμονῆς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώστῳ ἐπαρχίᾳ Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, ἀφίχθημεν εἰς τὴν ἕδραν ἡμῶν, ἔνθα τῆς φιλαδέλφου καὶ ἐγκαρδίου τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας καὶ εὐλαβοῦς σύμπαντος τοῦ χριστωνύμου πληρώματος τυχόντες ὑποδοχῆς ἐνεθρονίσθημεν σήμερον, κζ΄. τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰανουαρίου, καὶ ἀνελάβομεν, σὺν Θεῷ ἀρήγοντι, τὰς εὐθύνας τῆς ἁγίας ἐντολῆς.

Τὰ οὕτω περὶ τὸν πρεσβύτατον καὶ πανίερον τοῦτον Θρόνον ὑπὸ τοῦ Κυρίου οἰκονομηθέντα ἀνακοινούμεθα, κατὰ τὴν ἄνωθεν ἐκ πατέρων κρατήσασαν τάξιν, πᾶσι τοῖς περισπουδάστοις ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς Ἁγιωτάτοις καὶ Σεβασμιωτάτοις Πατριάρχαις καὶ Προέδροις τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν διὰ τῶνδε τῶν ἀδελφικῶν ἡμῶν Γραμμάτων.

Τῆς πνευματικῆς δ' οὕτω καταρχόμενοι κοινωνίας πρὸς αὐτούς, καὶ δι' αὐτῶν πρὸς πάντας τοὺς ἐπισκόπους τοὺς ὀρθοτομοῦντας τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ἐπὶ θεμελίῳ τῆς κοινῆς πίστεως, τῆς παρὰ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐν γραφαῖς ἁγίαις καὶ παρὰ τῶν τούτων διαδόχων ἐν ὅροις σταθεροῖς καὶ ἀμετακινήτοις συνοδικῶς διατυπωθείσης καὶ παραδοθείσης ἡμῖν, διαδηλοῦμεν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ὅτι πᾶσαν πάντοτε μέλλομεν καταβάλλειν, ὅση ἡμῖν παρὰ Θεοῦ κεχορήγηται δύναμις, μέριμναν καὶ σπουδὴν ἐπί τε τῷ φυ-

λάξαι ἀκεραίαν τὴν καλὴν παρακαταθήκην καὶ διασῶσαι ἀνεπίληπτον τὴν ἐντολήν, μένοντες σταθερῶς ἐν οἷς ἐμάθομεν καὶ ἐδιδάχθημεν, καὶ τοὺς πιστοὺς ἀπὸ πάσης τοῦ ἀντικειμένου περιφρουροῦντες ἐπηρείας, καὶ ἐπὶ τῷ σθενῶσαι ἅμα καὶ κρατῦναι ἔτι μᾶλλον τοὺς μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν δεσμοὺς τῆς ἀγάπης, ἣν βάσιν καὶ κρηπῖδα τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐπικοινωνίας καὶ ἐπαφῆς τιθέμενοι, εὐχερῶς τὴν τοῖς πᾶσιν ἡμῖν ποθεινὴν συνεργασίαν μᾶλλον τακτικὴν καὶ σύντονον καταστήσομεν, πρὸς κοινήν τε τῶν κοινῆς συσκέψεως χρηζόντων σπουδαίων καὶ γενικωτέρας φύσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἐξέτασιν καὶ μελέτην καὶ ἐπίλυσιν, καὶ πρὸς συντονισμὸν ἅμα καὶ ἐναρμόνισιν καὶ τῆς ἐν τοῖς λοιποῖς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τε καὶ τοῦ κοινωνικοῦ βίου πεδίοις ἀκολουθητέας γραμμῆς καὶ πορείας. Ὑπ' αὐτῶν δήπου τῶν διανυομένων καιρικῶν περιστάσεων καὶ τῆς ἐνεστώσης ἥκιστα παρηγόρου τῆς ἀνθρωπότητος ἁπάσης καταστάσεως, ἣν θρησκευτικοὶ ἡγούμενοι καὶ πολιτικοὶ ἄρχοντες καὶ φιλόσοφοι καὶ κοινωνιολόγοι καὶ καθηγηταὶ καὶ συγγραφεῖς διὰ τῶν μᾶλλον μελανῶν διαζωγραφοῦσι χρωμάτων, ἀνησυχοῦντες διὰ τὸ παρὸν καὶ φοβούμενοι διὰ τὸ μέλλον, οἱ τὴν πνευματικὴν τοῦ περιουσίου λαοῦ καθοδηγίαν παρὰ Θεοῦ πεπιστευμένοι καλούμεθα εἴπερ ποτὲ ἀγρυπνεῖν, γρηγορεῖν καὶ νήφειν, κατὰ τὰ ἀποστολικὰ παραγγέλματα, ἵνα μὴ οἱ τοσοῦτον ἀρνητικὴν καὶ ἐπὶ τὸ χριστώνυμον, ὡς μὴ ὤφελε, πλήρωμα σχόντες ῥοπὴν τελευταῖοι ἀλλεπάλληλοι καὶ πρωτοφανεῖς τὴν ἔντασιν καὶ τὴν καταστρεπτικὴν δεινότητα πόλεμοι, καὶ αἱ ἀπὸ τούτων δὲ στερήσεις καὶ πολλαπλαῖ δοκιμασίαι, ὁδηγήσωσιν εἰς ψύχρανσιν τοῦτ' αὐτὸ τῆς πίστεως παρὰ τοῖς ἀδυνάτοις καὶ ἁπλουστέροις, καὶ μειώσωσι τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ἧς ὁ Κύριος τὸ τίμιον Αὐτοῦ ἐξέχεεν αἷμα. Αἱ ψυχαὶ τῶν ἀδελφῶν εἰσι πολύτιμοι διὰ τὸν Κύριον, καὶ τούτων ἀκριβῶς τὴν φύλαξιν ὑπ' ὄψει πάντοτε ἔχειν ὀφείλομεν, ἀπεργαζόμενοι ταύτην πάσῃ δυνάμει, ἐν ἀγάπῃ τῇ πρὸς ἀλλήλους, ἐν ἀλληλουχίᾳ πολλῇ, ἐν ὑπακοῇ, ἐν σοφίᾳ, κατὰ τὸν ἀποστολικὸν λόγον.

Παρακαλοῦντες τοίνυν καὶ τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα συναντιλαμβάνεσθαι ἡμῖν ἐν τῇ ἐμπιστευθείσῃ τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν διακονίᾳ διὰ συντόνων πρὸς τὸν Αἰώνιον τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα καὶ Ἀρχιποίμενα λιτῶν καὶ δεήσεων, καὶ διὰ τῆς ἄλλης ἀδελφικῆς Αὐτῆς συναρωγῆς, τῆς ἐν ἔργοις καὶ λόγοις

καὶ γράμμασι, τὸν ἀδελφικὸν ἀπονέμομεν Αὐτῇ ἀσπασμόν, ἐξαιτούμενοι Αὐτῇ Θεόθεν τὴν κατ' ἄμφω ὑγείαν ἀμετάπτωτον καὶ εὐθηνίαν ἔργων ἀγαθῶν, πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, δόξαν δὲ τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου Θεοῦ, παρ' Οὗ καὶ τὰ ἔτη Αὐτῆς εἴησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ σωτήρια.

Περιπτυσσόμεθα Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς.

,αϡμθ'. Ἰανουαρίου κζ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ***Ἀθηναγόρας***.

Τὰ πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας ἐξαγγελτικὸν τῆς Ἐκλογῆς Γράμμα:

Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Καντουαρίας καὶ Πρωθιεράρχα πάσης Ἀγγλίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Τζώφφρεϋ, χάρις εἴη τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάχου Κυρίου Μαξίμου τοῦ Ε' πρὸς περίθαλψιν τῆς κλονισθείσης ὑγείας αὐτοῦ παραίτησιν οἰκειοθελῆ ποιησαμένου, οἱ συνελθόντες πρὸς ἐκλογὴν διαδόχου τοῦ οὑτωσὶ χηρεύσαντος Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἱερώτατοι Μητροπολῖται κανονικῶς ἐξελέξαντο ἡμᾶς εἰς ἀνάληψιν τῆς ἐν τῷ πανσέπτῳ Θρόνῳ ὑπάτης διακονίας.

Κατόπιν βραχείας οὖν καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν παραμονῆς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώστῳ ἐπαρχίᾳ Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, ἀφίχθημεν εἰς τὴν ἕδραν ἡμῶν, ἔνθα τῆς φιλαδέλφου καὶ ἐγκαρδίου τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας καὶ εὐλαβοῦς σύμπαντος τοῦ χριστωνύμου πληρώματος τυχόντες ὑποδοχῆς, ἐνεθρονίσθημεν σήμερον, κζ' τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰανουαρίου, καὶ ἀνελάβομεν, σὺν Θεῷ ἀρήγοντι, τὰς εὐθύνας τῆς ἁγίας ἐντολῆς.

Τὰ οὕτω περὶ τὸν πρεσβύτατον καὶ πανίερον Οἰκουμενικὸν Θρόνον ὑπὸ τοῦ Κυρίου οἰκονομηθέντα, ἀνακοινούμενοι, κατὰ τὴν κρατήσασαν, κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους τάξιν, καὶ τῇ Ὑμετέρᾳ περισπουδάστῳ ἡμῖν Σεβασμιότητι διὰ τῶνδε τῶν ἀδελφικῶν ἡμῶν

Γραμμάτων, ἐγκάρδιον μὲν Αὐτῇ τε καὶ τῇ κατ' Αὐτὴν σεβασμίᾳ Ἀγγλικανῇ Ἐκκλησίᾳ πέμπομεν χαιρετισμόν, διαβεβαιούμεθα δ' ὅτι, τῷ παραδείγματι τῶν Ἁγιωτάτων προκατόχων ἡμῶν στοιχοῦντες, πᾶσαν πάντοτε καὶ ἡμεῖς μέλλομεν καταβάλλειν μέριμναν καὶ σπουδὴν ἐπὶ τῷ σθενῶσαι ἔτι μᾶλλον τοὺς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν ὑφισταμένους δεσμοὺς τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ τιμῆς.

Δηλοῦντες δὲ τῇ Ὑμετέρᾳ φίλῃ Σεβασμιότητι ὅτι ἐν ἐκτιμήσει βαθείᾳ τῆς πολυτίμου συμβολῆς τοῦ λίαν ἡμῖν ἀγαπητοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Θυατείρων καὶ ἐξάρχου Εὐρώπης Δυτικῆς καὶ Κεντρῴας κ. Γερμανοῦ ἐν τῷ ἔργῳ τῆς κοινῇ ποθεινῆς προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ἀνενεώσαμεν, μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀποφασίσαντες, τὴν δεδομένην αὐτῷ ἐντολὴν ὅπως τακτικῶς ἐκπροσωπῇ τὸν καθ' ἡμᾶς Ἁγιώτατον Οἰκουμενικὸν Θρόνον παρὰ τῇ σεβασμίᾳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας, καὶ θερμῶς τὴν αὐτοῦ Ἱερότητα τῇ Ὑμετέρᾳ Ἀγάπῃ συνιστῶντες, αἰτούμεθα Αὐτῇ θεόθεν τὴν κατ' ἄμφω ὑγείαν ἀμετάπτωτον καὶ εὐθηνίαν ἔργων ἀγαθῶν, πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, δόξαν δὲ τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου Θεοῦ, παρ' Οὗ καὶ τὰ ἔτη Αὐτῆς εἴησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ σωτήρια.

Περιπτυσσόμεθα Αὐτὴν ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ ἐξιδιασμένης τιμῆς

,αϡμθ'. Ἰανουαρίου κζ'.

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ***Ἀθηναγόρας***.

Τὸ πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ Παλαιοκαθολικῶν ἐξαγγελτικὸν τῆς Ἐκλογῆς Γράμμα:

Σεβασμιώτατε Ἐπίσκοπε τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ Παλαιοκαθολικῶν, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἀδόλφε Κιοῦρι, χάρις εἴη τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μαξίμου τοῦ Ε' πρὸς περίθαλψιν τῆς κλονισθείσης ὑγείας αὐτοῦ παραίτησιν

οἰκειοθελῆ ποιησαμένου, οἱ συνελθόντες πρὸς ἐκλογὴν διαδόχου τοῦ οὑτωσὶ χηρεύσαντος Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἱερώτατοι Μητροπολῖται κανονικῶς ἐξελέξαντο ἡμᾶς εἰς ἀνάληψιν τῆς ἐν τῷ πανσέπτῳ Θρόνῳ ὑπάτης διακονίας.

Κατόπιν βραχείας οὖν καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν παραμονῆς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώστῳ ἐπαρχίᾳ Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, ἀφίχθημεν εἰς τὴν ἕδραν ἡμῶν, ἔνθα τῆς φιλαδέλφου καὶ ἐγκαρδίου τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας καὶ εὐλαβοῦς σύμπαντος τοῦ χριστωνύμου πληρώματος τυχόντες ὑποδοχῆς ἐνεθρονίσθημεν σήμερον, κζ' τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰανουαρίου, καὶ ἀνελάβομεν, σὺν Θεῷ ἀρήγοντι, τὰς εὐθύνας τῆς ἁγίας ἐντολῆς.

Τὰ οὕτω περὶ τὸν πρεσβύτατον καὶ πανίερον Οἰκουμενικὸν Θρόνον ὑπὸ τοῦ Κυρίου οἰκονομηθέντα, ἀνακοινούμενοι, κατὰ τὴν κρατήσασαν κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους τάξιν, καὶ τῇ Ὑμετέρᾳ περισπουδάστῳ ἡμῖν Σεβασμιότητι διὰ τῶνδε τῶν ἀδελφικῶν ἡμῶν Γραμμάτων, ἐγκάρδιον μὲν Αὐτῇ τε καὶ τῇ κατ' Αὐτὴν Ἐκκλησίᾳ πέμπομεν χαιρετισμόν, διαβεβαιούμεθα δ' ὅτι, τῷ παραδείγματι τῶν ἁγιωτάτων προκατόχων ἡμῶν στοιχοῦντες, πᾶσαν πάντοτε καὶ ἡμεῖς μέλλομεν καταβάλλειν μέριμναν καὶ σπουδὴν ἐπὶ τῷ σθενῶσαι ἔτι μᾶλλον τοὺς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν ὑφισταμένους δεσμοὺς τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ τιμῆς.

Εὐχόμενοι δὲ τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι τὴν κατ' ἄμφω ὑγείαν ἀμετάπτωτον καὶ εὐθηνίαν ἔργων ἀγαθῶν, πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, δόξαν δὲ τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου Θεοῦ, περιπτυσσόμεθα Αὐτὴν ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ ἐξιδιασμένης τιμῆς.

,απμθ'. Ἰανουαρίου κζ'.

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ***Ἀθηναγόρας.***

Η Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, ἔχουσα διακαῆ πόθον ὅπως ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν Πατριαρχικῶν Αὐτῆς καθηκόντων μεταβαίνουσα εἰς Ἄγκυραν ἐπισκεφθῇ τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας κ. Ἰσμὲτ Ἴνονου, τοῦθ' ὅπερ καὶ τῆς Α. Ἐξοχότητος ἐτύγχανεν ἐπιθυμία, μετ' ἰδιαζούσης χαρᾶς ἐπληροφορήθη ἐκ τῆς Νομαρχίας, ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος θὰ ἐδέχετο Αὐτὴν τὴν 5ην Φεβρουαρίου, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11.30', εἰς τὸ ἐν Τσὰν-Καγιᾶ Προεδρικὸν Μέγαρον καὶ ὅτι διὰ τὸ εἰς Ἄγκυραν ταξείδιον Αὐτῆς διετέθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἰδιαίτερον βαγόνιον.

Οὕτω ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, τοῦ Ἄρχοντος Μ. Λογοθέτου κ. Κυριακοῦ Γκιώκα, τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Ἰακώβου καὶ τῶν Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιδιακόνου κ. Μελετίου καὶ Δευτερεύοντος κ. Ἰσιδώρου, ἀνεχώρησε τὴν ἑσπέραν τῆς Παρασκευῆς, ὥραν 18.10' ἐκ Χαϊδὰρ Πασᾶ, τοῦ ἰδιαιτέρου Αὐτῆς βαγονίου προσδεθέντος εἰς τὴν ταχεῖαν Ἀγκύρας. Εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν προέπεμψαν Αὐτὴν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Ἴμβρου καὶ Τενέδου καὶ Κυδωνιῶν, ὁ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος, Κληρικοὶ τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, ἡ Κ. Ἐφορία Χαλκηδόνος καὶ πλῆθος λαοῦ.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐκκινήσεως τῆς ἁμαξοστοιχίας ἡ Α. Θ. Παναγιότης δεχθεῖσα τοὺς δημοσιογράφους ἐξέφρασε πρὸς αὐτοὺς τὴν ἰδιαιτέραν Αὐτῆς χαράν, διότι πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Πρωτεύουσαν καὶ γνωρίσῃ προσωπικῶς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ φέρουσα τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἁμαξοστοιχία ἀφίχθη εἰς Ἄγκυραν τὴν ἑπομένην 5ην τοῦ μηνὸς περὶ ὥραν 8.10'. Ἐν τῷ σταθμῷ προϋπήντησαν Αὐτὴν ἀπὸ μέρους τοῦ Ἐξ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ Γραφείου κ. Fethi Sansur, ὁ ὁποῖος ἐδήλωσεν Αὐτῇ ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ παραμονῆς ἡ Α. Θ. Παναγιότης καὶ ἡ συνοδεία Αὐτῆς θέλουσιν εἶσθαι ξένοι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, συνέστησε δὲ Αὐτῇ τὸν ὡς ξεναγὸν ὁρισθέντα Ἀρχιγραμματέα τῆς Δημαρχίας Ἀγκύρας κ. Taki Gürkök. Ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῆς συνοδείας καὶ τῶν εἰς ὑπάντησιν Αὐτῆς ἐλθόντων, δι' ἐπὶ τούτῳ διατεθέντων αὐτοκινήτων, κατηυθύνθη εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Ἄγκαρα Παλάς, ἔνθα κατέλυσεν εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ κρατηθέντα διαμερίσματα.

Ὁ Ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Ἰσμέτ Ἰνονοῦ ὑποδεχόμενος τὴν Α. Θ. Παναγιότητα εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον Τσάνκαγια Ἀγκύρας.

Αὐθημερόν, περὶ ὥραν 10, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συμφώνως τῷ καταρτισθέντι προγράμματι, μετὰ τῆς συνοδείας καὶ τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς, μετέβη εἰς τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον Ἀγκύρας, ἔνθα ὁ προσωρινὸς τάφος τοῦ Αἰωνίου Ἀρχηγοῦ Kemal Atatürk καὶ κατέθηκε βαρύτιμον στέφανον ἐκ δάφνης, ὑποκλιθεῖσα ἅμα πρὸ τῆς μνήμης Αὐτοῦ. Ἀκολούθως ὑπέγραψεν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τοῦ μνημείου.

Τὴν 11.30′ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡς εἶχεν ὁρισθῇ, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνῆλθεν εἰς Τσάνκαγια καὶ ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῷ Ἐξοχωτάτῳ Προέδρῳ τῆς Δημοκρατίας. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὑπεδέχθησαν ὁ Ὑπασπιστὴς τῆς Α. Ἐξοχότητος Ἀντισυνταγματάρχης κ. Hüseyin Tolgay καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Πολιτικοῦ Αὐτοῦ Γραφείου κ. Cemalettin Yeşil, οἵτινες καὶ ὡδήγησαν Αὐτὴν εἰς τὸ ἐπίσημον Προεδρικὸν Γραφεῖον, ἔνθα ἀνέμενεν Αὐτὴν ὁ Ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. İsmet İnönü. Ἡ συνάντησις Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ Πατριάρχου ὑπῆρξεν ἐγκαρδιωτάτη, ἡ δὲ συνομιλία αὐτῶν, διαρκέσασα ἐπὶ 25 λεπτά, διεξήχθη ἐντὸς φιλικωτάτης ἀτμοσφαίρας. Κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξέφρασε τὰ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως τόσον ἑαυτῆς, ὅσον καὶ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ Πληρώματος πρὸς τὴν ἀγαπητὴν Τουρκικὴν Πατρίδα, τὸ ὑψηλὸν πρόσωπον τῆς Α. Ἐξοχότητος καὶ τὴν Κυβέρνησιν, ηὐχαρίστησε διὰ τὰς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ πρόσωπον Αὐτῆς ἀγαθὰς διαθέσεις καὶ τὸ πολύτιμον ἐνδιαφέρον τῆς τε Αὐτοῦ Ἐξοχότητος καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπεκαλέσθη ἀδιάπτωτον καὶ ἐφεξῆς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἐνδιαφέρον, διαβεβαιώσασα ἐν τέλει ὅτι ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ὑψηλῶν Αὐτῆς καθηκόντων σπουδαῖον μέλημα Αὐτῆς ἔσεται ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος. Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης μετ' ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ Πατριάρχου ηὐχαρίστησε καὶ παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θέλει περιβάλλει πάντοτε διὰ τῆς φιλίας Αὐτοῦ τὴν Α. Θ. Παναγιότητα καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν καθηκόντων Αὐτῆς θὰ ἔχῃ Αὐτη ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Κράτους. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετέδωκεν ὡσαύτως προφορικὸν μήνυμα τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Χάρρυ Τροῦμαν πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον İsmet İnönü, ὅπερ Οὗτος ἐδέχθη μετ' ἄκρας εὐχαριστήσεως.

Μετὰ τὴν συνομιλίαν, ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσέφερεν εἰς τὴν Α. Ἐξοχότητα ἀναμνηστικὸν τῆς ἐπισκέψεως Αὐτῆς δῶρον, βαρύτιμον ἐπιτραπέζιον ὡρολόγιον καὶ βαρόμετρον, ἀμφότερα εἰς σχῆμα πηδαλίου, ἐπὶ τούτῳ κομισθὲν ὑπ' Αὐτῆς ἐξ Ἀμερικῆς. Εἰς τὴν βάσιν τοῦ Πατριαρχικοῦ δώρου ἦτο κεχαραγμένη ἐπὶ χρυσῆς πλακὸς ἡ ἑξῆς ἀφιέρωσις:

«Προσφέρεται τῷ Ἐθνικῷ ἡμῶν Ἀρχηγῷ Ἐξοχ. κ. İsmet İnönü. Ὁ Ρωμαῖος Πατριάρχης Σταμποὺλ Ἀθηναγόρας. 5. 2. 949».

Λήξάσης τῆς ἰδιαιτέρας ταύτης συναντήσεως, εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐπίσημον Προεδρικὸν Γραφεῖον οἱ συνοδεύσαντες τὴν Α. Θ. Παναγιότητα Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, ὁ Ἄρχων Μ. Λογοθέτης κ. Κυριακὸς Γκιώκας, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Ἰάκωβος καὶ οἱ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Μελέτιος καὶ Δετερεύων κ. Ἰσίδωρος, ἕνα ἕκαστον τῶν ὁποίων ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρουσίασεν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας.

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην ἐλήφθησαν φωτογραφίαι, ὡς καὶ κινηματογραφικὴ ταινία τῆς Α. Ἐξοχότητος μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὡς ἐπίσης καὶ μετὰ τῶν μελῶν τῆς συνοδείας Αὐτῆς. Μετὰ τὰς παρουσιάσεις ταύτας ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀποχαιρετήσασα τὴν Α. Ἐξοχότητα ἀνεχώρησε μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτῆς ἐκ τοῦ Ἀνακτόρου Τσάνκαγια, προπεμφθεῖσα μετὰ τῶν αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν ἄφιξιν Αὐτῆς τιμῶν.

Ἐντεῦθεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῶν συνοδῶν Αὐτῆς μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ κ. Şemsettin Günaltay εἰς τὴν Πρωθυπουργίαν. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Μεγάρου ὑπεδέχθη Αὐτὴν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου Γραφείου κ. Adil Derinsu, ὅστις καὶ ὡδήγησεν Αὐτὴν εἰς τὸ ἐπίσημον Γραφεῖον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ὁ Ἐξοχώτατος κ. Πρωθυπουργὸς ὑπεδέχθη τὸν Πατριάρχην μετ᾽ ἐγκαρδιότητος. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα θερμὸν τοῦ Πατριαρχείου καὶ Αὐτῆς χαιρετισμόν. Ηὐχαρίστησεν Αὐτὸν διὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην προσοχὴν Αὐτοῦ τε καὶ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον καὶ ἐξέφρασε τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ Κυβερνητικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἐξακολουθήσῃ ζωηρὸν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἡ Α. Ἐξοχότης ἀπαντῶσα ἐξέφρασε τὴν χαρὰν Αὐτῆς ἐπὶ τῇ Πατριαρχικῇ ἐπισκέψει καὶ παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ ὑπὸ τὴν προεδρείαν Αὐτοῦ Τουρκικὴ Κυβέρνησις πᾶσαν θέλει παράσχει βοήθειαν καὶ συναντίληψιν εἰς τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Ἡ μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ συνομιλία ὑπῆρξεν ἐγκαρδιωτάτη.

Ἐκ τῆς Πρωθυπουργίας ἡ Α. Θ. Παναγιότης καὶ οἱ συνοδοὶ Αὐτῆς κατηυθύνθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπεσκέφθησαν τὸν Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν κ. Emin Erişirgil εἰς τὸ ἐπίσημον Γραφεῖον Αὐτοῦ, εἰς ὃ ὡδήγησεν Αὐτὴν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου Γραφείου τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Fethi Sansur. Καὶ κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην διημείφθησαν ἐγκάρδιοι λόγοι καὶ ἡ ὅλη συνδιάλεξις διεξήχθη ἐντὸς ἀτμοσφαίρας ἀμοιβαίων φιλικῶν αἰσθημάτων. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ηὐχαρί-

στησε τὴν Α. Ἐξοχότητα διὰ τὴν γενομένην καθόλου θερμὴν ἐν Ἀγκύρᾳ ὑποδοχὴν καὶ τὴν πρόφρονα φιλοξενίαν.

Τὴν μεσημβρίαν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐγευμάτισεν ἰδιαιτέρως ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ μετὰ τῶν μελῶν τῆς συνοδείας Αὐτῆς, τοῦ Ἐξοχωτάτου κ. Hamdullah Süphi Tanriöver, Βουλευτοῦ Σταμποὺλ, καὶ τοῦ ἐγκρίτου δημοσιογράφου κ. Feridun Demokan.

Τὸ ἀπόγευμα ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς ἐπεσκέφθη τὸν ἐπὶ τῶν Θρησκευτικῶν Ὑποθέσεων Διευθυντήν, κ. Hamdi Akseki. Ἡ συνάντησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, μετὰ τοῦ Μουσουλμάνου Θρησκευτικοῦ Ἡγέτου ὑπῆρξεν ἐξόχως φιλική, ἡ δὲ συνδιάλεξις αὐτῶν, στραφεῖσα περὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς θρησκείας ἐν τῷ κόσμῳ, διεξήχθη θερμοτάτη.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετέβη καὶ ἐπεσκέφθη τὸν Πρεσβευτὴν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς Ἐξοχώτατον κ. George Wadsworth, γενομένη τιμητικῶς δεκτή.

Τὴν 17 καὶ 30′ ὥραν ἡ Α. Θ. Παναγιότης μεταβᾶσα μετὰ τῶν συνοδῶν Αὐτῆς εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως ἐπεσκέφθη τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον αὐτῆς κ. Şükrü Saraçoğlu, ὅστις ἐδέχθη Αὐτὴν ἐν τῇ ἐπισήμῳ Αἰθούσῃ τῶν ὑποδοχῶν μετ᾿ ἐκδηλώσεων βαθείας τιμῆς. Κατὰ τὴν μετὰ τῆς Α. Ἐξοχότητος συνομιλίαν, καθ᾿ ἣν παρίστατο καὶ ὁ ἐκ τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως κ. Feridun Fikri Düşünsel, ἡ Α Θ. Παναγιότης ἐξῆρε τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τοῦ Σώματος τῶν Ἐκπροσώπων τοῦ Ἔθνους ἐν τῇ ζωῇ καὶ τῇ προόδῳ τῆς Τουρκικῆς Πατρίδος, ἐξέφρασε δὲ τὴν ἐκτίμησιν Αὐτῆς πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Α. Ἐξοχότητος, τοσαύτας παρασχούσης ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἔθνος, ὡς τε Ὑπουργὸς καὶ Πρωθυπουργὸς καὶ νῦν ὡς Πρόεδρος τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως, εὐχαριστήσασα ἅμα Αὐτὴν διὰ τὸ πάντοτε ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου ἐκδηλούμενον ἀκραιφνὲς ἐνδιαφέρον. Ἡ Α. Ἐξοχότης μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως δεχθεῖσα τοὺς Πατριαρχικοὺς λόγους ἐξέφρασε τὴν ἰδιαιτέραν Αὐτῆς χαρὰν ὑποδεχομένη τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην εἰς τὸ Βουλευτήριον τοῦ Ἔθνους καὶ ἐτόνισεν ὅτι διατηρεῖ πάντοτε τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ συμπαθείας καὶ τιμῆς πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον. Κατόπιν τῇ συνοδείᾳ τοῦ Ἀντιπροέδρου κ. Feridun Fikri Düşünsel περιῆλθε τὰ διάφορα διαμερίσματα καὶ τὴν μεγάλην Αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Μ. Ἐθνοσυλεύσεως καὶ συνδιελέχθη μετὰ τῶν ἐκεῖ παρατυχόντων βουλευτῶν.

Εἶτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη τὸν Ἐξοχώτατον Πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος κ. Π. Σκέφερην εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἔνθα Τῇ ἐγένετο λίαν τιμητικὴ ὑποδοχή.

Τὴν ἑσπέραν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδείπνησεν εἰς τὸ ἰδιαίτερον Αὐτῆς διαμέρισμα ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ.

Τῇ ἑπομένῃ, 6 Φεβρουαρίου, περὶ τὴν 10 καὶ 30′ ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῶν συνοδῶν Αὐτῆς ἐπεσκέφθη, κατόπιν προσκλήσεως, τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν Ἀγκύρας. Ἐντεῦθεν ἠχογραφήθη μήνυμα Αὐτῆς πρὸς τὸν Ἀμερικανικὸν Λαόν, ὅπερ θὰ μετεδίδετο ἀργότερον κατὰ τὴν εἰδικὴν πρὸς τὴν Ἀμερικὴν ἐκπομπὴν τοῦ Σταθμοῦ. Ἀκολούθως περιῆλθε τὰ διάφορα τμήματα τοῦ Σταθμοῦ καὶ ἠκροάσατο συναυλίας Τουρκικῆς Μουσικῆς καὶ χορῳδίας μαθητῶν Δημοτικῶν Σχολῶν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἀντεπεσκέφθησαν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον ὁ ἐπὶ τῶν Θρησκευτικῶν Ὑποθέσεων Διευθυντὴς κ. Hamdi Akseki καὶ ὁ Ἐξοχώτατος Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Π. Σκέφερης.

Τὴν 13 καὶ 30′ παρετέθη ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ τὸ πρὸς τιμὴν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐπίσημον Γεῦμα τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Τὸν ἀσθενοῦντα Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἀντεπροσώπευσεν κατ᾽ αὐτὸ ὁ Ἐξοχώτατος Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Tahsin Banguoğlu. Εἰς τὸ γεῦμα τοῦτο προσκληθέντες παρεκάθησαν οἱ συνοδοὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ οἱ Ἐξοχώτατοι κ. κ. Feridun Fıkri Düşünsel καὶ Raif Karadeniz, ἀντιπρόεδροι τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως, Halûk Nıhat Pepeyi καὶ Ihsan Aksoy, Ὑφυπουργοὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, Gafur Soylu, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Δημοτικῆς Ἀσφαλείας, Lütfi Kırdar, Νομάρχης Σταμπούλ, καὶ Hamdullah Süphi Tanriöver, Βουλευτὴς Σταμπούλ, καὶ οἱ Ἐντιμ. κ. κ. Fethi Sansur, Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου Γραφείου τοῦ Ἐξοχωτάτου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Taki Gürkök, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Δημαρχίας Ἀγκύρας. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἤγειρε πρόποσιν εἰς ὑγείαν τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας κ. Ismet Inönü. Προπόσεις ὡσαύτως ἤγειραν ὁ Ἐξοχώτατος Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ ὁ Ἐξοχώτατος Βουλευτὴς Σταμποὺλ κ. Hamdullah Süphi Tanriöver, ἐξάραντες τὸ γεγονὸς τῆς Πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους καὶ εὐχηθέντες πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἐπ᾽ αἰσίοις ἀναληφθὲν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὑψηλὸν ἔργον.

Τὸ ἀπόγευμα ὥραν 17ην ἡ Α. Θ. Παναγιότης, μετὰ χαρᾶς ἀνταποκρινομένη εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ἐξοχωτάτου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Necmettin Sadak καὶ συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος, τοῦ Ἄρχοντος Μ. Λογοθέτου καὶ τοῦ δημοσιογράφου Feridun Demokan, μετέβη εἰς ἰδιαιτέραν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ, εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἔνθα ἐγένετο ἐγκαρδίως δεκτὴ καὶ ἔσχε φιλικὴν μετ᾽ αὐτοῦ συνομιλίαν.

Ὁλοκληρωθέντος οὕτω τοῦ σκοποῦ τοῦ εἰς Ἄγκυραν Πατριαρχικοῦ ταξειδίου, τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ περὶ ὥραν 19.20′ ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτῆς ἐπιβᾶσα τοῦ εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτῆς Κυβερνητικοῦ βαγονίου, προσδεθέντος εἰς τὴν ταχεῖαν Ἀγκύρας—Σταμπούλ ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Πρωτευούσης. Εἰς τὸν Σταθμὸν προέπεμψαν Αὐτὴν ἀπὸ μέρους τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου Αὐτοῦ Γραφείου κ. Haldun Derin, ἀπὸ μέρους τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου αὐτοῦ Γραφείου κ. Adil Derinsu καὶ ἀπὸ μέρους τοῦ Ἐξοχωτάτου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου αὐτοῦ Γραφείου κ. Fethi Sansur.

Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὡσαύτως προσελθόντες ἐχαιρέτησαν ὁ Ἐξοχ. Hamdullah Süphi Tanriover, βουλευτὴς Σταμπούλ, καὶ τὸ ἀνώτερον προσωπικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ πλῆθος λαοῦ.

Τὴν ἑπομένην Δευτέραν 8,30′ πρωϊνὴν ἡ φέρουσα τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἁμαξοστοιχία ἀφίχθη εἰς τὸν Σταθμὸν τοῦ Χαϊδὰρ-Πασᾶ. Ἐν τῷ Σταθμῷ ἀνέμενον καὶ ὑπεδέχθησαν Αὐτὴν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Προύσης καὶ Ἴμβρου καὶ Τενέδου, ὁ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος, ὁ Ἀρχιαστυνόμος τῆς περιοχῆς, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορία Χαλκηδόνος, δημοσιογράφοι καὶ πλῆθος λαοῦ.

Ἀπὸ τοῦ Σταθμοῦ ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτῆς διεπεραιώθη δι' αὐτοκινήτου εἰς Φανάριον, ἀφίχθη δὲ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα περὶ ὥραν 10,30′ πρωϊνήν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ ἐκ τοῦ εἰς Ἄγκυραν ταξειδίου Αὐτῆς, ἀπέστειλε τὰ ἀκόλουθα εὐχαριστήρια πρὸς τὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους τηλεγραφήματα:

Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ἰσμὲτ Ἴνονου,

Εἰς Ἄγκυραν.

Βαθύτατα συγκεκινημένοι ἐκ τῆς ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς καὶ ἐξαιρετικῆς τιμῆς ἧς ἐτύχομεν ἀπὸ μέρους τῆς Ὑμετέρας ἐριτίμου Ἐξοχότητος κατὰ τὴν πρὸς Αὐτὴν ἐν Τσάνκαγια ἐπίσκεψιν ἡμῶν, ἐκφράζομεν ἐπὶ πᾶσιν ἐγκαρδίους εὐχαριστίας, εὐχὰς ἀναπέμποντες πρὸς τὸν Ὕψιστον ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως Αὐτῆς, εὐημερίας καὶ εὐκλείας προσφιλοῦς ἡμῶν Πατρίδος.

7. 2. 1949. Ὁ Ρωμαῖος Πατριάρχης Σταμποὺλ ***Ἀθηναγόρας.***

Ἐξοχώτατον Πρωθυπουργὸν κ. Σεμσεττὶν Γκιουναλτάϊ

Εἰς Ἄγκυραν.

Βαθύτατα συγκεκινημένοι ἐκ τῆς ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς καὶ ἐξαιρετικῆς τιμῆς ἧς ἐτύχομεν ἀπὸ μέρους τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος κατὰ τὴν πρὸς Αὐτὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν, ἐκφράζομεν ἐπὶ πᾶσιν ἐγκαρδίους εὐχαριστίας.

7. 2. 1949.

Ὁ Ρωμαῖος Πατριάρχης Σταμπούλ ***Ἀθηναγόρας.***

Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ἐμὶν Ἐρισιργκίλ,

Εἰς Ἄγκυραν.

Βαθύτατα συγκεκινημένοι ἐκ τῆς ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς καὶ ἐξαιρετικῆς τιμῆς ἧς ἐτύχομεν ἀπὸ μέρους τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος κατὰ τὴν πρὸς Αὐτὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν, ἐκφράζομεν ἐπὶ πᾶσιν ἐγκαρδίους εὐχαριστίας.

7. 2. 1949.

Ὁ Ρωμαῖος Πατριάρχης Σταμπούλ ***Ἀθηναγόρας.***

ΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΛΗΦΘΕΙΣΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας:

Παναγιώτατατε καὶ Σεβασμιώτατατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Σεβασμίαν Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἀπαντῶντες εἰς τὰ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθμὸν 34 τίμια ἐνθρονιστικὰ Γράμματα τῆς Ὑμετέρας γερασμιωτάτης Παναγιότητος, πρὸ τριῶν ἡμερῶν ληφθέντα, δοξολογίαν μὲν ἀναπέμπομεν τῷ Οὐρανίῳ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορι τῷ καταξιώσαντι τὸν Ἁγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔχειν τοιοῦτον Ἀρχιποίμενα δεδοκιμασμένον ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ ὑπισχνούμενον καλῶς τὴν ἐμπιστευθεῖσαν εἰς τὴν νοερὰν Αὐτοῦ διακονίαν καὶ τὴν πολυχρόνιον πεῖραν διοικεῖν τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, συγχαίρομεν δὲ τοὺς σεβαστοὺς Ἱεράρχας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου διὰ τὴν εὔστοχον αὐτῶν προαίρεσιν καὶ ἐκλογήν. Οὕτω δὲ μετετράπη ἡ ἀλγεινὴ ἡμῶν αἴσθησις ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μαξίμου Ε' παραιτηθέντος τοῦ ἀξιώματος πρὸς περίθαλψιν τῆς κλονισθείσης ὑγείας αὐτοῦ, εἰς ἐνδόμυχον παρηγορίαν ἕνεκα τῆς οὕτως ἐπιτυχῶς ληφθείσης στάσεως πρὸς διαδοχὴν καὶ ἀνάληψιν τῆς ὑπάτης διακονίας ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ὑμετέρας σεπτῆς Κορυφῆς.

Ἡ ἄχρι τοῦδε μεμαρτυρημένη ἔν τε τῇ Μητροπόλει Κερκύρας καὶ ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς σοφὴ καὶ καρποφόρος ποιμαντορία ἀποτελεῖ βέβαιον ἐχέγγυον τῆς ἐν τῷ μέλλοντι διευθετήσεως τῶν ἐπωφελῶν καὶ θεαρέστων ἔργων ὑπὲρ τοῦ λογικοῦ ποιμνίου καὶ τῆς ὅλης Ὀρθοδοξίας.

Ἔχομεν δὲ δι' ἐλπίδος ὅτι ἡ Ὑμετέρα πεπνυμένη Παναγιότης, παρὰ τὰς δεινὰς καιρικὰς περιστάσεις καὶ τὰς σφοδρὰς ἀνωμαλίας τὰς ταραττούσας τὸν κόσμον ἅπαντα, πεποιθότες ἐπὶ τὸ θεῖον ἔλεος θέλετε ὑπερνικήσει πάσας τὰς δυσχερεῖς περιπετείας, τὰς οὕτως ἢ ἄλλως, ἀναφυομένας ἐν τῇ ποιμαντορικῇ αὐτῆς σταδιοδρο-

μίᾳ. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ὅσῳ σκοτεινοτέρα ἡ νύξ, τόσῳ καθίσταται φαεινοτέρα ἡ λάμψις τῶν ἀστέρων.

Ὅθεν καὶ ἡμεῖς συμμετέχοντες τῆς γενικῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἐπὶ τῇ ἐνδόξῳ ἀναρρήσει τῆς Ὑμετέρας Θεοφρουρήτου Παναγιότητος εἰς τὸν Θρόνον τῶν Χρυσοστόμων καὶ Φωτίων, συγχαίρομεν Αὐτῇ καὶ αὖθις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς παραλαβῆς τῶν ἐνθρονιστηρίων Αὐτῆς Γραμμάτων, διερμηνεύοντες ταυτοχρόνως καὶ τὰ συναισθήματα Κλήρου καὶ λαοῦ τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας, καὶ τείνοντες χεῖρα κοινωνίας ἐξαιτούμεθα Αὐτῇ τὴν ἄνωθεν ἀντίληψιν εἰς μακράν, εὐδαίμονα καὶ ἔνδοξον Πατριαρχείαν.

Ἐν Δαμασκῷ, τῇ 8 Μαρτίου 1949.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Ἀντιοχείας ***Ἀλέξανδρος.***

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου;

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, λίαν ἡμῖν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ Κύριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Γερασμίαν Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν δοξολογίᾳ θερμῇ πρὸς τὸν Οὐράνιον τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα καὶ Κυβερνήτην, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεόν, καὶ ἐν χαρᾷ ἐνδομύχῳ ἐκομισάμεθα τὰ Ἐνθρονιστικὰ τῆς Ὑμετέρας Γερασμιωτάτης Παναγιότητος Γράμματα, δι' ὧν, τῇ σεπτῇ καὶ παναρχαίᾳ τάξει καὶ τῷ καλῶς κεκρατηκότι ἔθει στοιχοῦσα, ἐξαγγέλλει πᾶσι τοῖς Προκαθημένοις τῶν κατ' Ἀνατολὰς Ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὰ τῆς ἐκλογῆς Αὐτῆς καὶ ἀναρρήσεως εἰς τὸν Ἁγιώτατον Πατριαρχικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως καὶ δεξιὰν αὐτοῖς κοινωνίας τείνει.

Ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία Κύπρου χαίρει, ὅτι, ἐπινεύσει τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, εἰς διαδοχὴν τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Μαξίμου τοῦ Ε'., ὁσίως μὲν καὶ θεοφιλῶς τὴν Ἐκκλησίαν διακυβερνήσαντος, νόσου δ' ἕνεκα ὑποβαλόντος κανονικὴν ἀπὸ τοῦ Θρόνου παραίτησιν, ἐκλήθη ἡ Ὑμετέρα Θεοτίμητος Κορυφή. Παιδείᾳ γὰρ Αὕτη δαψιλεῖ συγκεκροτημένη, συνέσει καὶ πείρᾳ κεκοσμημένη καὶ ζήλου θείου πεπληρωμένη ὑπὲρ τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς

εὐσταθείας τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εὐδοκίμως δὲ καὶ λυσιτελῶς ἄχρι τοῦδε τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονήσασα, ἀσφαλῶς, τῇ ἄνωθεν ἀντιλήψει, δυνήσεται, διὰ μέσου τῆς ἐνεστώσης ταραχῆς καὶ τοῦ κλύδωνος, καθοδηγῆσαι τὸ ἱερὸν σκάφος τῆς Ἁγιωτάτης Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ περιφρουρῆσαι καὶ προαγαγεῖν τὰ τιμιώτατα συμφέροντα τῆς ὅλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἄσμενοι τοίνυν ἀντιπέμποντες τῇ Ὑμετέρᾳ Γερασμιωτάτῃ Παναγιότητι τὴν παροῦσαν εἰρηνικὴν ἡμῶν ἀπάντησιν, ὅλῃ μὲν ψυχῇ συγχαίρομεν Αὐτῇ ἐφ' οἷς, οὕτω περὶ Αὐτὴν ᾠκονόμησεν ὁ Οὐράνιος τῆς Ἐκκλησίας Νυμφίος, καλέσας Αὐτὴν ἐπὶ τὴν ὑπάτην ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ ἐκκλησιαστικὴν σκοπιάν, πρόφρονι δὲ καρδίᾳ τὸν ἀδελφικὸν Αὐτῇ ἀπονέμομεν ἀσπασμὸν καὶ θερμῶς δεόμεθα τοῦ Θείου τῆς Ἐκκλησίας Ἱδρυτοῦ ὅπως περιέπων Αὐτὴν ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, ἀδιαλείπτως συναντιλαμβάνηται Αὐτῇ ἐν τῇ ἱερωτάτῃ καὶ εὐθυνοβριθῇ διακονίᾳ καὶ τὰ δυσχερῆ εἰς ὁδοὺς λείας μεταποιῶν καὶ ἀγαθύνων πᾶν ἀγαθόν, κατευθύνῃ Αὐτῆς τὰς ὑψηλὰς βουλάς, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς τε καταπιστευθείσης Αὐτῇ Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ποιμνίου καὶ ἁπάσης τῆς κατὰ τὴν ἑώαν λῆξιν πρεσβυγενοῦς καὶ παλαιφάτου καὶ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομούσης Ἐκκλησίας.

Πολλὴν δὲ τὴν ἱκανοποίησιν ἐκφράζοντες ἐπὶ ταῖς διαβεβαιώσεσιν Αὐτῆς, ὅτι σπουδάζει ἔτι μᾶλλον κρατῦναι τοὺς μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν δεσμοὺς τῆς ἀγάπης καὶ μᾶλλον τακτικὴν καὶ σύντομον καταστῆσαι τὴν συνεργασίαν αὐτῶν πρὸς μελέτην καὶ ἐπίλυσιν τῶν γενικωτέρας φύσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ πρὸς συντονισμὸν καὶ ἐναρμόνισιν τῆς ἀκολουθητέας πορείας καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς πεδίοις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου, καὶ ἀντιβεβαιούμενοι Αὐτῇ ὅτι πᾶσαν μέλλομεν προφρόνως τὴν παρ' ἡμῶν συναρωγὴν καὶ συναντίληψιν Αὐτῇ παρέχειν, κατασπαζόμεθα Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν ἀγάπῃ πολλῇ καὶ παρακαλοῦντες διαβιβασθῆναι τὰς ἀδελφικὰς ἡμῶν προσρήσεις τῇ περὶ Αὐτὴν σεβασμίᾳ Ἱεραρχίᾳ,

διατελοῦμεν

ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου, τῇ 9ῃ Μαρτίου 1949,

Τῆς Ὑμετέρας Γερασμιωτάτης Παναγιότητος

ὅλως πρόθυμος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κύπρου ***Μακάριος.***

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας:

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν,

Φανάριον.

Βαρσοβία, 10 Μαρτίου 1949.

Ἐλήφθη ἐγκαίρως τὸ Ἐνθρονιστήριον Γράμμα τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος. Δέξασθε τὰς εὐχάς μου ὑπὲρ ὑγείας, εὐημερίας καὶ γονίμου ἐν τῇ Ἁγίᾳ Ὀρθοδόξῳ Οἰκουμενικῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίας Ὑμῶν.

Μητροπολίτης ***Διονύσιος.***

Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας:

Τῇ 9ῃ Μαρτίου 1949.

Τῷ Παναγιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Κυρίῳ Ἀθηναγόρᾳ Α΄.

Φανάριον.

Παναγιώτατε καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Μετ' εὐχαριστήσεως πληροφοροῦμαι ὅτι ἐτύχετε θερμοτάτης ἀπὸ μέρους τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος ὑποδοχῆς καὶ ἐνεθρονίσθητε, κατὰ τὴν τάξιν, ἐν τῷ πανσέπτῳ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸν χαιρετισμὸν τὸν ὁποῖον ἀπηυθύνατε πρὸς ἐμὲ καὶ δι' ἐμοῦ πρὸς τὴν Ἀγγλικανὴν Ἐκκλησίαν δέχομαι ὡς ἀληθὲς δεῖγμα τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν ἀγάπης, καὶ εὔχομαι ἵνα ἡ ἀγάπη αὕτη συνεχίζηται ἐφεξῆς καὶ προάγηται.

Εἴθε ὁ Παντοδύναμος Θεός, ὁ ἐνισχύων καὶ κατευθύνων τὰς χεῖρας τῶν ὑπηρετῶν Αὐτοῦ εὐλογῇ δαψιλῶς τὸν καρπὸν τῶν κόπων Ὑμῶν, ἐν τῷ μεγάλῳ καὶ ὑπευθύνῳ ἔργῳ εἰς ὃ ἐκάλεσεν Ὑμᾶς ὑπὸ τὰς παρούσας κρισίμους περιστάσεις.

Μετὰ μεγάλης ἱκανοποιήσεως χαιρετίζω τὴν ὑφ' Ὑμῶν καὶ τῆς περὶ Ὑμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀνανέωσιν τῆς ἀνατεθειμένης τῷ ἀγαπητῷ ἡμῶν ἀδελφῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Θυατείρων κ. Γερμανῷ ἐντολῆς ὅπως ἀντιπροσωπεύῃ τὸν Ὑμέτερον Ἁγιώ-

τατον Οἰκουμενικὸν Θρόνον παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γερμανὸς εἶναι γνωστὸς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὡς ἔνθερμος φίλος καὶ συνεργάτης τῆς Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας.

Εὔχομαι τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι ἔτη πλεῖστα, πλήρη ὑγείας καὶ διακονίας πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Διδάσκαλον, ἐπευχόμενος ἵνα ὁ Θεὸς εὐλογῇ τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἐπὶ τὴν προεδρείαν τῆς ὁποίας ἐκάλεσε τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα.

Τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

Τζώφφρεϋ

Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας, Πριμᾶτος πάσης Ἀγγλίας
καὶ Μητροπολίτης.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Συγχαρητήριον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἔτους

Γράμμα τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας Κυρίου Ἰουστινιανοῦ:

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
24-12-1948.

—

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Κύριον Ἀθηναγόραν.

Παναγιώτατε,

«Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν...» (Ἰωάννου 1, 14).

Ἀναμιμνησκόμενοι τὸ μέγα τοῦτο τῆς ἐνανθρωπήσεως μυστήριον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καθ' ἣν ὅλοι ὅσοι ἔλαβον τὸ χριστιανικὸν βάπτισμα ἑορτάζουσι τὴν ὑπερφυᾶ γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν ἡμῶν ἐνανθρωπήσαντος ἀληθοῦς Θεοῦ, χαιρετίζομεν Ὑμᾶς δι' ἀδελφικοῦ φιλήματος καὶ καλοῦμεν εἰς δοξολογίαν τοῦ Παντοδυνάμου Πατρὸς ἐν χορῷ μετὰ τῶν Ἀγγέλων: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη...» (Λουκᾶ 11, 14).

Ἀπευθύνομεν τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι τὰς ἀδελφικὰς ἡμῶν εὐχὰς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ Λόγου, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὑποδεχόμενοι δὲ τὸ νέον ἔτος, παρακαλοῦμεν τὸν Οὐράνιον Πατέρα ὅπως διαφυλάττῃ ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς ὁρατοῦ καὶ ἀοράτου κακοῦ καὶ συναντιλαμβάνηται τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ, ἵνα αὕτη δυνηθῇ νὰ κατευθύνῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης «ὅσους ἔλαβον αὐτόν, οἷς ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ» (Ἰωάν. 1, 12).

Οἱ ὑπεράνω τῆς Φάτνης τῆς Βηθλεὲμ ἀναμελπόμενοι ὕμνοι τῶν Ἀγγέλων ἂς εἰσδύσωσιν εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἵνα αὐξηθῇ ὁ ζῆλος ἡμῶν ὅπως κηρύξωμεν τῷ κόσμῳ παντὶ τὴν σύμπνοιαν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην μεταξὺ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν λαῶν.

Συνιστῶν ἐμαυτὸν εἰς τὰς θερμὰς προσευχὰς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, εὔχομαι πλήρη ὑγείαν καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἀφωσιωμένος ἐν Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἀδελφὸς

Ἰουστινιανός
Πατριάρχης Ρουμανίας

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Πάσης τιμῆς καὶ ἐνισχύσεως ἄξιος εἶναι ὁ Σύνδεσμος προστασίας τῶν Παίδων, ὁ ὁποῖος συστηματικῶς καὶ ἀκαταπονήτως ἐργάζεται διὰ σκοπὸν τόσον ὑψηλὸν καὶ ἅγιον. Ἡ μεγάλη Μεταπολίτευσις τῆς Χώρας ἔδωκε τὴν προσήκουσαν σημασίαν καὶ προσοχὴν εἰς τὸ παιδὶ καὶ τὸν νέον, καθιέρωσεν ἐπισήμως τὴν Ἑβδομάδα τοῦ Παιδίου, ἀρχομένην τὴν 23 Ἀπριλίου, καλεῖ τοὺς παράγοντας τῆς Χώρας νὰ ἀγρυπνοῦν γύρω ἀπὸ τὴν μικρὰν ἡλικίαν, νὰ μεριμνοῦν δι᾽ αὐτήν, νὰ τὴν ἐνισχύουν, νὰ τὴν κατευθύνουν εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμόν, καὶ ἐμπιστεύεται τὸ μεγάλο ἔργον της εἰς τοὺς Νέους τῆς Πατρίδος.

Πολλὰ πράγματα πρέπει νὰ γίνουν διὰ τὸ παιδί, καὶ ἡ πρὸς αὐτὸ συμπεριφορά μας εἶναι ἀπὸ τὰ λεπτότερα καὶ δυσκολώτερα ζητήματα, διότι αὐτὸ δὲν εἶναι οὔτε ἀντικείμενον, οὔτε ἄθυρμα, ἀλλ᾽ ἔχει προσωπικότητα, καὶ πρέπει νὰ ἀπευθυνώμεθα πρὸς αὐτὸ ὡς πρὸς ἀνθρωπίνην ὕπαρξιν.

Ἡ «Ὀρθοδοξία» παρακολουθεῖ μὲ ἀληθινὸν ἐνδιαφέρον καὶ βαθεῖαν χαρὰν τὸ φιλάνθρωπον καὶ πολιτισμένον ἔργον τοῦ Συνδέσμου προστασίας τῶν Παίδων, ποιεῖται ἔκκλησιν ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς τὰ εὐγενῆ καὶ φιλοπάτριδα αἰσθήματα τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῆς, συγχαίρει τοὺς ἐν αὐτῷ θεαρέστως ἐργαζομένους καὶ εὔχεται εἰς αὐτοὺς πᾶσαν παρὰ Θεοῦ ἐνίσχυσιν καὶ εὐλογίαν.

Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

῾Ο ἐνανθρωπήσας Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου, καίπερ ἀναμάρτητος, ὑπέβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὰ τοῦ νόμου, κατεδέξατο δὲ καὶ νὰ περιτμηθῇ τὴν σάρκα, προετοιμάσας οὕτω φάρμακον ἰαματικὸν τῆς ψυχικῆς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων.

᾿Επειδὴ μετὰ τὴν πτῶσιν τῶν πρωτοπλάστων ἡ ἁμαρτία προὐξένησεν εἴς τε τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ λογικοῦ πλάσματος τοῦ Θεοῦ σημαντικὰ ἀρρωστήματα, ἤτοι τὴν ὑπερηφάνειαν, τὴν ἄγνοιαν καὶ τοὺς ἐμπαθεῖς λογισμοὺς οἱ ὁποῖοι ὡς συνεζευγμένοι ἀπ᾿ ἀρχῆς τῆς γεννήσεως μετὰ τοῦ σώματος καλύπτουσιν ὡς νέφος καὶ παραπέτασμα τὴν ἀνθρωπίνην ψυχήν, ὁ Κύριος ἡμῶν διὰ τῆς περιτομῆς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τῆς ὁποίας καταφαίνεται ἡ ἄκρα πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος συγκατάβασις καὶ ἡ ἄφραστος αὐτοῦ ταπείνωσις, παρασκευάζει οὕτως εἰπεῖν φάρμακον ἰαματικὸν τῶν ὡς ἄνω τῆς ψυχῆς ἀρρωστημάτων, καὶ δὴ τῆς ὑπερηφανείας, τῆς ὁποίας ἀποκόπτει τὴν ρίζαν, ἐξ ἧς προέρχεται πᾶσα ἀνομία.

Καίτοι δὲ ὁ ὑπεράγαθος ᾿Ιησοῦς ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν χάριν τῆς ἀνθρωπότητος εἴς τε τὴν γέννησιν αὐτοῦ καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, πλὴν ἀλλ᾿ ὅμως ἡ ταπείνωσις αὐτοῦ κατὰ τὴν περιτομὴν ἦτο τοσοῦτον ὑπερβολική, ὥστε δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἦτο «ταπείνωσις ταπεινώσεων», καθόσον ἐν τῇ περιτομῇ ὁ Κύριος ἡμῶν δέχεται ὡς ὁ ἔσχατος ἁμαρτωλὸς τοιοῦτο φάρμακον τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐντυπώσῃ εἰς τὸ ἁγιώτατον αὐτοῦ σῶμα μίαν πληγὴν διαρκῆ καὶ τομὴν παραμόνιμον, ἓν σχεδὸν ὄνειδος παντοτεινὸν καὶ ὕβριν τῆς ἀθωότητος καὶ ἀναμαρτησίας αὐτοῦ, ὄνειδος, πρὸς οὐδὲν ἄλλο συγκρινόμενον, διότι οὐδεμία φαίνεται ἢ ἀκούεται ἐξ οὐρανοῦ μαρτυρία ἵνα ἐξυψώσῃ τὴν τηλικαύτην τοῦ Κυρίου ταπείνωσιν, ὅπως συνέβη τοῦτο εἰς τὴν ταπείνωσιν τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, τοῦ βαπτίσματος καὶ τοῦ σταυρικοῦ αὐτοῦ θανάτου. Οὐδὲν τοιοῦτο θαῦμα κατὰ τὴν περιτομὴν γίνεται, οὔτε ἡ στρατιὰ τῶν ἀγγέλων παρίσταται, οὔτε ὁ νέος ἀστὴρ ὁ ὑπερβάλλων τῷ φανῷ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην φαίνεται, οὔτε ἡ φωνὴ τοῦ Πατρὸς ἀκούεται, οὔτε ὁ ἥλιος σκοτίζεται, οὔτε καὶ ἡ γῆ σείεται, ἀλλὰ μόνον ἁπλῆ καὶ γυμνὴ ταπείνωσις φανεροῦται, ἄνευ οὐδενὸς ὕψους καὶ μεγαλείου, καὶ τοῦτο πρὸς θεραπείαν ἀκριβῶς τῆς ἡμετέρας οἰήσεως καὶ ὑπερηφανείας.

Εἶναι ὄντως μέγιστον κακὸν ἡ ἁμαρτία· αὕτη παρακινοῦσα ἐν ἀρχῇ

τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν παράβασιν καὶ παρακοὴν τοῦ θείου νόμου, ἐμβάλλει εἶτα αὐτόν, μετὰ τὴν πρᾶξιν τῆς ἀνομίας, εἰς συνεχεῖς ταλαιπωρίας καὶ κακοπαθείας, καθόσον ἡ μετάνοια ἥτις ἀκολουθεῖ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν, κατορθοῦται καὶ ἐπιτυγχάνεται διὰ πολλῶν θλίψεων καὶ βασάνων καὶ κόπων (πρλβ. ψαλμ. κδ', 19). Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος ταλαιπωρεῖται καὶ κακοπαθεῖ τοῦτο μὲν ἐκ τῶν ἀδιακόπων μόχθων καὶ ἀγώνων τοῦ σώματος, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον ἀκαταπαύστων διαλογισμῶν τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιζητεῖ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος διάβολος νὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς ἀπόγνωσιν, ὁ Κύριος ἡμῶν διὰ τοῦ ἐκχυθέντος κατὰ τὴν περιτομὴν παναγίου αὐτοῦ αἵματος, παρασκευάζει εἰς τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον πολύτιμον φάρμακον, διὰ τοῦ ὁποίου δροσίζει οὕτως εἰπεῖν αὐτὸν καὶ παρηγορεῖ καὶ ἐνισχύει, παρέχων ἅμα αὐτῷ καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας αὐτοῦ. Ἄλλαις λέξεσιν· ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος ἀποβλέπων εἰς τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος ἐξ ὑπερβολικῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης ὑπέστη, χωρὶς νὰ ἐπαισχυνθῇ, τὴν σαρκικὴν περιτομήν, καὶ ὑπετάγη, καίπερ μὴ χρεώστης, εἰς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, πρὸς δὲ καὶ ὅτι ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸ ἑαυτοῦ πλάσμα βιάζεται ὁ Κύριος καὶ ἀνυπομονεῖ ὡς εἰπεῖν ἵνα παράσχῃ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ νῦν τὸν θησαυρὸν τῶν ἰδίων αὐτοῦ φλεβῶν, ἤτοι τὸ πανάγιον αὐτοῦ αἷμα, τὸ ὁποῖον μέλλει ἀργότερον νὰ ἐκχύσῃ ὅλον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου, παραθαρρύνεται καὶ παρηγορεῖται, καὶ τρέφει τὴν καλὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας αὐτοῦ.

Διὰ τῆς ἐν σαρκὶ περιτομῆς ὁ Κύριος ἡμῶν παρέσχε προσέτι εἰς ἡμᾶς φάρμακον προφυλακτικὸν ἐκ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ κακῶν, καὶ τῶν παντοίων τοῦ πονηροῦ μηχανημάτων· τοῦτο δὲ εἶναι τὸ γλυκὺ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα «Ἰησοῦς», τὸ ὁποῖον προεῖπε μὲν πρὸ τῆς συλλήψεως αὐτοῦ ὁ «κρατερὸς τοῦ Θεοῦ», ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, τόσον πρὸς τὸν δίκαιον Ἰωσήφ, ὅσον καὶ πρὸν τὴν παρθένον Μαρίαν, ἐκλήθη δὲ πράγματι, τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὴν παριτομὴν (πρβλ. Λουκ. β'. 21). Ναί, ὁ Ἰησοῦς, τὸ κύριον ὄνομα τοῦ Μεσσίου, κατὰ τὸν ἱ. Αὐγουστῖνον, τὸ συνέχον πᾶσαν τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν, καὶ τὴν σοφίαν, καὶ τὴν δύναμιν, καὶ τὴν ἀγαθότητα, καὶ τὴν ἄκραν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην· τὸ ὄνομα τοῦτο, τὸ πλῆρες παραμυθίας καὶ σωτηρίας· τὸ συνοπτικὸν ὅλων τῶν θείων τελειοτήτων καὶ ὅλων τῶν ἀρετῶν· ἡ σύνοψις πάντων ὅσα ἐποίησεν ὁ Κύριος καὶ ὁ ἀρραβὼν πάντων ὅσα μέλλει νὰ ποιήσῃ, ἵνα παράσχῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον σωτηρίαν αἰώνιον (πρβλ. Ἠσ. με', 17), τοῦτο καὶ μόνον δύναται νὰ προφυλάξῃ ἡμᾶς καὶ διασώσῃ ἐκ πάντων τῶν κακῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας.

Κατὰ ταῦτα εἶναι παράδοξον, εἰμή τι ἄλλο, ὁ μὲν Χριστὸς ἡ αὐτοαθωότης καὶ ἀναμάρτητος νὰ φαίνεται ἑκουσίως ἁμαρτωλός, ἄνευ οὐδεμιᾶς προφάσεως, ὁ δὲ ἄνθρωπος ὁ ἕλκεσι βρύων καὶ ἁμαρτωλός, νὰ προ-

φασίζεται διαφόρους προφάσεις, διὰ νὰ φαίνεται ἧττον ἁμαρτωλός, εἰμὴ καὶ ὅλως ἄπταιστος καὶ καθαρὸς ἀπὸ ρύπου. Ἀναντιρρήτως φαίνεται καὶ εἶναι ἀκατάληπτον, ὁ μὲν Ἰησοῦς, ὁ μόνος ἅγιος, νὰ περιτέμνῃ τὴν ἀκροβυστίαν τῆς ἀναμαρτήτου αὐτοῦ σαρκός, ὁ δὲ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος εἶναι γῆ καὶ σποδός, νὰ μὴ θέλῃ καὶ νὰ μὴ προσπαθῇ νὰ περιτμηθῇ πνευματικῶς «τὴν περιτομὴν καρδίας ἐν πνεύματι» (πρβλ. Ρωμ. β', 28), περιτέμνων τὰς περιττὰς ἡδονάς, τ. ἔ. ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν συνιστῶσι τὸ σῶμα καὶ δὲν φυλάττουσι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ (βλ. Μ. Βασ. ἐπιστ. α'.). Διὰ τῆς τοιαύτης περιβολῆς καὶ ἐξαλείψεως τῶν κακῶν διαλογισμῶν τῆς καρδίας, καὶ τῶν ἄλλων παθῶν τῆς σαρκός, ὁ ἄνθρωπος ἀκολουθεῖ ἀληθῶς τῷ Χριστῷ, τῷ μόνῳ νικητῇ τῶν τε ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τοὺς ὁποίους κατεπάτησε, καὶ κατέθλασε, καὶ κατήγαγε τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν (πρβλ. Ἡσ. ξγ', 3), καὶ παρ' αὐτοῦ καὶ μόνου λαμβάνει τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν δύναμιν εἰς τὸ νὰ δουλεύῃ αὐτῷ, καὶ ποιῇ πάντοτε τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸ νὰ λατρεύῃ αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ.

† Ο ΠΡΟΙΚΟΝΝΗΣΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΝ ΤΩι ΠΑΝΣΕΠΤΩι ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩι ΝΑΩι ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ 1949.

Παναγιώτατε, Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,
εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα,

Δὲν θὰ προστρέξω εἰς τὰς Πιερίδας Μούσας, κοντὰ εἰς τὸν σήμερον αἱματόβρεκτον ἀπὸ ἀδελφοκτόνον πόλεμον Ὄλυμπον, διὰ νὰ ἀκούσω ἐκεῖ τὸ ἐφύμνιον τὸ εἰρηνικῆς ἰδεολογίας τῶν σοφῶν τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ὑπέροχα συνωψίσθη ἀπὸ τὸν ὑψιπέτην Πίνδαρον εἰς τὰ λόγια «*ἀπόλεμος εὐνομία*». Δὲν θὰ ζητήσω νοητὰ πτερὰ ποιήσεως διὰ νὰ ἀναβῶ εἰς τὸν Ἑλικῶνα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ κατευθυνθῶ πρὸς τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῆς διανοήσεως τῶν θνητῶν διὰ νὰ ψάλω πολεμικὰ ἢ ἄλλα ἀνδραγαθήματα κοσμικῶν ἡρώων. Ὄχι· τίποτε ἀπ' αὐτά. Μὲ εἰλικρινῆ καὶ κατανυκτικὴν προσευχήν, πεπερασμένον πλάσμα ἐμπρὸς εἰς τὸν ἄπειρον Θεόν, θὰ παρακαλέσω νὰ μὲ ἐφοδιάσῃ, ἔστω καὶ διὰ μίαν στιγμήν, μὲ τὰς πτέρυγας ποὺ ἐζήτει ὁ Δαβίδ. Μὲ ἐκείνας τὰς νοητὰς πτέρυγας τὰς ὁποίας ζητῶν ὁ προφητάναξ καὶ μέγας λυρικὸς ποιητὴς τοῦ Ἰσραὴλ ἔλεγε· «τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς καὶ πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω»; Μὲ τὰς πτέρυγας αὐτὰς νὰ ἀναβῶ εἰς τὰς μυστηριώδεις σφαίρας τοῦ Ἀπείρου· ἐκεῖ νὰ συναντήσω τὰ νέφη τῶν μαρτύρων διασχίζοντα τὸ ὑπερφυὲς στερέωμα· ἐκεῖ νὰ εὕρω τὴν σεπτὴν χορείαν ἡγιασμένων πατριαρχῶν οἱ ὁποῖοι ἐκλέϊσαν τὸν αἰωνόβιον αὐτὸν θρόνον, «τὸ ἐπίφθονον τοῦτο ὕψος καὶ ἐπικίνδυνον», ὡς τὸ ἐχαρακτήρισεν ὁ σοφὸς πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Ἐκεῖ δὲν θὰ σταματήσω εἰς τὸ ἄκουσμα—τὸ τόσον συνηθισμένον—τοῦ θριάμβου τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐναντίον τῶν ὠμῶν διωκτῶν της κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ. Δὲν θὰ ἀναλύσω τοὺς φθόγγους τοῦ ᾄσματος τῆς νίκης ποὺ ἐνίκησαν οἱ μάρτυρες, ἂν καὶ «περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι... περιῆλθον ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς». Ἡ πίστις ὡς ὑποκειμενικὴ διάθεσις ποὺ ἀντλεῖται καὶ ἐνδυναμώνεται ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῆς θρησκείας μας, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, θὰ εἶναι πάντοτε δύναμις ἀκαταγώνιστος, ἀκατάβλητος. Ἡ διὰ τῆς πίστεως αὐτῆς μετατόπισις τῶν βουνῶν θὰ ἐμφανίζεται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἑκάστης ἐποχῆς. Εἰς τὴν σημερινὴν ἐπο-

χήν, περίοδον ἠθικοῦ χάους, μᾶς ἐνδιαφέρουν, παραλλήλως πρὸς τὴν ὑποκειμενικὴν αὐτὴν δύναμιν ποὺ τὴν ὀνομάζομεν πίστιν, καὶ τὰ ἀντικείμενα τῆς πίστεως καὶ πρωτίστως αἱ μεγάλαι ἠθικαὶ καὶ ἀνθρωπιστικαὶ ἀρχαὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ὡς φρουρίου κατὰ τῶν ἀντιθέτων ἐπαναστατικῶν καὶ διαλυτικῶν δυνάμεων. Ἑπομένως θὰ ὁμιλήσω περὶ τοῦ ἐπιβαλλομένου θριάμβου τῶν ὑψηλῶν ἠθικῶν ἀρχῶν τοῦ χριστιανισμοῦ κατὰ τῶν σημερινῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἀθεΐας καὶ τοῦ ὑλισμοῦ, ἢ μᾶλλον κατὰ τῆς συγχρόνου ἀποτροπαίου περιβολῆς ποὺ περιεβλήθη ὁ κοινωνικὸς ἢ κοινωνιστικὸς Βεελζεβούλ.

Ἱεραὶ σκιαὶ ἁγίων πατριαρχῶν καὶ μαρτύρων, ἂν αἱ γήϊναι σκέψεις μου μὲ ἐμποδίζουν νὰ ἀναβῶ εἰς τὰ καθαρὰ καὶ ἐντελῶς πνευματικὰ ὕψη τῆς οὐρανίου κατοικίας σας, ὅπου ἀρχήτερα ἐπεχείρησα νὰ ἀναβῶ μὲ τὰς δαβιτικὰς πτέρυγας, κατάβητε σεῖς ἐδῶ εἰς τὸν ἱστορικὸν αὐτὸν ναόν, προσευχήθητε μαζί μας καὶ κινήσατε, Γρηγόριε Θεολόγε, Ἰωάννη Χρυσόστομε, ἰσχυροὶ χειρισταὶ τοῦ λόγου, τὴν ἀσθενῆ γλῶσσαν ἑνὸς ἐλαχίστου κληρικοῦ διὰ νὰ ἀναπτύξῃ προδηλωθὲν θέμα.

Ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν κάπως προσεκτικὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἀνθρωπότητος, κατάστασιν ποὺ ἐδημιούργησαν ἐν μέρει οἱ δύο μεγάλοι παγκόσμιοι πόλεμοι, χωρὶς πολὺν κόπον θὰ διαπιστώσωμεν τὸ ἑξῆς φαινόμενον. Αἱ πρόοδοι τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν χωροῦν μὲ ταχύτητα ἰλιγγιώδη. Τὰ φονικὰ ἰδίως ὅπλα περιεβλήθησαν τὴν πλέον τρομακτικήν των μορφήν. Ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας εἶναι ὁ προάγγελος νέων θαυμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος, ἕνας ἀπὸ τοὺς βαθυτέρους Πατέρας τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὸν ἄνθρωπον ποὺ προοδεύει καὶ κάμνει θαύματα εἶπε τὰ ἑξῆς: «ἀπὸ οἱονδήποτε θαῦμα ποὺ γίνεται διὰ τοῦ ἀνθρώπου μεγαλύτερον θαῦμα θὰ μένῃ αὐτό· ὁ ἄνθρωπος». [1] Ἆρά γε, ἂν ἔβλεπεν ὁ μεγαλοφυὴς ἐκεῖνος χριστιανὸς τὰ σημερινὰ θαυμάσια ἔργα τέχνης καὶ ἐπιστήμης, τὸν ἀσύρματον, τὸ ραδιόφωνον, τὸν κινηματογράφον, τὸ ἀεροπλάνον, τὴν ἀτομικὴν βόμβαν καὶ τόσα ἄλλα... πῶς θὰ ἐχαρακτήριζε τὰ θαύματα τοῦ θαυματοποιοῦ ἀνθρώπου καὶ αὐτὸν τὸν θαυματοποιόν;

Ἡ ἀνάβασις ὅμως αὐτὴ πρὸς τὰ μεγάλα ὕψη τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης ὡδήγησε συγχρόνως τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰς τὸν δρόμον τῆς ὑλικῆς ἀνέσεως καὶ πρὸ πάντων τῆς ἠθικῆς ἐξυγιάνσεως καὶ ἐξυψώσεως; Μὲ ἄλλα λόγια ὁ ἄνθρωπος ἔγινε περισσότερον εὐτυχής, ἐκλαμβανομένης τῆς εὐτυχίας ὑπὸ τὴν γενικωτέραν της ἔννοιαν; Ἑκατομμύρια ἀνθρώπων

---

[1]) «De civitate Dei» 10, 12. «Nam et omni miraculo quot fit per hominam majus miraculum est homo».

κυριολεκτικῶς πεινοῦν· πεινοῦν τὴν ὑλικὴν πεῖναν, πολὺ περισσότερα ἑκατομμύρια πεινοῦν τὴν ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν πεῖναν. Εἶναι βυθισμένα μέσα εἰς τὸ ἠθικὸν χάος· χωρὶς τὸ ἀγαθὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ χωρὶς τόσα ἄλλα ὑπέροχα ἀγαθά, τὰ ὁποῖα ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης ἐχαρακτήρισε τὸν ἄνθρωπον «ὡς τὸ ἄριστον πάντων δημιούργημα. Βασιλεύει ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ἀναρχία, ὁ ἀσφαλὴς αὐτὸς παράγων καὶ συντελεστὴς τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναρχίας. Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἐξωτερικῆς βίας δὲν ἠμποροῦν νὰ βγάλουν κραυγὴν ψυχικῆς ὀδύνης· εἰς τὰ βάθη ὅμως τῆς ἐσωτερικῆς των ὑπάρξεως χαμηλά, σιγανὰ ἀντηχεῖ ἡ φωνὴ «ταλαίπωρος ἄνθρωπος! Τίς μὲ ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου». (Ρωμ. ζ. 24).

Ἡ ἔλλειψις ἁρμονίας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν ἐσωτερικῶν, πνευματικῶν, ἠθικῶν καὶ ἄλλων δυνάμεων τοῦ πολυσυνθέτου αὐτοῦ ὄντος ποὺ τὸ ὀνομάζομεν ἄνθρωπον, ἡ ἀπουσία ἰσορροπίας εἰς τὴν γενικὴν διαμόρφωσιν καὶ διαπαιδαγώγησίν του εἶναι ἡ βαθυτέρα καὶ οὐσιαστικωτέρα αἰτία τῆς κακοδαιμονίας του. Τὴν ἐσωτερικὴν αὐτὴν ἀνωμαλίαν ὑπερβολικὰ ἐπιτείνει ἡ ἔλλειψις ὑγιοῦς θρησκευτικῆς μορφώσεως. Ἐντεῦθεν πολλὰς φορὰς ἡ ψυχικὴ ἀθυμία τῆς Νεολαίας· ἐντεῦθεν ἡ χλιαρότης τοῦ χαρακτῆρος, ἡ ἔλλειψις ψυχικοῦ σθένους, ἡ ἀστάθεια καὶ ἡ ἐπιπολαιότης. Ἐντεῦθεν ἡ ἀπουσία πραγματικῆς ἐσωτερικῆς χαρᾶς ποὺ χρειάζεται καὶ δι' αὐτὴν τὴν σωματικὴν ὑγείαν. «Οὐκ ἔστι τοῖς ἀσεβέσι χαίρειν», εἶπε διὰ τοῦ προφήτου Ἠσαΐου ὁ Θεός. [2])

Μέσα εἰς τὴν τόσον ἐκθαμβωτικὴν ἐξωτερικὴν πρόοδόν μας, παρὰ τὸν διαρκῶς αὐξάνοντα ἀριθμὸν τῶν ἐκπαιδευτηρίων διαφόρου βαθμοῦ καὶ φύσεως, ἔκπληκτοι παίρνομεν στὸ χέρι τὸν φανὸν τοῦ Διογένους ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ καὶ ζητοῦμεν ἄνθρωπον· ἄνθρωπον ἄρτιον, ἀνωτέρας ἠθικῆς ὑποστάσεως, πραγματικὸν χριστιανόν. Ζητοῦμεν τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ποὺ ὁ ποιητὴς Μένανδρος ἐχαρακτήρισεν ὡς χάριεν πρᾶγμα [3]). Ζητοῦμεν ἰδιαιτέρως ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ τὴν μεγάλην ἐκείνην χριστιανικὴν ψυχὴν τὴν ὁποίαν μέγας ὁ πατριάρχης τῆς θεοφιλοῦς ταύτης πόλεως εἶχε χαρακτηρίσει ὡς ἀκολούθως»· τὴν μεγάλην καὶ φιλόσοφον ψυχὴν οὐδὲν τῶν ἐν τῷ βίῳ λυπηρῶν δύναται δακεῖν, οὐκ ἔχθραι, οὐ κατηγορίαι, οὐ διαβολαί, οὐ κίνδυνοι, οὐκ ἐπιβολαί. Ὥσπερ γὰρ εἰς μεγάλην τινὰ ἀκρώρειαν καταφυγοῦσα, ἄληπτος πᾶσίν ἐστι τοῖς κάτωθεν ἀνιοῦσιν ἀπὸ τῆς γῆς» [4]).

---

[2]) 48, 22. 57, 21.

[3]) «Ὡς χάριεν ἐστ' ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ᾖ». «Ἐλθὲ καὶ γενοῦ ἄνθρωπος τὸ φρόνιμα, λέγει καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ἵνα μὴ ἐπιψεύδηταί σου ἡ προσηγορία τῆς φύσεως» Migne 55. στ'. 500.

[4]) Λόγος Δ'. εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν.

Οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ἐπιχειροῦν νὰ ἀναβοῦν εἰς μίαν τοιαύτην ἠθικὴν ἀκρώρειαν. Δὲν ἔχουν μᾶλλον ὄρεξιν διὰ μίαν τοιαύτην σωτηρίαν ἀνάβασιν. Προτιμοῦν τὸν κατήφορον, τὰ χθαμαλὰ πεδία, τὰ βάραθρα τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως. Ἐκεῖ ὅπου φυτρώνουν τὰ πικρὰ βότανα τῆς μελαγχολίας καὶ τῆς ἀπαισιοδοξίας. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον σήμερον ἡ Ἀνθρωπότης ἐμφανίζει τὸ θέαμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρὸ πολλῶν ἑκατοντάδων ἐτῶν διεῖδεν καὶ προεῖπεν ὁ προφήτης Ὠσηέ: «κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν» διατί θὰ τὰς τιμωρήσῃ; «διότι ἀπαντᾷ, οὐκ ἔστιν ἀλήθεια, οὐδὲ ἔλεος, οὐδὲ ἐπίγνωσις Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς». Ἀλλὰ τί ὑπερισχύει; «ἀρὰ καὶ ψεῦδος καὶ φόνος καὶ κλοπὴ καὶ μοιχεία ***κέχυται*** ἐπὶ τῆς γῆς καὶ αἵματα ἐφ' αἵμασι μίσγουσι». Ὢ τί τραγικὴ ἐφαρμογή!! εἰς τὰς ἡμέρας μας. Μητέρες χάνουν τὰ παιδιά των ἀπὸ τὰς θερμὰς ἀγκάλας των, ἐπαναλαμβάνουν ἐν χορῷ τὸν θρῆνον τοῦ Ἱερεμίου· «φωνὴ ἐν Ραμᾷ ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς· Ραχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς». Διατί; διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ σύγχρονος ἠθικὴ ἀναρχία, αὐτὸ υἱοθέτησεν ἡ δικαίως ἐπικληθεῖσα παρῳδία τῆς Δημοκρατίας· αὐτὸ διψοῦν ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ὁ Ἡσαΐας περιγράφει ὡς ἑξῆς (νθ'. 7)· «ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα, σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν ***εἰρήνης*** οὐκ ἔγνωσαν».

Πρόκειται λοιπὸν περὶ ἠθικῆς ἀσθενείας σοβαρωτάτης μορφῆς. Ὁ μέγας παιδαγωγὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὁ γηραιὸς Πλούταρχος ἐδίδασκε· «τῶν τῆς ψυχῆς ἀρρωστημάτων καὶ παθῶν ἡ φιλοσοφία μόνη φάρμακόν ἐστι». (περὶ παίδων ἀγωγῆς ζ'). Εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν σωματικὴν ἠθικὴν φιλοσοφίαν. Κατὰ τὸν Σωκράτη ἡ γνῶσις τοῦ ἀγαθοῦ συνταυτίζεται πρὸς τὴν πρᾶξίν του. Δὲν κάμνομεν τὸ καλόν, διότι δὲν τὸ γνωρίζομεν. Πόσον ἀπέχει αὐτὸ ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τὸ γνωρίζομεν, ἀδελφοί, ὅλοι. Ἡ σωκρατικὴ φιλοσοφία ἀπαιτεῖ διὰ τὴν ἐφαρμογήν της Σωκράτας. Καὶ πάλιν θὰ ὑπάρχῃ ἀτέλεια. Ἡ ἠθικὴ τοῦ Χριστοῦ ἔχει μίαν ἐσωτερικὴν δύναμιν ἡ ὁποία δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν γῆν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν θείαν πνοὴν ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τοῦ Οὐρανοῦ. Ἡ πνοὴ αὐτὴ μὲ τὴν θέλησιν μαζὶ δημιουργεῖ τοὺς ὑπερανθρώπους τοῦ Χριστοῦ. Ἡμεῖς ἔχομεν τὴν θεόθεν διδαχθεῖσαν χριστιανικὴν ἠθικήν. Αὐτῆς τὰ ὑψηλὰ διδάγματα θὰ θεραπεύσουν καὶ τὴν σύγχρονον κοινωνίαν. Ἡ ἐπικράτησις αὐτῶν θὰ εἶναι ὁ φορεὺς τοῦ νέου θριάμβου τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ. «Ἰατρεῖον θαυμαστὸν τῆς ἐκκλησίας τὸ διδασκαλεῖόν ἐστι, ἔλεγεν ὁ Θεῖος Χρυσόστομος, ἰατρεῖον οὐχὶ σωμάτων, ἀλλὰ ψυχῶν. Πνευματικὸν γάρ ἐστι, καὶ οὐχὶ τραύματα σαρκός, ἀλλ' ἁμαρτήματα διανοίας διορθοῦται· τῶν

δὲ ἁμαρτημάτων τούτων καὶ τῶν τραυμάτων τὸ φάρμακον ὁ λόγος ἐστί [5].

Πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις καὶ μὲ κάθε σύγχρονον μέθοδον ὀφείλομεν νὰ κηρύττωμεν τὰς μεγάλας ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴν δικαιοσύνην, τὴν αὐταπάρνησιν, τὴν εἰλικρίνειαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ἀνιδιοτελῆ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκον. Νὰ διδάσκωμεν ὅλα αὐτὰ μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ ζῆλον, μὲ πραγματικὴν πρόθεσιν, ὅπως καὶ ἡμεῖς τὰ ἐφαρμόζωμεν, μὴ λησμονοῦντες τὸ τῶν Πατέρων» οὐδὲν διδασκάλου ψυχρότερον, ἐν λόγοις φιλοσοφοῦντος μόνον». (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὁμιλία εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων).

Οἱ θρίαμβοι τῶν ὅπλων εἶναι παροδικοί· τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνωτέρας ἠθικῆς ἀγωγῆς εἶναι μόνιμα καὶ διαρκῆ. Τὸ μεγάλο κοινωνικὸν πρόβλημα τὸ ὁποῖον ἀναστατώνει σήμερον τὴν Ἀνθρωπότητα καὶ τὴν βυθίζει εἰς μίαν ἀοριστίαν καὶ ἀβεβαιότητα διὰ τὸ μέλλον δὲν εἶναι ζήτημα μόνον ὅπλων καὶ γενικώτερον ὕλης. Εἶναι πρὸ παντὸς ζήτημα ἠθικόν. Ὁ μεγάλος χριστιανὸς Τροῦμαν εἰς ἕνα Χριστουγεννιάτικον διάγγελμά του ἐβροντοφώνει· «δὲν ὑπάρχει ζήτημα εἴτε ἐδῶ (εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας), εἴτε ἀλλοῦ, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ λυθῇ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐπὶ τοῦ Ὄρους διδαχῆς τοῦ Χριστοῦ».

Ἂς γεμίζουν οἱ ἄρχοντες τῆς γῆς τὰς ἀποθήκας τῶν χωρῶν ποὺ δυστυχοῦν, ἂς τὰς γεμίζουν μὲ ὑλικὰ ἀγαθά, μὲ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῶν πεινώντων· ἡμεῖς οἱ θρησκευτικοὶ ἡγέται ἂς πληρώσωμεν τὰς καρδίας τῶν λαῶν μὲ τὰ διδάγματα Ἐκείνου ὁ ὁποῖος εἶπε «μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην». Ἂς τοὺς πλουτίσωμεν μὲ τοὺς θησαυροὺς ἐκείνους τοὺς ὁποίους «οὔτε σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, οὔτε κλέπται διορύσσουσι οὐδὲ κλέπτουσι». Μόνον εἰς τοιαύτας καρδίας εὑρίσκουν τὴν ἀσφαλεστέραν των φυλακὴν τὰ μεγάλα καὶ εὐγενῆ ἰδανικὰ μὲ τὰ ὁποῖα μεγαλουργοῦν τόσον τὰ ἄτομα, ὅσον καὶ τὰ ἔθνη. Ἂς ἀποδείξωμεν λοιπὸν συγκεκριμένως ὅτι καὶ κατὰ τὸν 20ον αἰῶνα «τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμίς ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι».

Παναγιώτατε, ἕνας ἔνδοξος σοφὸς καὶ ἡγιασμένος προκάτοχός σου, ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶσσαν Ἰωάννης, μὲ δύναμιν πολλὴν ἀνεβόησεν ἀπὸ τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ θρόνου. «ἕως ἂν ἐν τῷ θρόνῳ τούτῳ καθέξωμαι, οὐδὲν τῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων προήσομαι». [6] Ἕνα ἀπὸ τὰ δικαιώματα καὶ ἐπείγοντα καθήκοντα σήμερον τοῦ μεγάλου αὐτοῦ θρόνου τῆς Οἰκουμένης εἶναι καὶ ἡ συστηματικὴ καὶ ἀδιάκοπος ἐργασία κατὰ τοῦ καταστρεπτι-

---

5) Περὶ τοῦ μὴ δημοσιεύειν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἀδελφῶν. Migne 52 σ. 354.

6) Η΄. ὁμιλία εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων.

κοῦ ἔργου τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, ἤτοι τῆς ἀναρχίας καὶ τῆς ἀνατροπῆς.

Ἡ Θεία Πρόνοια ἐπεφύλαξεν εἰς Σέ, Παναγιώτατε, νὰ βαστάσῃς τὸ λάβαρον, τὴν ἔνδοξον σημαίαν τῆς τοιαύτης δράσεως καὶ ἐνεργείας· ἡγοῦ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ, Παναγιώτατε, ὁσονδήποτε τραχεῖα καὶ ἀνάντης καὶ ἀνηφορικὴ καὶ ἂν εἶναι, θὰ Σὲ ἀκολουθήσωμεν κρατοῦντες ἕκαστος τὴν σημαίαν του κατὰ τὰς δυνάμεις του. Καὶ ἂν ἡ ὁδὸς αὐτὴ μεταβληθῇ εἰς Γολγοθᾶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος καὶ πάλιν θὰ συμβαδίσωμεν. Οὐδεὶς θὰ ἀπολειφθῇ ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶν αὐτὸν διὰ στενότητα χώρου. Θὰ σὲ ἀκολουθήσωμεν ψελλίζοντες εἰς τοὺς ἀνατροπεῖς τῆς κοινωνικῆς τάξεως τὸ τοῦ Ἡσαΐου· «ἂν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, καὶ πάλιν ἡττηθήσεσθε, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός· καὶ ἣν ἂν βουλὴν βουλεύσησθε διασκεδάσει Κύριος, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός». καὶ τὸ τοῦ Ἀποστ. Παύλου· «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, θλῖψις ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα»; Θὰ Σὲ ἀκολουθήσωμεν, Παναγιώτατε, εἰς τὸν δρόμον πού ὁδηγεῖ εἰς τὴν κορυφὴν ὅπου ἡ νίκη καὶ ὁ θρίαμβος, ὁ θρίαμβος τοῦ πνεύματος κατὰ τῆς ὕλης, τῆς ἀληθείας κατὰ τοῦ ψεύδους, τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἰδανικῶν κατὰ τῶν ἀνατρεπτικῶν δαιμονίων, καὶ τότε θὰ ἀκουσθῇ μὲ σύγχρονον τόνον τὸ εὐαγγελικὸν ἐφύμνιον ψαλλόμενον ἀπὸ χορὸν ἀγγέλων καὶ νεφῶν μαρτύρων «αὕτη ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν».

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ο ΕΝ ΤΩι ΠΑΤΡ/ΧΙΚΩι ΚΕΙΜΗΛΙΟΦΥΛΑΚΙΩι ΣΑΚΚΟΣ ΤΗΣ ΤΙΒΕΡΙΑΔΟΣ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ ἱερὰ ἄμφια τὰ φυλασσόμενα σήμερα ἐν τῷ Πατριαρχικῷ κειμηλιοφυλακίῳ προέρχονται ἀπὸ διαφόρους δωρεὰς πατριαρχῶν καὶ ἀρχιερέων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἄλλως τε οἱ παλαιοὶ καὶ οἱ νέοι κατάλογοι τοῦ πατριαρχικοῦ σκευοφυλακίου μαρτυροῦν περὶ τούτου. Παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ πρό τινων ἐτῶν δημοσιευθὲν φυλλάδιόν μου περὶ τοῦ κειμηλιοφυλακίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ ἔργον τοῦ κ. Γ. Σωτηρίου «Τὰ κειμήλια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου». (Ἀθῆναι, 1938).

Ἓν ἀπὸ τὰ καλὰ ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως ἄμφια τοῦ κειμηλιοφυλακίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἶναι καὶ ὁ Σάκκος ὁ λεγόμενος τῆς Τιβεριάδος διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράστασιν τοῦ θαύματος τῆς λίμνης τῆς Τιβεριάδος. Ἰδοὺ τί λέγει περὶ αὐτοῦ ὁ κ. Γ. Σωτηρίου. «Ὁ σχεδιάσας τὰς σκηνὰς καλλιτέχνης δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψει του βυζαντινὰς παραστάσεις τοῦ θαύματος τῆς λίμνης τῆς Τιβεριάδος· εἰργάσθη μὲ τὴν ἐλευθερίαν τῆς νεωτέρας τέχνης. Αἱ σκηναὶ ἀποδίδονται μὲ φυσικὴν ἀλήθειαν, ἡ ὅλη δὲ σύνθεσις μὲ τὰ μεγάλα δένδρα καὶ τὰ μετέωρα νέφη εἶναι διακοσμητικοῦ αἰσθήματος», (σ. 39). Ἦτο κτῆμα τοῦ μακαρίτου Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Ἐλασσῶνος Ἐφέσου τοῦ Καλλιάδου, ἀποθανόντος κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1821.

Ποῖος ἐκέντησε τὸν σήμερον Πατριαρχικὸν αὐτὸν Σάκκον;

Ἐπὶ τῇ βάσει σημειώσεων μελῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς οἰκογενείας Δημητρίου Ψαρούδη καὶ Φωτίου Βεγλερῆ, πάππου τοῦ ἀειμνήστου Γρηγορίου Ν. Βεγλερῆ, ἄλλοτε ἡγεμόνος τῆς Σάμου, ἔχω περισυλλέξει τὰς κατωτέρω σημειουμένας ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο πληροφορίας.

Ὁ Δημήτριος Ψαρούδης ἐκ Θεραπείων καταγόμενος ἐχρημάτισεν ἀρχικηπουρὸς τοῦ Σουλτάνου Σελὶμ τοῦ Γ', τοῦ ὁποίου τῆς ἐξαιρετικῆς εὐνοίας ἀπήλαυε. Ἐκ τῆς συζύγου του Σμαράδας, κόρης εὐγενοῦς οἰκογενείας, ἀπέκτησε τέκνα ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον ὠνομάζετο Δάφνη ἢ Δαφνίτσα, τὸ δὲ τέταρτον Γεώργιος, ὁ ὁποῖος ἔσχε σύζυγον τὴν ἀνεψιὰν τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ Δ'. Ἡ Δαφνίτσα διεκρίθη διὰ τὴν κεντητικὴν τέχνην της. Ἐθεωρεῖτο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος «διάσημος κεντήτρια ἀρχιερατικῶν ἀμφίων». Αὐτὴ ἐκέντησε τὸν περίφημον σάκκον τῆς Τιβεριάδος. Ἀγνοῶ ἂν ἡ ἰδία καλλιτέχνις ἐσχεδίασε καὶ τὰς παραστάσεις. Εἶχε φαίνεται φυσικὴν ἱκανότητα καὶ ἰδιοφυΐαν περὶ τὰ τοιαῦτα δι' ὃ καὶ ἔμεινεν ἄγαμος. Ἀδελφὸς τῆς Δαφνίτσας ἦτο ὁ Δέρκων Νεόφυτος ὁ Ψαρούδης ἢ Δημητριάδος ἐπονομαζόμενος. Τὸ 1835 εἶχεν ἐκλεγῆ μητροπολίτης Δράμας καὶ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1842 προήχθη εἰς Μητροπολίτην Δέρκων διαδεχθεὶς τὸν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον προαχθέντα Δέρκων Γερμανὸν τὸν Δ'. Ἀπέθανε νέος κατὰ τὸ 1853.

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ο ΒΟΣΣΟΥΕΤΟΣ

ΤΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΣ ΟΙ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ.

(Συνέχεια ἐκ τῆς 353ης σελίδος τοῦ ΚΓ΄ τόμου)

Εἰς τὸ προοίμιον ὁ ἱεροκῆρυξ τονίζει ἀμέσως δύο σημεῖα· α) ὅτι ἐκπλήσσεται ἐμπρὸς εἰς τὸ μεγαλεῖον τοῦ θέματός του καὶ β) ὅτι τὸ ἔργον του θὰ ἦναι ἀνωφελὲς καὶ περιττόν, καθότι οἱ πάντες γνωρίζουν τοὺς ἄθλους τοῦ πρίγκηπος. Περαιτέρω ἀναπτύσσει ὅτι ὅλα τὰ δῶρα, αἱ ἔξοχοι ἰδιότητες τῆς καρδίας καὶ τῆς διανοίας, προέρχονται ἀπὸ τὸν Θεόν. Αὐταὶ ἠμποροῦν νὰ ἦναι κτῆμα καὶ τῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν φίλων τοῦ Θεοῦ. Τοὺς τελευταίους διακρίνει ἀπὸ τοὺς πρώτους ἡ εὐσέβεια, ἡ ὁποία καθαγιάζει καὶ ὅλας τὰς ἄλλας ἀρετάς· προβαίνει δὲ ἀμέσως εἰς τὴν εἰς τρία μέρη διαίρεσιν τοῦ ἐπικηδείου. «Ἂς δείξωμεν εἰς ἕνα πρίγκηπα ποὺ τὸν θαυμάζει ὅλη ἡ οἰκουμένη ὅτι ἐκεῖνο ποὺ κάμνει τοὺς ἥρωας, ἐκεῖνο ποὺ φέρει τὴν δόξαν τοῦ κόσμου εἰς τὸν κολοφῶνά της, ***γενναιότης, μεγαλοψυχία, φυσικὴ ἀγαθότης***, ἰδοὺ ὅσον ἀφορᾷ τὴν καρδίαν· (πρῶτον μέρος)· ζωηρότης, ὀξυδέρκεια, μεγαλεῖον καὶ ὕψος πνεύματος, ἰδοὺ ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάνοιαν, (δεύτερον μέρος), δὲν θὰ ἦσαν ἄλλο τι παρὰ αὐταπάτη, ἐὰν δὲν προσετίθετο εἰς αὐτὰ ἡ εὐσέβεια (τρίτον μέρος), ἡ ὁποία εἶναι τὸ πᾶν τοῦ ἀνθρώπου».

Ὡς ἀρχὴ τοῦ πρώτου μέρους χρησιμεύει ἡ σκέψις τοῦ Βοσσουέτου ὅτι οἱ κατακτηταὶ ἀποστέλλονται ἀπὸ μέρους τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὁποῖος τοὺς χρησιμοποιεῖ διὰ «τὴν πλήρωσιν τῶν βουλῶν του». Παραβάλλει τὸν πρίγκηπα Λουδοβῖκον πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν Κῦρον καὶ πρὸς τὸν Μ. Ἀλέξανδρον, ἐκ τῶν ὁποίων τὸν μὲν πρῶτον ἀναφέρει ὁ προφήτης Ἡσαΐας, τὸν δὲ δεύτερον ὁ προφήτης Δανιήλ, ὡς «τράγον τῶν αἰγῶν» ὁ ὁποῖος «ἐμεγαλύνθη σφόδρα». Ἀφηγεῖται τὰς ἐνδόξους μάχας τοῦ γενναίου Γάλλου στρατηλάτου, τὸ ἀτρόμητον, τὴν γενναιότητά του· ἀπαριθμεῖ τὰς καταληφθείσας πόλεις, ἀναφέρει πῶς ἐξεμηδένιζεν ὅλα τὰ προσκόμματα ἐδαφικὰ ἢ ἄλλα — γενναιότης τοῦ ἀντιπάλου — τὰ ὁποῖα πρὸς στιγμὴν καθίστων δύσκολον τὴν νίκην. Ἐκθέτει τὴν μετριοφροσύνην καὶ τὴν νομιμοφροσύνην τοῦ ἥρωος. Μεταφέρων τὸν λόγον εἰς τοὺς ἐμφυλίους πολέμους τῆς Γαλλίας καὶ εἰς τὸ μεγάλο σφάλμα τοῦ πρίγκηπος, τὴν προσχώρησίν του εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐχθρῶν τῆς Γαλλίας, τῶν Ἰσπανῶν, χειρί-

ζεται τὸ λεπτὸν αὐτὸ σημεῖον μὲ πολλὴν τέχνην «Ἂς εἴπωμεν, διὰ νὰ μὴ ὁμιλήσωμέν ποτε πλέον περὶ αὐτῶν, ὅτι καθὼς εἰς τὴν αἰωνίαν δόξαν, τὰ σφάλματα τῶν ἁγίων μετανοούντων, σκεπασμένα μὲ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔκαμαν διὰ νὰ τὰ ἐπανορθώσουν καὶ μὲ τὴν ἄπειρον λάμψιν τοῦ θείου ἐλέους, δὲν φαίνονται πλέον, τοιουτοτρόπως καὶ εἰς τὰ σφάλματα τοῦ πρίγκηπος τὰ τόσον εἰλικρινῶς ἀναγνωρισθέντα καὶ κατόπιν τόσον ἐνδόξως ἐπανορθωθέντα μὲ πιστὰς ὑπηρεσίας, δὲν πρέπει νὰ ἴδω ἄλλο παρὰ τὴν ταπεινὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος, ὁ ὁποῖος μετενόησε δι' αὐτά». Μετὰ ταῦτα παριστάνει τὸν πρίγκηπα γενναῖον, χρηστόν, ἀλτρουϊστὴν ἐν τῇ πρὸς τοὺς φίλους του συμπεριφορᾷ του, προτιμῶντα— καθὼς ἀπεδείχθη ἰδίως κατὰ τὴν σύναψιν τῆς εἰρήνης τῶν Πυρηναίων— τὰ τῶν φίλων του συμφέροντα ἀπὸ τὰ ἰδικά του. Τρυφερὰ αἰσθήματα ἔτρεφεν ὄχι μόνον πρὸς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἦτο ἥρως πλημμυρισμένος ἀπὸ φιλανθρωπίαν. «Μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς, ἀνακράζει ὁ χριστιανὸς Βοσσουέτος, οἱ χωρὶς φιλανθρωπίαν ἥρωες! Θὰ ἠμπορέσουν νὰ ἐκβιάσουν τὸν πρὸς αὐτοὺς σεβασμὸν καὶ νὰ ἁρπάσουν τὸν θαυμασμόν, ὅπως κάμνουν ὅλα τὰ ἔκτακτα ἀντικείμενα· ἀλλὰ δὲν θὰ ἔχουν τὰς καρδίας (τῶν ἀνθρώπων)». «Ἀναγνωρίσατε τὸν ἥρωα, ὁ ὁποῖος, πάντοτε ἴσος πρὸς ἑαυτόν, [53]) χωρὶς νὰ ἀνυψώνεται διὰ νὰ φανῇ μεγάλος, χωρὶς νὰ καταπίπτῃ διὰ νὰ ἦναι φιλόφρων καὶ ὑποχρεωτικός, εὑρίσκεται ἀπέναντι τῶν ἀνθρώπων ὅ,τι πρέπει φυσικῶς νὰ ἦναι». Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας λέξεις τὰς ὁποίας ἀφιερώνει ὁ Βοσσουέτος εἰς τὴν ἐν Σαντιγὺ (Chantilly) διαμονὴν τοῦ πρίγκηπος ὅπου

[53]) Τὸ «πάντοτε ἴσος πρὸς ἑαυτόν, μᾶς ὑπενθυμίζει ἐκεῖνο ποὺ εἶπεν ὁ Σενέκας διὰ τὸν Σωκράτην «Socrates aequalis fuit in tanta in aequalitate fortunae» (Ὁ Σωκράτης ὑπῆρξεν ἴσος καὶ ὁ ἴδιος παρὰ τὰς τόσας ἀνισότητας καὶ ἀνομοιότητας τῆς τύχης). Ὁ Οἰκουμένιος ἐξηγῶν τὸ «ἄρτιος» τοῦ ἀπ. Παύλου γράφει· «ὁ ἀεὶ ἴσος, καὶ μήτε τοῖς λυπηροῖς κλινόμενος καὶ ταπεινούμενος, μήτε τοῖς χρηστοῖς ἐπαιρόμενος καὶ φυσιούμενος, ἀλλ' ἀεὶ *ὡσαύτως ἔχων ἐν πράγμασι ἀνίσοις*». Ὁ Μ. Βασίλειος διδάσκει περίπου τὰ ἴδια, ὅταν λέγῃ· «μήτε τὰ φαιδρὰ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων περιχαρείας ἀμέτρους ἐμποιείτω σου τῇ ψυχῇ, μήτε τὰ λυπηρὰ κατηφείαις καὶ συστολαῖς τὸ γαῦρον καὶ ὑψηλὸν ταπεινούτω. Μὴ γὰρ οὕτω προπεπαιδευμένος περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον, οὐδέποτε ἀκύμονα ζωὴν καὶ ἀτάραχον ζήσῃ» (Ἀρχὴ παροιμιῶν, Migne τόμ. 32 σ. 236). Εἰς τὸν ἐπικήδειον τοῦ Michel le Tellier ὁ Βοσσουέτος μεταχειρίσθη ἀνάλογον ἔκφρασιν «toujours semblable à lui-même». Ἡ τοῦ ἐπικηδείου τοῦ Λουδοβίκου τῶν Βουρβώνων εἶνε· «toujours égal à lui-même». Περὶ τοῦ πρίγκηπος Κοντέ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φιλοφροσύνην του καὶ τὰ προσόντα τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπαραίτητα διὰ νὰ ἀποκτήσῃ κανεὶς φίλους καὶ νὰ καταστῇ δημοφιλής, ἡ ἱστορία δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν ἱεροκήρυκα. Ἡ ἱστορία λέγει· «ἐγνώριζε καλλίτερον νὰ κερδίζῃ μάχας παρὰ καρδίαν». Ἱστορ. νεωτ. χρόνων ὑπὸ τοῦ Durug σ. 347.

ἔζησεν ἰδιωτεύων, μεταβαίνει κατὰ τρόπον κοινὸν καὶ συνήθη εἰς τὸ δεύτερον μέρος. «Venons maintenant aux qualités de l'esprit», «ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὰ προσόντα τῆς διανοίας».

Εἰς τὸ μέρος τοῦτο κάμνει λόγον περὶ τῆς προβλεπτικότητος τοῦ πρίγκηπος, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἀνύψωσεν εἰς ἀξίωμα τὴν ἀρχήν: «φοβοῦ τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ μακρὰν διὰ νὰ μὴ τοὺς φοβῆσαι ἀπὸ κοντά». Ὡς ἄλλο ἀξίωμα εἶχε τὸ «ὅτι ἕνας καλὸς ἀρχηγὸς στρατοῦ ἠμπορεῖ νὰ ἡττηθῇ, ἀλλ' οὐδέποτε προκαταλαμβάνεται ἐξαπίνης». Ἀναφέρει τὴν μάχην τοῦ Πιετὸν (Piéton) κατὰ τὴν ὁποίαν κατετροπώθησαν οἱ ἀντίπαλοι στρατοί. Ἐγκωμιάζει τὸν πρίγκηπα ὡς μελετήσαντα τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ περιφήμου Καίσαρος καὶ ὡς μιμηθέντα αὐτὸν εἰς τὴν μελέτην τῶν στρατηγικῶν θέσεων καὶ τῆς στρατοπεδεύσεως τῶν στρατευμάτων. Ἡ ψυχραιμία τοῦ Λουδοβίκου τῶν Βουρβώνων καὶ ἡ διορατικότης του ἐφαίνοντο κατὰ τὰς ἀστραπιαίας ἐκείνας στιγμὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξηρτᾶτο ἡ νίκη ἢ ἡ καταστροφή. Ἀμέσως ἐλάμβανε τὰς σωτηρίους ἀποφάσεις. Κατὰ τὰς τρομερὰς μάχας «ὅμοιος ἦτο πρὸς τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα βουνὰ τῶν ὁποίων ἡ κορυφή, ὑπεράνω τῶν νεφῶν καὶ τῶν τρικυμιῶν, εὑρίσκει εἰς τὸ ὕψός της τὴν γαλήνην, καὶ δὲν χάνει καμμίαν ἀκτίνα ἀπὸ τὸ φῶς ποὺ τὴν περικυκλώνει». Ἀκολούθως προβαίνει εἰς ἕνα λαμπρὸν καὶ πολὺ ἐπιτυχῆ παραλληλισμὸν τῶν δύο μεγάλων στρατιωτικῶν ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πρίγκηπος καὶ τοῦ Τουραὶν (Turenne). «Ὁ ἕνας φαίνεται ὅτι ἐνεργεῖ (ὁ Turenne) μὲ βαθεῖς συλλογισμούς, ὁ δὲ ἄλλος μὲ ἐξαφνικὰς ἐλλάμψεις». «Ὅσον ἀφορᾷ τὸν πρίγκηπα Λουδοβίκον, κατὰ τὸν Βοσσουέτον, κανένα ἄστρον δὲν λάμπει περισσότερον εἰς τὸ στερέωμα, ὅσον ἔλαμπεν αὐτὸς εἰς τὴν Εὐρώπην». Τὰ μεγάλα χαρίσματα τῆς μεγαλοφυΐας εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ. «Τὰ δῶρα ὅμως αὐτὰ τὰ δίδει ὁ Θεὸς καὶ εἰς τοὺς ἐχθρούς του διὰ νὰ ἀποστομώσῃ καὶ καταισχύνῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὑπερηφανεύεται δι' αὐτά». Ἀναφέρει ἐνταῦθα τὸν ἱερὸν Αὐγουστῖνον ὁ ὁποῖος λέγει «ὅτι ἕνας Σωκράτης, ἕνας Μάρκος Αὐρήλιος, ἕνας Σκιπίων, ἕνας Καῖσαρ, ἕνας Ἀλέξανδρος «χωρὶς γνῶσιν Θεοῦ καὶ ἀποκλεισμένοι ἀπὸ τὴν αἰώνιον βασιλείαν» ἀνεδείχθησαν μὲ τὰ ἐξαιρετικά των προσόντα, δῶρα τοῦ Θεοῦ» διὰ νὰ κοσμήσουν τὸν παρόντα αἰῶνα» (ut ordinem saeculi praesentis ornaret = τοὺς ἔστειλεν ὁ Θεὸς διὰ νὰ στολίσῃ τὴν τάξιν τοῦ παρόντος αἰῶνος. Contra Tulianum liv. V 4. 14). Δι' αὐτοὺς τὰ πάντα ἐδείχθησαν μάταια· μάταιοι αὐτοί, ματαίαν ἔλαβον καὶ τὴν ἀμοιβήν των («Receperunt mercedem suam, vari vanam»). Δὲν θὰ συμβῇ ὅμως τὸ ἴδιον διὰ τὸν μέγαν πρίγκηπα. Ἀπὸ ἐδῶ μὲ ἐπιδεξιότητα πραγματοποιεῖται ἡ μετάβασις εἰς τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἐπικηδείου. Ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ Θεοῦ, ὁ πρίγκηψ

καλεῖ ἕνα φρόνιμον μοναχὸν διὰ νὰ κανονίσῃ τὰ τῆς συνειδήσεώς του. Ἀσχολεῖται σοβαρὰ μὲ τὴν φροντίδα «νὰ νικᾷ τὸν ἑαυτόν του» (τὰ πάθη του), «μὲ πίστιν ἐπεκαλεῖτο τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδωκε τὴν ὄρεξιν τῆς μελέτης τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τὴν ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ στερεὰν τροφὴν τῆς εὐσεβείας». Αἰσθήματα ἀληθινῆς ἀρετῆς ἐνέπνεεν εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ὑπηρέτας τοῦ σπιτιοῦ του. Ἀφηγούμενος τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς τοῦ πρίγκηπος εἰς τὸ Chantilly, ὅπου τοῦ ἀνήγγειλαν ὡς προσεχῆ τὸν θάνατόν του, ὁ Βοσσουέτος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸ ἀκροατήριον λέγει· «ἐλᾶτε νὰ μάθετε νὰ ἀποθνήσκετε· ἢ μᾶλλον ἐλᾶτε νὰ μάθετε νὰ μὴ περιμένετε τὴν τελευταίαν ὥραν διὰ νὰ ἀρχίσετε τὸν καλὸν (Χριστιανικὸν) βίον».

«Νὰ περιμένετε νὰ ἀρχίσετε νέαν ζωήν, ὅταν μέσα στὰ χέρια τοῦ θανάτου, παγωμένοι κάτω ἀπὸ τὰ ψυχρά του χέρια, δὲν θὰ ξεύρετε ἐὰν εἶσθε μὲ τοὺς πεθαμένους ἢ ἀκόμη μὲ τοὺς ζωντανούς»!.. Κατόπιν ἐκθέτων τὰς τελευταίας θρησκευτικὰς προετοιμασίας τοῦ μεγάλου Κοντὲ διὰ τὸν θάνατον προσθέτει· «εἰς τὸν θάνατον, καθὼς καὶ εἰς τὴν ζωήν, ἡ ἀλήθεια ἔκαμνε πάντοτε τὸ μεγαλεῖόν του».

Ὁ ἐπίλογος τοῦ ἐπικηδείου εἰς τὸν μέγαν Κοντὲ ὡς ἑξῆς ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ καρδιναλίου De Bausset: «Ὁ Βοσσουέτος εἰς τὸν περίφημον αὐτὸν ἐπίλογον, τὸν ὁποῖον μυριάκις ἀνέφεραν, καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον οὐδὲν παρόμοιον ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἠμπορεῖ νὰ συγκριθῇ, μᾶς προσφέρει τὸ μεγαλειωδέστερον θέαμα τὸ ὁποῖον ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἠμπορεῖ νὰ μᾶς προσφέρῃ εἰς τὰς ἡμέρας της τοῦ πένθους καὶ τῆς εὐτυχίας». Κατὰ πόσον ἔχει δίκαιον ὁ De Bausset ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τὸ ἀφορῶν ἐπικηδείους καὶ ἐπιλόγους ἀρχαίων χρόνων καὶ μάλιστα τῆς ἐποχῆς τῶν μεγάλων Ἑλλήνων πατέρων, αὐτὸ θὰ τὸ ἐξετάσω εἰς τὴν συγκριτικὴν μελέτην τοῦ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ καταχωριζομένου ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει ἐπικηδείου τῆς δουκίσσης τῆς Ὀρλεάνης. Παραθέτω ἐν μεταφράσει ὁλόκληρον τὸ κείμενον τοῦ ἀναλυομένου ἐπικηδείου τοῦ πρίγκηπος Λουδοβίκου.

Πάντως ὁ ἐπίλογος αὐτὸς εἶναι ἀριστούργημα. Τὸν παραθέτω ὁλόκληρον. «Ἐλᾶτε, λαοί, ἐλᾶτε τώρα· ἀλλὰ ἐλᾶτε μᾶλλον σεῖς οἱ πρίγκηπες καὶ οἱ μεγάλοι ἀξιωματοῦχοι (Seigneurs)· καὶ σεῖς ποὺ κρίνετε τὴν γῆν, καὶ σεῖς ποὺ ἀνοίγετε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰς θύρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ σεῖς περισσότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, σεῖς πρίγκηπες καὶ πριγκήπισσαι, εὐγενεῖς βλαστοὶ τόσων βασιλέων, φῶτα τῆς Γαλλίας· ἀλλὰ σήμερον σκοτισμένα καὶ σκεπασμένα μὲ τὴν λύπην σας, ὡσὰν ἀπὸ ἕνα σύννεφον· ἐλᾶτε νὰ ἴδετε τὸ ὀλίγον ποὺ μᾶς μένει ἀπὸ μίαν τόσον σεβαστὴν γέννησιν (καταγωγήν), ἀπὸ τόσον μεγαλεῖον, ἀπὸ τόσην δόξαν. Ρίψατε τὰ βλέμματά σας παντοῦ· ἰδοὺ ὅ,τι ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ ἡ μεγαλο-

δωρία καὶ ἡ εὐσέβεια [54]) διὰ νὰ τιμήσουν ἕνα ἥρωα· τίτλοι, ἐπιγραφαί, μάταια δείγματα ἐκείνου ποὺ δὲν ὑπάρχει πλέον· μορφαὶ ποὺ φαίνονται πῶς κλαίουν γύρω ἀπὸ ἕνα τάφον, καὶ εὔθραστοι εἰκόνες λύπης, τὰς ὁποίας παρασύρει ὁ χρόνος μὲ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα· στῆλαι αἱ ὁποῖαι φαίνονται πῶς θέλουν νὰ φέρουν ἕως εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν μεγαλοπρεπῆ μαρτυρίαν τῆς μηδαμινότητός μας· καὶ τίποτε τέλος δὲν λείπει ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς τιμὰς παρὰ ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἀποδίδονται. Κλαύσατε λοιπὸν ἐπάνω εἰς τὰ ἀσθενῆ αὐτὰ λείψανα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς· κλαύσατε ἐπάνω εἰς τὴν θλιβερὰν αὐτὴν ἀθανασίαν ποὺ δίδομεν εἰς τοὺς ἥρωας. Ἀλλὰ πλησιάσατε ἰδίᾳ σεῖς ψυχαὶ πολεμίστραι καὶ ἀτρόμητοι, ποὺ τρέχετε μὲ τόσην θέρμην εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης! Ποῖος ἄλλος ὑπῆρξε πειὸ ἄξιος δια νὰ σᾶς διοικῇ; Ἀλλὰ εἰς ποῖον ἄλλον εὕρετε πειὸ τιμίαν τὴν διοίκησιν; Κλαύσατε λοιπὸν τὸν μεγάλον αὐτὸν ἀξιωματικόν, καὶ εἴπατε στενάζοντες· Ἰδοὺ ἐκεῖνος ποὺ μᾶς ὡδηγοῦσεν εἰς τοὺς κινδύνους. Ὑπὸ τὴν διοίκησίν του ἐσχηματίσθησαν τόσοι φημισμένοι ἀξιωματικοί, τοὺς ὁποίους τὰ παραδείγματά του ἀνύψωσαν εἰς τὰς πρώτας τιμὰς τοῦ πολέμου· καὶ ἡ σκιά του ἀκόμη θὰ ἠμποροῦσε νὰ κερδίσῃ μάχας, καὶ ἰδοὺ ὅτι εἰς τὴν σιωπήν του καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομά του ἀκόμη μᾶς ἐμψυχώνει· καὶ μαζὶ μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι διὰ νὰ εὕρωμεν κατὰ τὸν θάνατον κἄτι ὑπόλοιπον τῶν ἐργασιῶν μας καὶ νὰ μὴ φθάσωμεν ἄποροι εἰς τὴν αἰώνιόν μας κατοικίαν, πρέπει νὰ ὑπηρετῶμεν μαζὶ μὲ τὸν βασιλέα τῆς γῆς καὶ τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ. Ὑπηρετεῖτε λοιπὸν τὸν ἀθάνατον αὐτὸν καὶ τόσον γεμᾶτον ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἕνα στεναγμὸν καὶ ἕνα ποτῆρι νερὸ ποὺ θὰ δώσετε «ἐν τῷ ὀνόματί του» θὰ τὸ λογαριάσῃ περισσότερον παρ' ὅ,τι θὰ λογαριάσουν ποτὲ ὅλοι οἱ ἄλλοι βασιλεῖς ὅλον τὸ — ὑπὲρ αὐτῶν — χυθὲν αἷμά σας· καὶ ἀρχίσατε νὰ ὑπολογίζετε τὸν χρόνον τῶν ὠφελίμων ὑπηρεσιῶν σας ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ θὰ ἀφοσιωθῆτε εἰς τόσον εὐεργετικὸν κύριον. Καὶ σεῖς, δὲν θὰ ἔλθετε εἰς τὸ θλιβερὸν αὐτὸ μνημεῖον, σεῖς, λέγω, τοὺς ὁποίους εὐηρεστήθη νὰ κατατάξῃ μεταξὺ τῶν φίλων του; Ὅλοι μαζί, μὲ οἱανδήποτε — μικρὰν ἢ μεγάλην — ἐμπιστοσύνην του καὶ ἂν σᾶς ἔχῃ δεχθῆ, περικυκλώσατε αὐτὸν τὸν τάφον· χύσατε δάκρυα μαζὶ μὲ τὰς προσευχάς· καὶ θαυμάζοντες τὴν τόσον εὐχάριστον φιλίαν καὶ τὴν τόσον γλυκεῖαν συναναστροφὴν ποὺ εἴχατε μὲ ἕνα τόσον μεγάλον πρίγκηπα, διατηρήσατε τὴν μνήμην ἑνὸς ἥρωος τοῦ ὁποίου ἡ ἀρετὴ ἦτο ἴση πρὸς τὸ θάρρος του. Εἴθε νὰ σᾶς ἦναι πάντοτε προσφιλὴς συνομιλία! Εἴθε νὰ ἐπωφεληθῆτε πάντοτε ἀπὸ τὰς ἀρετάς του! καὶ ὁ θάνατός του, ποὺ θρηνεῖτε,

[54]) Ὁ Βοσσουέτος ὑπαινίσσεται ἐδῶ τὸν πολυτιμότατον διάκοσμον μὲ τὸν ὁποῖον ἐστόλισαν μεγαλοπρεπέστατον τὸ κενοτάφιον τοῦ πρίγκηπος.

νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ συγχρόνως καὶ ὡς παρηγορία καὶ ὡς παράδειγμα! ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ, ἐὰν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἔλθω ὕστερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους διὰ νὰ ἐκτελέσω εἰς τὸν τάφον αὐτὸν τὰ τελευταῖα καθήκοντα, ὦ πρίγκηψ τὸ ἄξιον ὑποκείμενον τοῦ ἐγκωμίου μας καὶ τῆς λύπης μας! θὰ ζῆτε αἰωνίως εἰς τὴν μνήμην μου· ἡ εἰκών σας θὰ χαραχθῇ ἐκεῖ, ὄχι ἐκφράζουσα τὴν τόλμην ἐκείνην ποὺ σᾶς ὑπέσχετο τὴν νίκην· ὄχι, δὲν θέλω νὰ βλέπω εἰς σᾶς κανὲν ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἐξαλείφει ὁ θάνατος. Εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν θὰ ἔχετε μορφὴν (χαρακτηριστικὰ) ἀθάνατον· θὰ σᾶς ἴδω εἰς αὐτὴν τοιοῦτον ὁποῖος ἦσθε τὴν τελευταίαν ἐκείνην ἡμέραν ὑπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ὅτε ἐφάνη πῶς ἡ δόξα του ἤρχισε νὰ φανερώνεται εἰς σᾶς. Ἐκεῖ θὰ σᾶς ἴδω περισσότερον θριαμβεύοντα παρὰ εἰς τὸ Φριμπούργκ καὶ εἰς τὸ Ροκρουά· καὶ ἐνθουσιασμένος ἀπὸ ἕνα τόσον ὡραῖον θρίαμβον, ὡς εὐχαριστίαν πρὸς τὸν Θεόν, θὰ εἴπω τὰ ὡραῖα αὐτὰ λόγια τοῦ ἠγαπημένου μαθητοῦ· «αὕτη ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν (Α' Ἰωάνν. ε', 4). Ἀπολαύετε, πρίγκηψ, αὐτὴν τὴν νίκην· ἀπολαύετε αὐτὴν αἰωνίως μὲ τὴν δύναμιν τῆς θυσίας ταύτης. Δέχθητε τὰς τελευταίας [55]) αὐτὰς προσπαθείας μιᾶς φωνῆς ποὺ σᾶς ἦτο γνωστή. Θὰ τερματίσετε ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους. Τοῦ λοιποῦ ἀντὶ νὰ θρηνῶ, μεγάλε πρίγκηψ, τὸν θάνατον τῶν ἄλλων, θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σᾶς νὰ κάμνω τὸν δικόν μου θάνατον ἅγιον, εὐτυχὴς ἐὰν πληροφορούμενοι ἀπὸ τὰ ἄσπρα αὐτὰ μαλλιὰ διὰ τὸν λόγον ποὺ θὰ δώσω διὰ τὴν διοίκησίν μου, ἐπιφυλάσσω διὰ τὸ σημεῖον ποὺ ὀφείλω νὰ τρέφω μὲ «ρήματα ζωῆς» τὰ λείμανα μιᾶς φωνῆς ποὺ πίπτει καὶ μιᾶς θέρμης ποὺ σβύνει.» [56])

---

[55]) Μὲ τὴν λέξιν αὐτὴν φανερώνεται τὸ προσεγγίζον τέλος τοῦ ἐπικηδείου.

[56]) Ὁ Σατωβριάνδος λέγει τὰ ἑξῆς διὰ τὸν ἐνταῦθα ἀναλυόμενον ἐπικήδειον «ἐπί τινα χρόνον εἴχομεν νομίσει ὅτι ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπιλόγου, τὸν ὁποῖον χαρακτηρίζει παθοποιΐα, ὁ ἐπικήδειος εἰς τὸν πρίγκηπα τοῦ Κοντὲ εἶχε τύχει γενικῶς ὑπερβολικῶν ἐπαίνων. Ἐνομίσαμεν ὅτι εὐκολώτερον ἐπιτυγχάνονται οἱ τύποι τῆς εὐγλωττίας τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐγκωμίου — ὅπως καὶ πράγματι οὕτως ἔχει — παρὰ οἱ τοῦ ἐπικηδείου τῆς κυρίας Ἑρριέτας. Ὅταν ἀνεγνώσαμεν τὸν λόγον αὐτὸν μὲ προσοχήν, ὅταν εἴδομεν τὸν ῥήτορα μὲ τὴν ἐπικὴν σάλπιγγα στὸ στόμα κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀφηγήσεώς του, σὰν νὰ ψάλλῃ ἕνα ὁμηρικὸν ᾆσμα· ὅταν ἀποσυρόμενος μὲ τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸ Chantilly δι' ἀνάπαυσιν, ἐπανέρχεται εἰς τὸν Εὐαγγελικὸν τόνον, καὶ ἐπανευρίσκει τὰς μεγάλας σκέψεις, τὰς χριστιανικὰς ἀπόψεις ποὺ γεμίζουν τὰς σελίδας τῶν πρώτων ἐπικηδείων του· ὅταν ἀφ' οὗ ἔβαλε τὸν Κοντὲ εἰς τὸ φέρετρον, καλεῖ τοὺς λαούς, τοὺς πρίγκηπας, τοὺς ἱεράρχας, τοὺς πολεμιστὰς εἰς τὸ κενοτάφιον τοῦ ἥρωος· ὅταν τέλος προχωρῶν ὁ ἴδιος μὲ τὰ ἄσπρα του μαλλιὰ ἀποδίδῃ τὸν ἦχον τοῦ κυκνείου ᾄσματος, δεικνύῃ ὁ Βοσσουέτος μὲ τὸ ἕνα πόδι στὸν τάφον καὶ τὸν αἰῶνα τοῦ Λουδοβίκου, τοῦ ὁποίου φαίνεται πῶς κάμνει τὴν κηδείαν, ἕτοιμον (τὸν αἰῶνα) νὰ καταποντισθῇ εἰς τὴν αἰωνιότητα· εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν προσπάθειαν τῆς ἀνθρωπίνης εὐγλωττίας, τὰ δάκρυα τοῦ

Ὁ ἐπικήδειος τοῦ Michel Le Tellier 57), πατρὸς τοῦ διασήμου Louvois ἔχει διαίρεσιν στηριζομένην ἐπὶ βάσεων ἄλλης παρὰ οἱ λοιποὶ ἐπικήδειοι τοῦ Βοσσουέτου. Ὡς εἶναι φυσικὸν ἡ διαίρεσις ἔχει σχέσιν μὲ τὸ ρητὸν ποὺ προτάσσεται εἰς τὸν λόγον. Ὡς ρητὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μεταχειρίζεται ὁ εὔγλωτος ἱεράρχης τὰ ἑξῆς λόγια τοὺ Σολομῶντος· «Κτῆσαι σοφίαν... κτῆσαι σύνεσιν· περιχαράκωπον αὐτήν, καὶ ὑψώσει σε· τίμησον αὐτήν, ἵνα σὲ περιλάβῃ· ἵνα δῷ τῇ σῇ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων (παροι-

---

θαυμασμοῦ ἔπεσαν ἀπὸ τὰ μάτια μου, καὶ τὸ βιβλίον ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια μου».

Ὁ La Bruyère ἦτο γνωστὸς καὶ οἰκεῖος τοῦ πρίγκηπος τοῦ Κοντέ· εἰς τοὺς χαρακτῆράς του ὑπὸ τὸν Αἰμίλιον περιγράφει τὸν ἐν λόγῳ πρίγκηπα. Ὁμιλεῖ διὰ τὰ φυσικά του προσόντα, καὶ ὅτι διὰ νὰ δοξασθῇ ἤρκει νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν του. «τὸν ἐθεώρησαν ὡς ἄνθρωπον ποὺ δὲν ἠμποροῦσε νὰ ὑποχωρῇ εἰς τὸν ἐχθρόν, νὰ καμφθῇ κάτω ἀπὸ τὸν (μεγάλον ἀριθμὸν τῶν ἐχθρῶν) ἀριθμὸν ἢ κάτω ἀπὸ τὰ ἐμπόδια — μέγας εἰς τὴν εὐτυχίαν περισσότερον μέγας καὶ εἰς τὴν δυστυχίαν». Κεφ. du merite personnel.

57) Ὁ λόγος αὐτὸς ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ Βοσσουέτου τῇ 25 Ἰανουαρίου 1686 εἰς τὴν ἐνοριακὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γερβασίου (Saint—Gervais) τῶν Παρισίων. Ὁ Michel Le Tellier ἦτο υἱὸς τοῦ Μιχαὴλ φεουδάρχου τῆς παρὰ τὸ Meudon Chaville ἐγεννήθη τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1603. Ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ συμβούλου τοῦ Κράτους Ἰωάννου Turpin. Ἀπέκτησε τρία τέκνα, τὸν François—Michel μαρκίσιον κατόπιν τοῦ Louvois (ὑπουργοῦ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ), τὸν Charles—Nauria καὶ τὴν Madeleine—Fure. Κατὰ τὸ 1640 διωρίσθη ἀνώτατος δικαστικὸς ἐπιθεωρητὴς (intendant de justice) τοῦ Ποδεμοντίου (Ἰταλίας). Μετὰ τρία ἔτη προτάσει τοῦ καρδιναλίου Μαγαρίνου διωρίσθη ὑπουργός. Ὑπεστήριξε μὲ τόλμην καὶ σύνεσιν καὶ σταθερότητα κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς «Σφενδόνης» τὴν ἀντιβασιλείαν. Κατὰ τὸ 1654 μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς του εἰς Περόνην (Péronne) κατώρθωσε ὅπως ὁ τίτλος τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ κράτους (secretaire d' état) μεταβιβασθῇ κληρονομικῶς εἰς τὸν υἱόν του Μαρκίσιον de Louvois. Καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαζαρίνου ὁ Λουδοβῖκος ΙΔ περιέβαλλε τὸν M. Le Tellier μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ἐκτίμησίν του. Κατὰ τὸ 1677 ἀνυψώθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ καγκελλαρίου καὶ τοῦ σφραγιδοφύλακος τῆς Γαλλίας. Ὁ συνετὸς καγκελλάριος ἔλαβε μέρος εἰς τὰς συζητήσεις τῶν συνελεύσεων τοῦ γαλλικοῦ κλήρου κατὰ τὸ 1681, ὅτε καὶ συνετάχθησαν τὰ τέσσαρα ἄρθρα τοῦ Γαλλικανισμοῦ περὶ τῶν ὁποίων ἔγραψα μερικὰς λέξεις εἰς τὴν βιογραφίαν τοῦ Βοσσουέτου. Ὁ M. Le Tellier συνετέλεσεν ὄχι ὀλίγον εἰς τὴν ὄχι ὀρθὴν ἀνάκλησιν τοῦ διατάγματος τῆς θρ. ἐλευθερίας τοῦ ἐκδοθέντος εἰς Νάντην καί, κατὰ τὸ ὁποῖον ἔπαυεν ὁ κατὰ τῶν προτεσταντῶν διωγμός. Τὴν ἀνάκλησιν αὐτὴν ἐθεώρησεν ὁ Tellier ὡς τόσον θρησκευτικὴν καὶ ἁγίαν πρᾶξιν ὥστε ὑπογράφων καὶ αὐτὸ τὸ διάταγμα τῆς ἀνακλήσεως ἀνεφώνησε «τὸ νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα». Ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος ἀπέθανεν (28 Ὀκτωβρίου 1685) εἰς ἡλικίαν 83 ἐτῶν. Ἦτο φίλος τοῦ Βοσσουέτου ὁ ὁποῖος καὶ τὸν παρεστάθηκε κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς του. Ὁ La Harpe δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Λὲ Τελλιὲ ὡς ἀνδρὸς ἀφωσιωμένου εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν δικαιοσύνην.

μίαν, δ, 7-9). Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸ ρητὸν τοῦτο γίνεται λόγος περὶ σοφίας καὶ συνέσεως, ἀρχίζει τὸ προοίμιόν του ἀπὸ τὸν ἔπαινον τῆς σοφίας καὶ μεταχειρίζεται ἔκφρασιν τοιαύτην ὁποίαν καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς εἰς τὸν ἐπιτάφιον Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου. «Ἀθανάσιον ἐπαινῶν, ἀρετὴν ἐπαινέσομαι· ταυτὸν γὰρ ἐστὶν ἐκεῖνον ἐπαινεῖν καὶ ἀρετὴν ἐπαινέσαι»· Καὶ ἐδῶ· ἐπαινῶν τὸν ἀπαράμιλλον ἄνδρα τοῦ ὁποίου ἡ λαμπρὰ αὐτὴ ὁμήγυρις τελεῖ τὴν κηδείαν καὶ τιμᾷ τὰς ἀρετὰς θὰ ἐπαινέσω αὐτὴν τὴν σοφίαν.» Διακρίνει τὴν σοφίαν εἰς κατὰ κόσμον καὶ εἰς «σοφίαν ἄνωθεν» κατερχομένην κατὰ τὸ τοῦ Ἀδελφοθέου Ἰακώβου (γ, 13-17), καὶ τονίζει ὅτι ὁ Le Tellier εἶχε μὲν καὶ τὴν πρώτην, ἡ ὁποία περιβάλλει τὸν κάτοχόν της μὲ κοσμικὰς τιμάς, κυρίως ὅμως ἐστεφανώνετο ἀπὸ τὴν ἄνωθεν σοφίαν ἡ ὁποία τὸν ἐστεφάνωσε μὲ τὸν στέφανον τῆς αἰωνιότητος. Τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς καὶ ἰδίᾳ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρός του ἔδειξεν ἀνάγλυφον καὶ ὡς ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης (Α΄ μέρος), καὶ ὡς πολιτικός, (Β΄ μέρος) καὶ ὡς σφραγιδοφύλαξ καὶ ὕπατος λειτουργὸς τῆς δικαιοσύνης (Γ΄).

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος παρουσιάζει τὸν Le Tellier ὡς ἄνθρωπον ποὺ ἔχει τὴν δικαιοσύνην ἔμφυτον καὶ θεωρεῖ τὴν εὐσυνείδητον ἀπονομὴν αὐτῆς ὡς μέσον ψυχικῆς του σωτηρίας. Ὁ Βοσσουέτος ποτισμένος ὁ ἴδιος μὲ τὰ νάματα τῆς ἀνωτέρας δικαιοσύνης γνωματεύει μὲ τρόπον ἀξιωματικόν· «μὴ τὸ πιστεύετε πῶς ἡ δικαιοσύνη κατοικεῖ εἰς ψυχὰς κυριευμένας ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν.» Λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ καυτηριάσῃ τὴν χαριστικὴν— δ. λ. δ. μεροληπτικὴν—δικαιοσύνην τῆς ἐποχῆς του καὶ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν σοφιστικῶν καὶ διφορουμένων ἀποφάσεων τῶν τότε δικαστηρίων, καὶ κατὰ τῶν δυσχερειῶν ποὺ συνήντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ἐκτέλεσις τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων. Ὁ Le Tellier ἐπανέφερε τὴν ταχεῖαν καὶ ἀκριβῆ ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης. Ἀπεδείχθη ἄνθρωπος ποὺ «θέλει νὰ κυβερνοῦν οἱ νόμοι καὶ ὄχι οἱ ἄνθρωποι.» Πολὺ ἐπικαίρως ἀναφέρει ὁ Βοσσουέτος τὰ λόγια τοῦ προφήτου Ἡσαΐου (22, 19 κ. ἑ.) διὰ νὰ περιγράψῃ τὴν προαγωγὴν τοῦ Le Tellier εἰς ἀνώτερα ἀξιώματα γενομένην μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΓ΄» καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ καλέσω τὸν παῖδά μου Ἐλιακεὶμ τὸν τοῦ Χελκίου, καὶ ἐνδύσω αὐτὸν τὴν στολήν σου καὶ τὸν στέφανόν σου δώσω αὐτῷ καὶ ἔσται ὡς πατὴρ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ..,». Εἰς τὸ δεύτερον μέρος ἐξαίρει τὸν ρόλον ποὺ ἔπαιξεν ὁ Le Tellier κατὰ τὰς ἐσωτερικὰς ἔριδας τῆς Γαλλίας ἐπισυμβάσας κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ΄, πῶς ὑπηρέτησε τὴν ἀντιβασιλείαν ἰδίως τὴν βασιλομήτορα Ἄνναν καὶ τὸν βασιλικὸν θεσμόν, καθὼς καὶ τὸν πολυθρύλητον καρδινάλιον Μαζαρῖνον. Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν θεωρεῖ ὁ Βοσσουέτος ὅτι τὰ λόγια τοῦ Σοφοῦ Σο-

λομῶντος «ὕδωρ βαθύ, βουλὴ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός· ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἐξαντλήσει αὐτήν» (παροιμ. 20,5) ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸν ἐγκωμιαζόμενον ἀνώτερον λειτουργὸν αὐτὸν τοῦ γαλλικοῦ κράτους. «Ἐχέμυθος, ποὺ δὲν ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ διεισδύσῃ εἰς τὰς σκέψεις του, ἐνῷ αὐτὸς ἐνεβάθυνεν ἀμέσως εἰς τὰς σκέψεις τῶν ἄλλων· καὶ ἐνῷ ἀπέσπα ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὸ μυστικὸν τῶν καρδιῶν των, ἐκεῖνος κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ἔλεγεν εἰς τοὺς ἄλλους μόνον ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε.»

Διὰ τοῦ χωρίου τοῦ Ἡσαΐου «ἰδοὺ γὰρ βασιλεύς, δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ κρίσεως ἄρξουσι» (23, 1) εἰσέρχεται εἰς τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἐπικηδείου. Ἐξαίρει τὸ ἔργον τοῦ ἐγκωμιαζομένου ὡς ἀνωτάτου διοργανωτοῦ τῆς δικαιοσύνης καὶ μεταρρυθμιστοῦ τοῦ τότε συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας ἐν Γαλλίᾳ. «Ποιεῖν δίκαια καὶ ἀλήθειαν ἀρεστὰ παρὰ Θεῷ μᾶλλον ἢ θυσιῶν αἷμα» (παροιμ. 21, 3) ἦτο τὸ σύνθημα τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλοδικαίου Le Tellier. Κατόπιν ὁμιλεῖ περὶ τῶν προσπαθειῶν τοῦ ἐγκωμιαζομένου ἀνδρὸς πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ κύρους τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. Θὰ ἀναφέρω μίαν ὡραίαν ἀποστροφὴν ποὺ κάμνει ὁ Βοσσουέτος πρὸς τὸν Κύριον· «τί δὲν ἠμποροῦμεν, Κύριε, νὰ ἐπιτύχωμεν ἀπὸ τὴν καλωσύνην σας, ἐάν, ὅπως συνέβαινεν εἰς τοὺς προκατόχους μας, ἡ Γραφή σας ἀπετέλει τὴν ἁγνήν μας εὐχαρίστησιν, ἐὰν κυριωτέρα μας ἀσχολία ἦτο τὸ κήρυγμα τοῦ «λόγου σας, καὶ εὐδαιμονία μας ὁ καθαγιασμὸς τοῦ λαοῦ σας». Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐπαινῶν τὸν ζῆλον τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΔ'. ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ Κλήρου παραβάλλει αὐτὸν πρὸς τοὺς Αὐτοκράτορας Κωνσταντῖνον τὸν Μέγαν καὶ Θεοδόσιον τὸν Μέγαν, τὸν Μαρκιανὸν καὶ τὸν Καρλομάνον. Κατόπιν ἀναφέρει ὡς ἁγιωτάτην πρᾶξιν τὴν σύνταξιν «τοῦ εὐσεβοῦς διατάγματος» (pieux édit) τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὴν ἀνάκλησιν τοῦ διατάγματος τῆς Νάντης. Ἡ ἀνάκλησις ἦρε τὴν ἀνεξιθρησκείαν· ἐθεωρήθη δὲ ὑπὸ τοῦ Βοσσουέτου τὸ τελευταῖον κατὰ τῆς αἱρέσεως πλῆγμα, ὑπὸ δὲ τοῦ Le Tellier ὡς θρίαμβος τῆς πίστεως«. Κατόπιν κάμνει λόγον περὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον «ὁ χριστιανὸς φιλόσοφος» Le Tellier προητοιμάσθη διὰ τὴν θάνατον. Προετοιμάζεται κανεὶς διὰ τὸν θάνατον, «ὅταν συχνὰ τὸν μελετᾷ, ὅταν ἐπὶ μακρὸν χρόνον διαπράτῃ ἔργα ἀγαθά· ἄλλως ὁ θάνατος φέρει εἰς ἑαυτὸν ἢ τὴν ἀναισθησίαν, ἢ μίαν μυστικὴν ἀπελπισίαν, ἢ εἰς τοὺς δικαίους του τρόμους τὴν εἰκόνα ἀπατηλῆς μετανοίας καὶ τέλος μίαν ταραχὴν μοιραίαν διὰ τὴν εὐσέβειαν».

Ὁ ἐπίλογος ἀρχίζει μὲ τὰς φράσεις «ὦ μακαρία στιγμὴ ἐκείνη ποὺ θὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὰς σκιὰς καὶ τὰ αἰνίγματα διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν φανερὰν ἀλήθειαν!! Ἄς τρέξωμεν πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἀδελφοί μου, μὲ θέρμην. Μακαρία στιγμὴ ἀκόμη μίαν φοράν. Ὅποιος δὲν σὲ ἐπιθυμεῖ δὲν εἶναι χρι-

στιανός». Ὁ Βοσσουέτος ἐπανέρχεται εἰς τὴν προσφιλῆ του σκέψιν σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν ἐκεῖνο πού μετρεῖται τελειώνει· 58) ἐὰν ὁ χρόνος παραβαλλόμενος πρὸς τὸν χρόνον, τὸ μέτρον πρὸς τὸ μέτρον, τὸ ὅριον πρὸς τὸ ὅριον, περιορίζεται εἰς τὸ τίποτε, τί θὰ γίνῃ ὅταν συγκρίνωμεν τὸν χρόνον πρὸς τὴν αἰωνιότητα ὅπου δὲν ὑπάρχει οὔτε μέτρον οὔτε τέρμα; Ἄς ὑπολογίσωμεν λοιπὸν ὡς πολὺ σύντομον, χριστιανοί, ἢ μᾶλλον ἄς λογαριάσωμεν ὡσὰν ἕνα καθαρὸν μηδὲν ἐκεῖνο πού τελειώνει· διότι τέλος ὅταν θὰ ἐπολλαπλασιάζομεν τὰ χρόνια καὶ θὰ ἐφθάναμεν πέραν ὅλων τῶν γνωστῶν ἀριθμῶν, προφανῶς αὐτὸ δὲν θὰ ᾖναι τίποτε ὅταν θὰ ἔχωμεν φθάσει εἰς τὸ μοιραῖον τέλος. Ἀλλὰ ἴσως ὅταν εἴμεθα ἕτοιμοι διὰ νὰ ἀποθάνωμεν θὰ λογοριασθῇ πῶς ἔχει κάποιαν σημασίαν ἡ ζωὴ ἐκείνη τῆς φήμης (ὑστεροφημία), ἢ ἡ φαντασία ἐκείνη τοῦ ὅτι θὰ ἀναζήσωμεν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ μας τὴν ὁποίαν θὰ νομίσωμεν πῶς θὰ ἀφήσωμεν σταθερῶς καὶ μονίμως στηριγμένην. Ποιὸς δὲν βλέπει, ἀδελφοί μου, πόσον μάταιοι, ἀλλὰ καὶ πόσον σύντομοι καὶ πόσον εὔθραυστοι εἶναι καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ δεύτεροι βίοι (τῆς ὑστεροφημίας) τοὺς ὁποίους μᾶς δημιουργεῖ ἡ—ἀνθρωπίνη—ἀσθένειά μας διὰ νὰ καλύψωμεν κατά τινα τρόπον τὴν φρίκην τοῦ θανάτου; Κοιμᾶσθε τὸν ὕπνον σας πλούσιοι τῆς γῆς 59)· καὶ διαμένετε μέσα στὴν σκόνιν σας. Ἄ! ἐὰν ὕστερον ἀπὸ μερικὰς γενεάς, τί λέγω; ἐὰν ὕστερον ἀπὸ μερικὰ χρόνια μετὰ τὸν θάνατόν σας, ξαναέρχεσθε, ἄνθρωποι λησμονημένοι μέσα στὸν κόσμον, θὰ ἐσπεύδετε νὰ ἐπιστρέψητε εἰς τοὺς τάφους σας διὰ νὰ μὴ βλέπετε τὸ ὄνομά σας ἀμαυρωμένο, τὴν μνήμην σας κατηργημένην καὶ τὴν πρόβλεψίν σας ἀπατηθεῖσαν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς φίλους σας, τὰ δημιουργήματά σας καὶ ἀκόμη περισσότερον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς κληρονόμους σας καὶ τὰ παιδιά σας! «Ἡ ἀσφάλεια, ἡ ἡσυχία κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου δὲν εἶναι ἔργον ἁπλῶς μακρᾶς ζωῆς, ἀλλὰ ὁ καρπὸς μακρᾶς κατὰ Χριστὸν προετοιμασίας. Ὡς παράδειγμα τοιούτου χριστιανοῦ πού προητοιμάσθη εἰς τὸν ἐν Κυρίῳ θάνατον διὰ τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς φέρει τὸν ἐγκωμιαζόμενον Le Tellier. «Ἡ σύνεσις τὸ ἐμπιστόν του, ἡ δικαιοσύνη, ἡ μετριοφροσύνη, ἡ πρόβλεψις, ἡ εὐσέβεια· ὅλος ὁ ἱερὸς σύλλογος τῶν ἀρετῶν πού ἐπαγρυπνοῦσαν, νὰ εἴπωμεν ἔτσι,

58) Ἴδε τὴν μετάφρασιν τοῦ ἐπικηδειου τῆς δουκίσσης τῆς Ὀρλεάνης σ. 14 καὶ αὐτόθι σημ. 24.

59) «Dormez votre sommeil, riches de la terre, demeurez dans votre poussière». Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Βοσσουέτου ἀναφέρει ὁ Chataubriand εἰς τὸ ἔργον του Génie de Chistianisme» ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τοῦ πέμπτου βιβλίου. Ὁ Chatau briand ἀναφέρει αὐτὰ ἐξ ἀφορμῆς τῶν λόγων τοῦ Ἰώβ (3,20) «νῦν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δ' ἀνεπαυσάμην». Ἡ φράσις ἐκείνη τοῦ Βοσσουέτου εἶναι μᾶλλον ἀπήχησις τῶν δαβιτικῶν λόγων «ὕπνωσαν ὕπνον αὐτῶν καὶ οὐχ εὗρον οὐδὲν πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλούτου ταῖς χερσὶν αὐτῶν (ψαλμ. 75,5).

γύρω του, ἐξεδίωξαν τοὺς τρόμους τοῦ θανάτου, καὶ κατέστησαν τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του τὴν ὡραιοτέραν, τὴν θριαμβευτικωτέραν, τὴν εὐτυχεστέραν ἡμέραν τῆς ζωῆς του».

Ἐδῶ τελειώνει ὁ ἐπικήδειος τοῦ Le Tellier, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζεται ὡς μία λαμπρὰ ἱστορία καὶ ὁ Βοσσουέτος ὡς ἐφάμιλλος τοῦ σοβαροῦ Ρωμαίου ἱστορικοῦ Τακίτου.

Αἱ λέξεις σύνεσις, ἔμπιστον κ.λ.π. εἶναι μία ἐπανάληψις τῶν ἐννοιῶν ποὺ ἀνεπτύχθησαν [60]) εἰς τὸ σῶμα τοῦ λόγου, ὡς προσόντα τοῦ ἐξυμνουμένου νεκροῦ.

Ὁ ἐπικήδειος εἰς τὸν ἡγούμενον τῶν ὀρατοριανῶν (εὐκτηριανῶν—oratoriens) πατέρων Φραγκίσκου Μπουργουὰν [61]) ἔχει ὡς ρητὸν τὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου (Α΄ τιμ. 2, 17) «οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν». Ἐκ τῆς φράσεως «διπλῆς τιμῆς» λαμβάνων ἀφορμὴν ὁ Βοσσουέτος διαιρεῖ εἰς δύο σημεῖα τὸν ἐπικήδειον αὐτόν. Α) ἔζησε βίον ἅγιον ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἱερωσύνης, Β) ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι ἐξεπαίδευσε καὶ καθωδήγησε καὶ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἱερωμένους, μέλη τοῦ Ὀρατορίου. Εἰς τὸ προοίμιον ἀναφέρει τὸν κακὸν χειρισμὸν τοῦ ἐπικηδείου ὑπὸ μιᾶς μερίδος τῶν συγχρόνων του ἱεροκηρύκων· τὸ σημεῖον τοῦτο ἀνέλυσα εἰς τὴν σελίδα 14 τοῦ παρόντος ἔργου. Αἱ δυσχέρειαι αὐταὶ αἴρονται προκειμένου περὶ τοῦ ἐπικηδείου τοῦ καλοῦ ἱερέως Bourgoing· ἡ ὑπέροχος εὐσέβειά του, ὁ ζῆλός του, ἡ ἀθωότης του, δίδουν ἀφορμὴν εἰς σκέψεις πολὺ περισσότερον ἀξίας τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος παρὰ τὰ μεγάλα

---

[60]) Καὶ ὁ Fléchier ἐξεφώνησεν ἐπικήδειον εἰς τὸν καγκελλάριον Le Tellier ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Οἴκου τῶν Ἀναπήρων 22 Μαρτίου 1686 τοῦ Βοσσουέτου ἱερουργοῦντος κατὰ τὴν τελετὴν ἐκείνην.

[61]) Ὁ λόγος αὐτὸς ἐξεφωνήθη τὴν 4 Δεκεμβρίου 1662. Ἱδρυτὴς τοῦ τάγματος τῶν Ὀρατοριανῶν ἐν Γαλλίᾳ ὑπῆρξεν ὁ καρδινάλιος Πέτρος ντὲ Μπερούλ (Pierre de Berulle) ἱδρύσας αὐτὸ κατὰ τὸ 1611 κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἐν Ρώμῃ τοιούτου ἱδρυθέντος ὑπὸ τοῦ ἁγίου Φιλίππου ντὲ Νερὶ (Philippe de Néri) κατὰ τὸ 1564. Τὸν ἱδρυτὴν καρδινάλιον de Bérulle ἐγκωμιάζει εἰς τὸν ὑπὸ κρίσιν ἐπικήδειον ὁ σοφὸς Γάλλος ἐπίσκοπος. Ὁ de Berulle, λέγει ὁ Βοσσουέτος, μὲ τὴν ἀρετὴν καὶ μὲ τὰς γνώσεις του ἤρχισε νὰ κάμῃ νὰ λάμπουν εἰς τὴν γαλλικανικὴν ἐκκλησίαν (église gallicane) τὰ πλέον καθαρὰ καὶ τὰ πλέον ὑπέροχα φῶτα. «Πράγματι ὁ σύλλογος τῶν Ὀρατοριανῶν ἐδημιούργησε μεγάλους ἱεροκήρυκας καὶ ἐν γένει ἐξόχους ἄνδρας ὡς οἱ Senault (διάδοχος τοῦ Bourgoing, de la Tour, Malabranche, Thomassin, Mascaron (διάσημος διὰ τοὺς ἐπικηδείους, ἐπικήδειον εἰς τὴν μητέρα τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ΄), Massilon κ. ἄ.

Ὁ Bourgoing διευθύνας τὸ τάγμα τῶν Ὀρατοριανῶν ὡς γενικὸς ἡγούμενος ἐπὶ 21 ἔτη, ἀπέθανε τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1662 εἰς ἡλικίαν 78 ἐτῶν. Ὁ λόγος ἐξεφωνήθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ τάγματος (ὁδὸς St. Honoré, τώρα προτεσταντικὸς ναὸς ἐν Παρισίοις) ἱερουργοῦντος τοῦ διασήμου Antoine Godeau φίλου τῶν Ὀρατοριανῶν.

κοσμικὰ προσόντα ἄλλων προσώπων. Ὁ Bourgoing ἔχει κυρίως τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς, τὴν ἀρετήν, βάσει τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας. Καὶ λαμβάνων ἐντεῦθεν ἀφορμὴν ἀναφέρει ὁ Βοσσουέτος τὸν Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνὸν ἀναπτύσσοντα εἰς τὸν Κον λόγον του τὰ περὶ προσωπικῆς εὐγενείας [62].

Τὴν εἰς δύο σημεῖα (points) διαίρεσιν ἀναγγέλλει ὁ ἱεροκῆρυξ· τὸ τοιοῦτον παρατηρεῖται εἰς αὐτὸν τὸν ἐπικήδειον τοῦ Βοσσουέτου καὶ εἰς τὸν ἐκφωνηθέντα εἰς τὸν Νικόλαον Cornet, διευθυντὴν τοῦ κολλεγίου τῆς Ναβάρρας. Καὶ μόνον εἰς αὐτοὺς σημειώνεται ἡ διαίρεσις διὰ τῆς φράσεως «πρῶτον σημεῖον» καὶ «δεύτερον σημεῖον» (premier point, second point). Εἰς τὸ πρῶτον ὁμιλεῖ περὶ τῆς προπαρασκευῆς τοῦ Bourgoing εἰς τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα. «Ἡ διὰ τὴν ἱερωσύνην προπαρασκευή, τονίζει ὁ Βοσσουέτος, δὲν εἶναι, καθὼς οἱ περισσότεροι νομίζουν, ὀλίγων ὡρῶν φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια, ἀλλὰ μελέτη ποὺ ἀπορροφᾷ ὅλην τὴν ζωήν». Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἀναφέρει ἐκεῖνο ποὺ εἶπεν ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος διὰ τὸν ἐγκωμιασθέντα ὑπ' αὐτοῦ Μ. Βασίλειον ὅτι δ. λ. δ. ἦτο «ἱερεὺς χριστιανοῖς, καὶ πρὸ τῆς ἱερωσύνης» [63]) καὶ ἐφαρμόζει αὐτὸ εἰς τὸν ἡγούμενον. Ὁρμώμενος ὁ Bourgoing ἀπὸ τὴν ἰδέαν νὰ ἐργασθῇ πρὸς τελειοποίησιν τῶν ἀσπαζομένων τὴν ἱερωσύνην, εἰσῆλθεν εἰς τὸ τάγμα τῶν Ὀρατοριανῶν (Oratorians, εὐκτηριανῶν), θεσμὸν ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν προπαρασκευὴν ἀρτίαν κατὰ πάντα ἱερέων. Κάμνων μνείαν τῶν σπουδῶν τοῦ Bourgoing εἰς τὴν Θεολογικὴν σχολὴν τῆς Σορβόννης τῶν Παρισίων ἀναφέρει ὅσα σχετικὰ πρὸς τὰς μελέτας καὶ τὰς σπουδὰς τοῦ Μ. Ἀθανασίου καταχωρίζει ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος εἰς τὸν ἐγκωμιαστικόν του λόγον.

(Συνεχίζεται)

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

---

[62]) «Τὸ ἀπὸ κακίας ἢ ἀρετῆς γνωριζόμενον, οὗ μᾶλλον καὶ ἧττον μεταλαμβάνομεν, ὅσα ἂν οἶμαι, ἢ τηρήσωμεν τὴν εἰκόνα ἢ διαφθείρωμεν. Ταύτην ἀγαπήσει τὴν εὐγένειαν ὅ,γε ἀληθῶς σοφὸς καὶ φιλόσοφος» (Migne 36 στ. 124).

[63]) Ὁλόκληρον τὸ χωρίον ἔχει ὡς ἑξῆς: «φιλόσοφος οὐ φιλοσόφοις καὶ πρὸ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ δογμάτων· τὸ μέγιστον, ἱερεὺς χριστιανοῖς, καὶ πρὸ τῆς ἱερωσύνης· τοσοῦτον ἦν αὐτῷ τὸ χαρὰ πάντων συγκεχωρηκὸς ἐν ἅπασιν,» Migne τόμ. 36 στ. 511.

ΜΙΑ ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ

'Ολίγας λέξεις διὰ τὸν ἀείμνηστον Περικλῆ Φωτιάδην, τὸν ἀρχιτέκτονα τοῦ κτιρίου τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης. Δὲν προτίθεμαι νὰ δώσω βιογραφικὰς περὶ αὐτοῦ πληροφορίας, διότι στεροῦμαι, δυστυχῶς, πηγῶν. Πᾶν ὅτι γνωρίζω περὶ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ὅτι αἱ κινήσεις καὶ τὸ βάδισμά του ἐδείκνυον ἄνθρωπον κάπως ἰδιόρρυθμον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθίστατο πλέον ἢ ἐμφανὲς ἀπὸ τὸν σκανδαλωδῶς, διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἀκανόνιστον πῖλόν του. Οὕτω τοὐλάχιστον μοὶ τὸν περιέγραψεν ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, ὅστις τὸν ἐγνώρισε καλῶς ἐξ ὄψεως, διότι ἔτυχεν ἡ οἰκία του νὰ εὑρίσκεται εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου τῆς Σχολῆς καὶ εἶχεν οὕτω τὴν εὐκαιρίαν νὰ νὸν βλέπῃ συχνάκις διερχόμενον.

'Εκεῖνο τὸ ὁποῖον μὲ ὤθησε νὰ γράψω τὸ σημείωμα τοῦτο, εἶναι ὁ εἰς ἑκάστην μετάβασίν μου εἰς τὴν Σχολὴν αὐξάνων θαυμασμὸς διὰ τὸν ἀρχιτέκτονά της καὶ ἡ συναίσθησις ὅτι ἔχων καθῆκον, ὡς ἁρμόδιος, νὰ σχίσω τὸν πέπλον τῆς λήθης ὅστις δυστυχῶς καλύπτει τὴν μνήμην ἀνδρός, τολμῶ νὰ εἴπω, τόσον σημαντικοῦ διὰ τὴν Σχολήν, ὅσον καὶ αὐτὸς ὁ ἀοίδιμος Παῦλος Στεφάνοβικ. Διότι, ἐὰν εἰς τὸν Στεφάνοβικ ἡ Σχολὴ ὀφείλει τὴν ὕπαρξίν της, εἰς τὸν Φωτιάδην ὀφείλει τὸ Σύμβολόν της. Τὸ ἔργον τοῦ Φωτιάδου ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς «οἰκοδομῆς». Εἶναι «μνημεῖον» καὶ ὡς τοιοῦτο προώρισται νὰ ζήσῃ, προκαλοῦν πάντοτε τὸν θαυμασμόν. Τοῦτο δὲ ὀφείλεται εἰς τὸ ἐξαιρετικὸν τάλαντον καὶ τὰ λοιπὰ σπάνια προσόντα τοῦ δημιουργοῦ του.

Ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκτίσθη ἡ Σχολὴ εἶναι τὸ τέλος τοῦ 19ου αἰῶνος, δηλαδὴ ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ξηρὸς 'Ακαδημαϊσμὸς εἰς τὴν 'Αρχιτεκτονικὴν ἔχει παραλύσει κάθε ὑγιᾶ ἔκφρασιν, ἔχει ἁλυσσοδέσῃ τὴν θείαν ἔμπνευσιν. Οἱ καλλιτέχναι περιστρέφονται ἐντὸς κύκλου ἀδιασείστων κανόνων, κενῶν περιεχομένου, τοὺς ὁποίους ἐφαρμόζουν κατὰ γράμμα καὶ παράγουν συνθέσεις ψυχράς, χωρὶς ζωήν, συνθέσεις αἱ ὁποῖαι πάσχουν ἀπὸ ὑπερβολικὴν ἀκαμψίαν. Ἡ 'Αρχιτεκτονικὴ ἔχει κυριολεκτικῶς ἀποθάνῃ, ἢ μᾶλλον ἔχει πάθῃ τι ἀκόμη χειρότερον: βλέπει ν' ἀνοίγωνται τάφοι καὶ ὠχραὶ μούμιαι πρὸ πολλοῦ ἀποβιωσάντων ρυθμῶν, νὰ ἐξαναγκάζωνται εἰς νέαν ζωήν, τελείως ἀσυμβίβαστον πρὸς τὰς συνθήκας τοῦ περιβάλλοντος. Τοῦτο ὅμως εἶναι τὸ κύκνειον ᾆσμα τοῦ 'Ακαδημαϊσμοῦ. Δειλαί τινες προσπάθειαι πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ ζυγοῦ, πρὸς ἐλευθέραν δημιουργίαν, πρὸς ἀπολύτρωσιν τῆς ἀποπνιγομένης ψυχῆς θέτουν ἐν κινδύνῳ αὐτὰ τὰ θεμέλιά του. Μία χαραυγὴ ἀρχίζει νὰ ὑποφώσκῃ. Τα-

πεινοὶ πρωτοπόρει τολμοῦν νὰ ὑψώσουν τὴν κεφαλήν, προκαλοῦντες τὴν μῆνιν καὶ τὰς φωνασκίας τῶν ὑπερμάχων τῶν ἀπαραβιάστων κιβδήλων κανόνων. Τοιοῦτος πρωτοπόρος μὲ ἀξιοθαύμαστον ὀξειδέρκειαν μᾶς παρουσιάζεται ὁ Φωτιάδης.

Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ ἀντὶ νὰ εἶναι ἄθλιον δεῖγμα τῆς νοοτροπίας τῆς ἐποχῆς της, διέπεται ἀπὸ ἰσχυρὰν λογικὴν καὶ ἀριστουργηματικὴν ἁπλότητα.

Ὡς ὄγκος, ἐπιστέφει καὶ τονίζει τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, προσθέτουσα εἰς τὴν γλυκύτητα τῆς μετριοπαθοῦς καμπύλης του τὴν θείαν γαλήνην τῶν «ὁριζοντίων» της.

Ὡς χρῶμα, ἐναρμονίζεται θαυμασίως πρὸς τὸ κυριαρχοῦν πράσινον τῶν πεύκων καὶ τὸ γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ.

Ὡς ἐπεξεργασία, εἶναι θαυμάσιον δεῖγμα ὑγιοῦς διακόσμου μὴ φέροντος τίποτε τὸ ἐξεζητημένον ἢ περιττόν.

Τὸ κτίριον, ἂν καὶ «ἀγροτικοῦ» (rustique) χαρακτῆρος, ὅπως ἁρμόζει εἰς τοπεῖον οἷον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὸ περιβάλλει δὲν χάνει, χάρις εἰς καλῶς μελετημένας ἀναλογίας, τὸ ἐπιβλητικόν του ὕφος. Ἀντὶ δέ, ὅπως θὰ ἦτο φυσικὸν κατὰ τὴν ἐποχήν του, νὰ εἶναι ἡ παραποίησις βυζαντινοῦ κτιρίου, συνεχίζει τὴν παράδοσιν διὰ τῆς δημιουργίας «ἀτμοσφαίρας» βασιζομένης μόνον ἐπὶ ἀποχρώσεων εἰς τὰς λεπτομερείας καὶ τὸν διάκοσμον. Ὁ καλὸς ὅμως παρατηρητὴς θὰ θαυμάσῃ τὸ λεπτὸν τάλαντον τὸ ὁποῖον κατώρθωσε νὰ δημιουργήσῃ κτίριον διεπόμενον ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῶν ἀρχῶν ἐκείνων αἵτινες ἀποτελοῦν τὴν δόξαν τοῦ βυζαντινοῦ ρυθμοῦ.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἀπὸ αἰσθητικῆς ἀπόψεως ἀξιοθαύμαστον τὸ ἔργον τοῦ Φωτιάδου. Τεχνικῶς εἶναι ἄψογον: Ἡ μικροτέρα λεπτομέρεια, τὸ πλέον ἀσήμαντον τμῆμα εἶναι καλῶς μελετημένον. Διὰ κάθε οἰκοδομικὸν ἢ τεχνικὸν πρόβλημα ἔχει εὑρεθῆ ἡ καλλιτέρα λύσις, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δεικνύει ὅτι ὁ Φωτιάδης ἦτο ὁ ὡλοκληρωμένος τύπος τοῦ Ἀρχιτέκτοτος τοῦ συνδυάζοντος τὸν ἐξαίρετον καλλιτέχνην μετὰ τοῦ ἐμβριθοῦς ἐπιστήμονος.

Ἐξ ὅλων τούτων καταφαίνεται ὅτι ἡ συμβολὴ τοιούτου ἀνδρὸς εἰς τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς τόσον ὑψηλοῦ σκοποῦ, οἷος ἦτο ἡ ἀπόκτησις κτιρίου ἀνταποκρινομένου εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ συμβολίζοντος τὴν ἰδέαν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, εἶναι τόσον σπουδαία ὅσον καὶ ἡ τοῦ χορηγήσαντος τὰ ὑλικὰ πρὸς τοῦτο μέσα.

Ἀρχιτέκτων ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΠΑΣΑΔΑΙΟΣ

Καθηγητὴς τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς καὶ Αἰσθητικῆς τοῦ Ναοῦ

ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Ἰ. Θεολογικῇ Σχολῇ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΜΑΡΤΙΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

Α. Θ. Παναγιότης.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρέτεινε τὴν παραμονὴν Αὐτῆς ἐν Ἀμερικῇ μέχρι τῆς 23ης τοῦ μηνός, ὅτε καὶ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν κατευθυνομένη εἰς τὴν Πόλιν ἡμῶν.

Κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς (1 Νοεμβρίου) μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως Αὐτῆς ἐξ Ἀμερικῆς διάστημα ἡ Α. Θ. Παναγιότης περιώδευσεν ἀνὰ τὴν τέως Ἐπαρχίαν Αὐτῆς ὅπως ἀποχαιρετήσῃ τὸ Ποίμνιον Αὐτῆς.

Τῇ 7ῃ Νοεμβρίου ἐτέλεσε τὴν πρώτην Πατριαρχικὴν λειτουργίαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος Νέας Ὑόρκης, συλλειτουργοὺς ἔχουσα τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Βοστώνης κ. Ἀθηναγόραν, Νύσσης κ. Γερμανὸν καὶ Εὐκαρπίας κ. Μπογδάν. Ἐν συνεχείᾳ ἐπεσκέφθη τὰς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ δέκα ὀκτὼ Κοινότητας ὡς καὶ τὰς Κοινότητας Βοστώνης, Ντητρόϊτ, Σικάγου, Κάνσας-Σίτυ Μισούρη, Ἄλμπουκερκ, Νιοῦ Μέξικο, Μπέκερς-Φῆλντ, Καλλιφορνίας, Φρέσνο, Εὐαγγελισμοῦ καὶ ἁγίας Τριάδος Καλλιφορνίας, Ὄκλαντ Καλλιφορνίας, Μπάϊρον Μπρίγκς Καλλιφορνίας, ἔνθα καὶ ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τῆς ὑπ' Αὐτῆς ἱδρυθείσης Πατριαρχικῆς Σταυροπηγιακῆς Ἱεραποστολῆς, πήξασα τὸν Ἱδρυτικὸν Σταυρόν, Λὸς-Ἄντζελες, Σεγιὲν Οὐαγιόμιν, Ντένβερ Κολλοράδο, τὰς ἐν Οὐάσιγκτων Κοινότητας ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ ἁγίας Σοφίας, ἁγίου Γεωργίου Φιλαδελφείας, ἁγίου Γεωργίου Ἄσμπουρυ Πάρκ. Ἐπίσης τὰς ἐν Μόντρεαλ καὶ Ὀττάβᾳ τοῦ Καναδᾶ Κοινότητας.

Κατὰ τὰς ἀποχαιρετιστηρίους ταύτας ἐπισκέψεις Αὐτῆς ἡ Α. Θ. Παναγιότης δι' ἐμπνευσμένων λόγων ἔδωκε πατρικὰς ὑποθήκας καὶ ἐκάλεσε τὸ ἐν Ἀμερικῇ εὐσεβὲς τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα ἵνα συνεχίσῃ τὴν λαμπρὰν πορείαν τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ, διατηροῦν ὡς μέχρι τοῦδε ἄσβεστον καὶ ἐφεξῆς τὴν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ ἐν ἐμμονῇ πάντοτε εἰς τὰς πατρῴας παραδόσεις.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης πανταχοῦ ἐγένετο δεκτὴ μετὰ λίαν συγκινητικῶν ἐκδηλώσεων ἀπὸ μέρους τοῦ βαθύτατα εὐλαβουμένου καὶ ἀγαπῶντος Αὐτὴν ἐν Ἀμερικῇ ποιμνίου, τὸ ὁποῖον ἔσπευδεν ἵνα λάβῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ Πνευματικοῦ αὐτοῦ Πατρός, ὅστις ἐπὶ 18ετίαν ὅλην ὡς καλὸς καὶ ἀνύστακτος Ποιμὴν τὰ πάντα εἰργάσατο ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως καὶ προαγωγῆς αὐτοῦ ἐν Κυρίῳ.

Πρὸ τῆς ἐξ Ἀμερικῆς ἀναχωρήσεως Αὐτῆς ἡ Α. Θ. Παναγιότης μεταβᾶσα εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐπεσκέφθη ἐν τῷ Λευκῷ Οἴκῳ τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Χάρρυ Τρούμαν.

Ἐπίσης ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη ἐν Οὐάσιγκτων τὸν αὐτόθι Ἐξοχ. Πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας κ. Cemal Erkin.

Κατὰ τὴν μετάβασιν Αὐτῆς εἰς Καναδᾶν ἐπεσκέφθη τὸν Πρωθυπουργὸν κ. Σαὶν Λοράν, ὡς καὶ τὸν πρῴην Πρωθυπουργὸν κ. Μάκενζυ Κίγκ.

Τόσον ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ὅσον καὶ κατὰ τὰς περιοδείας Αὐτῆς ἀνὰ τὰς Πολιτείας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Καναδᾶ, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδέχθη συγχαρητηρίους ἐπισκέψεις πλείστων ὅσων προσωπικοτήτων Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Πολιτικῶν, Ἀμερικανῶν τε καὶ ξένων.

Ἡ πρώτη τοῦ Ἔτους ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ἡ πρώτη τοῦ Ἔτους ἑωρτάσθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις κατὰ τὴν ἔκπαλαι κρατοῦσαν τάξιν.

Ἀφ' ἑσπέρας ἐτελέσθη ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ὁ Μ. Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Γέροντος Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ.

Κατόπιν ἡ Α. Σεβασμιότης ἐδέχθη ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Γραφείῳ τοὺς Κληρικοὺς καὶ Λαϊκοὺς ὑπαλλήλους τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, ἡγουμένου τοῦ πανοσ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου, ὅστις καὶ προσεφώνησεν Αὐτήν, διερμηνεύσας τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Αὐλῆς ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, παρακαλέσας ἅμα ὅπως διαβιβασθῶσι τῇ Α. Θ. Παναγιότητι εἰς Ἀμερικὴν τὰ υἱϊκὰ σεβάσματα καὶ αἱ εὐλαβεῖς ἑόρτιοι προσρήσεις πάντων τῶν ἐν τῷ Ἱερῷ Κέντρῳ διακονούντων.

Ἀπαντῶν ὁ Σεβ. Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, ηὐχαρίστησε διὰ τὰ πρὸς τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ ἐκδηλωθέντα αἰσθήματα καὶ τὰς διατυπωθείσας εὐχὰς τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, ἀντευχηθεὶς πᾶσιν εὐλογημένον ἀπὸ Θεοῦ τὸν νέον τῆς χρηστότητος Αὐτοῦ ἐνιαυτόν, ὑπεσχέθη δὲ ὅτι πάνυ εὐχαρίστως θὰ διαβιβάσῃ πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὰς ὑποβληθείσας υἱϊκὰς εὐχάς.

Ἐπηκολούθησεν ἡ ἱερὰ τελετὴ τοῦ κοψίματος τῆς πήττας, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ παρισταμένων τῶν ἐσωκατακοίλων Κληρικῶν, ψαλλόντων δὲ τῶν Πατριαρχικῶν Χορῶν.

Τὸ ἑσπέρας πάντες οἱ ἐσωκατάκοιλοι Κληρικοί, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τάξιν, παρεκάθησαν μετὰ τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Τράπεζαν.

Αὐθημερὸν ἐτελέσθη ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἡ θεία Λειτουργία, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου, ἱερουργοῦντος δὲ τοῦ Πανοσ. Μ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Καλλινίκου μετὰ τοῦ Δευτερεύοντος τῶν πατριαρχικῶν Διακόνων κ. Ἰσιδώρου.

Ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει τὸν Σεβ. Πατριαρχικὸν Ἐπίτροπον ἐπεσκέφθησαν καὶ συνεχάρησαν οἱ Σεβ. Μητροπολῖται, οἱ Ὀφφικιάλοι, ὁ Ἱ. Κλῆρος καὶ αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν Ἱ. Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ πλεῖστοι ἔγκριτοι ὁμογενεῖς.

Τὴν Α. Σεβασμιότητα ἐπεσκέφθη καὶ συνεχάρη ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος Ἐξοχώτατος κ. Π. Σκέφερης. Ὁ Σεβ. Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἀντεπεσκέφθη τὴν Α. Ἐξοχότητα εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος.

Πάνσεπτος Πατριαρχικὸς Ναός.

Κατὰ τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας τῆς παραμονῆς καὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβ. Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, τελέσας ἅμα καὶ τὸν Μ. Ἁγιασμόν.

Τὴν θείαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων ἐτέλεσε κατὰ τὴν

τάξιν ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰάκωβος μετὰ τοῦ ὑπογραμματέως πανοσ. Διακόνου κ. Ἰακώβου. Ἡ Α. Σεβασμιότης ἐχοροστάτησεν ὡσαύτω; κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς 23ης τρέχοντος μηνός.

Καθ' ἁπάσας τὰς λοιπὰς Κυριακὰς τοῦ μηνός, κατὰ τὴν τάξιν, ἐχοροστάτησεν ὁ πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελος κ. Μελίτων.

Χοροστασίαι Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου.

Προσκλήσει τῶν οἰκείων Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτροπῶν, ὁ Σεβ. Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἐχοροστάτησε:

Τῇ 6ῃ τοῦ μηνὸς κατα τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς τῆς Συνάξεως τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ἱερῷ Ναῷ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τῶν Χίων Γαλατᾶ.

Τῇ 16ῃ τρέχοντος μηνὸς Κυριακῇ κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ Σωτῆρος Χριστοῦ Γαλατᾶ. Τὴν Α. Σεβασμιότητα εἰς ἀμφοτέρους τοὺς Ἱ. Ναοὺς ὑπεδέχθησαν ὁ Ἱ. Κλῆρος, αἱ Ἔντιμοι Ἐπιτροπαὶ καὶ ὁ λαὸς μετ' ἐκδηλώσεων βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Ἑόρτιοι ἐπισκέψεις.

Τοῖς κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἑορτάσασι Σεβ. Μητροπολίταις Χαλδίας κ. Κυρίλλῳ (18), Λαοδικείας κ. Μαξίμῳ καὶ Σάρδεων κ. Μαξίμῳ (21), συνεχάρη ὁ Σεβ. Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος αὐτοπροσώπως ἐπισκεφθεὶς αὐτοὺς κατ' οἶκον.

Ἡ Α. Σ. ἐπεσκέφθη κατ' οἶκον καὶ συνεχάρη τῷ ἑορτάσαντι Ἄρχοντι Μ. Χαρτοφύλακι κ. Ἀχ. Μόσχῳ, μέλει τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τῶν Πατριαρχείων.

Τῷ ὁμοίως ἑορτάσαντι Θεοφιλεστάτῳ Ἐπισκόπῳ Δαφνουσίας κ. Γρηγορίῳ, Ἀρχιερατικῶς Προϊσταμένῳ Γαλατᾶ, ἡ Α. Σ. συνεχάρη διὰ τοῦ πανοσ. Μ. Ἀρχιδιακόνου κ. Μελετίου

Παρὰ τῷ Νομάρχῃ.

Τὴν 19η τρέχοντος μηνὸς ὁ πανοσ. Πρωτοσύγγελος κ. Μελίτων συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τουρκικοῦ Γραφείου κ. Εὐθ. Μαυρίδου, ἐπεσκέφθη τὸν Ἀναπληρωτὴν Νομάρχην κ. Χαλοὺκ Νιχὰτ Πεπὲϊ καὶ ἀνήγγειλε τὴν ἡμέραν τῆς ἐλεύσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἐπιδοὺς ἅμα καὶ τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα τῆς ὑποδοχῆς καὶ ἐνθρονίσεως.

Τὰ μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Ἡ πρώτη χοροστασία τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρου τοῦ Α' μετὰ τῶν Ἐνδημούντων Ἁγίων Ἀρχιερέων ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ.

Τῇ 30ῇ τρέχοντος μηνὸς Κυριακῇ, ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησε τὸ πρῶτον ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἀφ' ἑσπέρας κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Ἑσπερινοῦ, αὐθημερὸν δὲ ἐτέλεσε τὴν πρώτην Αὐτῆς μετὰ τῶν ἁγίων Ἐνδημούντων Ἀρχιερέων Χοροστασίαν, ἐν μέσῳ πυκνοτάτου Ἐκκλησιάσματος.

Κατὰ τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν ταύτην χοροστασίαν παρέστησαν οἱ Ἐξοχ. Πρέσβεις Ἑλλάδος κ. Π. Σκέφερης, Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Wadoworth, Μ. Βρεττανίας μετὰ τῆς Λαίδης Κέλλυ, ὁ Ναύαρχος Κόναλλυ, ἀρχηγὸς τῆς ναυλοχούσης εἰς τὸν λιμένα τῆς Πόλεως ἡμῶν Μοίρας τοῦ Ἀμερικανικοῦ στόλου μετὰ τῆς κ. Κόναλλυ καὶ τοῦ Ἐπιτελείου αὐτοῦ, ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν ταῦθα κ. Μ. Μελᾶς, οἱ Ὀφφικιάλοι, ἡ Ἐφορεία, ὁ Διευθυντής, οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς, ὡς καὶ οἱ Γυμνασιάρχαι, καθη-

γηταὶ καὶ μαθηταὶ τῶν λοιπῶν ἀνωτέρων Ἐκπαιδευτηρίων.

Μετὰ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁ. Ἱ. Συνόδου, πανοσ. ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰάκωβος ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος τὴν Πατριαρχικὴν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ Ἀπόδειξιν.

Κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς θ. Λειτουργίας τελεσθέν, κατὰ τὰ ἔκπαλαι κρατοῦντα, μνημόσυνον μετὰ κολλύβων ὑπὲρ τῶν ἀοιδίμων Ἱδρυτῶν, Σχολαρχῶν, Καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς, ἡ Α. Θ. Παναγιότης περιβληθεῖσα ὠμόφορον καὶ ἐπιτραχήλιον ἀνέγνω τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἡ Α. Θ. Παναγιότης διένειμε τὸ ἀντίδωρον εἰς ἅπαν τὸ πυκνὸν Ἐκκλησίασμα καὶ ἀκολούθως ἀνῆλθεν εἰς τὰ Ἰδιαίτερα Πατριαρχικὰ Διαμερίσματα, ζωηρῶς ἐπευφημουμένη ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ αὐλογύρῳ συγκεντρωμένου πλήθους

Παρουσίασις τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς ἐνώπιον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Τὸ Σάββατον (30ὴν τοῦ μηνὸς) ἐγένετο ἡ ἐνώπιον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐπίσημος παρουσίασις τῶν Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν ὑπαλλήλων τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, ἀπὸ μέρους τῶν ὁποίων ὁ πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Μελίτων προσεφώνησεν Αὐτὴν ὡς ἀκολούθως:

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Οἱ τῆς Πατριαρχικῆς Σου Αὐλῆς ταπεινοὶ λειτουργοί, κληρικοί τε καὶ λαϊκοί, οἱ τόσον δαψιλῶς ἀπὸ Θεοῦ εὐλογηθέντες ἵνα διακονῶμεν τῇ ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ Κέντρῳ μυσταγωγουμένῃ ζωῇ τῆς Ἐκκλησίας, ἐν εὐλαβείᾳ προσερχόμεθα ἐνώπιον τῆς Ἁγιωσύνης Σου, καὶ ἐν χαρᾷ καρδίας προσκομίζομέν Σοι τὴν υἱϊκὴν ὑποταγὴν ἡμῶν καὶ τὴν εἰλικρινῆ ἀφοσίωσιν ἡμῶν πρὸς τὸ Σεπτόν Σου Πρόσωπον.

Πράττοντες τοῦτο δὲν δουλεύομεν ἁπλῶς εἰς καθῆκον πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ Ἡγούμενον ἡμῶν, ἀλλ' ἐκφράζομεν καὶ ἐνσυνείδητον πραγματικότητα.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς «οἱ ὡραῖοι Σου πόδες, οἱ εὐαγγελιζόμενοι εἰρήνην, οἱ εὐαγγελιζόμενοι τὰ ἀγαθὰ» διέβησαν τὸν οὐδὸν τοῦ πανσέπτου τούτου Σκηνώματος, ἡ ἁγία πατρικὴ Σου μορφὴ ᾐχμαλώτισε τὰς καρδίας ἡμῶν.

Παριστάμενοι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην πρὸ τοῦ ἁγίου Θρόνου Σου καὶ καταυγαζόμενοι ὑπὸ τοῦ φωτὸς τοῦ Ἱεροῦ Προσώπου Σου, σοβαρῶς ἅπαξ ἔτι ἀναλογιζόμεθα ἔνθεν μὲν τὸ μέγεθος τῶν ὑποχρεώσεων ἡμῶν πρὸς τὸ Ἱερὸν τοῦτο Κέντρον καὶ τὴν Σὴν Σεπτὴν Κορυφήν, ἔνθεν δὲ τὰς πολλὰς ἕκαστος ἡμῶν ἐλλείψεις.

Θαρροῦντες ὅμως ἐπὶ τὴν πατρικὴν Σου ἀγαθότητα, ὑποβάλλομέν Σοι τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι πᾶσαν θὰ καταβάλωμεν προσπάθειαν εἰς πιστὴν καὶ ἀφωσιωμένην διακονίαν τῇ Ἁγίᾳ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ καὶ Σοί, τῷ Πατρὶ καὶ Δεσπότῃ ἡμῶν.

Ἐπὶ τὰ ἅγια ἴχνη Σου βαδίζοντες διαρκῶς, ἀφορῶντες εἰς τὸ φωτεινόν Σου παράδειγμα, καταρτιζόμενοι ὑπὸ τῆς βαθείας πνευματικῆς Σου πείρας, ὑπείκοντες τοῖς προστάγμασί σου, καὶ σπουδάζοντες μετ' ἀκριβείας ἐπιμελεῖσθαι τῆς λειτουργίας τῆς διακονίας, ἐπὶ δὲ πᾶσι ἐφόδιον ἔχοντες τὴν ἁγίαν Σου εὐλογίαν, θὰ Σὲ ἀκολουθήσωμεν, Πάτερ Ἅγιε, εἰς τὴν ἱερὰν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος.

Τοιούτων σκέψεων καὶ αἰσθημάτων ἔμπλεοι, νικῶς προσαγορεύομέν Σοι: «εὐλογημέναι αἱ εἴσοδοί Σου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου», καὶ ἱκετεύομεν τὸν Πανάγαθον Θεὸν ἵνα Σὲ στηρίζῃ ἐπὶ τῆς πανιέρου καὶ πρώτης ταύτης Καθέδρας τῶν κατ' Ἀνατολὰς Ἐκκλησιῶν εἰς μακρότητα εὐλογημένων χρόνων. Ἀμήν.

Εἰς ταῦτα ἀπαντῶσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ηὐχαρίστησε διὰ τὰ ὑποβληθέντα συγχαρητήρια καὶ τὰ ἐκδηλωθέντα αἰσθήματα, καὶ συνεχίζουσα εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ὁμολογουμένως εἶναι μέγα προνόμιον νὰ διακονῇ τις ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ Κέντρῳ, τοῦ ὁποίου τὴν μακραίωνα Ἱστορίαν ἔγραψαν διὰ βίου ἁγίου καὶ ἔργων λαμπρῶν μεγάλοι καὶ ἅγιοι Πατριάρχαι καὶ διακεκριμένοι Ἱεράρχαι καὶ Κληρικοί, ὁλοτελῶς καθοσιώσαντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἁγίων σκοπῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐρχόμεθα ἵνα ταπεινῶς συνεχίσωμεν τὸ τίμιον ἔργον αὐτῶν, φυλάσσοντες τὴν ὑπ' αὐτῶν καταληφθεῖσαν ἡμῖν ἱερωτάτην παρακαταθήκην τῆς Πίστεως καὶ τῆς Παραδόσεως, καὶ καθιστῶντες ταύτην προσωπικὴν βίωσιν πάντων ἐκείνων, οὓς ἡ βουλὴ τοῦ Κυρίου ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν ἡμετέραν Ποιμαντορικὴν πρόνοιαν καὶ ἐπαγρύπνησιν. Οὐδὲν νέον προσκομίζομεν. Ἁπλῶς φέρομεν τὴν προαίρεσιν Ἡμῶν ἵνα διακονήσωμεν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἀπὸ τῆς ὑπάτης ταύτης Καθέδρας.

Χαίρομεν, διότι ἐν τῇ ἐπιτελέσει τοῦ ἔργου ἡμῶν θὰ ἔχωμεν συνεργοὺς πάντας ὑμᾶς, τοὺς ὁποίους θὰ περιβάλλωμεν μετὰ πατρικῆς στοργῆς ἐνδιαφερόμενοι δι' ἕνα ἕκαστον ὑμῶν καὶ τὰ προβλήματα αὐτοῦ ἰδιαιτέρως.

Ὁ ἅγιος σκοπὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου ἐτάξατε ἑαυτοὺς ἀπαιτεῖ ὡρισμένας ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας εἴμεθα βέβαιοι ὅτι καλῶς ἀντιλαμβάνεσθε. Γνωρίζετε ὁποίαν ἐξαιρετικὴν θέσιν κατέχει τὸ ἱερὸν τοῦτο Κέντρον ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Πανορθοδόξου Κόσμου. Τὰ ὄμματα μυριάδων ἀνθρώπων στρέφονται καὶ ἀποβλέπουσι πρὸς αὐτὸ μετ' εὐλαβείας καὶ ἐμπιστοσύνης, οὐ μόνον ὡς πρὸς Κιβωτόν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς Κέντρον ζωῆς, παρὰ τοῦ ὁποίου ἀναμένουσι κατεύθυνσιν καὶ καθοδήγησιν. Μακρὰν εὑρισκόμενοι, ᾐσθανόμεθα βαθύτατα τὴν σπουδαιότητα τῆς θέσεως καὶ ἀποστολῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριαρχείου, νῦν δὲ ἐγγὺς ἐλθόντες κατανοοῦμεν ἔτι περισσότερον τὴν σπουδαιότητα ταύτην. Ὅταν τὴν ἑσπέραν ἀπὸ τοῦ δωματίου τούτου ἀτενίζομεν πρὸς τὴν αὐλὴν καὶ τὸν ἱερὸν Ναὸν καὶ τὰ τείχη ταῦτα, τὰ ὁποῖα περικλείουν τόσην ἱστορίαν, καταλαμβανόμεθα ὑπὸ ἰδιαιτέρας συγκινήσεως καὶ αἰσθανόμεθα ζωηρότερον νὰ προβάλωσιν αἱ πρὸς τὸ Ἱερὸν τοῦτο Κέντρον ὑποχρεώσεις πάντων ἡμῶν.

Διὰ τῆς ἀφωσιωμένης ἐργασίας ἡμῶν ὀφείλομεν νὰ συντελέσωμεν ὥστε τὸ Ἱερὸν τοῦτο Κέντρον νὰ ἔχῃ πάντοτε δυνατὴν τὴν ἀκτινοβολίαν αὐτοῦ, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ νὰ ἀποτελῇ καὶ ἰσχυρὰν μαγνητικὴν δύναμιν, ἑλκύουσαν πρὸς ἑαυτὸ τοὺς πάντας. Πρὸς τοῦτο ἐκεῖνος ὅστις εὑρίσκεται εἰς τὸ πηδάλιον πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι πάντες εἶναι εἰς τὰς θέσεις

αὐτῶν, αὐτοσυγκεντρωμένοι, πλήρεις ἀγάπης ὁ καθεὶς πρὸς τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τὴν μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ τάξεως ἐπιτέλεσιν αὐτοῦ.

Ἀποδίδομεν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν αὐτοσυγκέντρωσιν, ἥτις βοηθεῖ ἡμᾶς διὰ νὰ ἀνακαλύψωμεν τὰς πλουσίας ἐσωτερικὰς ἁρμονίας ἡμῶν, νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἐσωτερικὴν φωνὴν πληροφοροῦσαν ἡμᾶς ὅτι ἡ μεγαλειτέρα εὐτυχία εἶναι ἡ ἐν συνειδήσει καὶ ἡ τελεία ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος.

Ἐν τῇ βεβαιότητι ὅτι ἕκαστος ὑμῶν θὰ ἐκπληροῖ καὶ ἐφεξῆς παραδειγματικῶς τὸ ἑαυτοῦ καθῆκον, τόσον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὅσον καὶ πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανούς, δηλοῦμεν ὅτι θὰ ἔχητε ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν συναντίληψιν καὶ κατανόησιν. Ἐλευθέρως θὰ δύνασθε νὰ ἐπικοινωνῆτε μεθ' ἡμῶν πάντοτε. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας, περὶ αὐτῶν θα ἀνταλλάξωμεν σκέψεις ἀπὸ κοινοῦ ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον καὶ ἀποτελεσματικώτερον ἐξυπηρετῶνται αἱ ἀνάγκαι τοῦ τε Κέντρου καὶ Πληρώματος.

Καὶ αὖθις εὐχαριστοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν πάντας ἀπὸ καρδίας.

Οἱ ἐξ Ἀμερικῆς Συνοδοὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος

Οἱ μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὡς τιμητικὴ Αὐτῆς συνοδεία, ἐξ Ἀμερικῆς ἀφιχθέντες Συνταγματάρχης κ. Τσάρλς Μάρα, ὑπασπιστὴς τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Χάρρυ Τρούμαν, καὶ αἰδεσιμολ. κ. Βασίλειος Εὐθυμίου, Ἱερατικῶς Προϊστάμενος τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, Ἐντιμ. κ. κ. Σπυρίδων Σκοῦρας, Ἀριστείδης Γεωργιάδης, Παῦλος Δήμου, Πέτρος Κουρίδης, Γεώργιος Σταυρίδης, Α. Μαραγκὸς καὶ Γεώργιος Γριβάκης, μέλη τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, ὡς καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἰδιαιτέρου Προεδρικοῦ ἀεροπλάνου, δι' οὗ ἐταξίδευσεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἐγένοντο δεκτοὶ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις μετ' ἐκδηλώσεων ἰδιαιτέρας τιμῆς.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 27ης τ. μ. κληθέντες παρεκάθησαν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Τράπεζαν εἰς ἐπίσημον δεῖπνον παρατεθὲν πρὸς τιμὴν αὐτῶν. Εἰς τοῦτο παρεκάθησαν καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς καὶ οἱ πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος καὶ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκηδόνος ἤγειρε τὴν ἀκόλουθον πρόποσιν:

Παναγιώτατε Δέσποτα,
Αἰδεσιμολογιώτατε,
Ἐντιμότατοι Κύριοι,

Εἰς τὴν μεγάλην χαρὰν καὶ τὴν βαθεῖαν συγκίνησιν τὴν ὁποίαν πάντες οἱ ἐνταῦθα ᾐσθάνθημεν ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἐλεύσει καὶ ἐνθρονίσει τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, προσετέθη καὶ ἡ ἰδιαιτέρα ἀγαλλίασις ἐκ τῆς παρουσίας ἐν μέσῳ ἡμῶν τοῦ ἐντιμοτάτου κ. Μάρα, ἐκπροσώπου τοῦ Μεγάλου Προέδρου τοῦ εὐγενοῦς Ἀμερικανικοῦ Ἔθνους Κυρίου Χάρρυ Τρούμαν, τῶν γενναίων ἀξιωματικῶν τῆς ἐνδόξου Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορίας, τῆς ὑμετέρας Αἰδεσιμολογιότητος καὶ τῆς ὑμῶν Ἐντιμότητος, τιμίων ἐκπροσώπων τῶν ἐν Ἀμερικῇ προσφιλῶν ἀποδήμων τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τέκνων.

Τὴν χαρὰν ταύτην διερμηνεύων κατὰ τὴν εὐλογημένην αὐτὴν συνάντησιν ἡμῶν περὶ τὴν τράπεζαν ταύτην τῆς ἀγάπης, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκφράσω ἅμα ἀπὸ μέρους καὶ τῆς σεβασμίας ἐνταῦθα Ἱεραρχίας θερμὰς εὐχαριστίας ἐν πρώτοις μὲν πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τὴν Ἔντιμον Κυβέρνησιν καὶ σύμπαντα τὸν Ἀμερικανικὸν λαὸν διὰ τὴν πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος ἐπιδειχθεῖσαν ὅλως ἰδιαιτέραν τιμὴν καὶ διὰ τὴν πρὸς τὰ ἐκεῖ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν προφρόνως πάντοτε παρεχομένην ὑψηλὴν προστασίαν, ἔπειτα δὲ καὶ πρὸς ὑμᾶς καὶ πάντας τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενεῖς διὰ τὸ στοργικὸν πάντοτε ὑπὲρ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐνδιαφέρον ὑμῶν, ἐκδηλωθὲν ἐσχάτως καὶ διὰ τῆς γενναίας ἀποφάσεως ὑμῶν ὅπως ἐξ ὁλοκλήρου ἀναλάβητε τὴν ἀνέγερσιν τῆς Πατριαρχικῆς Στέγης.

Εὔχομαι ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τοῦ Μεγάλου Προέδρου Κυρίου Χάρρυ Τρούμαν καὶ εὐημερίας σύμπαντος τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ, καὶ ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς προαγωγῆς καὶ ἐν παντὶ αὐξήσεως τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἀκολούθως ἐγερθεὶς ὁ Συνταγματάρχης κ. Τσάρλς Μάρα ἀπήντησεν Ἀγγλιστὶ ὡς ἑξῆς:

«Τριάκοντα ἔτη ὑπηρετῶ τὴν πατρίδα μου καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ συναντηθῶ μὲ πολλοὺς μεγάλους ἄνδρας. Ἐγνώρισα ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. Δὲν λέγω τοῦτο καυχησιολογῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ νὰ κάμω μίαν σύγκρισιν. Ἐξ ὅλων ὅσους ἐγνώρισα οὐδένα εὗρον μὲ μεγαλυτέραν καρδίαν καὶ πνεῦμα ἀπὸ τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα.

Ἤκουσα πολλοὺς Ἀμερικανοὺς νὰ ὁμιλοῦν ἐπαινετικῶς διὰ τὸ πρόσωπον τῆς Α. Παναγιότητος πρὶν γνωρίσω Αὐτὴν καὶ ὅταν Τὴν ἐγνώρισα, τοὺς ἐδικαίωσα. Εἷς τῶν μεγαλειτέρων Ἀμερικανῶν ἀρθρογράφων καὶ σχολιαστῶν, ὁ Λόουελ Τόμας, χαρακτηρίζει τὴν Α. Παναγιότητα ὡς ἕνα τῶν τριῶν μεγάλων ἀνδρῶν τοῦ κόσμου, τοὺς ὁποίους ἐγνώρισε.

Θεωροῦμεν ὅτι μᾶς προσεγένετο ὑψίστη τιμὴ νὰ μεταφέρωμεν ἐνταῦθα τὴν Α. Παναγιότητα καὶ νὰ παραστῶμεν εἰς τὴν ἐνθρόνισιν Αὐτῆς, ἡ ἀνάμνησις τῆς ὁποίας θὰ παραμείνῃ διαρκῶς ζῶσα καθ' ὅλον τὸν βίον μας. Γνωρίζω καλῶς πόσην ἐκτίμησιν τρέφει ὁ Πρόεδρος Τρούμαν καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατιωτικοῦ του Οἴκου πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Α. Παναγιότητος.

Λέγων ταῦτα εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐκφράζω τὰ αἰσθήματα καὶ τῶν συντρόφων μου. Θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἐπανακάμπτοντες νὰ μεταφέρωμεν εἰς τὸν Πρόεδρον Τρούμαν καὶ τὸν Ἀμερικανικὸν λαὸν τὰς ἐντυπώσεις μας ἐκ τῆς Ἐνθρονίσεως, ἡ σημασία τῆς ὁποίας θὰ ἔχῃ ἀντίκτυπον ἐπὶ πολλῶν γενεῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ὡμίλησεν ἀπὸ μέρους μὲν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἱ. Κλήρου ὁ αἰδεσιμολογ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Βασίλειος Εὐθυμίου, ὅστις διὰ λόγων παλλομένων ἐκ συγκινήσεως, διερμήνευσε τὰ ἀνάμικτα αἰσθήματα τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Κλήρου καὶ Πληρώματος, λύπης μὲν ἐπὶ τῷ χωρισμῷ ἀπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ μέχρι τῆς χθὲς Ποιμένος αὐτῶν, χαρᾶς δὲ διότι διὰ τῆς ἀναδείξεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰς κεφαλὴν τῶν κατ' Ἀνατολὰς Ἐκκλησιῶν πρόκειται νὰ ὑπηρετηθῇ ἡ καθ' ὅλου Ὀρθοδοξία.

Ἀπὸ καιροῦ τώρα, εἶπεν, πλέομεν εἰς πέλαγος συγκινήσεων. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔφθασε τὸ ἄγγελμα τῆς ἐκλογῆς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, παριστάμεθα ἐν Ἀμερικῇ μάρτυρες συντριπτικῶν ἐκδηλώσεων τῶν εὐσεβῶν ἐκεῖ τέκνων τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ πρόσωπον Ἐκείνου Ὅστις ἐπὶ 18 ἔτη νυχθημερὸν ἐργαζόμενος καὶ οὐδενὸς κόπου καὶ θυσίας φειδόμενος, εἰρήνευσε καὶ ὠργάνωσε τὴν ὁμογένειαν ἐν Ἀμερικῇ καὶ διατρέχων ἀχανεῖς ἐκτάσεις ἐνεψύχωσε μὲ τὴν ὑπέροχον πνοήν Του καὶ τὸν τελευταῖον ἀπόδημον καὶ ἔδωσεν ὤθησιν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ στοιχείου μας.

Εἶναι εὔλογος ἡ λύπη ὅλων μας, διότι θὰ στερηθῶμεν τοιούτου Ποιμένος, καὶ ἦσαν δικαιολογημένα τὰ δάκρυα ὅλων ἐκείνων αἱ ὁποῖοι ἀθρόοι ἔσπευσαν ἐν Ἀμερικῇ νὰ λάβωσι διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου των.

Ἐκεῖνο ὅπερ μετριάζει τὴν λύπην μας εἶναι ἡ σκέψις ὅτι εἰς τὴν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογένειαν ἔλαχεν ἐκ Θεοῦ ὁ κλῆρος καὶ ἡ μεγάλη τιμὴ νὰ δώσῃ τὸν Πατριάρχην εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, καὶ ὅτι ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπὸ τῆς Σκοπιᾶς ταύτης θὰ χρησιμοποιήσῃ εἰς εὐρυτέραν ἀκτῖνα καὶ ἐπ' ἀγαθῷ πολλῶν περισσοτέρων τὰς μεγάλας Αὐτῆς ἱκανότητας καὶ τὰ σπάνια προσόντα.

Ὁ γενικὸς ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ χαρὰ μετὰ τῶν ὁποίων ὁ λαὸς τῆς Πόλεως ἐδέχθη τὸν Παναγιώτατον μᾶς συνεκίνησε βαθύτατα.

Πάντες ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀμερικῇ διατηροῦμεν βαθύτατα ἐρριζωμένην τὴν ἀφοσίωσίν μας πρὸς τὴν Μεγάλην Μητέρα τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ τὰ βλέμματά μας μεθ' υἱϊκῆς στοργῆς στρέφονται διαρκῶς πρὸς Αὐτήν μὲ τὴν ἄνοδον ὅμως εἰς τὸν Πανίερον Θρόνον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἡ ὁποία γνωρίζει ὅσον οὐδεὶς ἄλλος τὰ προβλήματα ἡμῶν, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ δεσμοί μας πρὸς τὸ Οἰκουμενικόν μας Πατριαρχεῖον θὰ καλλιεργηθοῦν καὶ θὰ ἐνισχυθοῦν ἔτι περισσότερον.

Γνωρίζομεν, Παναγιώτατε, ὁποίας μεγάλας εὐθύνας καὶ βάρη ἀναλαμβάνετε, παρακαλοῦμεν ὅμως, τὸ ἐνδιαφέρον Σας νὰ μᾶς παρακολουθῇ καὶ ἐντεῦθεν καὶ νὰ εὔχησθε ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως τὴν δᾷδα τὴν ὁποίαν μᾶς παρεδώσατε κρατήσωμεν ἀνημμένην καὶ μεταδώσωμεν αὐτὴν εἰς τὴν νέαν γενεάν.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Ἐντιμότατος κ. Σπῦρος Σκοῦρας διὰ βαθυστοχάστων λέξεων ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἐν Ἀμερικῇ ἔργον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τονίσας ὅτι τὰ μεγάλα καὶ σοβαρὰ ἔργα ἅτινα ἐπετελέσθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαεπταετίαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενείας φέρουσι ἀδιαφιλονεικήτως τὴν σφραγῖδα τῆς ἐμπνευσμένης Αὐτῆς πρωτοβουλίας, ὅτι ἡ ἐξύψωσις τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας, ἡ ὀργάνωσις τῆς Κοινοτικῆς ζωῆς μὲ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα εἰς ἀπόδοσιν καὶ ἡ προαγωγὴ γενικωτέρων ζητημάτων τῆς ὁμογενείας κατὰ μέγιστον λόγον εἶναι καρποὶ τῆς ἀκαταπονήτου δρα-

στηριότητος καὶ τῶν ἐξαιρετικῶν προτερημάτων Αὐτῆς.

Ἀναφερόμενος εἰς τὰς σχέσεις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος πρὸς τοὺς Κυβερνήτας τῆς Μεγάλης Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας καὶ πρὸς ἄλλας ἐκεῖ ἐξεχούσας προσωπικότητας, ἐξῆρε τὴν τιμὴν μεθ' ἧς περιεβάλλετο ὑπ' Αὐτῶν τὸ σεπτὸν Αὐτῆς πρόσωπον καὶ τὴν διὰ τῶν σχέσεων τούτων εὐεργετικὴν ὑπὲρ γενικωτέρων σκοπῶν πολύτιμον συμβολὴν Αὐτῆς, ἰδιαιτέρως ἀναλύσας τὰς διαρκοῦντος τοῦ πολέμου μεγάλας ὑπηρεσίας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰς τὴν ἱερὰν ὑπόθεσιν τῆς ἀνακουφίσεως τῶν δεινοπαθούντων.

Δι' ὅλα ταῦτα, εἶπεν, ἡ ἐν Ἀμερικῇ ὁμογένεια θὰ διατηρήσῃ ζωηρὰν πάντοτε καὶ εὐγνώμονα τὴν ἀνάμνησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηναγόρου, τοῦ ὁποίου ἡ διέλευσις ἐξ Ἀμερικῆς θὰ παραμείνῃ ὡς φωτεινὸν ὑπόδειγμα εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Τελευτῶν διερμήνευσε τὴν βαθεῖαν ὑπερηφάνειαν τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται τὸ ἐν Ἀμερικῇ Πλήρωμα διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου του εἰς τὸ ὕπατον ὑπούργημα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐξέφρασε τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ Α. Θ. Παναγιότης καὶ ἀπὸ τῆς νέας αὐτῆς θέσεως θὰ διαγράψῃ λαμπρὰν τροχιὰν καὶ θὰ δώσῃ νέα δείγματα τῆς βαθυνοίας καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν Αὐτῆς ἱκανοτήτων, καὶ ὑπεσχέθη ὅτι εἰς τὸ ὑπ' Αὐτῆς ἀναλαμβανόμενον μέγα καὶ δυσχερὲς ἔργον θὰ ἔχῃ πάντοτε παρὰ τὸ πλευρὸν Αὐτῆς τὰ ἐν Ἀμερικῇ πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα, ἕτοιμα νὰ βοηθήσωσιν Αὐτὴν διὰ παντὸς τρόπου εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ὑψηλῶν Αὐτῆς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας βουλευμάτων.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἠκροάσατο τῶν θερμῶν τούτων λόγων μετὰ καταδήλου συγκινήσεως καὶ περιωρίσθη νὰ εἴπῃ εἰς ἀπάντησιν: «Εὐχαριστῶ πάντας ὁλοψύχως». Ἐγερθεῖσα δὲ ηὐλόγησε τὴν Τράπεζαν καὶ τοὺς παρισταμένους.

Τὴν ἑπομένην (28ην τ. μ.).... ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδεξιώθη ἐπισήμως εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον, παρόντων ἁπάντων τῶν Σεβασμιωτάτων Ἁγίων Ἀρχιερέων, τοὺς ἐξ Ἀμερικῆς ὁμογενεῖς. Ἡ ἐν τῷ Σεπτῷ τῆς Ὀρθοδοξίας Κέντρῳ συνάντησις αὕτη, Πατριάρχου καὶ Ἱεραρχίας μετὰ τῶν τιμίων ἐκπροσώπων τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐκλεκτοῦ καὶ ἰδιαιτέρως τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ προσφιλοῦς Πληρώματος, εἶχεν ἰδιαζόντως ἱερὸν καὶ συγκινητικὸν χαρακτῆρα.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενείας ἔφερον πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν τὸ μήνυμα τῆς ἀναλλοιώτου υἱϊκῆς ἀφοσιώσεως καὶ στοργῆς καὶ τὸν εὐλαβῆ χαιρετισμὸν χιλιάδων ἀποδήμων τέκνων Αὐτῆς, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Νόμων τῆς Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας καὶ διὰ τῆς τιμιότητος, τῆς νομοταγείας, τῆς φιλεργίας αὐτῶν, προήχθησαν καὶ ηὐξήθησαν, ὥς τε ἄτομα καὶ σύνολον, ἀναδειχθέντα εἰς παράγοντα προόδου καὶ ὠφελείας ἐν τῇ Μεγάλῃ Συμπολιτείᾳ, ἐπισπώμενα τὴν ἐκτίμησιν τόσον τῶν Ἀρχόντων, ὅσον καὶ τοῦ λοιποῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ.

Ἡ χαρὰ τῆς Ἐκκλησίας, δεξιουμένης εἰς τὰ Σεπτὰ Αὐτῆς Σκηνώματα καὶ ἐκ τοῦ ἐγγὺς κοινωνούσης πρὸς διακεκριμένους ἀντιπροσώπους τοιούτων τέκνων Αὐτῆς, ἀποτελούντων Αὐτῇ στέφανον καὶ καύχημα ἐν Κυρίῳ, ἦτο ἄνευ ὁρίων.

Κατὰ τὴν ἐπικοινωνίαν ταύτην ἐδόθη ἡ εὐκαιρία ἵνα ἀνταλλαγῶσι σκέψεις τόσον ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίαν ζητημάτων, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν προβλημάτων τοῦ Ἱεροῦ Κέντρου, εἰς ἐπίλυσιν τῶν ὁποίων τόσον πρόθυμος καὶ συγκινητικὴ ἐκδηλοῦται ἡ διάθεσις τοῦ ἐν Ἀμερικῇ εὐσεβοῦς Πληρώματος.

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία διὰ στόματος τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας ἐξέφρασε πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς Ἀντιπροσώπους καὶ δι' αὐτῶν πρὸς ἅπασαν τὴν ἐν Ἀμερικῇ θεόλεκτον ποίμνην τὸν ἔπαινον Αὐτῆς διὰ τὴν ἀπαρασάλευτον πάντων τῶν αὐτόθι ἐμμονὴν εἰς τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Πίστιν καὶ τὰς σεβασμίας παραδόσεις καὶ διὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, τιμῶντα τὸ ὄνομα τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, ὡς καὶ τὰς βαθυτάτας Αὐτῆς εὐχαριστίας διὰ τὸ πρὸς αὐτήν, ὡς Μητέρα, ἐκδηλούμενον ζωηρὸν ἀείποτε ἐνδιαφέρον, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὴν τόσον γενναιοδώρως ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ καέντος Πατριαρχικοῦ Οἴκου.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρεκάλεσε τοὺς κ. κ. Συμβούλους ὅπως ἐπανακάμπτοντες εἰς τὰ ἴδια μεταφέρωσι τὴν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν Αὐτῆς τε καὶ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐν Ἀμερικῇ.

Ἀφοῦ ἐλήφθησαν ἀναμνηστικαὶ φωτογραφίαι, οἱ Ἐντιμότατοι κ. κ. Σύμβουλοι ἀπεχαιρέτησαν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα καὶ τοὺς Σεβασμίους Ἀρχιερεῖς καὶ ἀπῆλθον τῶν Πατριαρχείων κατευθυνόμενοι εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον.

Ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τιμῆς ἕνεκεν, συνώδευσαν μέχρι τοῦ ἀεροπλάνου καὶ ἀπεχαιρέτησαν αὐτούς, ὡς καὶ τὸν Ὑπασπιστὴν τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου κ. Τρούμαν καὶ τοὺς κ. κ. Ἀξιωματικοὺς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς μετὰ τοῦ πανοσ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Μελίτωνος συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Τριτεύοντος κ. Αἰμιλιανοῦ.

Τὸ Προεδρικὸν ἀεροπλάνον ἀπογειωθὲν ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου Γεσήλκιοϊ, κατηυθύνθη εἰς Φανάριον καὶ ὑπερέπτη τῶν Πατριαρχείων, ἄνωθεν τῶν ὁποίων διέγραψε τρεῖς κύκλους, ἀποδῶσαν οὕτω τιμητικὸν χαιρετισμόν.

Ὑποβολὴ συγχαρητηρίων.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς Ἐνθρονίσεως ἤρχισαν νὰ προσέρχωνται πλήθη ἐπισκεπτῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐπὶ ὑποβολῇ συγχαρητηρίων τῇ Α. Θ. Παναγιότητι.

Ἐκ τῶν πρώτων ἐπεσκέφθησαν Αὐτήν: τῇ 29ῃ τ. μ. ὁ Ἐξοχώτατος ἐν Ἀγκύρᾳ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Περικλῆς Σκέφερις καὶ ὁ ἐνταῦθα Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος εὐγενέστατος κ. Μ. Μελᾶς.

Τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Ἐξ. βουλευτὴς Σταμποὺλ κ. Χαμδουλλὰχ Σουπχῆ Τανρηοβέρ. Εἰς τοὺς ἐπισήμους τούτους ἀπεδόθησαν αἱ προσήκουσαι τοῖς ἀξιώμασιν αὐτῶν τιμαί.

Ὁ Καθηγητικὸς Σύλλογος τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι.

Τῇ 3 ῃ τ. μ. προσῆλθον καὶ ὑπέβαλον τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν οἱ Καθηγηταὶ τῆς Ἱ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντες τὸν Σχολάρχην Σεβ. Μητροπολίτην Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομον, ὅστις καὶ προσεφώνησε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὡς ἀκολούθως:

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ὁ Καθηγητικὸς Σύλλογος τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς συμμετέχων καὶ αὐτὸς εἰς τὴν γενικὴν καὶ εἰλικρινῆ χαρὰν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ χριστεπωνύμου Πληρώματος, ἐπὶ τῇ ἀναδείξει τῆς Σῆς σεπτῆς Κορυφῆς ἐπὶ τὸν Ἁγιώτατον Οἰκουμενικὸν Θρόνον, τὴν περίβλεπτον ταύτην σκοπιὰν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἔρχεται σήμερον ὅπως ὑποβάλῃ καὶ αὐτὸς εὐλαβῶς τὰ βαθύτατα αὐτοῦ σέβη καὶ διατρανώσῃ τὴν ἀφοσίωσιν του πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον Σου, τὸν ἀνώτατον προστάτην τῆς Τροφοῦ Σχολῆς.

Παρουσιάζων τὸ πρῶτον πρὸς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα τὸν καθηγητικὸν σύλλογον τῆς Σχολῆς ἡμῶν, οὗτινος ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προΐσταμαι, θέλω νὰ διαβεβαιώσω τὴν Ὑμετέραν Θ. Παναγιότητα ὅτι συγκροτεῖται οὗτος ἀπὸ παλαιοὺς καὶ δεδοκιμασμένους μύστας τῆς Ἱερᾶς Γνώσεως καὶ ἀπὸ φιλοτίμους καὶ εὐσυνειδήτους σκαπανεῖς τῆς θύραθεν σοφίας. Εἶναι ἐργάται τῶν γραμμάτων πλήρεις ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὸ ἔργον των, προοδευτικοὶ εἰς τὴν μέθοδον καὶ συντηρητικοὶ εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς κατευθύνσεις. Ἐμφοροῦνται ἀρχῶν ὑγιῶν ὅπως πρέπει καὶ ἀπαιτεῖται ἀπὸ πνευματικοὺς χειραγωγοὺς καὶ καθηγητὰς Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἔχουσι συναίσθησιν τῆς εὐθύνης ἣν ὑπέχουσιν ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐνεπιστεύθη εἰς τὰ φῶτα καὶ τὴν καθοδήγησιν αὐτῶν τὴν μόρφωσιν καὶ τὸν καταρτισμὸν τῶν στελεχῶν αὐτῆς, ἄλλαις λέξεσιν αὐτοῦ τοῦ μέλλοντος Αὐτῆς. Καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν τοῦτο ἐκπληροῦσι μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως.

Καὶ τὸν ζῆλον τοῦτον πάντες οἱ ἐν τῇ φιλτάτῃ Σχολῇ ἐργαζόμενοι αἰσθανόμεθα σήμερον νὰ διπλασιάζηται ἐπὶ τῇ βεβαιότητι ὅτι ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Σου, ἡ ὁποία τόσους αἰσιοδόξους ὁραματισμοὺς ἀνοίγει πρὸ ἡμῶν, τόσας χρηστὰς ἐλπίδας γεννᾷ εἰς τὴν ψυχήν μας καὶ τόσα καλὰ προοιωνίζεται, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Σου, λέγω, θὰ ἀνατείλωσι νέαι ἡμέραι προόδου καὶ ἀκμῆς διὰ τὴν Τροφὸν Σχολήν.

Δίδοντες δὲ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἐπίσημον διαβεβαίωσιν, ὅτι θὰ συνεχίζωμεν τὸ ὑπεύθυνον καὶ βαρὺ πλὴν τίμιον καὶ ἱερὸν ἔργον ἡμῶν μετὰ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε ζήλου καὶ τῆς αὐτῆς ἀεὶ ἐπιμελείας, εὐχόμεθα ὁλοψύχως ὅπως ὁ Παντοδύναμος Θεὸς χαρίζηται τῇ Ὑμετέρᾳ Θ. Παναγιότητι τὴν δύναμιν Αὐτοῦ διὰ μίαν μακρὰν καὶ ἔνδοξον Πατριαρχείαν, πρὸς πραγμάτωσιν πάσης ἀρεστῆς τῷ Κυρίῳ καὶ ἀγαθῆς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας βουλῆς καὶ προθέσεως Αὐτῆς.

Ἀσπαζόμενοι δὲ εὐλαβῶς τὴν σεπτὴν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ἐπικαλούμεθα τὰς ἁγίας Αὐτῆς εὐχὰς πρὸς ἐνίσχυσιν ἐν ταῖς προσπαθείαις καὶ τοῖς κόποις ἡμῶν.

Ἀπαντῶσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ηὐχαρίστησε τὴν Α. Σεβασμιότητα ἐπὶ ταῖς προσρήσεσι καὶ τοῖς συγχαρητηρίοις, δηλώσασα ὅτι μετ' ἰδιαιτέρας συγκινήσεως δέχεται τὸν χαιρετισμὸν τῆς Τροφῆς Σχολῆς. Ἐν συνεχείᾳ ἐμνήσθη τῶν χρόνων τῆς μαθητείας αὐτῆς, καὶ διὰ λόγων μεστῶν στοργῆς πρὸς τὴν Σχολὴν ἐξῆρε τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου αὐτῆς, ὅπερ ἀπὸ αἰώνων συνεχιζόμενον ἔδωκε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ δίδῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφωσιωμένους ἐργάτας τῶν ἁγίων σκοπῶν καὶ τῆς εὐκλείας Αὐτῆς.

Διὰ ταῦτα, εἶπεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἡ εὐγνωμοσύνη πάντων ἡμῶν πρὸς τὴν Σχολὴν εἶναι ἀπεριόριστος.

Ἐχαρακτήρισεν ὡς ἰδιαιτέραν πρὸς Αὐτὴν εὐλογίαν Θεοῦ ὅτι ἠξιώθη νὰ καταρτισθῇ ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ, καὶ ἐξέφρασε τὴν ἣν αἰσθάνεται ἰδιαιτέραν εὐτυχίαν, ὅτι μετὰ πάροδον τόσων ἐτῶν θὰ ἐπανίδῃ τὸν προσφιλῆ λόφον, θὰ προσευχηθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν γαλήνην τοῦ ναϊδίου τῆς Σχολῆς, καὶ θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ γονατίσῃ ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀοιδίμων διδασκάλων Αὐτῆς, δηλώσασα ὅτι μετ' ἰδιαιτέρας χαρᾶς εἰς πρώτην εὐκαιρίαν θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν πρὸς τὴν Σχολὴν ἐπίσκεψιν Αὐτῆς. Ἐν τέλει ἡ Α. Θ. Πα-

ναγιότης ἐπεκαλέσθη ἐπὶ τοὺς διδάσκοντας καὶ τοὺς διδασκομένους τὴν χάριν τῆς Παναγίας Τριάδος.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συνομιλίαν ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος ἐζήτησε καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἁγίου Σχολάρχου καὶ τῶν κ. κ. Καθηγητῶν πληροφορίας περὶ τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς καὶ περὶ τῶν μαθητῶν.

Ὁ Πρέσβυς τῆς Μεγάλης Βρεττανίας παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι

Τῇ 31ῃ τ. μ. τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπεσκέφθη ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Πρέσβυς τῆς Μ. Βρεττανίας Sir Davit Kelly, ὅστις ἐγένετο δεκτὸς μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Πρωτοκόλλου προβλεπομένων τιμῶν.

Ἐπίσης τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπεσκέφθησαν :

— Οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Παμφίλου κ. Γεράσιμος, Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, καὶ Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος, Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος Γαλατᾶ.

— Ὁ κ. Μεχμὲτ Σιπαχήογλου, Δημοτικὸς Σύμβουλος τῆς Πόλεως.

— Ὁ κ. Ἀ. Ἀντωνόπουλος, Διευθυντὴς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος.

— Ὁ κ. Δ. Βοσνιάκος, Ἐμπορικὸς Ἀκόλουθος τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

— Ὁ κ. Π. Παναγιωτᾶκος, Διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

— Ὁ κ. Ν. Φερμάνογλου, ἰατρός.

— Ὁ κ. Ἰ. Βαφείδης, Τραπεζίτης.

— Οἱ Διευθυνταὶ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐφημερὶς» κ. Θ. Κ. Μαρκουΐζος καὶ «Βῆμα» κ. Γρ. Κόκκινος. Ἡ κ. Ζ. Karadeniz, συντάκτις τῆς ἐφημερίδος «Tasvir», ὁ κ. Osman Tutul συντάκτης τῆς «Yeni Gazetesi».

— Ὁ Αἰδεσιμ. Οἰκονόμος Γεώργιος Γροπέτης, Ἐφημέριος τοῦ Παρεκκλησίου τοῦ ἐν Σμύρνῃ Γενικοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος.

— Ὁ κ. Γ. Μαυρουδῆς, ἀνταποκριτὴς τῶν Τάϊμς τοῦ Λονδίνου.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω προσῆλθον πλεῖστοι ἰδιῶται ἵνα ἀσπασθῶσι τὴν δεξιὰν καὶ λάβωσι τὴν εὐλογίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Πατριαρχεῖον—Νομαρχία.

Συμπληρωθείσης τῆς ἀποθεραπείας αὐτοῦ ἐπανέκαμψεν ἐνταῦθα ἐξ Εὐρώπης ὁ ἐξοχώτατος Νομάρχης καὶ Δήμαρχος Σταμπούλ Δρ. Lutfi Kirdar.

Τὴν Α. Ἐξοχότητα ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐχαιρέτησεν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Γεσήλκιοϊ ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Μελίτων.

Τῇ 30ῇ τ. μ. ἐπισκεφθεὶς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, ἀπὸ μέρους τοῦ Νομάρχου, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου αὐτοῦ Γραφείου κ. Nazıf ὑπέβαλεν Αὐτῇ τὰς εὐχαριστίας καὶ προσρήσεις τῆς Α. Ἐξοχότητος.

Τῇ 31ῃ τ. μ. μεταβὰς ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰς Νομαρχίαν ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκεγλος κ. Μελίτων, διεβίβασε τῷ Ἐξοχωτάτῳ Νομάρχῃ καὶ Δημάρχῳ τῆς Πόλεως τὸν χαιρετισμὸν καὶ τὰς εὐχὰς Αὐτῆς, ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, εὐχαριστήσας ἅμα διὰ τὰς ἀπὸ μέρους τῶν Κυβερνητικῶν Ἀρχῶν παρασχεθείσας εὐκολίας κατὰ τὴν ἔλευσιν καὶ ἐνθρόνισιν τοῦ Πατριάρχου.

Πατριαρχικαὶ ἐπισκέψεις.

Τῇ 29ῃ τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος καὶ τῆς Ἀκολουθίας Αὐτῆς μετέβη εἰς Μ. Ρεῦμα καὶ ἐπεσκέφθη κατ' οἶκον τὸν ἑορτάσαντα Μητροπολίτην Σεβ. Προικοννήσου κ. Φιλόθεον.

Ἅμα τῇ ἀφίξει Αὐτῆς εἰς Μ. Ρεῦμα ἡ Α. Θ. Παναγιότης κατηυθύνθη εἰς τὸν Κοινοτικὸν Ναὸν τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, ἔνθα ἐγένετο δεκτὴ μετ' ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων ὑπὸ τοῦ Ἱ. Κλήρου, τῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ μεγάλου πλήθους λαοῦ.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἀφοῦ προσεκύνησεν ἐν τῷ Ἱ. Βήματι, ηὐλόγησε τὸν λαὸν καὶ ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν πατρικοὺς λόγους, ἀκολούθως δὲ περιβληθεῖσα ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμόφορον ἀνέγνω τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Ναοῦ τάφων τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν Σωφρονίου τοῦ Β'· Γαβριὴλ τοῦ Δ'. Κωνσταντίνου τοῦ Β' καὶ Γρηγορίου τοῦ Στ'.

— Τῇ 31ῃ τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνοδευομένη καὶ αὖθις ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος καὶ τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς μετέβη εἰς προσκύνησιν τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ.

Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὑπεδέχθησαν μετ' ἐνδείξεων βαθυτάτης εὐλαβείας καὶ τιμῆς ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Παμφίλου κ. Γεράσιμος μετὰ τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ πλῆθος λαοῦ.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, προσκυνήσασα ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ καὶ τῷ Ἱ. Ἁγιάσματι, ἐξῆλθεν εἰς τὸν περίβολον τῆς Μονῆς, ἔνθα οἱ Τάφοι τῶν Πατριαρχῶν, καὶ περιβληθεῖσα ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμόφορον ἔψαλε Τρισάγιον. Ὡσαύτως ἔψαλε γενικὸν Τρισάγιον καὶ ἐν τῷ Νεκροταφείῳ τῶν ἀπόρων.

Ἀκολούθως ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἔνθα προσεφώνησεν Αὐτὴν ὁ Θεοφιλέστατος Ἡγούμενος εἰς ὃν Αὕτη ἀπαντῶσα ἐξέφρασε τὴν ἰδιαιτέραν Αὐτῆς συγκίνησιν ἐπισκεπτομένη τὴν Ἱστορικὴν καὶ Σεβασμίαν Ἱερὰν Μονήν, ἐν ᾗ ἀποτεθησαύρηται τὸ μοναδικὸν Ἱερὸν Ἁγίασμα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ ἥτις περικλείει τοὺς τάφους τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν, ηὐχαρίστησε δὲ διὰ τὰς πρὸς τὸ πρόσωπον Αὐτῆς ἐκδηλώσεις καὶ ἐπεδαψίλευσε πᾶσι τὰς εὐλογίας Αὐτῆς.

Ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῶν συνοδῶν Αὐτῆς μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῶν παρακειμένων Νοσοκομείων Βαλουκλῆ, ἔνθα ἐδεξιώθησαν Αὐτὴν ἡ Ἐφορεία, τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου Ἀπόρων Νοσηλευομένων καὶ Γηροκομουμένων, ὁ Διευθυντὴς μετὰ τοῦ Ἰατρικοῦ Σώματος τῶν Νοσοκομείων.

Ἐν τῷ Διευθυντηρίῳ τὴν Α. Θ. Παναγιότητα προσεφώνησαν ὁ ἐκ τῶν Ἐφόρων κ. Ἀνανιάδης καὶ ὁ Διευθυντὴς κ. Ἐλευθέριος Δανιηλίδης, ἰατρός, ἐκφράσαντες ἀμφότεροι τὴν ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην τῶν διοικούντων τὰ Νοσοκομεῖα καὶ τῶν ἐργαζομένων καὶ νοσηλευομένων ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῇ Πατριαρχικῇ ἐπισκέψει.

Εἰς ἀντιφώνησιν Αὐτῆς ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξῆρε τὴν θέσιν καὶ τὴν σπουδαίαν ἀποστολὴν τῶν Ἀσύλων, ἐπῄνεσε τὸν ζῆλον τῆς Ἐφορείας, τοῦ Συνδέσμου, τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Ἰατρικοῦ Σώματος καὶ ἐπεκαλέσθη ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτῶν τὴν Θείαν εὐλογίαν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ περιῆλθε τὰ διάφορα Τμήματα τῶν Νοσοκομείων, παρέχουσα παραμυθίαν καὶ εὐλογίαν εἰς τοὺς ἐν κλίνῃ ἀσθενείας κατακειμένους, οἵτινες βαθύτατα συγκεκινημένοι ἐκ τῆς πατρικῆς στοργῆς καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος Αὐτῆς, πανταχοῦ ὑπεδέξαντο Αὐτὴν μετ' ἐκδηλώσεων αἰσθημάτων βαθείας ἀνακουφίσεως καὶ εὐγνωμοσύνης.

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην ἡ Α. Θ. Παναγιότης προῆλθεν εἰς δωρεὰν πρὸς τὰ Νοσοκομεῖα ἐκ λ. Τ. τριῶν χιλιάδων, ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Αὐτῆς ταμείου.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἀσθενήσαντες παρέμειναν οἰκουροῦντες οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελλος καὶ Σάρδεων κ. Μάξιμος.

Τὰς Α. Σεβ. ἐπισκεφθεὶς κατ' οἶκον ὁ Παν. Μ. Πρωτοσύγκελλος διηρώτησεν ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τὰ τῆς ὑγείας αὐτῶν καὶ διεβίβασεν τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς ὑπὲρ ταχείας ἀναρρώσεως.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ - ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἡ πρώτη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος συνοδικὴ συνεδρία.

Τῇ 10ῃ Φεβρουαρίου, συνελθούσης τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Ἐνδημούσης Συνόδου, ἐκ μέρους τῶν Σεβ. Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων ἐχαιρέτησε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὁ Α' τῇ τάξει Σεβ Μητροπολίτης Γέρων Ἅγιος Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, ἐκφράσας τὴν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος πολλὴν χαρὰν τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος, διατρανώσας τὰ πρὸς τὸ πρόσωπον Αὐτῆς αἰσθήματα εὐλαβείας, ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης πάντων καὶ εὐχηθεὶς ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς χαρίζηται Αὐτῇ ρῶσιν ψυχῆς καὶ σώματος πρὸς τελείαν πραγμάτωσιν πάντων τῶν ἐπ' Αὐτῆς στηριχθεισῶν χρηστῶν ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπαντῶσα εἰς ταῦτα ηὐχαρίστησε τοὺς Σεβ. Ἁγίους Συνοδικοὺς Ἀρχιερεῖς ἐπὶ ταῖς ἐκφρασθείσαις εὐχαῖς, διετράνωσε τὴν πολλὴν Αὐτῆς εὐγνωμοσύνην, διότι ἠξιώθη ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὰ Ἅγια ταῦτα Σκηνώματα, τὰ ὁποῖα ἐκλέϊσαν Ἅγιοι Προκάτοχοι Αὐτῆς, ἀπέδωκε τὴν ἐκλογὴν Αὐτῆς εἰς συγκατάβασιν τῆς Θείας Προνοίας, σκοπούσης ἵνα ἐμφανίσῃ ἐνώπιον πάντων τὸ ἀπέραντον ἔδαφος εἰς τὸ ὁποῖον ἐπεκτείνεται ἡ δικαιοδοσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀνεμνήσθη μετὰ συγκινήσεως τοῦ Παναγιωτάτου Προκατόχου Αὐτῆς καὶ Προέδρου Ἐφέσου κ. Μαξίμου δεηθεῖσα ὑπὲρ πλήρους ἀποκαταστάσεως τῆς ὑγιείας αὐτοῦ, καὶ ηὐχήθη ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς σκέπῃ καὶ κρατύνῃ τὴν Ἁγίαν Αὐτοῦ Ἐκκλησίαν ἵνα ἀνταποκρίνηται πλήρως πρὸς τὴν ἱερὰν αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολήν.

Συγκρότησις Δωδεκαμελοῦς Διοικούσης Ἱερᾶς Συνόδου καὶ πρώτη συνεδρία αὐτῆς.

Κατὰ τὴν αὐτὴν συνοδικὴν συνεδρίαν τῆς 10ης Φεβρουαρίου ἐγένετο ἡ συγκρότησις τῆς τακτικῆς δωδεκαμελοῦς Διοικούσης Ἱερᾶς Συνόδου ἀπαρτισθείσης ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, Δέρκων κ. Ἰωακείμ, Προύσης κ. Πολυκάρπου, Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου, Ἡλιουπόλεως κ. Γενναδίου, Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰακώβου, Γάνου καὶ Χώρας κ. Παγκρατίου, Περγάμου κ. Ἀδαμαντίου, Χαλδίας κ. Κυρίλλου, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσοστόμου, Λαοδικείας κ. Μαξίμου καὶ Σάρδεων κ. Μαξίμου.

Ἡ οὕτω συγκροτηθεῖσα Δωδεκαμελὴς Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθε τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α Θ. Παναγιότητος τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου· Ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδρίας ταύτης ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξέφρασε τὴν χαρὰν Αὐτῆς, διότι ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος εἰσέρχεται ἤδη εἰς τὸ μέγα καὶ ἱερὸν

αὐτῆς ἔργον, ἀνέλυσε τοὺς λόγους δι' οὓς ἠναγκάσθη ἵνα παρατείνῃ τὴν ἐν Ἀμερικῇ παραμονὴν Αὐτῆς, μετὰ τὴν ἐκλογὴν Αὐτῆς, περιέγραψε διὰ μακρῶν τὰ τῆς ἐν Ἀμερικῇ ἀποχαιρετιστηρίου περιοδείας Αὐτῆς παρασχοῦσα πολυτίμους πληροφορίας περὶ τῆς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως, ἰδιαιτέρως ἐτόνισε τὰ αἰσθήματα βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως, ἅτινα τρέφει τὸ ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθόδοξον Πλήρωμα, πρὸς τὸ Ἱερὸν Κέντρον, καὶ ἐξῆρε τὴν ὑπ' αὐτοῦ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ὅπως διὰ συνδρομῶν αὐτοῦ ἀνοικοδομήσῃ ἐκ βάθρων τὴν ἀποτεφρωθεῖσαν Πατριαρχικὴν Στέγην. Συνεχίζουσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὡμίλησε περὶ τοῦ βαθέος θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ὅπερ διακρίνει τὸν Ἀμερικανικὸν λαὸν ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου, περιέγραψε τὰ τῆς ἀναχωρήσεως Αὐτῆς ἐξ Ἀμερικῆς, τῆς ἐκ Παρισίων διελεύσεως καὶ τὰ τῆς ἀφίξεως Αὐτῆς ἐνταῦθα, ἰδιαιτέραν ἐποιήσατο μνείαν περὶ τῆς εὐγενοῦς χειρονομίας τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας κ. Χάρυ Τρούμαν, πάνυ προφρόνως θέσαντος εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτῆς τὸ ἰδιαίτερον αὐτοῦ ἀεροπλάνον διὰ τὸ μέχρι τῆς Πόλεως ἡμῶν ταξείδιον Αὐτῆς καὶ ἀνεκοινώσατο τὰ τοῦ εἰς Ἄγκυραν ταξειδίου Αὐτῆς, διὰ λόγων θερμῶν ἐκφράσασα τὴν πολλὴν συγκίνησιν ἣν ᾐσθάνθη ἐπισκεφθεῖσα τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας κ. Ἰσμὲτ Ἰνονου, τὴν σεβαστὴν Κυβέρνησιν καὶ τοὺς λοιποὺς ἰθύνοντας τοῦ Κράτους.

Ἐν τέλει ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ἀφοῦ συνεχάρη τῇ Ἱεραρχίᾳ διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ὑπ' αὐτῆς ἄχρι τοῦδε πολύτιμον ἔργον, ἐδήλωσεν ὅτι Αὐτη οὐδὲν νεώτερον πρόγραμμα φέρει, ἀλλ' ὅτι θέλει συνεχίσει τὸ ἀπ' αἰώνων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀκολουθούμενον καὶ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς μακραίωνος παραδόσεως καθοριζόμενον πρόγραμμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου θέτει τὰς δυνάμεις Αὐτῆς καὶ ηὐχήθη ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἐνισχύῃ πάντως πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἐκκλησίας ἔργου.

Ἀπαντῶν εἰς τὰ ὡς ἄνω ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος λεχθέντα, ἀπὸ μέρους καὶ τῶν λοιπῶν Σεβ. Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, ὁ Α'. τῇ τάξει Σεβ. Γέρων Μητρ. Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς ηὐχαρίστησε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα διὰ τοὺς εὐμενεῖς Αὐτῆς ὑπὲρ τῆς Ἱεραρχίας λόγους, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἱεραρχία οὐδὲν πλέον ἢ τὸ καθῆκον αὐτῆς ἐπετέλεσε καὶ διεβεβαίωσεν Αὐτῇ ὅτι καὶ ἐφεξῆς ὑπὸ τὴν πεπνυμένην ἡγεσίαν Αὐτῆς θέλει ἐπιτελέσει μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως τὸ ἱερὸν αὐτῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καθῆκον.

Ἀνασυγκρότησις Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἀνασυγκροτηθεισῶν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 22ας Φεβρουαρίου τῶν διαφόρων ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, κατηρτίσθησαν αὗται ὡς ἑξῆς:

— ***Ἡ Οἰκονομική:*** Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος Θωμᾶ, Πριγκηποννήσων Δωροθέου, Περγάμου Ἀδαμαντίου καὶ Λαοδικείας Μαξίμου.

— Ἡ ***Κανονική:*** Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Ἴμβρου Ἰακώβου, Αἴνου Γερμανοῦ, Περγάμου Ἀδαμαντίου, Σάρδεων Μαξίμου καὶ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. Ἰακώβου.

— ***Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ζητημάτων:*** Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων Ἰωακείμ, Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου, Περγάμου Ἀδαμαντίου, Χαλδίας Κυρίλλου, Σάρδεων Μαξίμου καὶ

τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. Ἰακώβου.

— *Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ζητημάτων:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος Θωμᾶ, Δέρκων Ἰωακείμ, Προύσης Πολυκάρπου, Πριγκηποννήσων Δωροθέου, Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου καὶ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου Μελίτωνος·

— *Ἡ Ἐφορία τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων Ἰωακείμ, Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου, Χαλδίας Κυρίλλου (Ἐφοροταμίου), Λαοδικείας Μαξίμου καὶ Σάρδεων Μαξίμου.

— *Ἡ ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Συνόδων καὶ Παγχριστιανικῶν Συνεδρίων:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης Πολυκάρπου, Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Νεοκαισαρείας Χρυσοστόμου, Σάρδεων Μαξίμου, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Παν. Ἀρχιμ. Ἰακώβου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Μ. Οἰκονόμου Γεωργίου Ἀναστασιάδου, Ἰωάννου Παναγιωτίδου, Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου καὶ Ἐμμανουὴλ Φωτιάδου, Μ. Πρωτονοταρίου.

— *Ἡ Μοναστηριακή:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων Δωροθέου, Θεοδωρουπόλεως Λεοντίου, Εἰρηνουπόλεως Κωνσταντίνου, Αἴνου Γερμανοῦ, Προικοννήσου Φιλοθέου καὶ Κυδωνιῶν Ἀγαθαγγέλου.

— *Ἡ ἐπὶ τοῦ Σκευοφυλακίου καὶ Μυροφυλακίου:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος Θωμᾶ, Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου, καὶ Περγάμου Ἀδαμαντίου.

— *Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀρχειοφυλακίου:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης Πολυκάρπου, Θεοδωρουπόλεως Λεοντίου, Λαοδικείας Μαξίμου καὶ Σάρδεων Μαξίμου.

— *Ἡ ἐπὶ τῶν Βιβλιοθηκῶν:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων Δωροθέου, Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Κυδωνιῶν Ἀγαθαγγέλου, Νεοκαισαρείας Χρυσοστόμου καὶ τῶν Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου Μελίτωνος καὶ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγ. καὶ Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Ἰακώβου.

— *Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους:* Ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου, Γάνου καὶ Χώρας Παγκρατίου, Περγάμου Ἀδαμαντίου καὶ Λαοδικείας Μαξίμου.

— *Ἡ ἐπὶ τῶν Διδασκαλικῶν Πιστοποιητικῶν:* Ἐκ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου Ἀδαμαντίου καὶ τῶν Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου καὶ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγ. καὶ Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Ἰακώβου.

— *Ἡ Ἐξελεγκτική:* Ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἡλιουπόλεως Γενναδίου καὶ Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβου.

Αἱ ὡς ἄνω Συνοδικαὶ Ἐπιτροπαὶ συνῆλθον ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τακτικῶς καὶ ἠσχολήθησαν μὲ διάφορα τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν ζητήματα, ὑποβαλοῦσαι εἰσηγητικῶς τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὰ πορίσματα τῆς μελέτης αὐτῶν.

Νομικὸν Συμβούλιον.

Πρόεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 1ης Μαρτίου, ἐξελέγη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως Γεννάδιος.

Κανονικαὶ ἄδειαι.

Παρεσχέθη συνοδικῶς κανονικὴ ἄδεια: α) Τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Ἴμβρου καὶ Τενέδου Ἰακώβῳ πρὸς μετάβασιν, κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα, εἰς τὴν Ἐπαρχίας αὐτοῦ καὶ β) τοῖς Σεβ. Μητροπολίταις Θεοδωρουπόλεως Λεοντίῳ καὶ Προικοννήσου Φιλοθέῳ πρὸς μετάβασιν αὐτῶν εἰς Ἀθήνας καὶ παραμονὴν ἐκεῖ ἐπὶ δίμηνον διὰ λόγους οἰκογενειακούς.

Ἐπιτροπὴ παροχῆς εἰς τὸν Τύπον πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Διαπιστωθείσης τῆς ἀνάγκης ὅπως ὁμοιομόρφως μεταδιδῶνται εἰς τὸν Τύπον αἱ σχετικαὶ πρὸς τὰς λαμβανομένας ἐν τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀποφάσει πληροφορίαι, κατηρτίσθη ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης κ. Πολυκάρπου καὶ Σάρδεων κ. Μαξίμου καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἰακώβου, ἥτινι ἀνετέθη τὸ ἔργον τοῦ μετὰ τὰς συνοδικὰς συνεδρίας καταρτισμοῦ καὶ μεταδόσεως εἰς τὸν Τύπον ὁμοιομόρφου ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀνακοινωθέντος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ρόδου.

Δι' ἐκθέσεως αὐτοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Τιμόθεος ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναλελυμένας πληροφορίας περὶ τῆς ἠθικοθρησκευτικῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικοκοινοτικῆς καταστάσεως τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ καὶ τῆς τῇ ποιμαντορικῇ αὐτοῦ προνοίᾳ ἐξαρχικῶς ἀνατεθειμένης Ἐπαρχίας Καρπάθου καὶ Κάσου. Ἀπαριθμοῦσα ἡ Α. Σεβασμιότης τὰ ποικίλα κοινοτικά, ἠθικοθρησκευτικὰ καὶ ἐπισιτιστικὰ προβλήματα, ἅτινα ἠγέρθησαν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Δωδεκανήσου, ὑποβάλλει ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνθρονίσεως αὐτῆς εἰργάσθη μετὰ τῆς Διοικήσεως διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων τούτων, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικοκοινοτικῶν πραγμάτων. Τὴν προσπάθειαν αὐτῆς ἰδιαιτέρως ἡ Α. Σεβασμιότης ἔστρεψε πρὸς τὰς Ἱ. Μονάς, μεριμνήσασα διὰ τὴν ἄμεσον ἐπισκευὴν τῶν ἠρειπωμένων ἐν Ρόδῳ Μονῶν καὶ διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας.

Τῇ Α. Σεβασμιότητι διεβιβάσθησαν διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος αἱ εὐχαριστίαι καὶ ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀναπτυχθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς ποιμαντορικὴν δρᾶσιν, τόσον ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ αὐτῆς, ὅσον καὶ ἐν τῇ ἐξαρχικῶς ἀνατεθειμένῃ αὐτῇ Ἐπαρχίᾳ Καρπάθου καὶ Κάσου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Κώου.

Τῇ 6ῃ Φεβρουαρίου, ἑορτῇ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Φωτίου τοῦ Ὁμολογητοῦ, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κώου κ. Ἐμμανουὴλ ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ἐν τῇ Ἀντιμαχείᾳ καὶ ἐν τῷ γηπέδῳ τοῦ παλαιοῦ Ἱ. Ναοῦ, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἀνεγειρομένου Ἱ. Ναοῦ, προηγηθείσης ἐπὶ καθαγιασμῷ τοῦ ἔργου Θείας Λειτουργίας ὑπὸ τῆς Α. Σεβασμιότητος ἐν τῷ ἐκεῖ Παρεκκλησίῳ τῶν Εἰσοδίων.

Ὁ προϋπάρξας Ἱ. Ναὸς ὑπέστη σοβαρὰς βλάβας κατὰ τὸν γενόμενον τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου 1926 σεισμὸν ἐν Ἀντιμαχείᾳ, μὴ ἐπιτραπέντος δὲ ὑπὸ τῶν Ἰταλικῶν Ἀρχῶν κατοχῆς ἵνα ἐπισκευασθῇ ἀνετινάχθη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου χάριν πολεμικῶν σκοπῶν.

Τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Κώου, διὰ γράμματος ἀνακοινωσαμένῳ τὸ ὡς ἄνω εὐφρόσυνον γεγονός, διεβιβάσθησαν αἱ ὑπὲρ αἰσίας ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἱερὰ Μητρόπολις Λέρου καὶ Καλύμνου.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κώου κ. Ἐμμανουήλ, ἐπισκεφθεὶς καὶ αὖθις τὰς νήσους Ἀστυπάλαιαν, Λέρον καὶ Κάλυμνον, τὰς μὲν δύο πρώτας ἅπαξ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει εἰς αὐτὰς τῶν Α. Α. Μ. Μ. τῶν Βασιλέων τῆς Ἑλλάδος, τὴν δὲ τρίτην δίς, τὸ μὲν πρῶτον κατὰ μῆνα Αὔγου-

στον κατόπιν ειδικῆς προσκλήσεως, τὸ δὲ δεύτερον κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον, ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει καὶ εἰς τὴν νῆσον ταύτην τῶν Α. Α. Μ. Μ. τῶν Βασιλέων τῆς Ἑλλάδος, δι' ἐμπεριστατωμένης ἐκθέσεως ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ νεωτέρας πληροφορίας ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικοκοινοτικῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἐν γένει ἠθικοθρησκευτικῆς εἰς τὰς νήσους ταύτας ζωῆς ὡς καὶ περὶ τῶν καταβληθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ συντόνων προσπαθειῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν κατ' αὐτὰς ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ πρὸς τὴν ἐν Χριστῷ προκοπὴν καὶ ἐπίδοσιν τῶν εὐσεβῶν αὐτῶν χριστιανῶν.

Τῆς ὡς ἄνω ἐκθέσεως ἀναγνωσθείσης συνοδικῶς ἐξεφράσθησαν τῇ Α. Σεβασμιότητι διὰ γράμματος ἡ εὐαρέσκεια καὶ αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῷ ζήλῳ καὶ τῇ θερμουργῷ αὐτῆς ποιμαντορικῇ δράσει.

Ἱερὰ Μητρόπολις Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας.

Ληφθεῖσα ἀνεγνώσθη συνοδικῶς ἔκθεσις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας κ. Θεοφυλάκτου, ἀνακοινουμένου τὴν εἰς Αὐστραλίαν ἄφιξιν τοῦ Ρώσσου Ἐπισκόπου Θεοδώρου Ραφάλσκη καὶ παρέχοντος πληροφορίας περὶ τῆς ἐν Αὐστραλίᾳ Ὀρθοδόξου Ρωσσικῆς Παροικίας.

Τὸ ὡς ἄνω γράμμα παρεπέμφθη τῇ Κανονικῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς μελέτην καὶ εἰσήγησιν.

Ἱερὰ Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἰάκωβος διὰ γράμματος αὐτοῦ ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι, ἐπειδὴ τὸ παλαιὸν Μητροπολιτικὸν Μέγαρον κατεστράφη κατὰ τὴν περίοδον τοῦ πολέμου, προέβη ἅμα τῇ κατὰ τὸ ἔτος 1955 ἐκλογῇ αὐτοῦ εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν νέου. Οὕτω τῇ προθύμῳ συνεργασίᾳ τῶν ἐπαρχιωτῶν του καὶ τῇ συνδρομῇ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Σιατιστέων ἀνηγέρθη μεγαλοπρεπὲς ἐκ τριῶν ὀρόφων Μητροπολιτικὸν Μέγαρον, ὅπερ περιλαμβάνει εἴκοσι χώρους διὰ Γραφεῖα, Βιβλιοθήκας, αἴθουσαν Κατηχητικῶν κ.ἄ.

Ἡ Α. Σεβασμιότης ἐγκατεστάθη προσωρινῶς εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ὅλου ἔργου. Τῇ Α. Σεβασμιότητι καὶ δι' αὐτῆς τοῖς εὐσεβέσι χριστιανοῖς τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθη ὁ ἔπαινος τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ ταῖς καταβληθείσαις συντόνοις προσπαθείαις διὰ τὴν αἰσίαν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀνοικοδομήσεως.

Ὡσαύτως διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθησαν αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῖς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ ἐν Μπλάδφορ Συλλόγοις τῶν Σιατιστέων, καταβαλόντων τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν ἀπαιτηθεισῶν δαπανῶν.

Ἅγιον Ὄρος.

Ἱερὰ Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ τοῦ Παντοκράτορος.

Οἱ Ἐπίτροποι τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος διὰ Γράμματος αὐτῶν ἀνεκοινώσαντο τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι πυρκαϊὰ ἐκραγεῖσα ἀπετέφρωσεν ὁλόκληρον τὴν Β. Ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Τοῦ ὡς ἄνω γράμματος συνοδικῶς ἀναγνωσθέντος διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθη τῇ Ἱ. Μονῇ ἡ ἐπὶ τῷ σοβαρῷ τούτῳ πλήγματι συμπάθεια τῆς Ἐκκλησίας καὶ διεβιβάσθησαν αὐτῇ εὐχαὶ ὑπὲρ συντόμου τῇ εὐλογίᾳ καὶ χάριτι τοῦ Παναγάθου Θεοῦ καὶ πρεσβείαις τῆς Ἁγίας Θεομήτορος ἀνοικοδομήσεως τῆς ἀποτεφρωθείσης πτέρυγος.

Πατμιὰς Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή.

Ληφθεῖσα ἀνεγνώσθη συνοδικῶς ἔκθεσις τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Μελετίου Γαλανοπούλου, Διευθυντοῦ τῆς ἐν Πάτμῳ Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, παρέχοντος συνοπτικὰς πληροφορίας περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας τῆς Σχολῆς καὶ ὑποβάλλοντος ἱστορικὸν περὶ τῆς Σχολῆς σημείωμα.

Ἡ Πατμιὰς Ἱερατικὴ Σχολὴ εἶναι ᾠκοδομημένη ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου, ἔνθα κατὰ τὴν ἱ. παράδοσιν ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἐδέχθη καὶ συνέγραψε τὴν Ἀποκάλυψιν. Ἔχει μακρὰν καὶ ἔνδοξον ἱστορίαν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς Ἰταλικῆς τῆς νήσου Πάτμου κατοχῆς ἔμεινε κλειστὴ ἐπί τινας δεκαετηρίδας. Ἐσχάτως δέ, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἤνοιξε καὶ αὖθις τὰς πύλας αὐτῆς καὶ τῇ φροντίδι τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἤρξατο λειτουργοῦσα ὑπὸ τύπον ἑπταταξίου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ἧς αἱ πρῶται 4 τάξεις εἶναι γυμνασιακαί, αἱ δὲ 3 ἀνώτεραι συνιστῶσι τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολήν, τῶν μαθητῶν προσλαμβανομένων εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἑξαταξίου δημοτικῆς Σχολῆς ἀποφοίτησιν αὐτῶν. Τῇ 22ᾳ Ὀκτωβρίου π. ἔ. ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ κατετέθη ὑπὸ τῶν Α. Α. Μ.Μ. τῶν Βασιλέων τῆς Ἑλλάδος ὁ θεμέλιος λίθος τῶν νέων κτιρίων τῆς Σχολῆς.

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς τυγχάνει ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. Μελέτιος Γαλανόπουλος, ὅστις μετὰ ἱεροῦ ζήλου πολυτίμους καταβάλλει προσπαθείας ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς.

Τῇ Α. Πανοσιολογιότητι, διὰ τὴν ἀξιόλογον αὐτῆς ἐργασίαν, συνοδικῶς ἐξεφράσθη ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς ὡς ἄνω ἐκθέσεως αὐτῆς ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. γενομένης ἀνασυγκροτήσεως τοῦ σώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐν Βουλγαρίᾳ Ἐκκλησίας καὶ κενωθείσης διὰ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Σεβ. Μητρ. Δοροστόλου καὶ Τσερβενοῦ κ. Μιχαὴλ τῆς θέσεως Προεδρεύοντος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ Τοποτηρητοῦ τοῦ χηρεύοντος Μητροπολιτικοῦ Θρόνου Σόφιας, ἀνεδείχθη ὡς τοιοῦτος ὁ ἔχων τὰ πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας Σεβ. Μητροπολίτης Βράτσης κ. Παΐσιος.

Τὴν ὡς ἄνω ἀνάδειξιν αὐτῆς ἡ Α. Σεβασμιότης ἀνεκοινώσατο τῇ Α. Θ. Παναγιότητι διὰ τοῦ κατωτέρω καταχωριζομένου γράμματος.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 33

Παναγιώτατε Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ Κύριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Τῇ 4ῃ Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐν Βουλγαρίᾳ Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀπαρτιζομένη ἐκ πάντων τῶν ἐχόντων Μητρο-

πόλεις Ἀρχιερέων, ἐξέλεξε νέα μέλη τῆς διαρκοῦς μικρᾶς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς πλήρωσιν τῶν θέσεων τῶν τριῶν μελῶν ὧν ἡ ἐντολὴ ἔληξε, κενωθείσης δὲ τῆς θέσεως τοῦ Προέδρου τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἡμεῖς ὡς ἔχοντες τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης ἀνεδείχθημεν συνῳδὰ τῷ 29ῳ ἄρθρῳ τοῦ σχετικοῦ κανονισμοῦ Τοποτηρητὴς καὶ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Θείᾳ βοηθείᾳ ἀναλαμβάνοντες τὸ ὑπεύθυνον ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ ἡμῶν Βουλγαρικῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπούργημα, θεωροῦμεν καθῆκον ἡμῶν, ἐν τῷ πνεύματι τῆς ὑφισταμένης ἤδη μεταξὺ τῶν Ἁγίων ἡμῶν Ἐκκλησιῶν ἀδελφικῆς ἐπικοινωνίας καὶ στενῆς συνεργασίας, νὰ ἀνακοινώσωμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι τὰ ἀνωτέρω καὶ ὁλόψυχον νὰ διατυπώσωμεν τὴν παράκλησιν ὅπως ἀναφέρητε ἡμᾶς ἐν ταῖς ἁγίαις Ὑμῶν εὐχαῖς, οὕτως ὥστε ὑποβοηθούμενοι καὶ ὑφ' Ὑμῶν διὰ πνευματικῶν δεσμῶν νὰ δυνηθῶμεν ἐπιτυχῶς νὰ ἐργασθῶμεν ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ τούτοις, ἀπὸ μέσης καρδίας χαιρετίζοντες τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς ἐν Βηθλεὲμ Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς θείας ἐν Ἰορδάνῃ Ἐπιφανείας Αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχομένῳ νέῳ 1949 ἐνιαυτῷ, ἀναπέμπομεν θερμὰς δεήσεις πρὸς τὸν ἐν ὑψίστοις ὑπάρχοντα Θεὸν ὑπὲρ τῆς ὑγιείας καὶ προκοπῆς Ὑμῶν εἰς πᾶν ἔργον ἅγιον καὶ ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας τοῦ Πανσέπτου καὶ Ἁγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Σταθερὰν τοίνυν ἔχοντες τὴν ἐλπίδα εἰς τὸ τοῦ Θεοῦ μέγα ἔλεος, ὁλοψύχως ἱκετεύομεν τὸν Ἀρχιποίμενα καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὅπως ἐκχέῃ τὴν θείαν Αὐτοῦ χάριν καὶ ἀγαθότητα ἐφ' ὅλων ἡμῶν, ἵνα δυνηθῶμεν πάντες μετὰ πίσεως καὶ ἀφοσιώσεως νὰ κοπιῶμεν πρὸς δόξαν τοῦ ἐν ὑψίστοις Θεοῦ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης σύμπαντος τοῦ κόσμου καὶ τῆς εὐδοκίας ἐν ἀνθρώποις.

Ἐξαιτούμενοι τὰς ἁγίας Ὑμῶν εὐχὰς καὶ κατασπαζόμενοι ἀδελφικῶς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης πολλῆς ἀφωσιωμένος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς Ὑμῶν.

Ἐν Σόφιᾳ, τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου 1949.

Ὁ Ἀναπληρωτὴς τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

† Ὁ ΒΡΑΤΣΗΣ ΠΑΙΣΙΟΣ

Τῇ Α. Σεβασμιότητι ἐγένετο τὸ προσῆκον ἀπαντητικὸν Γράμμα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Οἱ κατ' Αὔγουστον τοῦ παρελθόντος ἔτους συνελθόντες ἐν Hilversum τῆς Ὀλλανδίας Ἐπίσκοποι τῶν Παλαιοκαθολικῶν, διὰ γράμματος αὐτῶν, ὑπογραφομένου ἐξ ὀνόματος αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης κ. Ἀνδρέου Ρίνκελ καὶ τοῦ Ἐπισκόπου τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ Παλαιοκαθολικῶν κ.

Ἀδόλφου Κιοῦρι, ὑπέβαλον τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ ὡρισμένας προτάσεις ἐν σχέσει πρὸς τὴν στενωτέραν ἐπαφὴν καὶ τὴν μυστηριακὴν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἕνωσιν.

Τὸ ὡς ἄνω γράμμα ἀναγνωσθὲν συνοδικῶς παρεπέμφθη τῇ ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Συνόδων καὶ Παγχριστιανικῶν Συνεδρίων Ἐπιτροπῇ πρὸς μελέτην καὶ εἰσήγησιν.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ληφθεῖσα ἀνεγνώσθη συνοδικῶς ἔκθεσις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐδέσσης καὶ Πέλλης κ. Παντελεήμονος ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐν Ἀμστελλοδάμῳ κατ' Αὔγουστον π. ἔ. συνελθὸν Συνέδριον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἡ ὡς ἄνω ἔκθεσις παρεπέμφθη τῇ ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Συνόδων καὶ Παγχριστιανικῶν Συνεδρίων Ἐπιτροπῇ.

ORTODOKSİA — Ahlâkî ve Dinî Resale

İmtiyaz sahibi ve Umum neşriyat Müdürü : ADALAR MİTROPOLİTİ DOROTEOS YEORGİADİS

Mahal İdare: Büyükada, Kanarya sok., No. 16, İstanbul.

Basıldığı yer ve tarih : Çituri Biraderler, 31 Mayis 1949.